

	UNIVERZITET U SARAJEVU FAKULTET ISLAMSКИH НАUKA	
---	--	---

NASTAVNI PLAN I PROGRAM I CIKLUSA STUDIJA

Studijski program *Islamske teologije*

Oktobar 2024. godine

Studijski program Islamske teologije (240 ECTS bodova) omogućava studentima stručno i akademsko obrazovanje u islamskim naukama. Koncipiran je na način da studentima, pored stručne formacije u klasičnim i savremenim islamskim naukama, daje uvid u najvažnije povezane humanističke discipline. Uz to, studenti imaju priliku usavršiti stručni arapski i engleski jezik. Konačno, 30 ECTS bodova studenti ostvaruju kroz praksu primjenjujući stečena znanja u zajednici i učionici dodatno razvijajući svoje kompetencije. Ciljevi studija su: a) osigurati cjelovito vjersko, intelektualno, moralno, društveno i kulturno obrazovanje i odgoj budućih islamskih teologa, imama, hatiba i muallima; b) osposobiti ih za primjenu stečenih znanja u konkretnim životnim okolnostima; i c) stjecanje znanja i sposobnosti kojim bi se doprinijelo da imami, muallimi i muallime budu vođe i uzori u svojim zajednicama ali i izvan njih. Studij je akademski ali zadržava strukovnu dimenziju usmjerenu na savladavanje primijenjenih znanja i vještina, senzibilan za praktične vjerske, duhovne, kulturne i društvene potrebe vjernika i Islamske zajednice, te za njihove bosanskohercegovačke i evropske posebnosti. Studij traje osam semestara. Kurs arapskog jezika za bruce u septembru prije početka nastave na I godini i tuđijske posjete Memorijalnom centru Potočari, Hercegovini, Bosanskoj Krajini i balkanskim zemljama (Srbija, Kosovo, Sjeverna Makedonija, Albanija i Crna Gora) sastavni su dio nastavnog plana ovog studija.

Ovaj studij osposobljava studente za vršenje vjerskih i odgojnoobrazovnih službi u:

(a) organizacionim jedinicama i ustanovama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i priznatih islamskih zajednica Bošnjaka u inozemstvu (Imam, Muallima, Profesor predmeta islamskog područja u medresi (Muderris), Univerzitetski asistent islamskih nauka (mu'id); Odgajatelj u učeničkim i studentskim domovima Islamske zajednice, uz polaganje razlike pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih predmeta);

(b) javnim i privatnim odgojnoobrazovnim ustanovama predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog nivoa (Nastavnik/Profesor islamske vjeronauke, uz polaganje razlike pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih predmeta), kao i

(c) različitih kulturnih, obrazovnih i društvenih djelatnosti koje podrazumijeva humanističko obrazovanje.

Uslov za upis: završena medresa (priznata od) Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.

Obrazovna kvalifikacija koja se stiče završetkom studijskog programa je Baccalaureus/Baccalaurea islamske teologije i pripada nivou 6 KOBiH.

Ishodi učenja

Na kraju studijskog programa islamske teologije student će moći: 1) artikulirati različita razumijevanja osnovnih izvora islama, akaidskih učenja i šerijatskog prava, posebno iz perspektive hanefijsko-maturidijske tradicije, te religijskih i kulturoloških fenomena; 2) interpretirati različita stajališta o glavnim temama iz područja tefsira, hadisa, akaida, fikha, studija religije, islamske filozofije i etike, tesavvufa, šiizma, religijske pedagogije, religijske psihologije i studija islamske civilizacije, te ih dijaloški, kritički i pluriperspektivistički povezivati; 3) predložiti glavne informacije o formi i sadržaju Kur'ana uz interpretiranje stručne tefsirske terminologije, tefsirskih pravila, povijesnog razvoja i utjecaja najpoznatijih metoda tumačenja i škola tefsira; 4) interpretirati i primijeniti tedžvidska pravila učenja Kur'ana uz adabe i kompariranje različitih kiraeta, demonstrirati učenje Kur'ana napamet (hifz) u obimu 50 stranica i druge pravilnom učenju Kur'ana samostalno

poučavati; 5) razumijevati i koristiti temeljnu hadisku terminologiju i metodologiju, objektivno sagledavati osebnost Božijeg Poslanika, s.a.v.s., i razumijevati, tumačiti i primjenjivati njegov uzorni život; 6) objasniti temelje i stubove religije islama, te tumačiti temeljna teološko-epistemološka i antropološka pitanja u imamskom pozivu na nivou džemata i u široj društvenoj zajednici; 7) dovesti u vezu razvoj islamske pravne nauke i prakse sa historijskim i društvenim promjenama, interpretirati metodološke principe šerijatskog prava i ilustrirati njihovu primjenu u analizi i rješavanju konkretnih pravnih pitanja, praktirati hanefijske obredoslovne norme i kontekstualno tumačiti islamske pravne, etičke i religijske norme o braku, porodici, nasljeđivanju i vakufu, kao i principe islamskog stvarnog i obligacionog prava s obzirom na islamsku pravnu teoriju i pozitivnopravni okvir države Bosne i Hercegovine; 8) kritički vrednovati i kreativno prezentirati glavne smjerove i predstavnike islamsko-filozofskog, etičkog i filozofsko-religijskog mišljenja od klasičnog perioda do savremenih misaonih tokova, uz njihovo kontekstualiziranje u ukupnosti islamske kulture i općoj strukturi historije filozofije; 9) predstaviti najznačajnije događaje, institucije i ličnosti iz povijesti islama, uočavati veze među civilizacijama, razumijevati uzroke uspona i pada muslimanskih država; 10) kritički valorizirati cjelovitost, bogatstvo i polifoničnost bosanske kulture kroz historiju; moći opisati i interpretirati značajne historijske događaje, pitanja i razdoblja bosanske kulturne historije od najstarijih vremena do okončanja agresije 1995; 11) izložiti povijesni razvoj i utjecaj najpoznatijih škola akaida, tefsira, hadisa i fikha, te derviških redova i kultura koje su se razvijale na prostoru Bosne i Hercegovine; 12) analizirati teme genocida vezane za ljudske zajednice generalno i specifično za BiH; 13) interpretirati i primijeniti temeljna doktrinarna, etička i socijalna učenja islama; 14) primijeniti osnovne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje i izvoditi kreativnu savremenu mektepsku i nastavu vjerskih predmeta; 15) izvršavati imamske i hatipske poslove; 16) jezički, sadržajno i metodološki korektno pisati stručne tekstove; 17) analizirati vlastitu religioznost, kontekstualizirati teološka učenja i prepoznavati savremene oblike religijskog života; 18) razviti kvalitetnu komunikaciju s drugima, raditi u timovima te prihvatati druge i drugačije; 19) samostalno i odgovorno islamski djelovati i razvijati religijski život u savremenom društvu; 20) samostalno upotrebljavati arapski jezik na srednjem / B nivou; 21) koristiti različite medije i teološku literaturu na engleskom jeziku u svrhu istraživanja, te uz pomoć općeg i teološkog vokabulara (u rasponu od srednjeg/B do naprednog/C nivoa) prezentirati i diskutirati različite islamske teme; 22) obavljati različite kulturne, obrazovne i društvene djelatnosti koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

Plan osiguranja kvaliteta studijskog programa

Kvalitet studijskog programa osigurava se provođenjem postupaka i procedura unutrašnjeg i vanjskog sistema osiguranja kvaliteta u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja. Ti postupci i procedure uključuju, pored ostalog, semestralne evaluacije nastave, periodičnu evaluaciju studijskog programa, upravljanje informacijama o studijskim programima u svrhu poboljšanja njegovog kvaliteta, uključivanje svih relevantnih aktera zainteresiranih za kvalitet studijskih programa u procese revizije (nastavno osoblje, studenti, poslodavci i dr.), informiranje javnosti o različitim aspektima studijskog programa, ulaganje u ljudske i materijalne resurse za izvođenje programa, poticanje međunarodne mobilnosti studenata i nastavnog osoblja, periodičnu akreditaciju studijskog programa i dr.

TABELARNI PRIKAZ PREDMETA NA STUDIJSKOM PROGRAMU ISLAMSKA TEOLOGIJA

	I SEMESTAR	ŠIFRA	SATI	ECTS praksa	ECTS ukupno
			24	30	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) I	INKI 1101	1+1+1		4
2.	Terminologija tefsira	INTE 1101	2+0+1		5
3.	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>)	INAK 1101	2+0+1		5
4.	Historija šerijatskog prava	INFI 1101	2+0+1		5
5.	Uvod u metodologiju istraživanja	INOP 1101	2+1+1		5
6.	Arapski jezik za teologe I	INAR 1101	2+2+1		4
7.	Engleski jezik	INOP 1106	1+1+1		2
	II SEMESTAR		20	5	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) II	INKI 1102	1+1+1		4
2.	Terminologija hadisa	INHA 1101	2+0+1		4
3.	Historija i metodologija tefsira	INTE 1102	2+0+1		4
4.	Uvod u studij religije	INAK 1102	2+0+1		4
5.	Historija filozofije I	INIF 1101	2+0+1		5
6.	Arapski jezik za teologe II	INAR 1102	2+1+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa I	INIM 1104	0+0+1	5	5
	III SEMESTAR		24		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) III	INKI 1203	2+0+1		4
2.	Dimenzije sunneta	INHA 1202	2+0+1		4
3.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) I	INFI 1202	2+0+1		5
4.	Pedagogija	INRP 1201	2+1+1		5
5.	Engleski jezik za teologe	INOP 1202	2+1+1		4
6.	Arapski jezik za teologe III	INAR 1203	2+1+1		4
7.	Historija filozofije II	INIF 1202	2+0+1		4
	IV SEMESTAR		21	5	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) IV	INKI 1204	2+0+1		4
2.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) II	INFI 1203	2+0+1		4
3.	Uvod u studije islamske civilizacije	INIC 1201	2+0+1		4
4.	Rane škole kelama	INAK 1203	2+0+1		4
5.	Uvod u psihologiju	INRP 1202	2+1+1		5
6.	Arapski jezik za teologe IV	INAR 1204	2+1+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa II	INIM 1205	0+0+1	5	5
	V SEMESTAR		23		30
1.	Uvod u sufizam (Tesavvuf)	INAK 1304	2+0+1		4
2.	Šerijatsko personalno pravo	INFI 1304	2+1+1		5
3.	Historija islamske civilizacije do 1700.	INIC 1302	2+1+1		5
4.	Metodologija hadisa	INHA 1303	2+0+1		4
5.	Tefsir 30. džua	INTE 1303	2+0+1		4
6.	Islamska etika	INIF 1316	2+0+1		4
7.	Religija i društvo u islamskoj filozofiji	INIF 1317	2+0+1		4
	VI SEMESTAR		22	9	30
1.	Šerijatsko građansko i vakufsko pravo	INFI 1305	2+0+1		4
2.	Historija BiH i institucije IZ u BiH	INIC 1304	2+1+1		5
3.	Islamska misija (Da'va)	INIM 1303	2+1+1	2	4
4.	Historija islamske civilizacije nakon 1700.	INIC 1303	2+1+1		4

5.	Šiizam	INAK 1305	2+0+1		4
6.	Imamet	INIM 1301	2+0+1	2	4
7.	Imamsko-muallimska praksa III	INIM 1306	0+0+1	5	5
VII SEMESTAR			23	4	30
1.	Savremene škole tefsira	INTE 1404	2+0+1		4
2.	Hatabet i vaz	INIM 1402	2+0+1	2	4
3.	Osnovi učenja judaizma i kršćanstva	INAK 1406	2+1+1		5
4.	Klasična islamska filozofija	INIF 1405	2+1+1		5
5.	Didaktika s metodikom vjerske nastave I	INRP 1434	2+0+1	2	4
6.	Islamska umjetnost	INIC 1405	2+0+1		4
7.	Izborni predmet	IN__ ____	2+0+1		4
VIII SEMESTAR			21	7	30
1.	Rječnik Kur'ana	INTE 1405	2+0+1		4
2.	Hermeneutika hadisa	INHA 1404	2+0+1		4
3.	Teološka epistemologija	INAK 1407	2+0+1		4
4.	Metodologija šerijatskog prava (<i>usulu-l-fikh</i>)	INFI 1406	2+1+1		5
5.	Metodika vjerske nastave II	INRP 1404	2+0+1	2	4
6.	Moderna islamska filozofija	INIF 1418	2+1+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa IV	INIM 1407	0+0+1	5	5

	IZBORNI PREDMETI	ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
1.	Pregled ranog muslimanskog mišljenja	INAK 0411	2+0+1		5
2.	Pregled učenja tesavvufa	INAK 0412	2+0+1		5
3.	Savremeni religijski pokreti	INAK 0413	2+0+1		5
4.	Konverzacija na arapskom jeziku	INAR 0408	2+0+1		5
5.	Religija i pravo	INFI 0410	2+0+1		5
6.	Hadiski tekstovi	INHA 0408	2+0+1		5
7.	Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa	INHA 0409	2+0+1		5
8.	Normativni hadisi	INHA 0410	2+0+1		5
9.	Pedagoško djelovanje Muhammeda, a.s.	INHA 0411	2+0+1		5
10.	Tradicijske odgojne teme	INHA 0412	2+0+1		5
11.	Historija Osmanske države	INIC 0408	2+0+1		5
12.	Islamska kultura na Balkanu – ENG.	INIC 0409	2+0+1		5
13.	Islamske institucije	INIC 0410	2+0+1		5
14.	Studije genocida	INIC 0411	2+0+1		5
15.	Filozofija kulture	INIF 0409	2+0+1		5
16.	Kiraet V	INKI 0405	2+0+1		5
17.	Islamske teme na engleskom jeziku	INOP 0408	2+0+1		5
18.	Kroskulturalni menadžment	INOP 0416	2+0+1		5
19.	Domski odgoj	INRP 0419	2+0+1		5
20.	Edukometrija	INRP 0420	2+0+1		5
21.	Pedagoška komunikologija	INRP 0421	2+0+1		5
22.	Socijalna psihologija	INRP 0422	2+0+1		5
23.	Školska pedagogija	INRP 0423	2+0+1		5
24.	Historija kur'anskoga teksta	INTE 0411	2+0+1		5
25.	Povijest tumačenja Kur'ana u BiH	INTE 0412	2+0+1		5
26.	Tematski tefsir II	INTE 0413	2+0+1		5
27.	Predmeti sa drugih studijskih programa				
28.	Predmeti sa drugih fakulteta/univerziteta po odluci Komisije za priznavanje i Vijeća				

Šifra predmeta: INKI 1101	Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) I		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 15; Vježbe: 15; Seminar: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:	Teorijsko i praktično usavršavanje studenata u oblasti učenja Kur'ana; Upoznavanje studenata sa terminologijom i metodologijom tedžvidske nauke.		
Tematske jedinice:	1. Uvod u tedžvidsku nauku (definicija, ciljevi, znanstveno utemeljenje, šerijatski status, oblasti izučavanja i dr.). 2. Melodioznost i ritamski nivoi u kiraetu. 3. Značenje termina: kiraet, rivajet, tarik, vedžh i tilavet; biografija imama Asima b. Ebi En-Nedžuda; biografija Hafsa b. Sulejmana. 4. Kur'anski konsonanti – tvorba vokala i grlenih konsonanata. 5. Artikulacija preostalih konsonanata; nazalizacija. 6. Svojstva konsonanata; realizacija kalkale. 7. Pravila u vezi s krupnim i tankim izgovorom konsonanata; artikulacija konsonanta <i>l</i> i <i>r</i>. 8. Rekapitulacija/test. 9. Definicija idgama – podjela, vrste i način realizacije. 10. Pravila u vezi s artikulacijom konsonanta <i>n</i> i nunacije (<i>nun sakin</i> i <i>tenvin</i>). 11. Pravila u vezi s artikulacijom konsonanta <i>m</i> (<i>mim sakin</i>). 12. Dužine – definicija, podjela i način realizacije. 13. Specifična pravila/termini u Hafšovom predanju. 14. Pravila u vezi s Istiazom i Besmelom. 15. Rekapitulacija svih oblasti.		
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Identificirati, interpretirati i primijeniti tedžvidska pravila učenja Kur'ana prema Hafšovom rivajetu, demonstrirati učenje Kur'ana gledajući u obimu 120 stranice i napamet (hifz) u obimu 10 stranica (sura <i>el-Beqare</i> , 1-83. ajet), učiti Kur'an savjesno uvažavajući adabe.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 3: Zdravlje i blagostanje SDG 4: Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, vježbe, seminari, konsultacije, mentorski rad, kvizovi, tutorske grupe, audio-demostrativne metode.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Pismena provjera (test) 30% Kviz 10% Usmena provjera 60%		
Literatura:	Obavezna: 1. Dževad Šošić, <i>Tedžvid – Komentar Džezzerije</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2019. Dopunska: 1. Fadil Fazlić: <i>Tedžvid I – Pravila o učenju Kur'ana</i>, a. š., El-Kalem i FIN, Sarajevo, 1997., 2. Abdul-Aziz Drkić, <i>Tedžvid – Predajni putevi Hafšovog rivajeta</i>, FIN, Sarajevo, 2017.		

Šifra predmeta: 1101	Naziv predmeta: Terminologija tefsira
-----------------------------	--

Ciklus: 1	Godina: 1	Semestar: 1	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezan		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 30 Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Prezentirati najvažnije termine iz područja tefsira; predočiti glavne informacije o formi i sadržaju Kur'ana; prikazati značenja tefsirske terminologije i njezinu egzegetsku uloga u odgonetanju poruke i značenja Kur'anskog teksta; podučavanje glavnim tefsirskim terminima u njihovom unutarnjem suodnosu.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Definicija Kur'ana 2. sedmica: Objava Kur'ana 3. sedmica: Tartīb al-āyāt wa as-suwar 4. sedmica: 'Ilm al-munāsabāt i 'ilm al-fawāšil 5. sedmica: Istiftāḥ wa ḥawātīm as-suwar 6. sedmica: Al-Ḥurūf at-tahaḡḡī; al-wuḡūh wa an-nazā'ir 7. sedmica: Sedam harfova; 'ilm al-qirā'āt 8. sedmica: Polusestrialni ispit 9. sedmica: Historija Kur'ana 10. sedmica: Mekanski i medinski ajeti 11. sedmica: Povodi Objave 12. sedmica: Tefsirska podjela ajeta 13. sedmica: Derogirani i derogirajući ajeti 14. sedmica: Jezik, stil i i'džaz (<i>i'ğaz</i>) Kur'ana 15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata.		
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Studenti stiču uvid u značenje najvažnijih termina iz područja tefsira i stiču temeljna znanja o formi i sadržaju Kur'ana. Razvijaju sposobnost da procijene značaj tefsirske terminologije i njezine uloge u tumačenju Kur'ana. Stiču kompetenciju da definiraju najvažnije tefsirske termine; da opišu formu i sadržaj Kur'ana; da argumentiraju značaj tefsirskih termina u tumačenju Kur'ana.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje		
Metode i oblici izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije, predavanja, vježbe, tekstualni metod: prevođenje i analiziranje tefsirskih tekstova različitih metodoloških polazišta, konsultacije, prezentacije studenata, diskusione i dijaloške metode, vizualno-demonstrativne metode, seminari, timski rad, rad u parovima, mentorski rad		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redovni: prvi semestralni ispit: pismeno, usmeno - 45 bodova Završni ispit: pismeno, usmeno - 45 bodova aktivnost na nastavi: 10 bodova Vanredni: prvi semestralni ispit: pismeno, usmeno - 50 bodova Završni ispit: pismeno, usmeno - 50 bodova.		
Literatura:	Obavezna: 1. Džemal Latić, <i>Terminologija Tefsira</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005. (str. 201-228; 241-259; 283-331; 381-437). 2. Enes Karić, <i>Uvod u tefsirske znanosti</i>, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1988. (str. 15-152; 177-182) 3. Dželaluddin es-Sujuti, <i>Itqān - Sveobuhvatni uvodnik u kur'anske nauke 1</i>, s arapskog preveo Almir Fatić, Sarajevo, 2012. (str. 34-38).		

	4. Nuruddin 'Itr, <i>Nauka o Kur'ani kerimu i njezine discipline</i>, s arapskog preveli Džemal Latić i Almir Fatić, Sarajevo, 2024. Dopunska: 1. Mehmed Handžić, <i>Uvod u tefsirsku i hadisku nauku</i>, Sarajevo, 1973. 2. Nerkez Smailagić, <i>Uvod u Kur'an</i>, Zagreb, 1975. 3. Malik ibn Nebi, <i>Kur'anski fenomen</i>, s francuskog preveo Hilmo Čerimović, Sarajevo, s.a. 4. Jusuf Ramić, <i>Povodi objave Kur'ana</i>, Sarajevo, 1984, 2019. 5. Imam en-Nevevi, <i>Adabi učenja Kur'an</i>, s arapskog preveo Husejn Omerspahić, Sarajevo, 1998. 6. Muhamed Tufo, <i>Temelji tefsirske nauke</i>, reprint izdanje, Sarajevo, 2004. 7. Safvet Halilović, <i>Osnovi tefsira</i>, Zenica, 2005. Drugo dopunjeno izdanje: Sarajevo, 2015. 8. Jusuf Ramić, <i>Naši prijevodi Kur'ana i stil kur'anskog izraza</i>, Sarajevo, 2010. 9. Tabatabai, <i>Kur'an u islamu</i>, s arapskog preveli Enes Karić i Nusret Čančar, Sarajevo, 2008. 10. Ebul-Hasen Ali en-Nejsaburi, <i>Povodi objave Kur'ana</i>, Sarajevo, 2011. 11. Sulejman Topoljak, <i>Osnovi tefsira</i>, Novi Pazar, 2014. 12. M.M. El-A'zami, <i>Historija kur'anskoga teksta</i>, s engleskog preveo Džemaludin Latić, Sarajevo, 2014. 13. Balil Abd al-Karim, <i>Kur'anska terminologija</i>, s engleskog preveo Almir Fatić, Sarajevo, 2019. 14. Dželaluddin es-Sujuti, <i>Itqān - Sveobuhvatni uvodnik u kur'anske nauke 2</i>, prijevod s arapskog i bilješke Almir Fatić, Sarajevo, 2023.
--	--

Šifra predmeta: INAK 1101	Naziv predmeta: Osnovi islamskog vjerovanja (Usuluddin)		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Odgovorni nastavnik/ci	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ponuditi studentima potrebna znanja i predodžbe o sadržinskom opsegu islamske vjerujuće tradicije, te ponuditi punovažne uvide u njihovu teološku interpretaciju koju je razvilo fundamentalno religijsko mišljenje islama.		
Tematske jedinice:	1. sedmica „Sadržaj tradicionalnog obrasca islamskog vjerovanja” 2. Sedmica „Izvori islamskog vjerovanja” 3. Sedmica „Temeljno pojmovlje islamskog vjerovanja” 4. Sedmica „Vjerovanje u Boga” 5. Sedmica „Vjerovanje u meleke” 6. Sedmica „Objava” 7. Sedmica „Učenje o poslanstvu u islamskom vjerovanju” 8. Sedmica „Eshatologija i učenje o Ahiretu” 9. Sedmica „Sloboda volje u islamskom učenju” 10. Sedmica „Svjedočanstvo islamskog vjerovanja” 11. Sedmica „Namaz i dova u islamskom učenju”		

	12. Sedmica „Zekat – obavezno udjeljivanje dijela imovine za siromašne i miskinje“ 13. Sedmica „Post u islamskom učenju“ 14. Sedmica „Hadž, umra i hodočašće u islamskom učenju“ 15. Sedmica „Rekapitulacija tematskih cjelina“
Ishodi učenja:	Znanje: Polaganjem ovoga predmeta svršenici će: a) steći znanje o temeljnim teološkim pojmovima; b) steći temeljna znanja, te mogućnost osnovnog teološkog razviđanja imanskih i islamskih šarti. Vještine: Polaganjem ovoga predmeta svršenici Fakulteta će biti u mogućnosti: a) adekvatno čitati osnovne akaidске tekstove na našem jeziku; b) kompetentno razgovarati o temeljnim doktrinama religije islama sa džematlijama, predstavnicima medija, ali i pripadnicima drugih religijskih tradicija; c) detektirati nove oblike interpretiranja temelja i stubova religije islama Kompetencije: Pohađanjem i polaganjem ovoga kursa stječe se kompetencija za izvođenje nastave iz predmeta <i>Akaid</i> u medresama, ili pak vjeronauke u osnovnim i srednjim školama. Prilikom upoznavanja sa tematikom iz ovoga predmeta postižu se određene kompetencije za rad i u medijskom sektoru prilikom osnovnih predstavljanja temelja i stubova islama. Pored toga, stječu se i bazična znanja, koja omogućavaju budućim imamima da podučavaju vjernike imanskim i islamskim šartima.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 3: Zdravlje i blagostanje SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 5: Spolna ravnopravnost SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije
Metode izvođenja nastave:	1. interaktivna predavanja 80 % 2. radionice 10 % 3. prezentacije studenata 10 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	a) redovni studenti 1. Polusemestralni pismeni i usmeni ispit 40 % 2. Završni pismeni i usmeni ispit 40 % 3. Prezentacije studenata 20 % b) vanredni studenti Polusemestralni pismeni i usmeni ispit 50 % Završni pismeni i usmeni ispit 50 %
Literatura:	Obavezna: 1. Hrestomatija: <i>Uvod u nauku akaida</i> , ur. Nedžad Grabus, Sarajevo, FIN, 2005. 2. Rešid Hafizović, <i>Teološki traktati 1: O načelima islamske vjere</i> , Sarajevo, 1996.; (drugo izd. pod naslovom: „Imanski šarti“, Sarajevo, 2006.; međutim, u ovome izd. nedostaje poglavlje „Uvod“, stoga ga treba preuzeti iz prvoga izd.) 3. Rešid Hafizović, <i>Stubovi islama i džihad</i> , Sarajevo, 2015. Dopunska: 1. Muhammed Hamidullah, <i>Uvod u islam</i> , El-Kalem, Sarajevo, 1977. 2. Seyyed Hossein Nasr, <i>Srce islama, trajne vrijednosti za čovječanstvo</i> , el-Kalem, Sarajevo, 2002.

Šifra predmeta: INFI 1101	Naziv predmeta: Historija šerijatskog prava		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45	

		Predavanja: 30 Vježbe: 15
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada	
Preduslov za upis:	-	
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente sa: a) značenjem temeljnih pojmova islamske pravne nauke, kao što su: Šerijat, fikh, idžtihad i dr.; b) razvojem islamske pravne nauke i prakse, prema hrološkom kriteriju, od objave Kur'ana i poslaničkog perioda do savremenog doba; c) faktorima i okolnostima koje su utjecale na razvoj različitih pravnih škola u islamu, te njihovim metodološkim i drugim osobenostima; d) razvojem orijentacije taklida u fikhu i njegovim posljedicama, e) promjenama u pravnim sistemima muslimanskih zemalja do kojih je došlo uslijed procesa evropske kolonizacije i prihvatanja evropskih zakona, kodifikacije i reforme šerijatskog prava u 19. i 20. st. f) preobražajem šerijatskog prava od „pravničkog prava“ do „državnog prava“ do koje dolazi uvođenjem parlamentarne demokratije u muslimanskim zemljama; g) primjenom šerijatskog prava u zemljama Zapadnog Balkana u različitim državnopravnim okvirima, s posebnim fokusom na Bosnu i Hercegovinu, te ulogom Šerijata u sekularnoj državi, nakon ukidanja šerijatskih sudova 1946.	
Tematske jedinice:	1. Predmet, metod, ciljevi i podjele pravne historije. Uvod u islamsku pravnu terminologiju. Karakteristike islamskog prava. Podjela islamskog prava. 2. Nastanak i razvoj historije šerijatskog prava kao naučne discipline. Periodizacije historije šerijatskog prava. 3. Period objave Šerijata i period hulefai rašidina. 4. Period ranih škola šerijatskog prava. Fikh Imama Ebu Hanife. 5. Period klasičnih škola šerijatskog prava. Fikh imama Malika, Šafije i Ahmeda. 6. Period zaokruženja pravnog tumačenja. 7. Period slijeđenja pravnih škola (taklid). 8. Polusestrialni ispit 9. Period recepcije stranih prava i pokušaja obnove islamske pravne misli I. 10. Period recepcije stranih prava i pokušaja obnove islamske pravne misli II 11. Historija šerijatskog prava na Zapadnom Balkanu: osmanski i austrougarski period 12. Historija šerijatskog prava na Zapadnom Balkanu: period između dva svjetska rata 13. Šerijatsko pravo u sekularnoj državi nakon 1946. 14. Modeli primjene Šerijata u nacionalnim muslimanskim državama. Značaj Šerijata za muslimanske manjine. 15. Rezime i evaluacija.	
Ishodi učenja:	Studenti će nakon odslušanog i položenog predmeta biti u stanju da:	

	a) definiraju ključne termine islamske pravne nauke, kao što su Šerijat, fikh, idžtihad i dr.; b) obrazlože historijski razvoj islamske pravne nauke i prakse i interpretiraju ključne karakteristike svake razvojne etape; c) analiziraju faktore i okolnosti koje su dovele do razvoja različitih pravnih škola u islamu; d) porede metodološke odlike i druge karakteristike različitih pravnih škola; e) objasne uzroke i posljedice pojave orijentacije taklida u islamskoj pravnoj nauci; f) diskutiraju promjene u pravnim sistemima muslimanskih zemalja do kojih je došlo uslijed procesa evropske kolonizacije i prihvatanja evropskih zakona, kodifikacije i reforme islamskog prava u 19. i 20. st.; g) objasne društvenohistorijske prilike koje su presudno utjecale na položaj šerijatskog prava u zemljama Zapadnog Balkana, naročito u Bosni i Hercegovini, od osmanskog perioda do danas; h) izdvoje ključne karakteristike, autore i djela na polju nauke šerijatskog prava, te najvažnije osobenosti organizacije primjene i tumačenja šerijatskog prava u Bosni i Hercegovini u različitim historijskim periodima; i) prosuđivati o značenju Šerijata za muslimane i Islamsku zajednicu u uvjetima sekularne države.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Oblici i metode izvođenja nastave: predavanja, seminari i vježbe; prezentacije, diskusione i dijaloške metode, radionice, rad u parovima, tekstualna metoda, refleksivne bilješke o nastavnoj temi, samostalni zadaci i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Redovni studenti</i> - Aktivnost na predavanjima - 10 bodova - Seminarski rad – 20 bodova - Polusemestralni pismeni i usmeni ispit I – 35 bodova - Završni pismeni i usmeni ispit - 35 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja. <i>Vanredni studenti</i> - Seminarski rad – 20 bodova - Polusemestralni pismeni i usmeni ispit I – 40 bodova - Završni pismeni i usmeni ispit - 40 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja.
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Fikret Karčić, <i>Historija šerijatskog prava</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005., 298 str. 2. Nedim Begović, <i>Pravni tekstovi: odabrani izvori za historiju šerijatskog prava (skripta)</i>. 3. Nedim Begović, “Inkluzivni pristup mezhebima: primjena metoda selekcije (tehajjur) i eklekticizma (telfik) u tumačenju Šerijata”, <i>Glasnik Rijaseta Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo, LXXIII/2011., br. 1-2. str. 33-50.

	<i>Dopunska:</i> 1. Fikret Karčić, <i>Šerijatski sudovi u Jugoslaviji 1918.-1941.</i>, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1986. 2. Fikret Karčić, <i>Društvenopravni aspekt islamskog reformizma</i>, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1990. 3. Ibrahim Džananović, <i>Idžtiħad u prva četiri stoljeća islama</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 1999. 4. Nedim Begović, <i>Doprinos Mehmeda Ali-ef. Ćerimovića šerijatskopravnoj nauci u BiH</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2007. 5. Enes Durmišević, <i>Šerijatsko pravo i nauka šerijatskog prava u Bosni i Hercegovini u prvoj polovini XX stoljeća</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008. 6. Fikret Karčić, <i>Islamske teme i perspektive</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2009. 7. Fikret Karčić, <i>Studije o šerijatskom pravu i institucijama</i>, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2011. 8. Mohammad Hashim Kamali, <i>Uvod u šerijatsko pravo</i>, prevela: Azra Mulović, CNS i El-Kalem, Sarajevo, 2015.
--	---

Šifra predmeta: INOP 1101	Naziv predmeta: Uvod u metodologiju istraživanja		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 60 (Predavanja: 30; Vježbe: 15; Seminari: 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predmet uvodi studente u metode istraživanja u islamskim naukama, tehniku pisanja seminarskih radova i izlaganja u Powerpointu.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Uvod u sadržaj predmeta; ključni pojmovi 2. sedmica: Izabrana referentna djela za istraživanje 3. sedmica: Metod tekstualne analize 4. sedmica: Historijski metod 5. sedmica: Komparativni metod 6. sedmica: Etnografski metod/istraživanje na terenu 7. sedmica: Bibliotečko istraživanje; elektronske baze podataka 8. sedmica: Izrada istraživačkog projekta 9. sedmica: Vrste naučno istraživačkih tekstova; struktura seminarskog rada 10. sedmica: Prikupljanje građe; pravljenje bilješki 11. sedmica: Sastavljanje bibliografije 12. sedmica: Citiranje; plagijarizam 13. sedmica: Jezik i stil; lektura i korektura 14. sedmica: Osnovni elementi kvalitetne prezentacije u Powerpointu 15. sedmica: Rekapitulacija		
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Znanje: odrediti i opisati glavne metode istraživanja u islamskim naukama te postupke u pripremi i pisanju seminarskih radova i prezentacija. Vještine: primjena odgovarajućih istraživačkih metoda i kritičko korištenje literature pri izradi seminarskih radova; vještine korištenja biblioteka, citiranja, parafraziranja i jasnog pismenog izražavanja; prezentiranje seminarskog rada u Powerpointu.		

	<i>Kompetencije:</i> Samostalno i uspješno pisanje seminarskih radova na teme iz islamskih, humanističkih i društvenih nauka.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	- Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 5%; - Izrada zadataka u okviru priprema za pisanje seminarskog rada 35%; - Polusestrialni ispit 30% (gradivo prvih sedam sedmica); - Završni ispit 30% (gradivo drugih sedam sedmica);
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	1. Predavanja 60% 2. Bibliotečko istraživanje 25% 3. Prezentacije studenata 15%
Literatura:	Obavezna: 1. Fikret Karčić, <i>Metodi istraživanja u islamskim naukama: kratak uvod</i>, Sarajevo, El-Kalem, 2013/1434. 2. „Pravilnik o izradi i odbrani seminarskih radova (eseja) na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu (opće odredbe)“ (za savladavanje vještine pisanja seminarskih radova). 3. Martha Boeglin, <i>Akademsko pisanje korak po korak: od haosa ideja do strukturisanog teksta</i>, Novi Sad, 2010. Dopunska: 1. Prvi dio III poglavlja pod naslovom „Akademske radovi“ u: Srebren Dizdar, <i>Oblici i umijeća akademskog pisanja: Acribia et Scriptura Academica</i>, Sarajevo, University Press-izdanja Magistrat, 2015, str. 223-268 (sve do: „3.7 Završni diplomski rad: baccalaurat ili Bachelor degree thesis“). (za savladavanje vještine pisanje seminarskih radova) 2. Midhat Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo: uvod u metodologiju i tehniku naučnoistraživačkog rada – opći pristup</i>, IP Svjetlost, Sarajevo, 2003.

Šifra predmeta: INAR 1101	Naziv predmeta: Arapski jezik za teologe I		
Ciklus: Prvi	Godina: Prva	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 75 Predavanja: 30; Vježbe: 30; Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	- ovladavanje fonetskim sistemom i izgovorom, osnovama pisma i osnovnih pravopisnih zakonitosti standardnog arapskog jezika i osnovnim jezičkim frazama u svakodnevnoj upotrebi; - ovladavanje osnovnim pojmovima arapske morfologije (vrste riječi i gramatička svojstva, osnove tvorbe riječi u arapskom jeziku utemeljeno na korijenu i paradigmi) - ovladavanje osnovnim sintaksičkim zakonitostima i osobinama (osnovni tipove veza na nivou sintagmi, elementarna imenska i glagolska rečenica u afirmativnom, odričnom i upitnom obliku) u svakodnevnim primjerima i na korpusu Kur'ani Kerima;		

	- usvajanje i korektna primjena prostih gramatičkih struktura i gramatičkih svojstava u konkretnim jezičkim situacijama i na korpusu Kur'ani Kerima; - čitanje, pisanje i usmeno artikuliranje jednostavnih sadržaja, uz uvažavanje jezičke stvarnosti u govoru i pismu standardnog arapskog jezika u okviru programskih sadržaja i predviđenog gramatičkog gradiva; - vođenje jednostavnih razgovora; - korištenje rječnika, audio i audio-vizuelnih sadržaja, savremena IT tehnologije, novina, časopisa i drugih izvora i literature na arapskom jeziku;
Tematske jedinice:	1. Osvrt na arapski jezik sa stanovišta lingvistike i različitih tipologizacija. Arapski jezik kao jezika Kur'ani Kerima. Arapsko pismo i njegovo grafičko predstavljanje. Osobnosti pisanja dugih vokala, dugog i kratkog elifa i konsonanata "ta". Osvrt na transkripciju i transliteraciju. 2. Riječi i podjela po vrstama; Determinirani i nedeterminirani vid imena i njihova podjela. Sunčeva i mjeseceva slova u arapskom jeziku. Spojeno i postojano hemze (grafijske osobnosti). 3. Rod u arapskom jeziku: osobnosti muškog i ženskog roda; Vrste ženskog roda u arapskom jeziku. Analiza roda na korpusu Kur'ani Kerima. 4. Deklinacija, vrste deklinacije, padeži i njihove funkcije; Uvod u imensku rečenicu, struktura, vrste predikata imenske rečenice. Analiza imenske rečenice na korpusu Kur'ani Kerima. 5. Zamjenice: lične i pokazne zamjenice; Pokazna sintagma; kongruencija u pokaznoj sintagmi; pokazne zamjenice i pokazna sintagma u konstrukciji imenske rečenice; 6. Broj u arapskom jeziku, specifičnosti dvojine u arapskom jeziku; pravilna množina muškog i pravilna množina ženskog roda. Analiza primjera pravilne množine na korpusu Kur'ani Kerima. 7. Opće naravi glagola, pomoćni glagol <i>kana</i> i njemu srodni glagoli i njihova refleksija na imensku rečenicu. Glagol <i>kana</i> kroz tekst Kur'ani Kerima. 8. Izrada semestralnog testa i analiza 9. Osobnosti nepravilne množine u arapskom jeziku; upotreba glagola <i>laysa</i> i njegova refleksija na imensku rečenicu. Glagol <i>laysa</i> kroz tekst Kur'ani Kerima. 10. Pridjevi, vrste i funkcija, određena i neodređena pridjevska sintagma, pridjevi koji označavaju boje i kvalifikacije ljudskog tijela, odnosni pridjevi. Pridjevi u Kur'ani Kerimu. 11. Zamjenice: spojene i odnosne; Genitiv i funkcije genitiva; Prijedlozi i genitiv sa prijedlozima; Uvod u genitivnu vezu. 12. Dijelovi genitivne veze i njihovi dodaci, višestruka genitivna veza, imenice produžene deklinacije; Genitivne veze kojima se postiže značenje neko, neki, cio, svi, svaki i sl. Distribucija genitivne veze u Kur'ani Kerimu. 13. Podjela pridjeva prema tipovima komparacije; Brojevi – podjela po vrstama, glavni i redni brojevi od 1-12; Izražavanje posjedovanja u arapskom jeziku uz prijedloge <i>عند</i> - مع - ل. Izražavanje posjedovanja u Kur'ani Kerimu. 14. Glagoli – uvod, glagolski razredi, perfekat konjugacija, afirmativni i negativni oblik perfekta; Glavni i redni brojevi od 12 – 100, računanje vremena, izražavanje starosti, upitne zamjenice. 15. Rekapituliranje gradiva

Ishodi učenja: (znanje, vještine, kompetencije, vrijednosni stavovi)	Student će moći interpretirati leksički minimum baziran na standardnom arapskom jeziku i kur'anskoj i hadiskoj leksici; Razvijanje jezičkih vještina: slušanja, razumijevanja, usmenog i pismenog izražavanja u arapskom jeziku; Sposobnost usmenog i pismenog izražavanja, vođenja jednostavnih oblika dijaloga, pravilno čitanje i razumijevanje jednostavnijih tekstova iz svakodnevnog života i tekstova koji tretiraju različite islamske teme čime će se razviti sposobnost timskog rada i spremnosti da se pomogne;
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 10: Smanjenje nejednakosti
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i prezentacije; Vježbe konverzacije sa lektorom; Gramatičke vježbe i rad na tekstovima; Jezičke igre Debate Praćenje audio-vizualnih sadržaja
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Provjera znanja vrši se na četiri nivoa: 1. Polusestrialni ispit u pismenoj formi sa 25% od ukupnog broja poena; 2. Usmeni ispit iz konverzacije u prisustvu gostujućeg lektora sa 20% od ukupnog broja poena; 3. Završni ispit u pismenoj formi sa 45% od ukupnog broja poena; 4. Kontinuirana provjera znanja (učesće u diskusiji, grupni rad, zadaci za samostalni rad, kvizovi, prezentiranje lektire) sa 10% od ukupnog broja poena; *U slučaju vanrednih okolnosti izazvanih stanjem pandemije i epidemije mogući su i drugačiji i prilagođeni oblici provjere znanja i omjeri bodovanja u skladu sa situacijom. (kvizovi, lektire, zadaci i sl.) Za prolaznu ocjenu potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja i u konačnici imati min 55 % i na polusestrialnom ispitu i u ukupnom bodovnom rezultatu. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.
Literatura:	Obavezna: 1. Jones, Alan Arabic Through The Qur'an, The IslamicTexts Society, Cambridge, PDF (link: https://archive.org/details/arabic-through-the-Quran-alan-jones) 2. Mustafa Galajini, Gami'u d-durus al-arabijja, I-II, Bejrut, 2005. (link: https://ia802504.us.archive.org/23/items/WAQ33751/01_33751.pdf) 3. Sikirić, Šaćir, Pašić Muhamed, Handžić Mehmed: Gramatika arapskog jezika, I-II, Sarajevo, 1936.

	4. Uroosa, Izzath, Learning Arabic Language of the Qur'an, Darussalam, Rijad, 2009. (link: https://archive.org/details/LearningArabicLanguageOfTheQuran.pdf) 5. Arapski tekstovi 1. i 2., priredile: Zehra Alispahić i Amira Trnka, Hrestomatija, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2008. 6. Muftić, Teufik: Arapsko-bosanski rječnik, El-Kalem, Sarajevo, 2004. 7. Ron Buckley: Modern Literary Arabic – A Reference Grammar, Librairie du Liban Publishers, Beirut, 2004. (link: https://archive.org/details/ModernLiteraryArabicAReferenceGrammar) 8. Slikovni arapsko engleski rječnik: https://ia802302.us.archive.org/12/items/arabic-english-bilingual-visual-dictionary_201511/arabic-english-bilingual-visual-dictionary.pdf Dopunska: 1. Attar, Samar: Modern Arabic – Grammar In Context, Beirut, 1998. 2. Božović, Rade: Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i rječnikom, Sarajevo, 1984. 3. Kico, Mehmed: Arapska gramatika u vremenu, Dobra knjiga, Sarajevo, 2013. 4. Muftić, Teufik: Gramatika arapskog jezika, Sarajevo, 1998. 5. Tanasković, Darko – Anđelka Mitrović, Gramatika arapskog jezika, Beograd, 2005. 6. Tantavi, Muhammad Sajjid, Mu'gamu i'rabi alfazi al-Qur'ani l-Kerimi, Maktabatu Lubnan naš-irun, 1997; (link: https://media.tafsir.net/ar/books/7663.pdf)
--	--

Šifra predmeta: INOP 1106		Naziv predmeta: Engleski jezik	
Ciklus: 1	Godina: 1	Semestar: 1	Broj ECTS kredita: 2
Status: Obavezni (Slušanje/pohađanje nastave, obavezano za studente koji na ulaznom ispitu početkom semestra nisu pokazali da vladaju engleskim jezikom na srednjem nivou (<i>Intermediate B1</i>), što odgovara samostalnom korisniku jezika.)		Ukupan broj sati: 45 časova (predavanja 15 + vježbe 15 + lektorske vježbe 15)	
Odgovorni nastavnik/ci	Nastavnici i saradnici izabrani na obast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Pripremiti studenta, koji u toku svog dotadašnjeg obrazovanja nije postigao odgovarajući nivo engleskog jezika (srednji nivo), za predmet Engleski jezik za posebne namjene (jezik struke) na drugoj godini studija. Cilj je da student stekne/obnovi elementarna znanja engleskog fonetskog sistema, vokabulara, frazeologije i gramatike, da unaprijedi komunikacijske vještine, te da ga se osposobi u samostalnom kretanju prema višem srednjem nivou (upper intermediate level) potrebnom za razvijanje jezika struke (ESP). Težište predmeta je na usvajanju vokabulara potrebnog u svakodnevnoj komunikaciji na engleskom jeziku.		
Tematske jedinice:	Plan predmeta po sedmicama: I sedmica		

	Inicijalni ili ulazni ispit. Objava rezultata ispita i formiranje grupe/a studenata koji će pohađati nastavu. Uvodno predavanje o načinu rada, sadržaju predmeta, te načinu evaluacije postignutih rezultata. Analiza izvedbenog silabusa. II sedmica Tematska jedinica: "It's a Wonderful World!" Gramatika: Pomoćni glagoli <i>do, be, have</i>; Imenovanje glagolskih vremena <i>Present, Past, Present Perfect</i>; Korištenje pomoćnih glagola u upitnim i odričnim rečenicama, te u sklopu kratkih odgovora. Vokabular: vrste riječi i značenje, grafija riječi i izgovor, prefiksno-sufiksna tvorba riječi, kolokacije, rad na proširenju vokabulara Vježbe konverzacije: Korisne fraze i izrazi u svakidašnjem govoru. III sedmica Tematska jedinica: 'Get Happy!' Gramatika: Sadašnjost uz <i>Present Simple, Present Continuous</i> i <i>Present Passive</i>. Vokabular: Sport i slobodno vrijeme Vježbe konverzacije: brojevi i datumi (novac, razlomci, decimalni brojevi, procenti, datumi telefonski brojevi...) IV sedmica Tematska jedinica: 'Telling Tales' Naracije: nastaviti/dovršiti započetu priču. Gramatika: Prošlost uz <i>Past simple, Past Continuous, Past Perfect</i> i <i>Past Passive</i>. Upotreba – uobičajene greške. Analiza grešaka Vokabular: domena umjetnosti i književnosti, kolokacije Vježbe konverzacije: načini nuđenja opcija u razgovoru. V sedmica Tematska jedinica: 'Doing the Right Thing' Gramatika: Modalni glagoli - izricanje obaveze i dopuštenja <i>have (got) to, can, be allowed to, should, must</i> Vokabular: Riječi nacionalnosti, države i pridjevi Vježbe konverzacije: zahtjevi i ponude VI sedmica Tematska jedinica: 'On the Move' Gramatika: Oblici za budućnost: <i>Going to, Will, Present Continuous</i> i njihova upotreba. Vokabular: Vrijeme i vremenski uvjeti Vježbe konverzacije: Putovanja, korištenje javnog prijevoza, rezervacije u hotelu VII sedmica Tematska jedinica: 'I Just Love it!' Gramatika: Pitanja s upotrebom riječi <i>like?</i>; Glagolski obrasci, kolokacije. Vokabular: Opisivanje hrane, gradova, ljudi uz kolokacije Vježbe konverzacije: znakovi i zvukovi. VIII sedmica Rekapitulacija u svrhu pripreme za polusestrialni ispit IX sedmica Tematska jedinica: 'The World of Work' Gramatike: kontrastiranje glagolskih vremena: <i>Present Perfect</i> vs. <i>Past Simple; Present Perfect Passive</i> Vokabular: Frazalni glagoli (doslovni i idiomatski, razdvojivi i nerazdvojivi) Vježbe konverzacije: telefonski razgovori. X sedmica Tematska jedinica: 'Just Imagine!'
--	---

	Gramatike: Kondicionali: Prvi i Drugi; Vremenske rečenice/klauze. Vokabular: bazni i jaki pridjevi, modificirajući prilozi Vježbe konverzacije: davanje prijedloga/predlaganje u svakidašnjoj konverzaciji. XI sedmica Tematska jedinica: 'Relationships' Gramatike: Modalni glagoli nastavak – izražavanje vjerovatnoće pomoću: <i>must, could, might, can't, must have, could have, might have, can't have</i>. Vokabular: Pridjevi za opis karakternih crta/karaktera ljudi Vježbe konverzacije: 'so do I / neither do I' (slaganje s potvrdnim i niječnim izjavama i neslaganje) XII sedmica Tematska jedinica: 'Obsessions' Gramatika: <i>Present Perfect Continuous</i>, kontrastiranje glagolskih vremena <i>Present Perfect Simple</i> vs. <i>Present Perfect Continuous</i> Postavljanje pitanja i davanje odgovora Vremenski izrazi. Vokabular: Složenice Vježbe konverzacije: izrazi za kvantitet/količinu XIII sedmica Tematska jedinica: 'Tell me About it!' Gramatika: Indirektna pitanja i Question tags Vokabular: kolokacije glagola i imenica, idiomi Vježbe konverzacije: neformalni stil izražavanja. XIV sedmica Tematska jedinica: 'Life's Great Events!' Gramatika: Indirektni/neupravni govor (indirektne izjave, pitanja, imperativi) Vokabular: rođenje, vjenčanje i smrt Vježbe konverzacije: Izražavanje žaljenja. XV sedmica Priprema za Završni ispit
Ishodi učenja: (Znanje, vještine, kompetencije i vrijednosni stavovi)	Student posjeduje produbljeno teorijsko znanje iz gramatike i leksike engleskog jezika na nivou srednjeg stepena (<i>Intermediate level B</i>), tj. prepoznaje obrađene gramatičke oblike, strukture i obrasce, zna ih navesti, razlikovati i objasniti načine njihove upotrebe, te razumije obrađeni vokabular. Student primjenjuje stečena znanja kako u pisanoj i usmenoj recepciji tako i u pisanoj i usmenoj produkciji. Student u praksi uspješno integrira sve četiri razvijene jezičke vještine za potrebe pismene i usmene komunikacije na engleskom jeziku na srednjem nivou, te može samostalno napredovati u djeljem učenju engleskog jezika. Student pomaže kolegama (u učionici i van učionice) te doprinosi kreiranju pozitivne atmosfere i prostora za aktivno uključivanje ostalih učenika u nastavi.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 10: Smanjenje nejednakosti
Oblici i metode izvođenja nastave:	- Predavanja s elementima interaktivne nastave - Vježbe recepcije i produkcije (diskusija, dijalog, jezičke igre, audio-vježbe, metoda radioničke nastave) - Vježbe konverzacije s lektoricom (simulacija stvarnih komunikacijskih situacija)

	- Samostalni zadaci (zadaci, metoda istraživačkog rada/miniistraživanje za potrebe pisanja zadaci) - Konsultacije - Timski rad - E-nastava
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Zadaci tokom semestra (zadaci) i aktivnost na nastavi: 20 bod. - Polusemestralni pismeni ispit: 30 bod. - Završni pismeni ispit: 50 bod.
Literatura:	Obavezna: - John and Liz Soars, <i>New Headway – Intermediate</i> (Student's book), the third edition, Oxford University Press. Dodatne tekstove / vježbe osigurava predmetni nastavnik tokom izvođenja nastave. Dopunska: - <i>New Headway – Intermediate</i> (Workbook), the third edition, Oxford University Press. - Gramatika engleskog jezika - Rječnik engleskog jezika (jednojezični online Learner's Dictionaries)

Šifra predmeta: INKI 1102		Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) II	
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 15 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:	Da se studenti teorijski upoznaju s problematikom pauzalnih i početnih formi u toku učenja Kur'ana te da se osposobe za praktičnu primjenu usvojenih načela.		
Tematske jedinice:	1. Važnost pauzalne forme (vakf). 2. Podjela pauzalne forme prema mogućnostima i namjer iučača. 3. Podjela pauzalne forme prema kriteriju značenja kur'anskog teksta. 4. Izborna, obavezujuća, pokusna i očekivana pauzalna forma. 5. Prikladna, potpuna, zadovoljavajuća i dobra pauzalna forma. 6. Neprikladne pauzalne forme. 7. Funkcije i značenja znakova za pauzalne forme. 8. Rekapitulacija/test. 9. Sekta – funkcija, mjesto i način primjene. Pozicija elifa u pauzalnoj i kontekstualnoj formi. 10. Početne forme – definicija i vrste. 11. Tedžvidska pravila u kur'anskim skraćenicama. 12. Spojeno i rastavljeno hemze. 13. Stajanjesaišmamomirevmom. Stajanje na riječima specifične pravopisne forme. 14. Sedžda- tilavet, uvjeti i sastavni dijelovi sedžde. 15. Rekapitulacija svih oblasti.		

Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Interpretirati i primijeniti pravila stajanja i počinjanja prilikom učenja Kur'ana (<i>el- waqf we el-ibtida'</i>), demonstrirati učenje Kur'ana gledajući u obimu 240 stranice i napamet (hifz) u obimu 10 stranica (sura <i>el-Beqare</i> , 84-141. ajet), učiti Kur'an savjesno uvažavajući adabe.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 3: Zdravlje i blagostanje SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, vježbe, seminari, konsultacije, mentorski rad, kvizovi, tutorske grupe, audio-demostrativne metode.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Pismena provjera (test) 30% Kviz 10% Usmena provjera 60%
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Dževad Šošić, <i>Tedžvid – Komentar Džezzerije</i> , El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2019. <i>Dopunska:</i> 1. Fadil Fazlić: <i>Tedžvid I – Pravila o učenju Kur'ana</i> , a. š., El-Kalem i FIN, Sarajevo, 1997., 2. Dževad Šošić, <i>Veza između kiraeta i Osmanove ortografije Kur'ana</i> , FIN i El-Kalem, Sarajevo, 2005.

Šifra predmeta: INHA 1101		Naziv predmeta: Terminologija hadisa	
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja 30; Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	- da studenti budu upoznati s temeljnom hadiskom terminologijom, povijesnim razvojem hadiske nauke, najrenomiranijim hadiskim učenjacima te temeljnim hadiskim zbirkama i djelima; - da se studenti osposobe za kompetentno i samostalno iščitavanje hadiske literature.		
Tematske jedinice:	- Uvodni čas – Upoznavanje studenata s predmetom - Značenja osnovnih pojmova hadiske nauke (<i>hadis, sunnet, sened, metn, hadisi kudsi, haber, eser...</i>) - Mjesto sunneta u islamskom učenju, izvori saznavanja sunneta, suodnos Kur’ana i hadisa u pogledu sadržaja - Bilježenje hadisa za života Poslanika, s.a.v.s., ashaba i tabiina - Temeljne karakteristike odnosa prvih generacija prema hadisima - Vrste hadiskih zbirki nastalih u II stoljeću po H. i nakon toga (<i>džuz, musannef, muvetta, musned, džami‘, sahih, sunen, mu’džem, mustedrek, mustahrež, atraf...</i>) - Metode primopredaje hadisa, doslovno i prenošenje hadisa po smislu, zvanja hadiskih učenjaka. - Rekapitulacija/ZOT - Disciplina o pozitivnoj i negativnoj kritici prenosilaca, disciplina o biografijama prenosilaca, disciplina o (skrivenim) nedostacima u hadisu - Disciplina o prividno problematičnim hadisima, disciplina o derogaciji u hadisu, disciplina o nejasnim i manje jasnim riječima u hadisu, disciplina o povodima izricanja hadisa		

	11. Podjela hadisa s obzirom na vjerodostojnost i ishodište/kraj <i>seneda</i> 12. Podjela hadisa u odnosu na broj prenosilaca u jednoj generaciji i broj prenosilaca u senedu jednog hadisa. 13. Vrste hadisa slabe vjerodostojnosti (hadisi prekinutog <i>seneda</i> i njihova podjela, hadisi slabe vjerodostojnosti uslijed nepouzdanosti prenosilaca, <i>šazz, mahfuz, mu'allel...</i>) i stavovi učenjaka po pitanju njihovog prenošenja 14. Apokrifni hadisi – status, razlozi pojave, pokazatelji i primjeri 15. Rekapitulacija svih tematskih jedinica
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	- Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti u stanju adekvatno razumijevati temeljnu hadisku terminologiju, izložiti povijesni razvoj hadiske nauke i predstaviti najznačajnije hadiske učenjake i njihove zbirke i djela - Studenti će kompetentno i samostalno moći iščitavati hadisku literaturu - Studenti će biti osposobljeni da valjano upotrebljavaju hadisku terminologiju u usmenim obraćanjima i pisanim naučnim i stručnim radovima
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Interaktivna nastava Interaktivne vježbe Individualni rad
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Zadatak (usvajanje teksta <i>Bejkunije</i>) čini 20%, polusestrialni pismeni ispit 30%, a Završni pismeni i usmeni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	Obavezna: <i>Terminologija hadisa</i> (hrestomatija), priredio: hfz. Aid Smajić, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2006. Musić Kenan, Fadilj Maljoki i Kamber Kamberi, <i>Priručnik za Bejkuniju</i>, u pripremi. Dopunska: Handžić Mehmed, <i>Uvod u tefsirsku i hadisku nauku</i>, III izdanje, Gazi Husrev-begova medresa, Sarajevo, 1972. Mahmutović Mirsad, <i>Povodi nastanka Vjerovjesnikovih hadisa</i>, II dopunjeno izdanje, IC El-Kalem, Sarajevo, 2011. Karalić Mahmut, <i>Hadis i hadiske znanosti</i>, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2010. Kurdić Šefik, <i>Velikani hadiskih znanosti</i>, Islamska pedagoška akademija, Zenica, 2003. Nakičević Omer, <i>Arapsko-islamske znanosti i glavne škole od XV do XVII vijeka (Sarajevo, Mostar, Prusac)</i>, Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo, 1988. Nakičević Omer, <i>Uvod u hadiske znanosti: Hadis I</i>, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1986. Okić Muhammed Tajib, <i>Islamska tradicija: prilog izučavanju izvora seriatskog prava</i>, Sarajevo, 1936. Tufo, Muhammed, "Temelji hadiskih nauka", <i>Glasnik IVZ</i>, Sarajevo, 1938., br. 1-8.

Šifra predmeta: INTE 1102		Naziv predmeta: Historija i metodologija tefsira	
Ciklus: 1	Godina: 1	Semestar: 2	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezan		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 30 Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Objasniti studentima validne metodološke načine i sredstva u tumačenju Kur'ana; predstaviti im postupke, puteve kao i instrumente/sredstva valjanog deriviranja poruke Kur'ana iz samog Kur'ana kroz različite povijesne epohe, posebno kroz klasične škole tefsira; prikazati razvoj tefsira kroz povijest		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Metoda (maslak, tarī, manhağ) u nauci; <i>tafsīr</i> i <i>ta'wīl</i> kao opći metodi tumačenja Kur'ana 2. sedmica: Metodologija ranog tumačenja Kur'ana; tumačenje Kur'ana Kur'anom 3. sedmica: Hadis i Sunnet kao verbalni i praktični aspekt tumačenja Kur'ana 4. sedmica: Tumačenjski krug Pobožnih Predaka (ashabi, tabi'ini); rane tefsirske škole 5. sedmica: Forme u kojima su pobožni preci (selefi salih) tumačili Kur'an; formativni period tefsira; škola tumačenja <i>Ma'ānī al-Qur'ān</i> 6. sedmica: Metodologija tradicionalnog tumačenja Kur'ana; nastanak historijske škole u tumačenju Kur'ana; Aṭ-Ṭabarī 7. sedmica: Metodologija racionalnog tumačenja Kur'ana; pojava dogmatskih škola mišljenja u tefsiru 8. sedmica: Polusestrialni ispit 9. sedmica: Metodološki uvjeti za racionalno tumačenje Kur'ana; razvoj zrelih dogmatskih rasprava u klasičnim dogmatskim komentarima 10. sedmica: Metodologija mu'tezilijskog tumačenja Kur'ana; Az-Zamahšarī i njegov <i>Al-Kaššāf</i> 11. sedmica: Metodologija ši'ijskog tumačenja Kur'ana; klasične ši'ijske škole tumačenja Kur'ana 12. sedmica: Metodologija pravnog tumačenja Kur'ana; pojava klasičnih škola tefsira pravne naravi 13. sedmica: Metodologija sufijskog tumačenja Kur'ana; rane ezoterijske škole u tumačenju Kur'ana i pojava zrelih klasičnih sufijskih škola u tefsiru 14. sedmica: Metodologija naučnog tumačenja Kur'ana 15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata.		
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Studenti stiču uvid u validne metodološke načine i sredstva u tumačenju Kur'ana kroz različite povijesne epohe i škole tefsira. Razvijaju sposobnost da razlikuju postupke, instrumente ili redstva valjanog deriviranja poruke Kur'ana iz samog Kur'ana. Stiču kompetenciju da analiziraju različite metodološke postupke u tumačenju Kur'ana; da definiraju, uspoređuju i razlikuju te metodološke postupke; da opišu razvoj tefsira kroz povijest i tefsirske škole.		

Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode i oblici izvođenja nastave:	predavanja, vježbe, tekstualni metod: prevođenje i analiziranje tefsirskih tekstova različitih metodoloških polazišta, konsultacije, prezentacije studenata, diskusione i dijaloške metode, vizualno-demonstrativne metode, seminari, timski rad, rad u parovima,
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redovni: tefsirski tekstovi / esej / seminar: 20 bodova; prvi semestralni ispit: pismeno, usmeno - 40 bodova Završni ispit: pismeno, usmeno - 40 bodova Vanredni: esej: 20 bodova prvi semestralni ispit: pismeno, usmeno - 40 bodova Završni ispit: pismeno, usmeno - 40 bodova.
Literatura:	Obavezna: 1. Džemal Latić, <i>Metodologija tefsira</i> , Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005. 2. Ebu Hamid el-Gazali, <i>Oživljavanje vjerskih znanosti</i> , Knjiga 2, "Knjiga o adabima učenja Kur'ana", 225-300. 2. Prezentacije s predavanja. Dopunska: 1. Jusuf Ramić, <i>Tefsir – Tumačenje i razumijevanje</i> , Tuzla, 1997. 2. Jusuf Ramić, <i>Tefsir – Historija i metodologija</i> , Sarajevo, 2001. 3. Maurice Bucaille, <i>Biblija, Kur'an i nauka</i> , s francuskog prevela Azra Begić, Sarajevo, 2001. 4. Hišam al-Abdullah, <i>Znanost i fenomeni Kur'ana</i> , s arapskog preveo Ibrahim Jakubović, Sarajevo, 2002. 5. Safvet Halilović, <i>Metodologija tumačenja Kur'ana u hanefijskome mezhebu</i> , Sarajevo, 2004. 6. Enes Karić, <i>Kako tumačiti Kur'an</i> , Sarajevo, 2005. 7. Ahmed Adilović, <i>Rukopis Mehmeda Handžića, "Tafsīr āyāt al-ahkām min surah al-Nisā"</i> , Sarajevo, 2006. 8. Džemal Latić, <i>Klasične škole tefsira</i> , Sarajevo, 2008. 9. Caner Taslaman, <i>Kur'an kao nenadmašni fenomen</i> , s turskog preveo Enver Ibrahimkadić, Sarajevo, 2011. 10. Ibn Tejmije, <i>Uvod u principe tumačenja Kur'ana</i> , s arapskog preveo Almir Fatić, Sarajevo, 2018. 11. Ali Suleiman Ali, <i>Kratki uvod u tumačenje Kur'ana</i> , s engleskog preveo Almir Fatić, Sarajevo, 2020. 12. Ferid Dautović, <i>Ibn Abbasovo tumačenje Kur'ana u tefsiru Ibn Džerīra et-Taberīja</i> , Sarajevo, 2022.

Šifra predmeta: INAK 1102		Naziv predmeta: Uvod u studij religije	
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente sa osnovnim teorijama iz oblasti znanstvenoga razumijevanja religijskoga fenomena, te osposobiti studente da		

	adekvatno prezentiraju fenomen religije, napose islama, u suvremenom javnom diskursu.
Tematske jedinice:	1. sedmica: „Obrazloženje tematskih jedinica i semestralnih obaveza studenata“ 2. i 3. sedmica: „Univerzalnost i povijesno-kulturna relevantnost religije“ 4. sedmica: „Pojam i definicija religije“ 5. sedmica: „Klasifikacija religije“ 6. sedmica: „Vjera i religija“ 7. sedmica: „Znanstveni pristup porijeklu religije (M. Müller, E. B. Tylor, R. Otto)“ 8. sedmica: „Znanost o religijama (povijest religija, komparativna povijest religija, teologija religija, fenomenologija religije, teologija i filozofija religije)“ 9. Polusemestralni ispit 10. sedmica: „Zajedničke dimenzije religije“ 11. sedmica: „Osnovne razlike politeističkih i monoteističkih religija (uporedna analiza)“ 12. sedmica: „Međusobni utjecaji religije i geografije (religije i prostora)“ 13. sedmica: „Kulturna i socijalna iskazivanja religije (odijevanje, stanovanje, ishrana)“ 14. sedmica: „Religioznost New Age-a i kriza religijskog identiteta u današnjem svijetu“ 15. sedmica: „Religije i iskustvo dijaloga“
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon uspješnoga okončanja ovoga kursa, studenti će: a) steći osnovna znanja o definicijama vjere, religije i religioznosti; b) biti upoznati sa fundamentalnim pravcima, tj. najzastupljenijim religiološkim disciplinama, poput komparativne historije religija/e, teologije religija, fenomenologije religija ili pak filozofije religije; c) biti u mogućnosti analizirati i detektirati brojne metamorfoze polju tradicionalne religioznosti. Vještine: Poslije završetka ovoga kursa studenti će a) biti u mogućnosti samostalno iščitavati temeljna religiološka djela na našem jeziku; b) moći diferencirati religiološke od teoloških pristupa i metoda prilikom govora o fenomenu religije, tj. religija. Kompetencije: ovim kursom studenti stječu sposobnosti za izvođenje nastave u javnim ustanovama iz nekoliko predmeta poput <i>Kulture religija</i>, <i>Historije religija</i>, <i>Vjeronauke</i> i sličnih. Upoznavanjem sadržaja iz ovoga predmeta stječu se kompetencije, također, za izvođenje nastave iz predmeta <i>Akaid</i> u medresama. Poslije odslušanoga kursa budući imami će moći u svome imamskome djelovanju vršiti i osnovnu edukaciju u polju međureligijskog dijaloga.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 13: Odgovorni na klimatske promjene SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije
Metode izvođenja nastave:	1. interaktivna predavanja 80 % 2. radionice 10 % 3. prezentacije studenata 10 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	a) redovni studenti 1. Polusemestralni usmeni ispit 40 % 2. Završni usmeni ispit 40 % 3. Prezentacije studenata 20 % b) vanredni studenti Polusemestralni usmeni ispit 50 %

	Završni usmeni ispit 50 %
Literatura:	Obavezna: 1. John Bowker, <i>Religije svijeta</i>, Znanje, Zagreb, str. 18-32.; 54-68.; 88-110. 2. Aldo Natale Terrin, <i>Uvod u komparativni studij religija</i>, KS, Zagreb, 2006., str. 15-27; 39-51; 79-87) 3. Jakov Jukić, <i>Lica i maske svetog</i>, KS, Zagreb, 1997., str. 21-65. 4. Mijo Škvorc, <i>Vjera i nevjera</i>, Zagreb, 1982., str. 27-29; 43-57. 5. Hrvoje Lasić, „New Age-Nova religija modernog doba“, <i>Novi religijski pokreti</i>, Zagreb, 1997., str. 181-200. (priredio M. Nikić) 6. Adnan Silajdžić, »Islamska pobožnost«, <i>Znakovi vremena</i> (15/2002.), 7. Adnan Silajdžić, »Međureligijski dijalog pred izazovima modernog svijeta« , <i>Forum Bosna</i> (7-8/2010.), str. 103-111. 8. Orhan Jašić, <i>Učenje islama u teologiji religije Hansa Künga</i>, (doktorska disertacija odbranjena na Fakultetu islamskih nauka 2016.), Sarajevo, str. 6-13. 9. Orhan Jašić, »O religiji i religioznosti«, <i>Logos – časopis za filozofiju i religiju</i> 2 (4/2014.), str. 83-112. 10. Orhan Jašić, »Fenomenologija religije kao grana religiologije« <i>Znakovi vremena</i> 15 (2012/55.), str. 215-226. 11. Sumeja Ljevaković, Orhan Jašić, »Religioznost i kultura prehrane« <i>Preporodov Journal</i> (118/2010.), str. 4-5. Dopunska: 1. Adnan Silajdžić, »Nema istinskog kršćansko-muslimanskog dijaloga bez zrele i odgovorne vjere u Boga«, pogovor u knjizi Miroslava Wolfa, <i>Allah, kršćanski odgovor</i>, Ex libris / Synopsis, Rijeka / Sarajevo, 2015. 2. Adnan Silajdžić, <i>Muslimani u traganju za identitetom</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu i el-Kalem, Sarajevo, 2006. 3. Adnan Silajdžić, <i>Islam u otkriću kršćanske Europe. Povijest međureligijskog dijaloga</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2003. 4. <i>Enciklopedija živih religija</i>, Beograd, 1981. 5. Klaus Hock, <i>Einführung in die Religionswissenschaft</i>, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt, 2008. 6. Fritz Stolz, <i>Gründzüge der Religionswissenschaft</i>, Vandenhoeck und Ruprecht, Göttingen, 2001 7. L. Milin, <i>Naučno opravdanje religije</i> I i II, Beograd, 1976/7. 8. E. O. Ćems, <i>Uporedna religija</i>, Beograd, 1961. 9. Orhan Jašić, Bajram Dizdarević, »Razumijevanje pojma din u teološkom učenju Ebu Hanife« <i>Živa Baština</i> 7 (24/2021.), str. 88-97.

Šifra predmeta: INIF 1101		Naziv predmeta: Historija filozofije I	
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		

Cilj (ciljevi) predmeta:	Uvođenje u teme historije grčke i klasične kršćanske filozofije u kojima se pokazuje kako glavni povijesni tok filozofskog mišljenja tako i povijest sadržaja i likova koji zauzimaju važna mjesta u historiji muslimanske teološke i filozofske misli.
Tematske jedinice:	1. Ime i pojam filozofije 2. Podjela filozofije i njene discipline 3. Kosmološko razdoblje grčke filozofije: pojmovi bitka, događanja i spoznavanja u predsokratovskoj misli Grka 4. Antropološko razdoblje grčke filozofije i problem čudorednosti 5. Sokratov doprinos ustanovljenju pojmovnog mišljenja kao znanosti 6. Platonovo učenje o idejama 7. Aristotelova logika 8. Polusemestralni test 9. Aristotelova metafizika 10. Filonijevrejsko-helenistička filozofija 11. Plotin i neoplatonizam 12. Kršćanska misao, gnosticizam i grčka filozofija u period patristike 13. Augustin i metafizika unutarnjeg iskustva 14. Srednjovjekovna filozofija: Toma Akvinski 15. Završni test
Ishodi učenja:	Elaborirati glavne obrise grčke i klasične kršćanske filozofije preko pitanja i odgovora kao momenata historije misli i oblika višeg mišljenja (kritičko i kreativno mišljenje), koji su istovremeno momenti historije bivstvovanja koje se otkriva u svjetlu transcendencije i historije velikana, kao što su Platon i Aristotel
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 10: Smanjenje nejednakosti SDG 15: Očuvanje života na kopnu
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja: 60 % (predavanje, prezentacije, čitanje i analiziranje djela i tekstova) - Vježbe: 40 % (prezentacije, izlaganja, prevođenje i kritičko valoriziranje djela iz obavezne i proširene literature, rad na tekstu)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Esej: 20 % - Polusemestralni test (pismeni): 40 % - Završni test (pismeni): 40 %
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Bertrand Russell, <i>Mudrost Zapada</i>, Split, 2005. 2. Vladimir Filipović, <i>Filozofski rječnik</i>, Zagreb, 1989. 3. Wilhelm Windelband, <i>Povijest filozofije</i>, Naprijed, Zagreb, 1988 <i>Dopunska:</i> 1. Aristotel, <i>Metafizika</i>, Službeni glasnik, Beograd, 2017. 2. Aristotel, <i>Nikomahova etika</i>, IKZS, Novi Sad, 2003. 3. Etienne Gilson, <i>Filozofija u srednjem vijeku</i>, Demetra, Zagreb, 2011. 4. Hermann Diels, <i>Predsokratovci I-II</i>, Naprijed, Zagreb, 1983. 5. Platon, <i>Država</i>, BIGZ, Beograd, 1993. 6. Platon, <i>Fedon</i>, Naklada Jurčić, Zagreb, 1996. 7. Platon, <i>Odbrana Sokratova</i>, BIGZ, 1976. 8. Platon, <i>Parmenid</i>, Demetra, Zagreb, 2002. 9. Stephan Otto, <i>Ogledi o filozofiji renesanse</i>, Zagreb, 2001.

Šifra predmeta: INAR 1102		Naziv predmeta: Arapski jezik za teologe II	
Ciklus: Prvi	Godina: Prva	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 (Predavanja: 30; Vježbe: 15; Lektorske vježbe: 15)	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na užu naučnu oblast.		
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:	- ovladavanje složenijim zakonitostima arapske morfologije, paradigmama proširenih glagolskih vrsta, te njihovom praktičnom primjenom pri čitanju i razumijevanju u svakodnevnim primjerima i na korpusu Kur'ani Kerima; - ovladavanje sintaksičkim zakonitostima i osobinama složene imenske i glagolske rečenice u afirmativnom, odričnom i upitnom obliku u svakodnevnim primjerima i na korpusu Kur'ani Kerima; - usmeno artikuliranje, čitanje i pisanje jednostavnih sadržaja, uz uvažavanje jezičke stvarnosti u govoru i pismu standardnog arapskog jezika u okviru programskih sadržaja i predviđenog gramatičkog gradiva; - vođenje jednostavnih razgovora; -korištenje rječnika, audio i audio-vizuelnih sadržaja, savremena IT tehnologije, novina, časopisa i drugih izvora i literatura na arapskom jeziku;		
Tematske jedinice:	1.Osobenosti glagolske rečenice u arapskom jeziku; Glagolska i imenska rečenica u arapskom jeziku. Markiranje imenskih i glagolskih rečenica na primjerima iz Kur'ani Kerima. Brojevi veći od 100. Izražavanje datuma. 2. Čestica <i>inna</i> i njoj srodne čestice i njihova refleksija na imensku rečenicu. Analiza primjera iz Kur'ani Kerima. 3.Prezent, konjugacija, značenja; Načini prezenta: indikativ, konjuktiv, jussiv; Pridjevi isti, ista. Kvazigenitivna veza. 3.Načini prezenta: imperativ, prohibitiv; Vokativ; Futur I i II; 4.Pasiv perfekta; pasiv prezenta; Deverbalne forme: Particip aktivni i particip pasivni; Zamjenica svi i svaki. 5.Pregled proširenih glagolskih vrsta. Glagolske vrste proširene sa jednim konsonantom: Druga proširena glagolska vrsta, paradigma, značenja; kur'anski primjeri; Deminutiv. 6.Glagolske vrste proširene sa jednim konsonantom: Treća proširena glagolska vrsta, paradigma, značenja; kur'anski primjeri; ; Apsolutna negacija. 7.Glagolske vrste proširene sa jednim konsonantom: Četvrta proširena glagolska vrsta, paradigma, značenja, kur'anski primjeri. 8.Pregled proširenih glagolskih vrsta sa jednim konsonantom i uvid u kur'anski kontekst, rekapitulacija gradiva i Polusemestralni ispit. 9.Glagoli prošireni sa dva konsonanta: Peta proširena glagolska vrsta, paradigma, značenja, kur'anski primjeri. Imenice mjesta i oruđa. 10.Glagoli prošireni sa dva konsonanta: Šesta proširena glagolska vrsta, paradigma, značenja; kur'anski primjeri; Složena glagolska vremena. 11.Glagoli prošireni sa dva konsonanta: Sedma proširena glagolska vrsta, paradigma, značenja, kur'anski primjeri. Distributivni i priloški brojevi. 12.Glagoli prošireni sa dva konsonanta: Osmu proširena glagolska vrsta, paradigma, značenja; kur'anski primjeri.		

	13. Glagoli prošireni sa dva konsonanta: Deveta proširena glagolska vrsta, paradigma, značenja, kur'anski primjeri. 14. Glagoli prošireni sa tri konsonanta: Deseta proširena glagolska vrsta, paradigma, značenja; kur'anski primjeri. 15. Ostale proširene glagolske vrste: jedanaesta, dvanaesta i trinaesta. Pregled proširenih glagolskih vrsta – rekapitulacija gradiva.
Ishodi učenja: (znanje, vještine, kompetencije, vrijednosni stavovi)	Student će moći interpretirati leksičke sadržaje u skladu sa nastavnim gradivom i specifičnom kur'anskom i hadiskom leksikom; Razvijanje jezičkih vještina: slušanja, razumijevanja, usmenog i pismenog izražavanja u arapskom jeziku; kroz dinamičnije sadržaje i složenije strukture razvijati vještinu percepcije i razumijevanja složenijih dijaloga i narativnih sekvenci arapskog jezika; Sposobnost usmenog i pismenog izražavanja, vođenja nešto složenijih oblika dijaloga i učešće u mini-debatama na zadate teme čime će se razviti sposobnost timskog rada i spremnosti da se pomogne; pravilno čitanje i razumijevanje manje zahtjevnih nevokaliziranih tekstova iz svakodnevnog života i tekstova koji tretiraju različite islamske teme;
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 10: Smanjenje nejednakosti
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i prezentacije; Vježbe konverzacije sa lektorom; Gramatičke vježbe i rad na tekstovima; Jezičke igre Debate Praćenje audio-vizualnih sadržaja
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Provjera znanja vrši se na četiri nivoa: 1. Polusemestralni ispit u pismenoj formi sa 25% od ukupnog broja poena; 2. Usmeni ispit iz konverzacije u prisustvu gostujućeg lektora sa 20% od ukupnog broja poena; 3. Završni ispit u pismenoj formi sa 45% od ukupnog broja poena; 4. Kontinuirana provjera znanja (učesće u diskusiji, grupni rad, zadaci za samostalni rad, kvizovi, prezentiranje lektire) sa 10% od ukupnog broja poena; *U slučaju vanrednih okolnosti izazvanih stanjem pandemije i epidemije mogući su i drugačiji i prilagođeni oblici provjere znanja i omjeri bodovanja u skladu sa situacijom. (kvizovi, lektire, zadaci i sl.) Za prolaznu ocjenu potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja i u konačnici imati min 55 % i na polusemestralnom ispitu i u ukupnom bodovnom rezultatu. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

Literatura:	Obavezna: 1. Jones, Alan Arabic Through The Qur'an, The IslamicTexts Society, Cambridge, PDF (link: https://archive.org/details/arabic-through-the-Quran-alan-jones) 2. Mustafa Galajini, Gami'u d-durus al-arabijja, I-II, Bejrut, 2005. (link: https://ia802504.us.archive.org/23/items/WAQ33751/01_33751.pdf) 3. Sikirić, Šaćir, Pašić Muhamed, Handžić Mehmed: Gramatika arapskog jezika, I-II, Sarajevo, 1936. 4. Uroosa, Izzath, Learning Arabic Language of the Qur'an, Darussalam, Rijad, 2009. ((link: https://archive.org/details/LearningArabicLanguageOfTheQuran.pdf) 5. Arapski tekstovi 1. i 2., priredile: Zehra Alispahić i Amira Trnka, Hrestomatija, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2008. 6. Muftić, Teufik: Arapsko-bosanski rječnik, El-Kalem, Sarajevo, 2004. 7. Ron Buckley: Modern Literary Arabic – A Reference Grammar, Librairie du Liban Publishers, Beirut, 2004. (link: https://archive.org/details/ModernLiteraryArabicAReferenceGrammar) 8. Slikovni arapsko engleski rječnik: https://ia802302.us.archive.org/12/items/arabic-english-bilingual-visual-dictionary_201511/arabic-english-bilingual-visual-dictionary.pdf Dopunska: 1. Attar, Samar: Modern Arabic – Gramamar In Context, Bejrut, 1998. 2. Božović, Rade: Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i rječnikom, Sarajevo, 1984. 3. Kico, Mehmed: Arapska gramatika u vremenu, Dobra knjiga, Sarajevo, 2013. 4. Muftić, Teufik: Gramatika arapskog jezika, Sarajevo, 1998. 5. Tanasković, Darko – Anđelka Mitrović, Gramatika arapskog jezika, Beograd, 2005. 6. Tantavi, Muhammad Sajjid, Mu'gamu i'rabi alfazi al-Qur'ani l-Kerimi, Maktabatu Lubnan naš-irun, 1997; (link: https://media.tafsir.net/ar/books/7663.pdf)
---------------------------	---

Šifra predmeta: INIM 1104	Naziv predmeta: Imamsko-muallimska praksa I		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 125 Predavanja 0; Vježbe 15; Terenski rad 30 Ramazanska praksa 80	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	❖ Osposobiti studenta za refleksivno praćenje i hospitiranje mektpske nastave		

	❖ Osposobiti studenta za praćenje i analizu držanja hutbe sa svim njenim elementima ❖ Upoznavanje studenata sa strukturom i načinom funkcioniranja rada džemata i džematskog odbora sa posebnim osvrtom na povratničke džemate ❖ Usvajanje znanja o normativnim aktima Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini		
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje sa predmetom, pravilima, zadacima i očekivanjima 2. Motiviranost u obavljanju imamsko-muallimskog poziva 3. Hospitacija i šta nam ona omogućava (upute za hospitiranje mektepske nastave i hutbe) 4. Analiza strukture održane hutbe 5. Pravilnik o organizaciji medžlisa i džemata islamske zajednice (organizacija izbora, kako i koga predlagati i birati). 6. Funkcionalno vođenje džematskog odbora i džemata 7. Glavne karakteristike imamsko-muallimskog rada u povratničkim džematima (Posjeta Srebrenici) 8. Priprema i analiza ramazanske prakse		
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	✓ Hospitirati i vrednovati proces izvođenja časa ✓ Kvalitetno prepoznavati strukturu držanja hutbe sa svim njenim elementima ✓ Poznavati način funkcioniranja džemata, džematskog odbora ✓ Upoznati se sa specifičnostima povratničkih džemata ✓ Poznavati normativne akte Zajednice		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije		
Metode izvođenja nastave:	❖ Organizacija praktičnih sesija u kojima studenti posmatraju nastavu u stvarnom okruženju. ❖ Dnevници nastave koje studenti pišu nakon hospitiranja, analizirajući svoje utiske, zapažanja i pouke iz posmatrane nastave. ❖ Analiza napisanih dnevnika sa hospitacije ❖ Posjete lokalnim džematima radi posmatranja i analize stvarnih hutbi. ❖ Video analize različitih hutbi, diskusije o njihovim strukturama, sadržaju i stilu. ❖ Posjete lokalnim džematima uz organizirane razgovore sa članovima džematskog odbora. ❖ Radionice ili simulacije u učionici koje prikazuju kako džematski odbor funkcionira u praksi. ❖ Analiza pravilnika i statuta džemata i njihova diskusija u učionici.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Uspješno savladavanje 55%	Ukupno 100%
	Aktivnost studenta	6	10

	Dnevnik imamsko-muallimske prakse	22	40
	Hospitacija časova	9	15
	Hospitacija hutbe/predavanja	6	15
	Razgovor sa predsjednikom džematskog odbora/koordinatoricom Odjela za brak i porodicu	6	10
	Razgovor sa imamom/muallimom	6	10
Literatura:	Obavezna: 1. Prof. dr. Zuhdija Hasanović, <i>Motivacijska vještina Allahovog Poslanika</i>, s.a.v.s., Zbornik radova FIN-a, br. 26, 2022. 2. <i>Uloga i značaj imama u procesu povratka</i>, Zbornik radova ilmijje, Udruženje ilmijje Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2023. 3. <i>Pravilnik o organizaciji medžlisa i džemata islamske zajednice u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo, 2019. 4. Fajgelj Stanislav, <i>Metode istraživanja ponašanja</i>, Centar za primenjenu psihologiju, Beograd, 2007, str. 359-364. Dopunska: 1. Chris Kyriacou, <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Educa, Zagreb, 2007. 2. Džemal Salispahić, <i>Imam</i>, Medresa Osman-ef. Redžović, Visoko, 2014. 3. Hisham Al Talib, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, prevela Velida Selmanagić, Islamska zajednica u BiH, Udruženje ilmijje IZ u BiH, Sarajevo, 2000. 4. Muhamed Salkić, <i>Organizacija i administracija Islamske zajednice</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2003.		

Šifra predmeta: INKI 1203		Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) III	
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi		Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada	
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:		Da se studenti upoznaju sa ajetima i hadisima koji govore o vrijednostima učenja Kur'ana; da teorijski i praktično usvoje pravila bontona prilikom učenja Kur'ana; da steknu osnovno znanje iz oblasti kiraetske nauke.	
Tematske jedinice:		1. Ajeti i hadisi o vrijednosti učenja Kur'ana. 2. Adabi učenja Kur'ana (bonton). 3. Povijesni nastanak i razvoj kira'etske znanosti. 4. Autentični (<i>mutevatir</i>) i neautentični (<i>šazz</i>) kiraeti. 5. Mišljenja pojedinih orijentalista o nastanku i razvoju kira'eta. 6. Kiraetski termini i njihovo značenje. 7. Tedžvidski aspekt kiraeta. 8. Rekapitulacija/test. 9. Morfološke i sintaksičke razlike između kiraeta. 10. Argumentacija kiraeta. 11. Tefsirski aspekt kiraeta. 12. Stilistički i šeriatskopравни aspekt kiraeta. 13. Kiraeti i promjena pauzalnih formi. 14. Medinski i turski mushafi – komparativni pristup. 15. Rekapitulacija svih oblasti.	
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)		Interpretirati terminologiju kiraetske discipline i različite aspekte kiraetskih razlika (morfološki, sintaksički, tefsirski, stilsitički, šeriatskopравни i historijski), klasificirati kiraete prema stepenu autentičnosti, interpretirati i primjeniti adabe učenja Kur'ana, demonstrirati učenje Kur'ana gledajući (kompletan Kur'an) i napamet (hifz) u obimu 10 stranica (od sure <i>en-Nebe'</i> do sure <i>el-Gašijeh</i>) i druge pravilnom učenju Kur'ana samostalno poučavati.	
Cilj održivog razvoja (SDG):		SDG 3: Zdravlje i blagostanje SDG 4: Kvalitetno obrazovanje	
Metode izvođenja nastave:		Predavanja, vježbe, seminari, konsultacije, mentorski rad, kvizovi, tutorske grupe, audio-demostrativne metode.	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:		Pismena provjera (test) 30% Usmena provjera 70%	
Literatura:		<i>Obavezna:</i> 1. Dževad Šošić, <i>Tedžvid – Komentar Džezzerije</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2019., 2. Jahja b. Šeref en-Nevevi, <i>Adabi učenja Kur'ana</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1998. 3. Fadil Fazlić, <i>Komparacija između Hafsovog i Veršovog kiraeta</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2000. <i>Dopunska:</i> 1. Dževad Šošić, <i>Veza između kiraeta i Osmanove ortografije Kur'ana</i>, FIN i El-Kalem, Sarajevo, 2005.	

Šifra predmeta: INHA 1202		Naziv predmeta: Dimenzije sunneta	
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 30 Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je: • produbiti i proširiti znanje studenata o poziciji i značaju sunneta u islamu kao izvoru islamskog svjetonazora, o njegovoj višedimenzionalnosti, posebno o njegovoj kulturološko-civilizacijskoj dimenziji.		
Tematske jedinice:	1. Definiranje značenja i značaja tradicije, njene uloge, vrsta i odnosa prema njoj 2. Etimološko i terminološko definiranje sunneta 3. Značaj sunneta u islamu 4. Karakteristike sunneta kao životnog programa 5. Obaveze muslimana prema sunnetu 6. Osnovna načela odnosa prema sunnetu 7. Rekapitulacija/ZOT 8. Doktrinarni značaj sunneta 9. Sunnet u pravnoj nauci i zakonodavstvu 10. Sunnet u u sferi pozivanja i usmjeravanja 11. Sunnetske odrednice odgoja 12. Politički principi u sunnetu 13. Sunnetske instrukcije u ekonomiji 14. Socijalna dimenzija sunneta 15. Rekapitulacija svih oblasti		
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Znanje: Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti u stanju adekvatno razumijevati poziciju i značaj sunneta u islamu i njegovu višedimenzionalnost. Vještine: Studenti će moći samostalno analizirati devijacije i odstupanja od pravilnog razumijevanja i primjenjivanja sunneta kako kod bosanskohercegovačkih, tako i muslimana općenito. Kompetencije: Studenti će posjedovati teorijsko znanje i iskustvo neophodne za kontekstualno razumijevanje i savremeno primjenjivanje sunneta.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej, prezentirati ga i odbraniti pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a Završni pismeni i usmeni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.		
Literatura:	Obavezna Zuhdija Hasanović, Studije o dimenzijama sunneta, Centar za napredne studije, Sarajevo, 2018. Dopunska		

	Gazali (El-) Muhammed, <i>Vjerovjesnikov sunnet između šerijatskih pravnik i znanstvenika hadisa</i>, (prijevod s arapskog: Nermin Čanić i dr.), Muftijstvo tuzlansko, Tuzla, 1998. G.M.F., <i>Vjerovjesnikov sunnet (važnost i razumijevanje)</i>, (s arapskog: Zuhdija Hasanović), IC El-Kalem, Sarajevo, 2009. Karadavi (El-) Jusuf, <i>Razumijevanje sunneta: metodološke smjernice i pravila</i>, (s arapskog: Ahmet Alibašić), "Bemust", Sarajevo, 2001. Seid Ismail Ali, Jusuf el-Karadavi i Muhammed Selama Gabari, <i>Dimenzije sunneta</i>, (s arapskog: Zuhdija Hasanović), IC El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2012.
--	---

Šifra predmeta: INFI 1203	Naziv predmeta: Islamsko obredoslovlje (Ibadat) I		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezan	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 2 (30) Vježbe: 1 (15)		
Odgovorni nastavnik/ci	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente sa: - temeljnim pravilima i terminologijom iz poglavlja o obrednoj čistoći i namazu; - vjerskom praksom i tradicijom izvršavanja obreda kod bosanskohercegovačkih muslimana; - rješenjima Islamske zajednice kojima su donijeta specifična pravila u domenu namaza; - pojavama nekih „novih praksi“ načina klanjanja i stavove naše pravne škole ili Islamske zajednice o tim praksama; - primjenom znanja o obrednoj čistoći i namazu i organizirati zajedničko obavljanje namaza.		
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje s predmetom. Ciljevi obreda u islamskom učenju. 2. Vrste obredne čistoće. Abdest 3. Obredno kupanje (gusul) i simboličko čišćenje (tejmum). 4. Osoba s pravnom isprikom, Obredno čišćenje ženske osobe. 5. Uvjeti za namaz 6. Sastani dijelovi namaza 7. Sastavni dijelovi namaza 8. Polusestrialni ispit 9. Klanjanje u džematu 10. Šta kvari namaz; Pokuđene radnje u namazu 11. Nafle namazi; Namaz bolene osobe, putnika, radnika 12. Džuma namaz; Bajram namaz 13. Dženaza namaz 14. Kurban 15. Rezime i evaluacija.		
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će biti u stanju: a) definisati i objasniti temeljne pojmove iz oblasti Ibadata (Obradoslovlja) tj. iz poglavlja o obrednoj čistoći i namazu; b) izložiti i klasificirati znanja iz oblasti obredne čistoće, namaza; c) citirati argumente hanefijske pravne škole o načinu obavljanja namaza; d) identificirati i tumačiti zvanične stavove Islamske zajednice prema ibadetskim pitanjima koje je donijela;		

	e) povezati teorijsko znanje sa konkretnim pitanjima iz prakse.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 6: Čista, pitka voda i higijenski uvjeti SDG 11: Održivi gradovi i zajednice SDG 14: Očuvanje vodenog svijeta SDG 17: Partnerstvom do ciljeva
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja - Prezentacije - Diskusije - Radionice - Studije slučaja - Tekstualne analize - Terenski rad i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Aktivnost na predavanjima - 10 bodova - Seminarski rad – 20 bodova - Polusestrialni pismeni i usmeni ispit I – 35 bodova - Završni pismeni i usmeni ispit - 35 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja.
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Muhamed Madžid Itr, <i>Hanefijski fikh</i>, preveo Asmir Imamović, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2014. 2. Enes Ljevaković, Elvir Duranović, Sumeja Ljevaković-Subašić, „Argumenti hanefijskog mezheba na određana sporna pitanja iz obredoslovlja i vjerske prakse muslimana u BiH“, u: <i>Islamska tradicija Bošnjaka na razmeđu stoljeća: Izazovi novih tumačenja islama</i>, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, 2018., str. 167-193. https://www.academia.edu/36289576/Argumenti_hanefijskog_mezheba_na_odre%C4%91ana_sporna_pitanja_iz_obredoslovlja_i_vjerske_prakse_muslimana_u_BiH?auto=download 3. Mustafa Hasani, <i>Ibadat (Hrestomatija)</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2009, str. 65-217 i 395-410. 4. Fetva o obavezi pridržavanja hanefijskog mezheba http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/193-fetva-o-obavezi-pridrfavanja-henefijskog-mezheba 5. Fetva o spajanju namaza http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/2486-fetva-o-spajanju-namaza 6. Fetva o klanju kurbana http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/194-fetva-o-klanju-kurbana 7. Fetva Muftije travničkog o upotrebi kurbanskog mesa namijenjenog učenicima medrese u Travniku http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/18593-fetva-muftije-travnickog-o-upotrebi-kurbanskog-mesa-namijenjenog-ucenicima-medrese <i>Dopunska:</i> 8. Ibrahim Halebi, <i>Multeqa'l-ebhur (Stjecište mora)</i>, preveli: Omer Nakičević (...), Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2002, str. 7-240. 9. Abdulhamid Mahmud Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, I, preveli: Zuhdija Hasanović (...), Haris Grabus, Sarajevo, 2002. 10. Dr. Vehbe Ez-Zuhajli, <i>El-Fiqhu'l-islamijju ve edilletuhu</i>, I, Daru'l-Fikr, Damask, 1996.

	11. Hasan ibn Ammar eš-Šurunbulali, <i>Hanefijski fikh</i> , preveo Jusuf Džafić, Planjax Komerc, Tešanj, 2017. 12. Dr. Jusuf El-Kardavi, <i>Ibadet u islamu</i> , preveli Mesud Džajić i Numan Čosić, Konjic, 2001.
--	---

Šifra predmeta: INRP 2201	Naziv predmeta: Pedagogija		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30; Vježbe: 15; Seminar: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici koji su izabrani na oblast kojoj predmet pripada.		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Student će usvojiti naučnu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja, osposobit će se za razumijevanje ciljeva odgoja i obrazovanja i kritičko gledanje na opća pitanja i probleme savremene odgojno-obrazovne teorije i prakse kod nas i u svijetu.		
Tematske jedinice:	1. Pedagogija, njezin predmet i područje istraživanja, savremeni izazovi pedagogije; Pedagogija i komplementarne znanosti. 2. Povijesna i tradicijska određenja pedagogije. 3. Osnovne pedagoške kategorije, pojmovi, terminološke raznolikosti (odgoj, obrazovanje, socijalizacija, učenje, poučavanje, pedagoško djelovanje/pedagoški odnos, razvoj čovjeka, škola, didaktika, nastava, kurikulum, učitelj, učenik, savjetovanje, interakcija, komunikacija). 4. Temeljne odrednice antropologije odgoja. 5. Pojam, paradigma i procesi konfluentnog obrazovanja. 6. Ljudska priroda i odgoj (pedagoško razumijevanje ljudske prirode, slike/predstave o odgoju, čovjek kao biće potreba, odgojivost djeteta). 7. Odnos kultura-odgoj-ličnost (sociokulturni korijeni odgoja i modeli učenja kulture, obrasci kulturalnog ponašanja i stilovi odgajanja djeteta). 8. Međuljudski odnosi u odgojnom procesu (faktori uspješnosti međuljudskog odnosa – empatija, socijalna percepcija, stavovi). 9. Provjera znanja studenata (kolokvij). 10. Temeljna odgojna područja. 11. Metodika odgojnog rada – načela, metode i sredstva odgojnog rada. 12. Temeljna obilježja religijske pedagogije. 13. Odabrane teme iz područja porodičnog odgoja (funkcioniranje porodice, brak, roditeljstvo). 14. Pedagoška umijeća/vještine. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje; Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit).		
Ishodi učenja: (kompetencije – znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	▪ Usvojiti relevantna određenja pedagoške znanosti, naučnu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja. ▪ Analizirati pedagoška razumijevanja ljudske prirode, odnosa odgoja i kulture. ▪ Razumjeti osnovna načela međuljudskih odnosa u procesu odgoja i obrazovanja. ▪ Razumjeti temeljne pedagoške procese i metodiku odgojnog rada. ▪ Analizirati fenomen odgoja na primjerima i slučajevima. ▪ Razviti i unaprijediti stručne pedagoške kompetencije i umijeća odgajatelja / nastavnika. ▪ Razumjeti temeljna obilježja religijske pedagogije.		

	▪ Analizirati savremene trendove u funkcioniranju porodice, braka i razvoju roditeljskih kompetencija. ▪ Osposobiti se za kritičko gledanje na opća pitanja i probleme savremene odgojno-obrazovne teorije i prakse kod nas i u svijetu.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	▪ SDG 3: Zdravlje i blagostanje ▪ SDG 4: Kvalitetno obrazovanje ▪ SDG 5: Spolna ravnopravnost ▪ SDG 10: Smanjenje nejednakosti ▪ SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije ▪ SDG 17: Partnerstvom do ciljeva		
Metode izvođenja nastave:	▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci	▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata (pripreme, diskusije, rješavanje zadataka). Individualni / grupni zadaci.	11	20
	Kolokvij (pročitane knjige sa spiska proširene literature – dvije knjige minimalno).	16,5	30
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	Obavezna: 1. Bratanić, Marija (1991): <i>Mikropedagogija</i>. Školska knjiga, Zagreb (str. 45–155). 2. Gudjons, Herbert (1994): <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>. Educa, Zagreb (poglavlje 1: str. 17–24; poglavlje 4: str. 66–92). 3. Slatina, Mujo (2006): <i>Od individue do ličnosti – Uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja</i>. Dom Štampe, Zenica (prva dva dijela knjige: str. 9–147). 4. Slatina, Mujo (2023): <i>O pedagogiji čovjeka – od čovjeka kao bića učenja do učećeg društva</i>. Ilum, Bužim (str. 73–153). 5. Vukasović, Ante (1990): <i>Pedagogija</i>. HKZ MI, Zagreb (str. 339–383). Dopunska: 1. Brajša, Pavao (1994): <i>Pedagoška komunikologija</i>. Školske novine, Zagreb. 2. Brajša, Pavao (1995): <i>Sedam tajni uspješne škole</i>. Školske novine, Zagreb. 3. Brajša, Pavao (1996): <i>Umijeće razgovora</i>. C.A.S.H., Pula. 4. Buzan, Toni (1999): <i>Mape uma</i>. Finesa, Beograd. 5. Buzan, Toni (2006): <i>Brzo čitanje</i>. Veble Commerce, Zagreb. 6. Canvez, P. (1999): <i>Odgojiti građanina</i>. Durieux, Zagreb. 7. Covey, Stephen (2006): <i>Sedam navika uspješnih obitelji</i>. Mozaik knjiga, Zagreb. 8. Cvetković, J. i Majurec, A. (1998): <i>Darovito je, što ću s njim</i>. Alinea, Zagreb.		

	9. Ćorić, Š. (1998): <i>Psihologija religioznosti</i>. Jastrebarsko, Zagreb. 10. Delors, J. i drugi (1998): <i>Učenje blago u nama</i>. Educa, Zagreb. 11. Dryden, Gordon i Vos, Jeannette (2001): <i>Revolucija u učenju</i>. Educa, Zagreb. 12. Ebu Gudde, Abdulfettah (2003): <i>Poslanik, a.s., kao učitelj</i>. El-Kelimeh, Novi Pazar. 13. Ekrem, Bešir i Rida, Bešir (2007): <i>Odgoj djece u svjetlu Kur'ana i Sunneta</i>. Ilum, Bužim. 14. Filipović, I. (1994): <i>Kako biti bolji roditelj</i>. Alinea, Zagreb. 15. Gibson, Lindsay (2024): <i>Odrasla djeca emocionalno nezrelih roditelja</i>. Ilum, Bužim 16. Glasser, William (1994): <i>Kvalitetna škola</i>. Educa, Zagreb. 17. Goleman, Daniel (1998): <i>Emocionalna inteligencija</i>. Geopoetika, Beograd. 18. Gone, Ž. (1998): <i>Obrazovanje i mediji</i>. Clio, Beograd. 19. Gossen, C.D. (1994): <i>Restitucija – Preobrazba školske discipline</i>. Alinea, Zagreb. 20. Greene, B. (1996): <i>Nove paradigme</i>. Alinea, Zagreb. 21. Gudjons, Herbert (1994): <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>. Educa, Zagreb. 22. Hohnjec, N. (1991): <i>Čovjek kao biće odnosa</i>. Glas koncila, Zagreb. 23. Janković, J. (1996): <i>Zločesti đaci genijalci</i>. Alinea, Zagreb. 24. Juul, J. (1998): <i>Vaše kompetentno dijete</i>. Educa, Zagreb. 25. Katz i McClellan (1997): <i>Poticanje razvoja dječije socijalne kompetencije</i>. Educa, Zagreb. 26. Konig i Zedler (2001): <i>Teorije znanosti o odgoju</i>. Alinea, Zagreb. 27. Košiček, Marijan (1986): <i>Antiroditelji</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. 28. Legrand, L. (1995): <i>Moralna izobrazba</i>. Educa, Zagreb. 29. Mahmud, Ali Abd al-Halim (2008): <i>Osnovi islamske pedagogije</i>. El-Kelimeh, Novi Pazar. 30. Miller, Allice (1995): <i>Drama djetinjstva</i>. Educa, Zagreb. 31. Mougnotte, A. (1995): <i>Odgajati za demokraciju</i>. Educa, Zagreb. 32. Neill, Sean (1994): <i>Neverbalna komunikacija u razredu</i>. Educa, Zagreb. 33. Pašalić-Kreso, Adila (2012): <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>. Filozofski fakultet, Sarajevo. 34. Peroti, A. (1995): <i>Interkulturalni odgoj i obrazovanje</i>. Educa, Zagreb. 35. Pranjić, Marko (1996.): <i>Religijska pedagogija</i>. Katehetski salezijanski centar, Zagreb. 36. Pranjić, Marko (2001): <i>Pedagogija: Suvremena stremljenja</i>. Nakladnik, Zagreb. 37. Resman, M. (2000): <i>Savjetodavni rad u vrtiću i školi</i>. HPKZ, Zagreb. 38. Salovey i Sluyter (1999): <i>Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija</i>. Educa, Zagreb. 39. Savater, F. (1998): <i>Etika za Amadora</i>. Educa, Zagreb. 40. Seitz, M. i Hallawachs, U. (1977): <i>Montessori ili Waldorf?</i> Educa, Zagreb. 41. Vukasović, Ante (1993): <i>Pedagogija</i>. Školska knjiga, Zagreb. 42. Winkel, Rainer (1996): <i>Djeca koju je teško odgajati</i>. Educa, Zagreb. 43. Wood, David (1995): <i>Kako djeca misle i uče</i>. Educa, Zagreb.
--	---

Šifra predmeta: INOP 1202		Naziv predmeta: Engleski jezik za teologe	
Ciklus: prvi	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS: 4
Status: obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30; Vježbe: 15 Lektorske vježbe 15	
Odgovorni nastavnik	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	///		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predmet ima za cilj: - Upoznati studenta s osnovnom islamskom teološkom terminologijom na engleskom jeziku te unaprijediti jezičke kompetencije, prije svega u govornoj produkciji studenta kao samostalnog korisnika engleskog jezika prema Zajedničkom evropskom referentnom okviru za jezike (ZEROJ/CEFRL, Common European Framework of Reference for Languages), bez obzira na pojedinačni nivo znanja postignut tokom prethodnog obrazovanja (kretanje sa srednjeg/B prema neprednom/C nivou). - Navedeno postizemo obradom tematskih sadržaja u vidu tekstova iz područja islamske teologije, kao i korištenjem raznovrsnih autentičnih i aktualnih materijala iz masovnih/komunikacijskih medija, didaktički prilagođenih s ciljem razvijanja receptivnih i produktivnih jezičkih vještina (čitanje, slušanje, pisanje i govor), te usvajanjem i proširivanjem specifičnog teološkog vokabulara i gramatičkih struktura za efikasno komuniciranje na engleskom jeziku. - Težište predmeta je na receptivnim jezičkim vještinama (čitanje i slušanje), kako bi se olakšalo korištenje stručne literature na engleskom jeziku u svrhu istraživanja, kao i razumijevanje usmenog diskursa iz područja islamske teologije. Nadalje, obaveza pisanja i držanja kraćeg argumentativnog govora te sudjelovanje u diskusijama o zadanoj islamskoj temi imaju za cilj podstaći razvoj produktivne jezičke vještine usmenog izražavanja s ciljem osiguranja temelja za buduće aktivno sudjelovanje u kreiranju nove slike Islama koju Zapadnom svijetu mogu i trebaju ponuditi i bosanski teolozi. - Jedan od važnih ciljeva jeste priprema budućih teologa/imama za aktivno učešće u međureligijskom dijalogu na međunarodnoj sceni. Cilj predmeta jeste potaknuti studente na samostalno i kontinuirano razvijanje komunikacijskih vještina i kompetencija, potrebnih za uspješnu konverzaciju u kojoj bi, na osnovu stajališta islama po određenom pitanju, znali artikulirati svoje mišljenje o raznim aktualnim temama.		
Tematske jedinice po sedmicama:	1. Upoznavanje s planom nastave, koncepcijom vježbi, materijalima te načinom ocjenjivanja. Definiranje ESP-a (<i>English for Specific Purposes / Engleski za posebne namjene</i>). Uvodne vježbe. 2. Tematska jedinica i vokabular iz oblasti: <i>Pillars of Islam I</i> Jezičke vještine u fokusu: Proširivanje proste i sažimanje složene rečenice/teksta. Karakteristike dobrog sažetka. 3. Tematska jedinica i vokabular iz oblasti: <i>Pillars of Islam II</i>		

	Jezičke vještine u fokusu: Prezentiranje na temu „Stubovi islama“. 4. Tematska jedinica: <i>Islamic Art and Culture</i> (islamic arts and crafts, history of islamic art, islamic music) Jezičke vještine u fokusu: Sinonimija, izvođenje pridjeva iz imenica, opisni pridjevi. Gramatika: Pregled glagolskih vremena 1. 5. Tematska jedinica: <i>Social Relationships in Islam</i> (principles of the Muslim social system, Islamic social institutions, motherhood, love for others) Jezičke vještine u fokusu: mind-mapping, definiranje i pojašnjavanje. 6. Tematska jedinica: <i>Muslim Youth Culture</i> Jezičke vještine u fokusu: Pismeno samodefiniranje praćeno diskusijom na času. Gramatika: Pregled glagolskih vremena 2. 7. Tematska jedinica: <i>The Prophethood of Muhammad (PBUH)</i> Jezičke vještine u fokusu: biografija/životopis, 'flow charts' u svrhu hronološkog prikaza događaja Gramatika: Pregled glagolskih vremena 3. 8. Polusemestralni ispit 9. Tematska jedinica i vokabular iz oblasti: <i>Rhetoric</i> (Klasična retorika, Poslanikova s.a.v.s. retorika, moć retorike). Jezičke vještine u fokusu: Faze pripreme govora (<i>lat. inventio, dispositio, elocutio, memoria, actio</i>), metode ubjeđivanja, oslonci u govorništvu (etos, patos, logos), slušanje i analiziranje govora poznatih ličnosti, dizajniranje govora, strategije, kompozicija govora, retoričke figure, argumenti, govor tijela, vrste govora. 10. Tematska jedinica: <i>Islam and Science</i> Jezičke vještine u fokusu: činjenice i mišljenja (objektivno vs. subjektivno izražavanje), razlike između neutralnog i emotivnog jezika/registra (stilistika). Gramatika: Pregled glagolskih vremena 4. 11. Tematska jedinica: <i>Islam and Health</i> (lifestyle choices, healthy living in the Qur'an and modern science, Qur'anic attitudes towards mental and spiritual health) Jezičke vještine u fokusu: organiziranje vokabulara, mind mapping, diskusija. Gramatika: Pregled glagolskih vremena 5. 12. Tematska jedinica: <i>Financial matters</i> (Islamic finance and economics) Jezičke vještine u fokusu: brojive i nebrojive imenice, različite vrste govornog diskursa. Gramatika: Pregled glagolskih vremena 6. 13. Tematska jedinica: <i>Narrative in Islam</i> (storytelling in the Islamic tradition, characters, plot, themes and morals, the story of Yusuf) Jezičke vještine u fokusu: praćenje priče uz pomoć tragova, ekstenzivno slušanje za općom informacijom, prepričavanje priče na osnovu bilješki, upotreba tempa, ritma, intonacije i naglaska u svrhu efikasnog donošenja priče. Gramatika: Pregled kondicionala. 14. Tematska jedinica: <i>Islam and Environment</i>
--	---

	Jezičke vještine u fokusu: parafraziranje informacije, izvještavanje na osnovu sekundarnih izvora, načini strukturiranja teksta i argumentacije. Semestralni zadatak: Držanje argumentativnog govora. 15. Rekapitulacija i usmeni ispit
Ishodi učenja: (Znanje, vještine, kompetencije, vrijednosni stavovi)	Student poznaje ključne termine iz islamske teologije na engleskom jeziku, zna definirati, detaljnije opisati i objasniti islamske šarte. Zna citirati Kur'an i hadis, sažeto prepričati/reproducirati priču uz manje-više tačnu upotrebu glagolskih vremena i oblika. Student se samostalno koristi autentičnim i aktualnim medijskim materijalom koji tretira različite teme iz oblasti islamske teologije/islamskih studija, te stručnom literaturom na engleskom jeziku u svrhu istraživanja. Sposoban je pripremiti i održati usmenu prezentaciju ili govor te sudjelovati u diskusijama o navedenim temama. Student je, prije svega, u svojoj govornoj produkciji, sposoban adekvatno povezivati islam s evropskim kontekstom, pozivajući se pritom na Kur'an i hadis, Poslanikov s.a.v.s. život i praktični život vjernika u svrhu argumentiranog iznošenja vlastitog stava na afirmativan način, kako bi doprinio boljem razumijevanju između muslimana i nemuslimana. Student pomaže kolegama te na različite načine kreira pozitivnu atmosferu i podstiče druge na aktivno učešće u nastavi.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 3: Zdravlje i blagostanje SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 5: Spolna ravnopravnost SDG 6: Čista, pitka voda i higijenski uvjeti SDG 7: Pristupačna i čista energija
Oblici i metode izvođenja nastave:	- Predavanja Predavanja kroz prezentacije i kontinuirano posdicanje na interakciju kroz pitanja. - Vježbe Vježbe se izvode u stalnoj interakciji nastavnika sa studentima, bez obzira na vrstu nastavne aktivnosti. Vježbe integrisanih vještina čitanje/pisanje, slušanje/govorenje, npr. vježba govorenja po saslušanom predavanju, odnosno vježba izražavanja u pisanoj formi kao odgovor/reakcija na pročitani tekst. Učešće u diskusiji na času. Timski rad, mape uma. - Konverzacija Vježbe konverzacije se izvode u stalnoj interakciji izvornog govornika (lektora) sa studentima. Zadaci kroz koje će studenti vježbati da govore o obrađivanim teološkim temama sa svjetovne perspektive. Diskusije. Timski rad, role-play. - Samostalni zadaci Držanje govora, pisanje zadaće uz prethodno istraživanje teme, refleksivne bilješke o tematskoj jedinici - Konsultacije - E-nastava

Metode vrednovanja i provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redovni studenti: - Učešće u nastavi 5% (držanje argumentativnog govora; bonus bodovi za aktivnost na času do 3 boda) - Usmeni ispit iz konverzacije 20% - Polusemestralni pismeni ispit 30% - Završni pismeni ispit 45%. Vanredni studenti: - Usmeni ispit iz konverzacije 20% - Polusemestralni pismeni ispit 30% - Završni pismeni ispit 50% Student je obavezan ostvariti minimalno 55 % od predviđenog broja bodova na pismenim ispitima. Konačna ocjena formira se sabiranjem bodova ostvarenih u okviru različitih provjera znanja.
Literatura:	Obavezna: 1. Odabrani tekstovi i autentični materijali iz masovnih/komunikacijskih medija i prezentacije s gramatičkim materijalom 2. Ruqaiyyah Waris Maqsood, <i>Examining Religions - Islam</i> 3. Amna Bedri, Fiona McGarry, <i>English for Islamic Studies</i> Dopunska: 4. Gramatika engleskog jezika 5. Jednojezični rječnik engleskog jezika (online Learner's Dictionaries, Oxford/Cambridge/Collins/Longman) 6. Murata, Sachiko, Chittick, William C., <i>The Vision of Islam</i>, Suhail Academy, Lahore, 2005. 7. Yusuf Hamza, <i>Purification of the Heart – Signs, Symphthoms and Cures of the Spiritual Diseases of the Heart</i>.

Šifra predmeta: INAR 1203		Naziv predmeta: Arapski jezik za teologe III	
Ciklus: Prvi	Godina: Druga	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30; Vježbe: 15; Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na užu naučnu oblast.		
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:	-ovladavanje složenijim zakonitostima arapske morfologije, paradigmama proširenih glagolskih vrsta, te njihovom praktičnom primjenom pri čitanju i razumijevanju u svakodnevnim primjerima i na korpusu Kur'ani Kerima; -ovladavanje sintaksičkim zakonitostima i osobinama složene imenske i glagolske rečenice u afirmativnom, odričnom i upitnom obliku u svakodnevnim primjerima i na korpusu Kur'ani Kerima; -usmeno artikuliranje, čitanje i pisanje nešto složenijih sadržaja, uz uvažavanje jezičke stvarnosti u govoru i pismu standardnog arapskog jezika u okviru programskih sadržaja i predviđenog gramatičkog gradiva; -vođenje jednostavnih razgovora baziranih na tematici predviđenoj nastavnim planom i programom, lektorskim vježbama i vježbama koje prate predavanja;		

	-korištenje rječnika, audio i audio-vizuelnih sadržaja, savremena IT tehnologije, novina, časopisa i drugih izvora i literatura na arapskom jeziku;
Tematske jedinice:	1. Osvrt na proširene glagolske vrste i uvid kur'ansku distribuciju proširenih glagolskih vrsta. 2. Glagolska vremena i glagolski načini kroz proširene glagolske vrste, pregled kur'anskih primjera. 3. Aktiv i pasiv kroz proširene glagolske vrste, kur'anski primjeri 4. Particip aktivni i particip pasivni kroz proširene glagolske vrste, kur'anski primjeri 5. Četverokonsonantski glagoli i njihove proširene vrste. 6. Osvrt na različite podjele glagola u arapskom jeziku (osnovni i prošireni, potpuni i nepotpuni, pravilni i nepravilni). 7. Podvostručeni glagoli, osobenosti konjugacije u prvoj i kroz proširene glagolske vrste; Derivirane forme podvostručenih glagola, kur'anski primjeri. 8. Hemzirani glagoli, osobenosti konjugacije u prvoj i kroz proširene glagolske vrste; Derivirane forme hemziranih glagola; Osvrt na grafiju hemzeta, kur'anski primjeri. Izrada semestralnog testa. 9. Prijedlozi u arapskom jeziku. Podjela prijedloga. Upotreba prijedloga uz glagole. Infinitivne forme i njihova upotreba u rečenici. 10. Uvod u nepravilne glagole; pregled i osobenosti. 11. Slični glagoli, fonetske promjene u konjugaciji sličnih glagola u prvoj i u proširenim vrstama; Derivirane forme sličnih glagola, kur'anski primjeri. 12. Šuplji glagoli, fonetske promjene u konjugaciji šupljih glagola u prvoj i proširenim glagolskim vrstama. Osvrt na glagola كَان i njemu slične. Derivirane forme šupljih glagola, kur'anski primjeri. 13. Krnji glagoli i promjene karakteristične za njihovu konjugaciju. Derivirane forme šupljih glagola i pregled kur'anskih primjera. 14. Prilozi; prilozi za mjesto, vrijeme, mjeru, način. Admirativ. 15. Pregled pravilnih i nepravilnih glagola kroz vrste – Rekapitulacija gradiva
Ishodi učenja: (znanje, vještine, kompetencije, vrijednosni stavovi)	Student će moći interpretirati leksičke sadržaje u skladu sa nastavnim gradivom i specifičnom kur'anskom i hadiskom leksikom; Razvijanje jezičkih vještina: slušanja, razumijevanja, usmenog i pismenog izražavanja u arapskom jeziku; kroz dinamičnije sadržaje i složenije strukture razvijati vještinu percepcije i razumijevanja složenijih dijaloga i narativnih sekvenci arapskog jezika; Sposobnost usmenog i pismenog izražavanja, vođenja nešto složenijih oblika dijaloga i učešće u mini-debatama na zadate teme čime će se razviti sposobnost timskog rada i spremnosti da se pomogne; pravilno čitanje i razumijevanje nešto zahtjevnih neovokaliziranih tekstova iz svakodnevnog života i tekstova koji tretiraju različite islamske teme u skladu sa predviđenim nastavnim sadržajima; pisanje rezimea na arapskom jeziku u cilju jačanja jezičkih kompetencija;
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 10: Smanjenje nejednakosti
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i prezentacije; Vježbe konverzacije sa lektorom; Gramatičke vježbe i rad na tekstovima; Jezičke igre Debate Praćenje audio-vizualnih sadržaja

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Provjera znanja vrši se na četiri nivoa: 1. Polusemestralni ispit u pismenoj formi sa 25% od ukupnog broja poena; 2. Usmeni ispit iz konverzacije u prisustvu gostujućeg lektora sa 20% od ukupnog broja poena; 3. Završni ispit u pismenoj formi sa 45% od ukupnog broja poena; 4. Kontinuirana provjera znanja (učešće u diskusiji, grupni rad, zadaci za samostalni rad, kvizovi, prezentiranje lektire) sa 10% od ukupnog broja poena; *U slučaju vanrednih okolnosti izazvanih stanjem pandemije i epidemije mogući su i drugačiji i prilagođeni oblici provjere znanja i omjeri bodovanja u skladu sa situacijom. (kvizovi, lektire, zadaci i sl.) Za prolaznu ocjenu potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja i u konačnici imati min 55 % i na polusemestralnom ispitu i u ukupnom bodovnom rezultatu. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.
Literatura:	Obavezna: 1. Jones, Alan Arabic Through The Qur'an, The Islamic Texts Society, Cambridge, PDF (link: https://archive.org/details/arabic-through-the-Quran-alan-jones) 2. Mustafa Galajini, Gami'u d-durus al-arabijja, I-II, Bejrut, 2005. (link: https://ia802504.us.archive.org/23/items/WAQ33751/01_33751.pdf) 3. Muftić, Teufik: Gramatika arapskog jezika, Sarajevo, 1998. 4. Sikirić, Šaćir, Pašić Muhamed, Handžić Mehmed: Gramatika arapskog jezika, I-II, Sarajevo, 1936. 5. Uroosa, Izzath, Learning Arabic Language of the Qur'an, Darussalam, Rijad, 2009. ((link: https://archive.org/details/LearningArabicLanguageOfTheQuran.pdf) 6. Arapski tekstovi 1. i 2., priredile: Zehra Alispahić i Amira Trnka, Hrestomatija, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2008. 6. Muftić, Teufik: Arapsko-bosanski rječnik, El-Kalem, Sarajevo, 2004. Dopunska: 1. Attar, Samar: Modern Arabic – Gramamar In Context, Bejrut, 1998. 2. Božović, Rade: Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i rječnikom, Sarajevo, 1984. 3. Jahić, Mustafa: Arapski jezik u islamskim naukama – Povezanost i međusobni utjecaji, Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu i El-Kalem, Izdavački centar Rijaset Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 2012.

	4. Jahić, Mustafa: Gramatika i stilistika Kur'ana, Kulturni centar „Kralj Fahd“, Sarajevo, 2015. 5. Kico, Mehmed: Arapska gramatika u vremenu, Dobra knjiga, Sarajevo, 2013. 6. Kico, Mehmed: Arapska jezikoslovna znanost (općelingvistička utemeljenja i specifična određenja), Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2003. 7. Tanasković, Darko – Anđelka Mitrović, Gramatika arapskog jezika, Beograd, 2005. 8. Tantavi, Muhammad Sajjid, Mu'gamu i'rabi alfazi al-Qur'ani l-Kerimi, Maktabatu Lubnan naš-irun, 1997; (link: https://media.tafsir.net/ar/books//7663.pdf) 9. Ron Buckley: Modern Literary Arabic – A Reference Grammar, Librairie du Liban Publishers, Beirut, 2004. (link: https://archive.org/details/ModernLiteraryArabicAReferenceGrammar) 10. Slikovni arapsko engleski rječnik: https://ia802302.us.archive.org/12/items/arabic-english-bilingual-visual-dictionary_201511/arabic-english-bilingual-visual-dictionary.pdf
--	--

Šifra predmeta: INIF 1202	Naziv predmeta: Historija filozofije II		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS:4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 (Predavanje: 30; Vježbe: 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Uvođenje u modernu i savremenu zapadnu filozofiju kao razučeno područje i raznoliko manifestiranje historije filozofije kao primjera „prolaznog pojavljivanja vječnog“, kao novo staro nastojanje da se u medijumu mišljenja postiže ono što se u religiji ima putem objave.		
Tematske jedinice:	1. Filozofija renesanse 2. Racionalizam (Descartes) 3. Empirizam (Locke) 4. Filozofija prosvjetiteljstva (Rousseau) 5. Njemački klasični idealizam (Kant) 6. Njedmački klasični idealizam (Schelling, Hegel) 7. Kierkegaard 8. Polusestremalni test 9. Nietzsche 10. Logički atomizam (Wittgenstein) 11. Fenomenologija (Husserl) 12. Heidegger 13. Postmoderna filozofija 14. Savremene filozofije teorije 15. Završni ispit		
Ishodi učenja:	Interpretirati moderna i savremena zapadna filozofska mišljenja koja su obilježila „unutarnju“ i „vanjsku povijest filozofije“, njezin razvitak u sopstvenom uvidu, normiranju i u idejama, odnosima i zadacima orijentira koje dijeli sa religijom, znanošću, umjetnošću.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 11: Održivi gradovi i zajednice		

Metode izvođenja nastave:	- Predavanja: 60 % (predavanje, prezentacije, čitanje i analiziranje djela i tekstova) - Vježbe: 40 % (prezentacije, izlaganja, prevođenje i kritičko valoriziranje djela iz obavezne i proširene literature, rad na tekstu)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Esej: 20 % - Polusemstralni test (pismeni): 40 % - Završni ispit (pismeni): 40 %
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Bertrand Russell, <i>Mudrost Zapada</i>, Split, 2005 2. Danilo Pejović, <i>Suvremena filozofija Zapada</i>, Matica Hrvatska, Zagreb, 1999 3. Karl Jaspers, <i>Filozofija egzistencije - Uvod u filozofiju</i>, Beograd, 1970. 4. Wilhelm Windelband, <i>Povijest filozofije</i>, Naprijed, Zagreb, 1988. <i>Dopunska:</i> 5. Rene Descartes, <i>Meditacije o prvoj filozofiji</i>, Kruzak, Zagreb, 2015 6. Kant, <i>Kritika čistog uma</i>, Jesenski i Turk, Zagreb, 2021. 7. Friedrich Nietzsche, <i>Tako je govorio Zaratustra</i>, Dereta, 2003. 8. Martin Heidegger, <i>Bitak i vrijeme</i>, Naprijed, Zagreb, 1985 9. Karl Jaspers, <i>Duhovna situacija vremena</i>, Matica Hrvatska, Zagreb, 1998. 10. Karl Jaspers, <i>Filozofija egzistencije - Uvod u filozofiju</i>, Beograd, 1970. 11. Horkheimer / Adorno, <i>Dijalektika prosvjetiteljstva</i>, Svjetlost, Sarajevo, 1974. 12. Wittgenstein, <i>Tractatus logico-philosophicus</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1987. 13. Sulejman Bosto, <i>Svijet i kontingencija</i>, HFD Zagreb, 1997. 14. Abdulah Šarčević, <i>Filozofija i znanost</i>, Connectum, 2007.

Šifra predmeta: INKI 1204		Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) IV	
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 45 (Predavanja: 30; Vježbe: 15)	
Učesnici u nastavi		Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada	
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:		Osposobiti studenata da znaju čitati Kur'an prema Veršovom rivajetu.	
Tematske jedinice:		1. Imam Nafi' i njegov ravija Verš – biografija. Uvod u metodološke principe Veršovog rivajeta. 2. Učenje Istiaze, Besmele i Fatihe prema Veršovom rivajetu. 3. Pravilo dužine na konsonantu <i>m</i> u funkciji plurala (<i>siletmim el-džem</i>). 4. Osnovne i izvedene dužine prema Veršovom rivajetu. 5. Artikulacije <i>hemzeta</i> prema Veršovom rivajetu; <i>teshil</i>, <i>ibdalinal</i>. 6. Artikulacija <i>hemzeta</i> u jednoj riječi; artikulacija dva uzastopna <i>hemzeta</i> u jednoj riječi.	

	7. Artikulacija dva uzastopna <i>hemzeta</i> između dvije riječi. <i>Nakl</i> – prenošenje vokala s <i>hemzeta</i> na prethodni harf. 8. Rekapitulacija/test. 9. Mali <i>idgam</i> u Veršovom rivajetu – uvjeti i pravila. 10. Specifičan izgovor dugog vokala <i>a</i> (<i>imala</i>) u Veršovom rivajetu. 11. Artikulacija konsonanta <i>r</i> u Veršovom rivajetu (<i>ahkamer-ra</i>). 12. Artikulacija konsonanta <i>l</i> u Veršovom rivajetu (<i>ahkam el-lam</i>). 13. Ortografske specifičnosti Veršovog rivajeta. Spojeni i ispušteni konsonant <i>j</i> na kraju riječi. 14. Najučestalije sintaksičke odrednice Veršovog rivajeta. 15. Rekapitulacija svih oblasti.
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Interpretirati i primjeniti pravila učenja Kur'ana prema Veršovom rivajetu, demonstrirati učenje Kur'ana gledajući (kompletan Kur'an) i napamet (hifz) u obimu 20 stranica ((od sure <i>en-Fedžr</i> do sure <i>en-Nas</i> , suru <i>el-Mulk</i> i pet ašereta po izboru) i druge pravilnom učenju Kur'ana samostalno poučavati.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 3: Zdravlje i blagostanje SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, vježbe, seminari, konsultacije, mentorski rad, kvizovi, tutorske grupe, audio-demostrativne metode.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Pismena provjera (test) 30% Usmena provjera 70%
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Fadil Fazlić, <i>Komparacija između Hafsovog i Veršovog kiraeta</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2000. <i>Dopunska:</i> 1. Dževad Šošić, <i>Veza između kiraeta i Osmanove ortografije Kur'ana</i>, FIN i El-Kalem, Sarajevo, 2005.

Šifra predmeta: INFI 1203	Naziv predmeta: Islamsko obredoslovlje (Ibadat) II		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezan	Ukupan broj sati: 45 (Predavanja: 30; Vježbe: 15)		
Odgovorni nastavnik/ci	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente sa: - temeljnim pravilima i terminologijom o zekatu, postu i hadžu; - vjerskom praksom i tradicijom izvršavanja ovih obreda kod bosanskohercegovačkih muslimana; - rješenjima Islamske zajednice kojima su donijeta specifična pravila u domenu zekata, posta i hadža; - pojavama nekih „novih ili drugačijih praksi“ te identificirati njihove posljedice po bosanskohercegovačke muslimane i Islamsku zajednicu; - primjenama znanja o obračunu zekata, obredima hadža i pripremati studente da budu dio tima u organiziranju ukupljanja zekata i organizacije hadža.		
Tematske jedinice:	1. Uvod u predmet; Smisao posta i ramazana 2. Definicija i elementi definicije posta 3. Opravdani razlozi prekida posta 4. Napaštanje posta; Posljedice kvarenja posta; 5. Kefaret i fidja;		

	6. Smisao zekata; Razlika između zekata, poreza i sadekatu'l-fitra 7. Imovinu na koji se daje zekat 8. Polusestrialni ispit 9. Kategorije primalaca zekata 10. Obračun zekata 11. Menadžemt zekata u svijetu I kod nas 12. Smisao hadža; Definicija i sastavni dijelovi hadža 13. Vrste hadža; Prekršaji na hadžu i iskupi 14. Hadžski obredi u kontekstu gužve 15. Rezime i evaluacija.
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će biti u stanju: a) definisati i objasniti temeljne pojmove iz oblasti Obradoslovlja; b) izložiti i klasificirati znanja o postu, zekatu i hadžu; c) objasniti i tumačiti zvanične stavove Islamske zajednice prema ibadetskim pitanjima koje je donijela; d) objasniti i primjeniti osnovna pravila o obračunu zekata; e) razlikovati praksu Islamske zajednice od alternativnih tumačenja i praksi; f) povezati teorijsko znanje sa konkretnim slučajevima iz prakse.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 6: Čista, pitka voda i higijenski uvjeti SDG 11: Održivi gradovi i zajednice SDG 14: Očuvanje vodenog svijeta SDG 17: Partnerstvom do ciljeva
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja - Prezentacije - Diskusije - Radionice - Studije slučaja - Tekstualne analize, - Terenski rad i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Aktivnost na predavanjima - 10 bodova - Seminarski rad – 20 bodova - Polusestrialni pismeni i usmeni ispit I – 35 bodova - Završni pismeni i usmeni ispit - 35 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja.
Literatura:	Obavezna: 1. Muhamed Madžid Itr, <i>Hanefijski fikh</i>, preveo Asmir Imamović, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2014. 2. Mustafa Hasani, <i>Hadž u savremenom društvenom kontekstu</i>, Fakultet islamskih nauka i El-Kalem, Sarajevo, 2021. 3. Mustafa Hasani, <i>Ibadat (Hrestomatija)</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2009, str. 253-394. 4. Mustafa Hasani, "Sawm - islamski post", u: <i>Vodič za islamski post "... Mjesec ramazana počinje"</i>, Tugra, Sarajevo, 2009. 5. Fetva o bedeluku http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/2488-fetva-o-bedeluku 6. Farz je izdvojiti zekat i sadekat'l-fitr u Bejtu'l-mal Islamske zajednice http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/19936-farz-je-izdvojiti-zekat-i-sadekatu-l-fitr-u-bejtu-l-mal Dopunska:

	1. Ibrahim Halebi, <i>Multeqa'l-ebhur (Stjecište mora)</i>, preveli: Omer Nakičević (...), Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2002, str. 243-352. 2. Abdulhamid Mahmud Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, I, preveli: Zuhdija Hasanović (...), Haris Grabus, Sarajevo, 2002. 3. Dr. Vehbe Ez-Zuhajli, <i>El-Fiqhu'l-islamiju ve edilletuhu</i>, I, Daru'l-Fikr, Damask, 1996. 4. Hasan ibn Ammar eš-Šurunbulali, <i>Hanefijski fikh</i>, preveo Jusuf Džafić, Planjax Komerc, Tešanj, 2017. 5. Mustafa Hasani, "Modeli organiziranog prikupljanja i distribucije zekata u svijetu", <i>Glasnik</i>, LXVI, Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, septembar-oktobar, 2004, br. 9-10, str. 932-948. 6. Mustafa Hasani, "Fond zekjata iz Kuvajta – primjer savremene organizacije za prikupljanje i distribuciju zekata", <i>Zbornik radova FIN-a</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2004, br. 9, str. 149–164. http://fin.unsa.ba/index.php/biblioteka2/zbornik-radova/381-zbornik-radova-9 7. "Važnost islamske vlasti u organizaciji i vođenju akcije ubiranja i distribucije zekata sa posebnim osvrtom na Islamsku zajednicu u Bosni i Hercegovini", <i>Znakovi vremena</i>, Naučnoistraživački institut "Ibn Sina", Vol. 9, Sarajevo, 2006, br. 31, str. 63-78. 8. Dr. Jusuf El-Kardavi, <i>Ibadet u islamu</i>, preveli Mesud Džajić i Numan Čosić, Konjic, 2001.
--	---

Šifra predmeta: INIC 1201		Naziv predmeta: Uvod u studije islamske civilizacije	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja: 30 i Vježbe: 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta je uvesti studente u glavne teme studija islamske kulture i civilizacije. Predmet počinje definicijama pojmova kulture i civilizacije. Nakon kratkih napomena o historiji ljudske civilizacije govori se o mjestu islamske civilizacije među drugim civilizacijama, njenoj suštini i stanju muslimanskog svijeta danas. Predmet zatim obrađuje podsisteme i krizu islamske civilizacije, te odnose između nje i savremenog Zapada.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Pojmovi „kultura“ i „civilizacija“; Odnos vjere i kulture 2. sedmica: Mjesto islamske civilizacije među svjetskim civilizacijama 3. sedmica: Svijet islama danas 4. sedmica: Temelji i suština islamske civilizacije 5. sedmica: Podsistemi islamske civilizacije: političko-administrativni sistem 6. sedmica: Podsistemi islamske civilizacije: ekonomski sistem 7. sedmica: Žena i nemuslimani u muslimanskim društvima 8. sedmica: Polusemestralni ispit 9. sedmica: Kriza islamske civilizacije: tradicionalistička i selefijska perspektiva		

	10. sedmica: Kriza islamske civilizacije: modernistička perspektiva 11. sedmica: Kriza islamske civilizacije: reformističke perspektive 12. sedmica: Muslimanski svijet i Zapad: historija susretanja 13. sedmica: Muslimanski svijet i Zapad: orijentalizam i muslimansko otkriće Evrope 14. sedmica: Sukob civilizacija? 15. sedmica: Muslimanski doprinos svjetskoj civilizaciji
Ishodi učenja: (znanje, kompetencije) vještine,	Student bi nakon odslušanog predmeta trebao biti sposoban: • Prezentirati glavne teme iz oblasti studija islamske civilizacija i različita viđenja tih tema. • Raspravljati glavne podteme i argumente za različita stajališta po svakoj obrađenoj temi. • Stečena znanja primijeniti u razgovorima o islamskoj civilizaciji, njenoj prošlosti, stanju i perspektivama, te odnosima među civilizacijama i uticaju historijskih procesa na razvoj islamskog mišljenja.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije
Metode izvođenja nastave:	1. predavanja, 2. vježbe, 3. video prezentacije, 4. čitanje originalnih izvora, 5. studentske prezentacije, 6. konsultacije
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Učešće u nastavi (za vanredne studente na instruktivnoj nastavi) 10%; - Zadaci vezani za dodatnu literaturu sa asistenticom 20%; - Pismeni polusestrialni ispit 30%; - Pismeni Završni ispit 40%. Za prolaznu ocjenu, pored prisustva nastavi i vježbama, potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja, tj. osvojiti 55% bodova na vježbama i dva ispita pojedinačno.
Literatura:	Obavezna: 1. Hrestomatija <i>Uvod u studije islamske civilizacije</i> , ur. Ahmet Alibašić. 2. Bilješke sa predavanja Dopunska: Alibašić, Ahmet. <i>Načela dobre vladavine u islamskoj civilizaciji</i> . Sarajevo: CNS, 2022. Chapra, M. Umer, <i>Muslimanska civilizacija: Uzroci pada i potreba za reformom</i> . Sarajevo: CNS i El-Kalem, 2016. Huntington, Samuel. "Sukob civilizacija" u Enes Karić, ed. <i>Ljudska prava u kontekstu islamsko-zapadne debate</i> . Sarajevo: Pravni centar, 1996: 99-129. Kale, Eduard. <i>Povijest civilizacija</i> . Zagreb: Školska knjiga, 1991. Lewis, Bernard. "Muslimansko otkriće Evrope: dodir i sudar" u Karić, prir. <i>Ljudska prava u kontekstu islamsko-zapadne debate</i> , 43-97. Lewis, Bernard. "Povijest drugih naroda" u <i>Islam and the West</i> . New York: Oxford University Press, 1993, 119-30. (Preveo Fikret ef. Pašanović). Nadwi, Mohammad Akram. <i>Muhaddise: učenjakinje u islamu</i> . Sarajevo: CNS, Said, Edward W. <i>Orijentalizam</i> . Zagreb: Konzor, 1999.

Šifra predmeta: INAK 1203	Naziv predmeta: Rane škole kelama		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet	Ukupan broj kontakt sati: 45 (Predavanja: 30; Vježbe: 15)		
Odgovorni nastavnik/ci	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente sa nastankom i razvojem klasičnih škola muslimanskoga mišljenja (<i>kelam</i>), osnovnim problemima kojima su se one bavile, te značajem klasičnih doktrina i teološkoga metoda u današnjem vremenu.		
Tematske jedinice:	1. sedmica „Uvodna razmatranja: Upoznavanje s problemom predmeta te metodologijom rada (obaveze nastavnika i studenata)“ 2. sedmica „Klasična literatura ranog kelama“ 3. sedmica „Nastanak i razvoj nauke kelama“ 4. sedmica „Rane muslimanske teološke škole: metode i učenja“ 5. sedmica „Nastanak koncepta ortodoksije: problem irdžâ“ 6. sedmica <i>Polusemestralni ispit (zavisno od rokova)</i> 7. sedmica „Kosmologija: kelâm i teologija“ 8. sedmica „Mu‘tezilijska kosmologija“ 9. sedmica „Osnovna učenja mu‘tezilija (izvori mu‘tezilijske egzegeze)“ 10. sedmica „Imam Eš‘arî i osnovna učenja eš‘arîja“ 11. sedmica „Eš‘arîjska kosmologija i “Teološki metod imam Eš‘arîja“ 12. sedmica „Imam Mâturîdî: život, djela i teološki metod“ 13. sedmica „Osnovna učenja maturidijâ (usporedba sa mu‘tezilijama i eš‘arijama)“ 14. sedmica Osnovna učenja imama Ṭahâwîja i usporedba s učenjem imama Mâturîdîja 15. sedmica „Proučavanje klasičnih škola kelama u BiH“.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje		
Ishodi učenja:	Znanje: Uspješnim savladavanjem planiranoga sadržaja, studenti će: a) poznavati historijski razvoj ilm ul kelama kao i opći religijski, društveno-politički te kulturni kontekst u kojemu je nastao; b) poznavati razloge nastanka različitih škola te faktore koji su utjecali na njihovo jačanje odnosno slabljenje; c) uočiti jedinstvenu supstancu intelektualnoga naslijeđa uopće, u smislu prepoznavanja identičnosti tema problematiziranih u različitim religijskim, kulturnim i društvenim okolnostima. Vještine: Nakon ovoga kursa, svršenic i će moći: a) koristiti se u određenoj mjeri klasičnim muslimanskim teološkim djelima, te b) uočavati nove oblike teološkoga mišljenja u Bosni. Kompetencije: u profesionalnome smislu svršenic i kursa bit će u stanju stupati u otvoreni dijalog sa različitim školama muslimanskoga mišljenja, odnosno moći će na akademskoj razini i u javnosti kompetentno iznositi karakteristike temeljnih učenja ranih i klasičnih kelamskih škola; u ličnome smislu, na prezentiranome sadržaju moći će detaljnije promišljati o vlastitome razumijevanju osnovnih teoloških pojmova.		
Metode izvođenja nastave:	1. interaktivna predavanja 80 % 2. radionice 10 % 3. prezentacije studenata 10 %		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	a) redovni studenti 1. Polusemestralni pismeni i usmeni ispit 40 % 2. Završni pismeni i usmeni ispit 40 % 3. Prezentacije studenata 20 % b) vanredni studenti Polusemestralni pismeni i usmeni ispit 50 % Završni pismeni i usmeni ispit 50 %
Literatura:	Obavezna: 1. Adnan Silajdžić, <i>Hrestomatija tekstova Rane škole Kelama</i> , FIN, Sarajevo, 2005. godine (stranice: 7.-55.; 85.-107.; 115.-316.) 2. Nedžad Grabus, <i>Hrestomatija tekstova Uvod u nauku akaida</i> , FIN, Sarajevo, 2005. godine (stranice: 93.-133.) 3. Adnan Silajdžić, Samir Beglerović, „Murdžije“, u knjizi: <i>Akaidiska učenja Ebu Hanife – Hanefijska tradicija tumačenja osnova islamskog vjerovanja</i> , Sarajevo, El-Kalem, 2016., str. 158.-167. 4. Nedžad Grabus, „Mjesto kaside Bed'el-Emali u odgojno obrazovnom sistemu“ u knjizi <i>Šejh-Jujino tumačenje temeljnih tema maturidijskog akaida</i> , Ljubljana, Averroes, 2020., str. 32.-58. Dopunska: - <i>Prijevod, pogovor i predgovor djela Luma'a (Bit polemike sa otpadnicima i inovatorima)</i> , Sarajevo, El-Kalem, 2000. - Mustafa Cerić, <i>Korijeni sintetičke teologije u islamu – Ebu Mensur el-Maturidi (853-944)</i> , Sarajevo, El-Kalem, 2012. - Ulrich Rudolph, <i>El-Maturidi i razvoj sunijske teologije u Semerkandu</i> , Sarajevo, CNS, 2018. - Karen Armstrong, <i>Povijest Boga</i> , Zagreb, Prosvjeta, 1998. - <i>The Cambridge Companion to Classical Islamic Theology</i> , Cambridge, University of Cambridge, 2008., str. 33.-53.; 77.-160.; 288.-307.; (postoji i prijevod na bosanskom)

Šifra predmeta: INRP 1202	Naziv predmeta: Uvod u psihologiju		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30; Vježbe: 15; Seminar: 15	
Odgovorni nastavnik/ci	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru ovog kolegija izučavaju se odabrane teme iz savremene psihologije od posebnog značaja za vjerodostojno razumijevanje psihičkog života i ponašanja čovjeka. Ciljevi predmeta su 1) Imati uvid u predmet i pristup izučavanja savremene psihologije; 2) Poznavati osnovne psiho-socijalne pojmove i procese važne za razumijevanje psihičkog života i ponašanja čovjeka; 3) Prepoznati važnost usvojenih psiholoških spoznaja za razumijevanje ponašanja čovjeka u različitim životnim situacijama i segmentima života i 4) Pratiti i kritički analizirati prisustvo ovih procesa i mogućnosti njihovih primjena u svakodnevnom životu i radu.		
Tematske jedinice:	1. Uvodno predavanje 2. Predmet savremene psihologije 3. Ličnost i njeno značenje 4. Identitet i njegove odrednice		

	5. Emocionalna inteligencija 6. Dječija psihologija 7. Psihologija adolescencije 8. Psihologija odrasle dobi 9. Psihološke značajke stare populacije 10. Socijalna psihologija persuazije i propagande 11. Unutargrupna dinamika i međugrupni odnosi 12. Mentalno zdravlje i psihološko savjetovanje 13. Stres, zdravlje i posao 14. Psihologija braka i porodice 15. Rekapitulacija svih oblasti
Ishodi učenja:	- Studenti će moći objasniti osnovne pristupe i metode u izučavanju savremene psihologije - Studenti će biti u stanju definirati i objasniti ključne pojmove i procese iz oblasti psihologije, kao što su socijalna percepcija, kognitivni procesi i emocionalne reakcije. - Studenti će moći identificirati praktične primjene psiholoških teorija i istraživanja u svakodnevnom situacijama, poput međuljudskih odnosa, radnog okruženja i obrazovanja. - Studenti će biti sposobni analizirati stvarne situacije i primijeniti psihološke koncepte kako bi razumjeli ponašanje i predložili rješenja za izazove u profesionalnim i privatnim sferama.
Cilj održivog razvoja (SDG):	- SDG 3: Zdravlje i blagostanje - SDG 4: Kvalitetno obrazovanje - SDG 5: Spolna ravnopravnost - SDG 8: Dostojanstven rad i ekonomski rast - SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije - SDG 17: Partnerstvom do ciljeva
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja - Samostalni zadaci - Istraživanje - Vježbe - Seminar(i)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Prisustvo i učešće u nastavi 10% - Analiza specifične istraživačke metode/tehnike u psihologiji i prezentacija istraživačkog nacrt (individualni/grupni zadatak) 40 % - Završni (kombinirani pismeno-usmeni) ispit 50%
Literatura:	Obavezna: - Aronson, E., Wilson, T., i Akert, R. (1997). <i>Socijalna psihologija</i>. Zagreb: Mate d.o.o. - Berk, L. (2007). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. - Bezić, I. (1990). Pastoralna psihologija. <i>Bogoslovska smotra</i>, 60, 95-105. - Družić-Ljubotina, O., i Frišić, L. (1990). Profesionalni stres kod socijalnih radnika: izvori stresa i sagorijevanje na poslu. <i>Ljetopis socijalnog rada</i>, 21, 5-32. - Ekeman, N. (1966). <i>Psihodinamika porodičnog života</i>. Odabrana poglavlja. - Goleman, D. (1997). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Zagreb: Mozaik knjiga. - Hwang, P., i Nilsson, B. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Zenica: Dom Štampe.

	- Larsen, R., & Buss, D. (2008). <i>Psihologija ličnosti</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. - Rot, N. (2004). <i>Opšta psihologija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. - Smajić, A. (2022). <i>Radni stres kod bh. imama: stanje, uzroci i suočavanje</i>. Sarajevo: El-Kalem i Fakultet islamskih nauka. Dopunska: - Despot-Lučanin, J. (2003). <i>Iskustvo starenja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. - Domazet, A. (2007). Teologija i psihologija: mogućnosti i granice dijaloga. <i>Filozofska istraživanja</i>, 2, 261-278. - Duran, M. (2004). <i>Dijete i igra</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. - Lacković-Grgin, K. (1999). <i>Samopoimanje mladih</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. - Petz, B. (2001). <i>Uvod u psihologiju</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. - Schaie, K. W., i Willis, S. L. (2001). <i>Psihologija zrele dobi i starenja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. - Slišćević, A., & Burić, I. (2020). <i>Znanstveno istraživanje u psihologiji: Vodič za početnike</i>. Zadar: Sveučilište u Zadru. - Vasta, R., Haith, M. M., i Miller, S. A. (1998). <i>Dječja psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
--	---

Šifra predmeta: INAR 1204		Naziv predmeta: Arapski jezik za teologe IV	
Ciklus: Prvi	Godina: Druga	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 60 (Predavanja 30; Vježbe 15; Lektorske vježbe 15)	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na užu naučnu oblast.		
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:	- ovladavanje složenijim zakonitostima arapske morfologije, paradigmama proširenih glagolskih vrsta, pravilnih i nepravilnih glagola te njihovom praktičnom primjenom pri čitanju i razumijevanju u svakodnevnim primjerima i na korpusu Kur'ani Kerima; - ovladavanje sintaksičkim zakonitostima i osobinama složene imenske i glagolske rečenice u afirmativnom, odričnom i upitnom obliku u svakodnevnim primjerima i na korpusu Kur'ani Kerima; - usmeno artikuliranje, čitanje i pisanje složenijih sadržaja, uz uvažavanje jezičke stvarnosti u govoru i pismu standardnog arapskog jezika u okviru programskih sadržaja i predviđenog gramatičkog gradiva; - vođenje složenijih razgovora; -korištenje rječnika, audio i audio-vizuelnih sadržaja, savremena IT tehnologije, novina, časopisa i drugih izvora i literatura na arapskom jeziku; -uvid u izvornu literaturu na arapskom jeziku iz islamskih nauka;		
Tematske jedinice:	1. Osvrt na nepravilne glagole u prvoj i proširenim glagolskim vrstama. Derivirane forme nepravilnih glagola, kur'anski primjeri. 2. Dvostruko nepravilni glagoli kroz prvu i proširene glagolske vrste. Derivirane forme dvostruko nepravilnih glagola, kur'anski primjeri. Ostali pomoćni glagoli: <i>kada</i> i njemu srodni glagoli.		

	3. Prijelazni i neprijelazni glagoli; Glagoli prijelazni sa dva i tri objekta. 4. Pregled akuzativa u arapskom jeziku; Predikat glagola <i>kana</i> i njemu srodnih glagola; Subjekat čestice <i>inna</i> i njoj srodnih čestica; Akuzativ bližeg objekta. Analiza kur'anskih primjera. 5. Opći akuzativ, osobenosti, vrste, upotreba. Akuzativ mjesta i vremena. Analiza kur'anskih primjera. 6. Akuzativ uzroka ili svrhe, osobenosti, vrste, upotreba. Socijativni akuzativ. Analiza kur'anskih primjera. 7. Akuzativ stanja i rečenica stanja. Osobenosti, vrste, upotreba. Analiza kur'anskih primjera. 8. Akuzativ specifikacije, izražavanje komparativa i superlativa u arapskom jeziku i brojeva većih od 10 kao primjer akuzativa specifikacije. Analiza kur'anskih primjera. 9. Akuzativ izuzimanja, čestice za izuzimanje, rečenica sa prijedlozima za izuzimanje. 10. Pregled akuzativa u kur'anskom kontekstu. Izrada semestralnog testa. 11. Uvod u sintaksu, podjela rečenice na prostu i složenu; podjela složenih rečenica ne nezavisne i zavisne, zavisne složene rečenice; Realna pogodbena rečenica i pogodbeni veznici. 12. Irealna pogodbena rečenica; Deverbalne imenice: imenice mjesta, oruđa i zanimanja. Analiza kur'anskih primjera. 13. Mjesna rečenica; Vremenska rečenica; Veznici; Rečenica s dvojnim veznicima. 14. Načinska rečenica; Namjerna rečenica. Uzročna rečenica; Uzročni veznici. Uzvici; dopusne rečenice. 15. Odnosna rečenica, sifa i sila. Analiza kur'anskih primjera.
Ishodi učenja: (znanje, vještine, kompetencije, vrijednosni stavovi)	Student će moći interpretirati leksički minimum baziran na standardnom arapskom jeziku i kur'anskoj i hadiskoj leksici i kontinuirano usvajati leksičke sadržaje u skladu sa nastavnim gradivom i specifičnom kur'anskom i hadiskom leksikom; Razvijanje jezičkih vještina: slušanja, razumijevanja, usmenog i pismenog izražavanja u arapskom jeziku; kroz dinamičnije sadržaje i složenije strukture razvijati vještinu percepcije i razumijevanja složenijih dijaloga i narativnih sekvenci arapskog jezika; Usmeno i pismeno izražavanje, samostalno korištenje rječnika i prevođenje određenih tekstualnih sekvenci, vođenje složenijih oblika dijaloga i učešće u mini-debatama na zadate teme čime će se razviti sposobnost timskog rada i spremnosti da se pomogne drugima; pravilno čitanje i razumijevanje više zahtjevnih nevokaliziranih tekstova iz svakodnevnog života i tekstova koji tretiraju različite islamske teme; pisanje rezimea na arapskom jeziku u cilju jačanja jezičkih kompetencija;
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 3: Zdravlje i blagostanje SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 10: Smanjenje nejednakosti
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i prezentacije; Vježbe konverzacije sa lektorom; Gramatičke vježbe i rad na tekstovima; Jezičke igre Debate Praćenje audio-vizualnih sadržaja

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Provjera znanja vrši se na četiri nivoa: 1. Polusemestralni ispit u pismenoj formi sa 25% od ukupnog broja poena; 2. Usmeni ispit iz konverzacije u prisustvu gostujućeg lektora sa 20% od ukupnog broja poena; 3. Završni ispit u pismenoj formi sa 45% od ukupnog broja poena; 4. Kontinuirana provjera znanja (učesće u diskusiji, grupni rad, zadaci za samostalni rad, kvizovi, prezentiranje lektire) sa 10% od ukupnog broja poena; *U slučaju vanrednih okolnosti izazvanih stanjem pandemije i epidemije mogući su i drugačiji i prilagođeni oblici provjere znanja i omjeri bodovanja u skladu sa situacijom. (kvizovi, lektire, zadaci i sl.) Za prolaznu ocjenu potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja i u konačnici imati min 55 % i na polusemestralnom ispitu i u ukupnom bodovnom rezultatu. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.
Literatura:	Obavezna: 1. Jones, Alan Arabic Through The Qur'an, The IslamicTexts Society, Cambridge, PDF (link: https://archive.org/details/arabic-through-the-Quran-alan-jones) 2. Mustafa Galajini, Gami'u d-durus al-arabijja, I-II, Bejrut, 2005. (link: https://ia802504.us.archive.org/23/items/WAQ33751/01_33751.pdf) 3. Muftić, Teufik: Gramatika arapskog jezika, Sarajevo, 1998. 4. Uroosa, Izzath, Learning Arabic Language of the Qur'an, Darussalam, Rijad, 2009. (link: https://archive.org/details/LearningArabicLanguageOfTheQuran.pdf) 5. Arapski tekstovi 1. i 2., priredile: Zehra Alispahić i Amira Trnka, Hrestomatija, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2008. 6. Muftić, Teufik: Arapsko-bosanski rječnik, El-Kalem, Sarajevo, 2004. Dopunska: 1. Attar, Samar: Modern Arabic – Gramamar In Context, Bejrut, 1998. 2. Božović, Rade: Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i rječnikom, Sarajevo, 1984. 3. Jahić, Mustafa: Arapski jezik u islamskim naukama – Povezanost i međusobni utjecaji, Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu i El-Kalem, Izdavački centar Rijaseta Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 2012. 4. Jahić, Mustafa: Gramatika i stilistika Kur'ana, Kulturni centar „Kralj Fahd“, Sarajevo, 2015.

	5. Kico, Mehmed: Arapska gramatika u vremenu, Dobra knjiga, Sarajevo, 2013. 6. Kovalev, A. A. – G. Š. Šarbatov: Učbenik arapskoga jezika, Moskva, 1969. 7. Sikirić, Šaćir: Muhamed Pašić, Mehmed Handžić: Gramatika arapskog jezika, I-II, Sarajevo, 1936. 8. Tanasković, Darko – Anđelka Mitrović, Gramatika arapskog jezika, Beograd, 2005. 9. Ron Buckley: Modern Literary Arabic – A Reference Grammar, Librairie du Liban Publishers, Beirut, 2004. (link: https://archive.org/details/ModernLiteraryArabicAReferenceGrammar) 10. Slikovni arapsko engleski rječnik: https://ia802302.us.archive.org/12/items/arabic-english-bilingual-visual-dictionary_201511/arabic-english-bilingual-visual-dictionary.pdf
--	---

Šifra predmeta: INIM 1205	Naziv predmeta: Imamsko-muallimska praksa II		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 125 Predavanja - Vježbe 15 Terenski rad 30 Ramazanska praksa 80	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:	❖ Osposobiti studenta za samostalno predvođenje namaza u džematu (dnevni-namazi i teravijah-namaz) ❖ Razviti organizacijske sposobnosti za organiziranje džemata i džematskih aktivnosti ❖ Usvojiti metodologiju rada sa mladima		
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje sa predmetom, pravilima, zadacima i očekivanjima. 2. Utvrđivanje elementarnih imamsko-muallimskih znanja 3. Kultura ponašanja, oblačenja i govora imama-muallime 4. Socijalna inteligencija, razumijevanje različitih potreba i ambijenta u imamsko-muallimskom radu 5. Razvijanje organizacijskih vještina 6. Upravljanje projektima i resursima 7. Plan džematskih aktivnosti 8. Inovativne ideje u radu sa mladima - Očuvanje identiteta - Poroci - Beperspektivnost 9. Analiza uspešnih programa rada sa mladima		

	- Edukativni - Socijalni i humanitarni - Društveno-kulturni i rekreativni 10. Priprema i analiza ramazanske prakse		
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	✓ Student može samostalno predvoditi dnevne-namaze i teravih-namaz ✓ Student može samostalno organizirati džematske aktivnosti, programe, iftare i predavanja ✓ Pozna je metodologiju rada sa mladima		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije		
Metode izvođenja nastave:	❖ Simulirane sesije vođenja namaza gdje će studenti imati priliku da prakticiraju vođenje namaza, kako pojedinačno tako i u grupama. ❖ Mentoriranje od strane iskusnih imama ili nastavnika koji će pružati podršku i voditi studente kroz proces učenja vođenja namaza i organizacije džematskih aktivnosti. ❖ Povratne informacije i evaluacija kako bi se poboljšale vještine vođenja namaza. ❖ Radionice organizacijskih vještina ❖ Specifične radionice o upravljanju projektima usmjerene na organiziranje džematskih aktivnosti, s fokusom na planiranje, upravljanje resursima, komunikaciju i evaluaciju. ❖ <i>Brainstorming</i> sesije o inovativnim idejama za džematske aktivnosti koje mogu privući mlade i ojačati njihovu povezanost s džematom. ❖ Analiza studija slučaja uspješnih programa za mlade u islamskim zajednicama i primjena tih principa u stvarnim scenarijima. ❖ Praktično iskustvo koje će studentima omogućiti primjenu stečenih znanja iz metodologije rada s mladima i razvijanje njihovih vještina u radu s ciljnom skupinom.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Uspješno savladavanje 55%	Ukupno 100%
	Aktivnost studenta	6	10
	Dnevnik imamsko-muallimske prakse	22	40
	Godišnji plan džematskih aktivnosti sa detaljnom razradom jedne aktivnosti	9	15
	Učešće ili vođenje neke omladinske aktivnosti	9	15
	Izvještaj razgovora sa imamom/muallimom o izazovima organiziranja džematskih aktivnosti	6	10

Literatura:	Obavezna:
	1. Zuhdija Hasanović, "Savremeni identitet i imidž bh.imama", <i>Zbornik FIN-a</i>, br. 27, 2023. 2. Nedim Begović, „Fikhski propisi o teraviji i bajram-namazima”, <i>Takvim za 2011.</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2010, str. 63-71. 3. Emir Džambegović, <i>Imidž Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2014. 4. <i>Plan i program za rad sa mladima</i>, Uprava za vjerske poslove Rijaset Islamske zajednice u BiH
	Dopunska:
	1. Zijada Rahimić, "Upravljanje ljudskim resursima" Ekonomski fakultet u Sarajevu, 2010. 2. Danijel Goloman, <i>Socijalna inteligencija</i>, Geopoetika, 2009. 3. Fajgelj Stanislav, <i>Metode istraživanja ponašanja</i>, Centar za primenjenu psihologiju, Beograd, 2007., str. 359-364 4. Hisham Al Talib, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, prevela Velida Selmanagić, Islamska zajednica u BiH, Udruženje ilmije IZ u BiH, Sarajevo, 2000. 5. Džemal Salispahić, <i>Imam</i>, Medresa Osman-ef. Redžović, Visoko, 2014. 6. Muhamed Salkić, <i>Organizacija i administracija Islamske zajednice</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2003.

Šifra predmeta: INAK 1304		Naziv predmeta: Uvod u sufizam (Tesavvuf)	
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studentima ponuditi temeljit uvid u genezu i razvoj tesavvufske misli i prakse, te osnovna učenja razvijana unutar ove tradicije u muslimanskoj povijesti.		
Tematske jedinice:	1. Sedmica „Uvodna razmatranja“ 2. Sedmica „Definicija i izvori sufizma“ 3. Sedmica „Teorije o porijeklu sufizma“ 4. Sedmica „Jezik sufijske literature“ 5. Sedmica „Slika duhovnog univerzuma sufijske literature“ 6. Sedmica „Put spoznaje u sufijskoj literaturi (sayr al-suluk)“ 7. Sedmica „Sufijska metafizika“ 8. Sedmica Polusemestralni ispit		

	9. Sedmica „Sufijska kozmologija“ 10. Sedmica „Sufijska antropologija“ 11. Sedmica „Sufijska epistemologija“ 12. Sedmica „Sufijska eshatologija“ 13. Sedmica „Tarika kao modus vivendi futuwata i walayata“ 14. Sedmica Rekapitulacija
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon uspješnoga okončanja ovoga tečaja studenti će: a) steći temeljna znanja o definiciji kao i izvorima sufizma, te jeziku sufijske literature, kao i o sufijskoj kozmologiji, antropologiji i epistemologiji b) biti u prilici analizirati i detektirati brojne utjecaje, što ju je izvršila sufijska književnost općenito na ljudsko stvaralaštvo. Vještine: Polaganjem ovoga predmeta svršenici će biti u mogućnosti: a) adekvatno čitati osnovne tesavufske tekstove na našem jeziku b) kompetentno razgovarati o temeljnim doktrinama sufizma sa džematlijama, kao i sa sufijskim džematima c) detektirati nove oblike sufijskoga mišljenja u Bosni Kompetencije: Pohadanjem i polaganjem ovoga kursa stječe se kompetencija za izvođenje nastave iz predmeta <i>Akaid</i> u medresama. Također prilikom upoznavanja sa tematikom iz ovoga predmeta postižu se određene kompetencije za rad u medijskom sektoru prilikom prezentiranja osnovnih pojmova i historije sufizma. Pored toga, stječu se i bazična znanja koja omogućavaju budućim imamima da podučavaju vjernike osnovama sufijske misli.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 2: Svijet bez gladi SDG 3: Zdravlje i blagostanje SDG 12: Odgovorna potrošnja i proizvodnja
Metode izvođenja nastave:	1. interaktivna predavanja 80 % 2. radionice 10 % 3. prezentacije studenata 10 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	a) redovni studenti 1. Polusemestralni usmeni ispit 40 % 2. Završni usmeni ispit 40 % 3. Prezentacije studenata 20 % b) vanredni studenti Polusemestralni usmeni ispit 50 % Završni usmeni ispit 50 %
Literatura:	Obavezna: 1. S. H. Nasr, <i>Živi sufizam</i>, Institut 'Ibn Sina', Sarajevo, 2007. 2. Henry Corbin, <i>Historija islamske filozofije I, 'Izvori meditacije u islamu'</i>, Logos, Sarajevo, 1977. 3. Henry Corbin, <i>Islam u Iranu</i>, I, 'Bemust', Sarajevo 2000., str. 138.-163.; <i>Islam u Iranu</i>, III, 'Teološki, ontološki i ezoterijski Tawhid', str. 180.-192.; 4. Rešid Hafizović, <i>Temeljni tokovi sufizma</i>, 'Bemust', Sarajevo, 1999., 'Definicija sufizma, jezik sufijske literature i sufijski traktati' Dopunska: 1. Samir Beglerović, <i>Tesavvuf Bosne u vidicima Fejzulaha Hadžibajrića: vjerski i kulturni razvoj bosanskih muslimana u prvoj polovini XX stoljeća</i>, Bookline, Sarajevo, 2015. 2. Samir Beglerović, <i>'Abd al-Qādir al-Ġaylānī i derviški red kaderija</i>, Fakultet islamskih u Sarajevu i Hadži Sinanova tekija u Sarajevu, 2009. 3. Kenan Čemo, <i>Rječnik sufijsko-tarikatskih izraza</i>, Bookline, Sarajevo, 2022.

	4. Samir Beglerović, Kenan Čemo, <i>Božija Lijepa Imena sa komentarom i dovama</i> , Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2022.
--	--

Šifra predmeta: INFI 1304	Naziv predmeta: Šerijatsko personalno pravo		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj kontakt sati: 60 (Predavanja: 30; Vježbe: 15; Seminar: 15)		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Ciljevi predmeta:	Upoznati studente sa: a) značenjem temeljnih pojmova šerijatskog porodičnog (<i>el-munakehat</i>), testamentalnog (<i>el-wasijja</i>) i nasljednog prava (<i>el-miras</i>); b) mjestom, ulogom predmetom, načelima i osnovnim propisima šerijatskog porodičnog, testamentalnog i nasljednog prava c) sudskom praksom šerijatskih sudova u Bosni i Hercegovini u oblasti šerijatskog porodičnog, testamentalnog i nasljednog prava d) preporukama, fetvama i rezolucijama nacionalnih vijeća za fetve i međunarodnih akademija šerijatskog prava u oblasti šerijatskog porodičnog, testamentalnog i nasljednog prava		
Tematske jedinice:	1. Personalno pravo; Porodica i njena struktura. 2. Definicija braka i ciljevi braka u šerijatskom pravu. 3. Uvjeti za brak, Vrstebraka (Poligamija; mješovitibrak, fiktivni brak, muta veza). 4. Mehr; Medijacija – rješavanje bračnih nesuglasica. 5. Prekid braka (Vrste: Sudski prekid braka, Sporazumni prekid braka, <i>Lian, Fesh</i>). 6. Talak-repudijacija. 7. Posljedice braka; <i>Iddet</i> . 8. Polusemestralni ispit 9. Imovinski izdaci nakon smrti ostavitelja; Dioba imovine 10. Vasijjet – posljednja volja. 11. Specifičnost i važnost nasljednog prava; Predislamski i islamski nasljedni red – reforme. 12. Kategorije nasljednika u šerijatskom pravu; Mogućnosti nasljednika. 13. Naslijeđivanje ženskih lica. 14. Specifični slučajevi naslijeđivanja. 15. Rezime i evaluacija.		
Ishodi učenja:	Studenti će nakon odslušanog i položenog predmeta biti u stanju da: a) definiraju predmet šerijatskog personalnog prava; b) imenuju osnovna načela šerijatskog personalnog prava; c) protumače glavne fikske propise u oblasti šerijatskog porodičnog, testamentalnog i nasljednog prava; d) obave šerijatsko vjenčanje e) povežu teoriju šerijatskog porodičnog prava sa rješavanjem bračnih nesuglasica; f) riješe određene bračne nesporazume i sukobe; učestvuju u radu bračnih i predbračnih savjetovaništa g) objasne pravnu prirodu ustanove vasijjeta i procedure oporuke; (h) analiziraju načine naslijeđivanja u periodu Objave i kasnije (i) tumače propise šerijatskog testamentalnog i nasljednog prava (j) izračunaju nasljedne dijelove prema šerijatskom nasljednom redu		

Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 3: Zdravlje i blagostanje SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 5: Spolna ravnopravnost
Metode izvođenja nastave:	predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Redovni i vanredni studenti:</i> Seminarski rad: 20 bodova Polusemestralni pismeni i usmeni ispit I: 40 bodova Završni pismeni i usmeni ispit: 40 bodova
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Ibrahim Džananović, Primjena šerijatskog porodičnog prava kroz praksu Vrhovnog šerijatskog suda u sarajevu, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu. 2. Mustafa Hasani, <i>Tumačenje i primjena normi šerijatskog prava o mješovitim brakovima u Bosni i Hercegovini u periodu 1930-1940. godina</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2014. 3. Mustafa Hasani i Senad Ćeman, <i>Zbirka zadataka iz šerijatskog nasljednog prava</i>, El-Kalem i Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, Drugo izdanje, 2023. 4. F. Karčići E. Karić, <i>Šerijatsko pravo u savremenom dobu</i>, Pravni centar, Sarajevo, 1998, str. 333-357. 5. Begović Nedim: "Testament u islamskom pravu", Glasnik, LXIV/2002, br. 11-12, str. 1147-1158. <i>Dopunska:</i> 1. Mehmed Begović, Šerijatsko bračno pravo. 2. M. A. Ćerimović, Šerijatsko nasljedno pravo. 3. Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, II. 4. Hasib Muratbegović, <i>Tumač šerijatskih propisa hanefijskog mezheba o ženitbi, obitelji i nasljedstvu</i>, 5. Džananović Ibrahim, "Odsutnost i nestalost muža kao razlog za rastavu braka", <i>Takvim</i> 1997, Udruženje Ilmije BiH, Sarajevo, 1996, str. 31-43. 6. <i>Hukukialiekaranesi, Ženitbeni zakonik</i>. 7. Abdulah Ajni Bušatlić, Porodično i nasljedno pravo muslimana. 8. M. Hasani, "Jedna interesantna vasijetnama iz Gračanice iz 1936. godine", <i>Takvim za 2006</i>, Sarajevo, 2005. 9. N. Traljić S. Babić, <i>Bračno pravo</i>. 10. M. Hasani i N. Begović, „Praksa šerijatskih vjenčanja u Islamskoj zajednici u Bosni i Hercegovini“, <i>Glasnik</i>, LXXIII, Rijaset IZ u BiH, novembar–decembar 2011, br. 5-6, str. 1124-1137.

Šifra predmeta: INIC 1302	Naziv predmeta: Historija islamske civilizacije do 1700.		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 (Predavanja: 30; Seminar: 15; Vježbe: 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru ovog predmeta prati se nastanak, razvoj i transmisija islamske kulture i civilizacije na različitim geografskim prostorima; daje se pregled glavnih kulturnih zona islama sa njihovim karakteristikama i ostvarenjima		

	u različitim segmentima do 18. stoljeća. Posebno se prate kulturni međuticaji, nastanak, glavne karakteristike i historijski razvoj osnovnih političkih, vojnih, pravosudnih, privrednih, obrazovnih i znanstvenih institucija u ovom razdoblju. Glavni ciljevi predmeta su studente upoznati s: 1) glavnim procesima, događajima, ličnostima i institucijama iz historije islamske kulture i civilizacije do perioda kolonijalizma; 2) glavnim temama iz historije islamske civilizacije ovog perioda koje i danas snažno određuju muslimanski svijet i njegove odnose sa drugim civilizacijama, 3) uticajem historijskih procesa na razvoj islamske misli u naznačenom periodu.
Tematske jedinice:	1. sedmica: Uvod: Faktori historijskih promjena 2. sedmica: Vrijeme Hulefa-i rašidina 3. sedmica: Islamska civilizacija 750-950. 4. sedmica: Islamska civilizacija 950-1400. 5. sedmica: Islam u Španiji i južnoj Italiji 6. sedmica: Institucije ranog i klasičnog doba islamske civilizacije 7. sedmica: Institucije ranog i klasičnog doba islamske civilizacije 8. sedmica: Osmanska država 1300-1700. 9. sedmica: Osmanska država 1300-1700. 10. sedmica: Klasične osmanske institucije 11. sedmica: Islam u Iranu od 13-18. st. 12. sedmica: Islam u južnoj Aziji 13. sedmica: Islam u centralnoj Aziji i Rusiji 14. sedmica: Islam u podsaharskoj Africi 15. sedmica: Islam u Kini i jugoistočnoj Aziji
Ishodi učenja: (znanje, vještine, kompetencije)	Student bi nakon odslušanog predmeta trebao biti sposoban: ● Prezentirati glavne teme iz oblasti studija islamske civilizacije, različita viđenja tih tema te kontinuiteta i promjena u islamskoj civilizaciji do 1700. godine; ● Raspravljati glavne pod teme i argumente za različita stajališta po obrađenim temama; ● Stečena znanja primijeniti u razgovorima o islamskoj civilizaciji, njenoj prošlosti, stanju i perspektivama, te odnosima među civilizacijama i uticaju historijskih procesa na razvoj islamskog mišljenja.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	1. predavanja, 2. vježbe, 3. video prezentacije, 4. čitanje originalnih izvora, 5. studentske prezentacije, 6. konsultacije, 7. mentorski rad, 8. istraživanje, 9. kvizovi
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Učešće u nastavi (za vanredne studente na instruktivnoj nastavi) 10%; - Seminarski rad 20%; - Pismeni polusemestralni ispit 35%; - Pismeni Završni ispit 35%. Za prolaznu ocjenu, pored prisustva nastavi i vježbama, potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja, tj. osvojiti 55% bodova na vježbama i dva ispita pojedinačno.
Literatura:	Obavezna: 1. Hrestomatija <i>Historija islamske kulture i civilizacije 610-1700</i> , ur. Ahmet Alibašić 2. Bilješke sa predavanja Dopunska: 1. Ansary, Tamim, <i>Destiny Disrupted: A History of the World Through Islamic Eyes</i> , New York, Public Affairs, 2010. 2. Es-Sujuti, Dželaluddin, <i>Povijest halifa</i> , Sarajevo, Novi Kevser, 2003.

	3. Esposito, John L., prir., <i>Oksfordska historija islama</i> , Sarajevo, CNS, 2018. 4. Esposito, John L., prir., <i>The Oxford Encyclopedia of the Islamic World</i> , New York, Oxford University Press, 2009 (izbor). 5. Ibn el-Arabi, Ebu Bekr, <i>Zaštita od nesreća</i> , Rožaje, Es-Sunne, b.g. 6. Ihsanoglu, Ekmeleddin, prir., <i>Historija Osmanske države i civilizacije</i> , Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 2008. 7. Dator, James A., John A. Sweeney, Aubrey M. Yee, <i>Mutative Media: Communication Technologies and Power Relations in the Past, Present, and Futures</i> , Springer, 2015, 133-139. 8. Lapidus, Ira, <i>Historija islamskog svijeta</i> , Sarajevo, Libris, 2019. 9. Türkiye Diyanet Vakfı, <i>Institucije islamske civilizacije</i> , Sarajevo, CNS, 2017.
--	---

Šifra predmeta: INHA 1303		Naziv predmeta: Metodologija hadisa	
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja 30; Vježbe 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ciljevi predmeta su: - da se studentima ponudi povijesni prikaz nastajanja najznačajnijih hadiskih djela i da se upoznaju s njihovim osnovnim karakteristikama i metodologijom; - da se studenti kroz čitanje klasičnih hadiskih tekstova upoznaju s osnovnom hadiskom terminologijom, metodologijom hadiskih naučnika kojom su se koristili u sačinjavanju svojih djela te specifičnom leksikom koja se može naći u tim djelima kako bi se osposobili za samostalno čitanje i razumijevanje tekstualnih sadržaja hadiskih zbirki bez obzira na vrijeme njihovog nastajanja.		
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje s osnovnim metodama koje su korištene u sačinjavanju hadiskih djela, komentiranju hadisa i ocjeni njegove vjerodostojnosti 2. Hadiske zbirke iz vremena ashaba i tabiina 3. Hadiske zbirke iz vremena posttabiina 4. Šest temeljnih hadiskih zbirki 5. Najznačajniji komentari hadiskih zbirki 6. Najznačajniji komentari El-Buharijevog <i>Sahiha</i> 7. Rekapitulacija/ZOT 8. Najznačajniji komentari Muslimovog <i>Sahiha</i> 9. Najznačajniji komentari Et-Tirmizijevog <i>Džamia</i> 10. Najznačajniji komentari En-Nesaijevog <i>Sunena</i> 11. Najznačajniji komentari Ebu Davudovog <i>Sunena</i> 12. Najznačajniji komentari Ibn Madžeovog <i>Sunena</i> 13. Najznačajnije enciklopedije hadisa 14. Hadiska djela u savremenom dobu 15. Rekapitulacija svih tema		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti u stanju valjano razumijevati i koristiti hadisku terminologiju i poznavati hadisku metodologiju.		

	<i>Vještine:</i> Studenti će moći samostalno čitati i razumijevati hadiske tekstove i uočavati posebnosti i razlike među hadiskim djelima. <i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i iskustvo neophodna za valjano razumijevanje i tumačenje najrelevantnijih hadiskih djela koja su nastala tokom muslimanske povijesti.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej, prezentirati ga i odbraniti pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, polusestrialni ZOT 30%, a Završni usmeni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	Obavezna: Buhari (El-) Muhammed ibn Ismail, <i>Sahihul-Buhari</i>, Dar ihjait-turasil-arebi, Bejrut, (bez godine izdanja); Muslim ibn el-Hadždžadž, <i>Sahih Muslim</i>, Dar ihjail-kutubil-arebijja, 1374 h.g.; Dopunska: Ahmed ibn Muhammed ibn Hanbel, <i>Musned</i>, Dar Sadir, Bejrut, (bez godine izdanja); Ajni (El-) Ebu Muhammed Bedruddin, <i>Umdetul-kari šerh Sahihil-Buhari</i>, Idaretut-tiba'a el-munirijja, Kairo, (bez godine izdanja); Askalani (El-) Ibn Hadžer, <i>Fethul-Bari bi šerhi Sahihil-Buhari</i>, Darul-fikr, Bejrut, 1993.; Ibn Madža Ebu Abdullah Muhammed ibn Jezid, <i>Sunen</i>, El-Mekteba el-ilmijja, Bejrut, (bez godine izdanja); Malik ibn Enes, <i>El-Muvetta</i>, Muesesa Zajid ibn Sultan, Abu Dabi, 2004.; Nesai (En-) Ebu Abdurrahman Ahmed ibn Šuajb, <i>Sunen</i>, Mekteb el-matbu'atil-islamijja, Halep, 1986.; Sidžistani (Es-) Ebu Davud, <i>Es-Sunen</i>, Darul-kutubil-ilmijja, Bejrut, 1388. h.g.; Tirmizi (Et-) Ebu Isa, <i>El-Džami'us-sahih</i>, Daru ihjait-turasil-arebi, Bejrut, (bez godine izdanja).

Šifra predmeta: INTE 1303		Naziv predmeta: Tefsir 30. džuz	
Ciklus: 1	Godina: 3	Semestar: 5	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezan		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja 30; Vježbe 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osposobiti studente da čitaju klasične tekstove iz tefsira i te'vila, da otkrivaju metodologije tumačenja Kur'ana i, na koncu, da sami, pridržavajući se općeprihvaćenih metodologija u tefsirskoj nauci i njezinih izvora, razmišljaju o Kur'anu.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: sure: en-Nebe', en-Nazi'at 2. sedmica: sure: Abese, et-Tekvir, el-Infitar 3. sedmica: sure: el-Mutaffifun, el-Inšiqaq, el-Burudž 4. sedmica: sure: et-Tariq, el-‘Ala, el-Gašije,		

	5. sedmica: sure: el-Fedžr, el-Beled, eš-Šems, 6. sedmica: sure: el-Lejl, ed-Duha, el-Inširah, 7. sedmica: sure: et-Tin, el-‘Aleq, el-Qadr 8. sedmica: Polusestremalni ispit 9. sedmica: el-Bejjine, ez-Zilzal, el-‘Adijat 10. sedmica: sure: el-Qari’ah, et-Tekathur, el-‘Asr, 11. sedmica: sure: el-Humeze, el-Fil, 12. sedmica: sure: Qurejš, el-Ma’un, el-Kevther, 13. sedmica: sure: el-Kafirun, en-Nasr, el-Leheb 14. sedmica: sure: el-Ikhlās, el-Feleq, en-Nas 15. sedmica: rezime i verifikacija prisustva studenata
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Stiču znanje da čitaju klasične tefsirske tekstove i da otkrivaju metodologije tumačenja Kur’ana. Stiču sposobnost da ovladaju metodologijama u tefsirskoj nauci i njihovim izvorima. Stiču kompetenciju da razmišljaju o Kur’anu i razumijevaju ga.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode i oblici izvođenja nastave:	predavanje, čitanje/vježbanje, zajedničko tumačenje, prezentacije, tekstualni metod: prevođenje i analiziranje tefsirskih tekstova, konsultacije, prezentacije studenata, diskusione i dijaloške metode, vizualno-demostrativne metode, seminari, timski rad, rad u parovima
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redovni: tefsirski tekstovi / esej / seminar: 20 bodova; prvi semestralni ispit: pismeno, usmeno - 40 bodova; Završni ispit: pismeno, usmeno - 40 bodova Vanredni: esej / seminar: 20 bodova prvi semestralni ispit: 40 bodova Završni ispit: 40 bodova
Literatura:	Obavezna: 1. Almir Fatić, <i>Tefsir kur'anskih sura: Ez-Zilzāl - En-Nās</i> , Libris, Sarajevo, 2021.; drugo izdanje: 2023. 2. Almir Fatić, <i>Tefsir kur'anskih sura 2: En-Nebe' – El-Bejjine</i> , Libris, Sarajevo, 2023. 3. <i>Taberijev tefsir</i> , dostupan na: www.altafsir.com Dopunska: 1. Muhammed Abduhu, <i>Tefsir ‘Amme džūza</i> , preveo Šukrija Alagić, Sarajevo, 2007. 2. Ibn ‘Abbas, <i>Tefsir</i> , grupa prevodilaca, Sarajevo, 2007. 3. Amr Halid, <i>Tefsir Kur’ana</i> , s engleskog grupa prevodilaca, Bužim, 2007. 4. Ibn Džuzejj el-Kilbi el-Endelusi, <i>Olakšani komentar Kur’ana</i> 6, s arapskog hfz. Nedžad Čeman, Sarajevo, 2014. 5. Ahmed Adilović, <i>Amme džuz – Prijevod i tumačenje</i> , Sarajevo, 2020.

Šifra predmeta: INIF 1303	Naziv predmeta: Islamska etika		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja: 30; Vježbe: 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		

Preduslov za upis:	-
Cilj (ciljevi) predmeta:	Sticanje uvida u osnovne pojmove etike i u osnovne etičke teorije i argumentativne koncepcije u povijesti etičke misli u grčkoj filozofskoj tradiciji, drevnim istočnim filozofijama, u islamskoj teološkoj i filozofskoj tradiciji, u srednjovjekovnoj i kršćanskoj filozofskoj i teološkoj tradiciji i u novovjekovnoj, modernoj i suvremnoj zapadnoj etičkoj tradiciji.
Tematske jedinice:	1. Etika kao filozofijska grana, osnovni etički pojmovi i discipline, religijsko značenje etike, suvremeni značaj etike 2. Osnovne odrednice drevnih i stočnih etičkih tradicija (Kina, Indija i Iran) 3. Antička etika (Sokrat, Epikur, Platon, Aristotel, Stoici) 4. Islamska etika: osnovni pojmovi i odrednice, etički plan Kur'ana i Sunneta 5. Osnovni povijesni tokovi islamske etičke misli i osnovne koncepcije moralnosti (tradicionalna etika, ilmu-l-kelam, filozofska etika, sufijska etika, moderna (reformistička) etika; taqwa, muruwwa, se'ada, adabifana 6. Al-Birunijeva etika, Gazalijeva etika, najvažniji predstavnici moderne islamske etičke misli 7. Kršćanska etika (Prvobitno kršćanstvo, Pavle, Pelagije i Augustin, Abelar, Toma Akvinski, nominalizam, humanizam i reformacija) 8. Kolokvij 9. Najvažnije etičke koncepcije u modernoj zapadnoj filozofskoj tradiciji (tradicija kreposne etike, tradicija deontološke moralnosti, tradicija posljedične etike) 10. Kantova dužnosna etika, Schellerova etika materijalnih vrijednosti 11. Zapadna etička misao u 20 stoljeću (Max Weber, Martin Buber, J. P. Sartr, E. Levinas, K. O. Apel, J. Habermas, H. Jonas, Alasdair MacIntyre, J. Rawls, P. Singer) 12. Bosanskohercegovačka etička misao u 20. stoljeću 13. Suvremeni moralni izazovi i etičke teme (biotehnologija, ekološka etika, bioetika); etika i politika, socijalna etika, medijska etika... 14. Ponavljanje i rekapitulacija 15. Završni test
Ishodi učenja:	Interpretirati etičke pojmove i moralne teme, predstaviti osnovne ideje klasičnog i savremenog zapadnog i muslimanskog etičkog mišljenja, te kritički i odgovorno sagledavati islamske i zapadne moralne planove.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 1: Svijet bez siromaštva SDG 10: Smanjenje nejednakosti SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije
Metode izvođenja nastave:	- Predavanje: 60 % (predavanje, čitanje i analiziranje djela i tekstova) - Vježbe: 40 % (prezentacije, prevođenje i kritičko valoriziranje djela i tekstova)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Kolokvij: 30 % (čitanje jednog djela sa spiska proširene literature, uz vođenje bilješki, te razgovor sa predmetnim asistentom) - Individualni zadatak 20% (memoriziranje i apstrahiranje moralnih poruka iz kur'anskih odlomaka – Al-Isra, 22-39; Al-Furqan 63-77, Luqman, 12-19) - Završni test: 50 % (pismena provjera znanja)

Literatura:	Obavezna: 1. Dževad Hodžić, <i>Etika</i> (uvod u islamsku i zapadnu etičku misao) Hrestomatija tekstova (FIN), Sarajevo, 2005.
	Dopunska: 1. Abdurrahman Badawi, <i>Miskawaihova filozofija morala</i>, iz knjige: M.M. Šerif, <i>Historija islamske filozofije</i>, Augustin Cesarec, Zagreb, 1990. 2. Aristotel, <i>Knjiga II, Nikomahova etika</i>, BIGZ, Beograd, 1980. 3. Ebu Hamid El-Gazali, <i>O mladiću</i>, 4. Ebu Hamid Muhammed El-Gazali, <i>Alhemija sreće</i>, iz knjige: <i>Naš učitelj El-Gazali</i>, Sarajevo, 1995. 5. Hasan Kafi Pruščak, <i>Temelji mudrosti o uređenju svijeta</i> 6. Hasan Škapur, <i>Kult rada u islamu</i>, Takvim, 1976. 7. Mustafa ibn Muhammed Pruščak, <i>Traktat o samilosti i sažaljenju spram živih stvorenja</i> (preveo prof. Nijaz Šukrić) <i>Zbornik radova Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu</i>, 1/1982. 8. Piter Singer, <i>Uvod u etiku</i>, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci, Novi sad, 2004. 9. Platon, <i>Odbrana Sokratova</i>, u: Platon, <i>Dijalozi</i>, Kultura, Beograd, 1970. 10. Syed Muhammad Naqib al-Attas, <i>Islam: koncept religije i temelj etike i morala</i>, iz knjige: Syed Muhammad Naqib al-Attas, <i>Islam i sekularizam</i>, preveo Džemaludin Latić, Bosančica, Sarajevo, 2003. 11. <i>Takvim</i>, Sarajevo, 1978.

Šifra predmeta: INIF 1304	Naziv predmeta: Religija i društvo u islamskoj filozofiji		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja: 30;; Vježbe: 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta je da se studenti uvedu u osnovne filozofsko-sociološke teorije o religiji. U sklopu ovog predmeta biti će analizirani relevantni koncepti društvenog očitovanja religije.		
Tematske jedinice:	1. Definicija religije i religijske pojave 2. Građanska religija i prosvijećenost 3. Kulturne religije i “svijet” 4. Islam: vjera, zajednica, svijet 5. Religijsko društvo 6. Religijske zajednice i organizacije 7. Rod i religija 8. Polusemestralni test 9. Tipologija ideologija na religijskim osnovama 10. Idejni arsenal nacionalizma 11. Potreba ispitivanja islamske religioznosti 12. Sekularizam i islam 13. Ateizam 14. Religijski fundamentalizam 15. Završni test		

Ishodi učenja:	Usvojiti osnovna znanja i ovladati najvažnijim pojmovima filozofsko-sociološkog promišljanja religije poput odnosa vjere, kao osobnog kvaliteta i društvenog očitovanja religije, kao kolektivne pojave, te složenih odnosa religije i politike, religije i ideologije, religije i ateizma, itd.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 5: Spolna ravnopravnost SDG 10: Smanjenje nejednakosti SDG 13: Odgovorni na klimatske promjene SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja: 60 % (predavanje, prezentacije, čitanje i analiziranje djela i tekstova) - Vježbe: 40 % (prezentacije, izlaganja, prevođenje i kritičko valoriziranje djela iz obavezne i proširene literature, rad na tekstu)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Esej: 20 % - Polusemestralni test (pismeni): 40 % - Završni test (pismeni): 40 %
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. <i>Religija i društvo</i> , priredio Hilmo Neimarlija, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2006. <i>Dopunska:</i> 1. Abulvehab Medeb, <i>Zloupotreba islama</i> , Sarajevo, 2003. 2. Antony Giddens, <i>Sociologija</i> , Zagreb, 2014. 3. Emile Durkheim, <i>Elementarni oblici religijskog života</i> , Neograd, 1982. 4. Ernest Gellner, <i>Postmodenizam, razum i religija</i> , Sarajevo, 2004. 5. Hubert Knoblauch, <i>Sociologija religije</i> , Zagreb, 2004. 6. Jakov Jukić, <i>Budućnost religije</i> , Split, 2001. 7. Max Weber, <i>Sociologija religije</i> , Zagreb, 2000. 8. Roger Gurody, <i>Živi islam</i> , Sarajevo, 2000. 9. Tone Bringa, <i>Biti musliman na muslimanski način</i> , Sarajevo, 1997.

Šifra predmeta: INFI 1305	Naziv predmeta: Šerijatsko građansko i vakufsko pravo		
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Ciljevi predmeta:	Upoznati studente sa: značenjem temeljnih pojmova šerijatskog stvarnog, obligacionog i vakufskog prava a) predmetom, načelima i podjelama šerijatskog građanskog prava (<i>mu'amelat</i>); b) osnovnim konceptima općeg dijela građanskog prava: građanskopravni odnos, subjekt građanskopravnog odnosa, objekt građanskopravnog odnosa; c) osnovnim institutima šerijatskog stvarnog prava: pravo vlasništva, prava osobne i stvarne služnosti; d) osnovnim institutima šerijatskog obligacionog prava, s posebnim osvrtom na uslove valjanosti ugovora;		

	e) tretmanom kamate, zakonskog i komercijalnog osiguranja u šerijatskom pravu; f) prirodom i historijatom ustanove vakufa; g) postupkom osnivanja vakufa prema šerijatskopravnoj doktrini i propisima Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, njegovim bitnim elementima i vrstama; h) tradicionalnim i savremenim modelima vakufske administracije; i) pitanjem raspolaganja vakufskom imovinom; j) historijatom statusa vakufa u Bosni i Hercegovini, s osvrtom na procese nacionalizacije i zahtjeve restitucije vakufske imovine.
Tematske jedinice:	1. Naziv, predmet i podjele šerijatskog građanskog prava; Građanskopravni odnos. 2. Subjekt građanskopravnog odnosa i njegova pravna i poslovna sposobnost. 3. Objekti građanskopravnog odnosa; Stvarno pravo: pojam stvari, imovine i vlasništva; pravo stvarne i pravo osobne služnosti. 4. Obligaciono pravo: pojam, subjekti, nastanak i izvori obligacija. 5. Pojam i uvjeti valjanosti ugovora. 6. Tretman kamate u islamskom pravu. 7. Tretman osiguranja u islamskom pravu. 8. Polusemestralni ispit 9. Institucija vakufa u šerijatskom pravu: definicija, historijat, značaj i pravna priroda. 10. Osnivanje vakufa i pravne posljedice uvakufljenja. 11. Bitni elementi i opći uvjeti uvakufljenja. 12. Vrste vakufa. Vakufska administracija. 13. Raspolaganje vakufskom imovinom: prodaja, zamjena, stavljanje pod hipoteku. 14. Vakuf u Bosni i Hercegovini: historijski pregled. 15. Rezime i evaluacija.
Ishodi učenja:	Studenti će nakon odslušanog i položenog predmeta biti u stanju da: a) definiraju predmet šerijatskog građanskog prava; b) imenuju osnovna načela šerijatskog građanskog prava; c) razlikuju predmet normiranja stvarnog i obligacionog prava; d) protumače glavne institute šerijatskog stvarnog i obligacionog prava; e) povežu teoriju šerijatskog građanskog prava sa praktičnim pitanjima iz diskursa fetve, kao što su npr. pitanja o halal zaradi i halal poslovanju; f) objasne pravnu prirodu ustanove vakufa i procedure uvakufljenja; g) analiziraju način funkcioniranja tradicionalne i savremene vakufske administracije, h) diskutiraju o pitanjima (ne)opravdanosti raspolaganja vakufskom imovinom.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 1: Svijet bez siromaštva SDG 2: Svijet bez gladi SDG 3: Zdravlje i blagostanje SDG 8: Dostojanstven rad i ekonomski rast SDG 9: Industrija, inovacije i infrastruktura
Metode izvođenja nastave:	predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Redovni i vanredni studenti:</i> Seminarski rad: 20 bodova Polusemestralni pismeni i usmeni ispit I: 40 bodova Završni pismeni i usmeni ispit: 40 bodova

Literatura:	Obavezna: 1. Ibrahim Džananović, „Pravna i poslovna sposobnost“, u: <i>Usuli fikh (hrestomatija)</i>, prir. Enes Ljevaković, str. 87-108. 2. Subhi Mahmessani, „Pravni poslovi u Šerijatu“, u: Fikret Karčić, <i>Studije o šerijatskom pravu i institucijama</i>, El-Kalem i CNS, str. 219-241. 3. Enes Ljevaković, „Teorija zlupotrebe prava u islamskom pravu“, <i>Takvim za 2000.</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 1999., str. 187-202. 4. Hukić Abdurahman, „Kamata u islamu“, <i>Glasnik Vrhovnog islamskog starješinstva</i>, Sarajevo, 5-6/1981, str. 453-472, 1/1982, str. 15-23, 2/1982, str. 122-133, 3/1982, str. 279-285. 5. Mehmed Begović, <i>Vakufi u Jugoslaviji</i>, Naučno delo, Beograd, 1963. Dopunska: 1. <i>Medželle-i ahkjami šerijje (Otomanski građanski zakon)</i>, Daniel A. Kajon, Sarajevo, 1906., I i II dio. 2. Mehmed Ali Čerimović, „O vakufu (rađeno po djelima islamskih naučnika)“, <i>Glasnik Vrhovnog starješinstva Islamske vjerske zajednice Kraljevine Jugoslavije</i>, Beograd, III/1935., br. 1-6. (objavljeno i kao separat). 3. Jusuf el-Karadavi, <i>Halal i haram u islamu</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1997. 4. Enes Ljevaković, „Neopozivost i neotuđivost vakufa“, <i>Takvim za 2001.</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 2000., str. 37-49. 5. Enes Ljevaković, „Ugovor o osiguranju između zabrane i dozvole u islamskom pravu“, <i>Takvim za 2002.</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH i El-Kalem, Sarajevo, 2001., str. 167-183. 6. Muhammed Taqi Usmani, <i>Uvod u islamske finansije</i>, Selsebil, Živinice, 2003. 7. Mahmud Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, Haris Grabus, Sarajevo, 2003., II tom. 8. <i>Vakufi u Bosni i Hercegovini</i> (zbornik radova), Vakufska direkcija, Sarajevo, 2011. 9. Fikret Karčić, „Glavne tendencije u pravnom uređenju vakufa u nekim muslimanskim zemljama 1850-1950.“, u: <i>Studije o šerijatskom pravu i institucijama</i>, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2011., str. 356-372.
---------------------------	---

Šifra predmeta: INIC 1304	Naziv predmeta: Historija BiH i institucije IZ u BiH		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30; Seminari: 15; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Znanja: stjecanje temeljnih saznanja o najznačajnijim historijskim događajima, pitanjima, promjenama i razdobljima u historiji Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do okončanja agresije 1995; stjecanje znanja o nastanku, razvoju i organizaciji Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini. Vještine: kritičko promišljanje obrađenih događaja, promjena i razdoblja.		

	<i>Kompetencije:</i> sposobnost predstavljanja i kritičkog ocjenjivanja ključnih tema iz historije Bosne i Hercegovine i Islamske zajednice iz više perspektiva.
Tematske jedinice:	1. sedmica: Prahistorija i antičko doba 2. sedmica: Srednjovjekovna bosanska država 1180-1463. 3. sedmica: Crkva bosanska 4. sedmica: „Prihvatanje islama“ i akulturacija 5. sedmica: Katolici i pravoslavci Bosne u osmanskome razdoblju 6. sedmica: Romi i Jevreji Bosne u osmanskome razdoblju 7. sedmica: Bosna u Austro-ugarskom razdoblju 1878-1918: organizacija muslimanskog vjerskog i kulturnog života 8. sedmica: Polusestrialni test 9. sedmica: Bosna od osnivanja Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca do kraja Drugog svjetskog rata 10. sedmica: Bosna u socijalističkoj Jugoslaviji 1945-1992. 11. sedmica: Rat protiv Bosne 1992-1995. 12. sedmica: Ustavna i organizaciona struktura Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini 13. sedmica: Ustavna i organizaciona struktura Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini 14. sedmica: Ustavna i organizaciona struktura Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini 15. sedmica: Rekapitulacija
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Predstaviti i kritički procijeniti najznačajnije historijske događaje, pitanja, razdoblja i promjene u historiji Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do okončanja agresije 1995. Opširnije objasniti značaj i utjecaj osmanskog razdoblja. Izložiti nastanak, razvoj i ustavnu strukturu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	1. Predavanja 60% 2. Posjeta muzejima i čitanje originalnih izvora 20% 3. Prezentacije studenata 20%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 5%; - Seminarski rad (pisani rad+prezentacija) 25%; - Pismeni polusestrialni ispit 35% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Pismeni Završni ispit 35% (iz gradiva za drugih sedam sedmica)
Literatura:	Obavezna: 1. Noel Malcolm, <i>Bosna: kratka povijest</i> , Sarajevo, 2001. 2. Mustafa Imamović, <i>Historija Bošnjaka</i> , Sarajevo, 1998. 3. Fikret Karčić, <i>Bošnjaci i izazovi modernosti: kasni osmanlijski i habsburški period</i> , El-Kalem, Sarajevo, 1425/2004. 4. <i>Okvirni dejtonski sporazum za Bosnu i Hercegovinu</i> . 5. <i>Ustav Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini</i> . Dopunska: 1. Mustafa Imamović, <i>Historija Bošnjaka</i> , Bošnjačka zajednica kulture Preporod, Sarajevo, 1998. 2. Ivan Lovrenović, <i>Unutarnja zemlja: kratki pregled kulturne povijesti Bosne i Hercegovine</i> , 4. prošireno izdanje, Zagreb, Sarajevo, 2010.

	3. Enes Durmišević, <i>Uspostava i pravni položaj Rijasetu u Bosni i Hercegovini 1882-1899</i> , Magistrat, Sarajevo, 2002.
--	---

Šifra predmeta: INIM1303		Naziv predmeta: Islamska misija (Da'va)	
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4 (2 ECTS praksa)
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30; Vježbe 15; Seminar 15	
Odgovorni nastavnik/ci	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru ovog kolegija izučavaju se pojam i optimalni oblici islamske misije (da've) u uvjetima savremenog društva. Ciljevi predmeta su 1) upoznati studente sa značenjem islamske misije i specifičnim zahtjevima misijskog rada, 2) studentima omogućiti uvid u različite oblike i sredstva islamske da've u uvjetima savremenog društva, 3) studente upoznati s različitim oblicima i sredstvima islamske da've u radu s mladima, te 4) kroz praktične aktivnosti pružiti priliku za dublji uvid u društveno-psihološku dinamiku islamske misije i sticanjem iskustva u misijskom radu.		
Tematske jedinice:	1. Pojam islamske misije (da've) između tradicije i zahtjeva današnjice 2. Osnovne značajke savremenog društva 3. Ličnost islamskog djelatnika (da'ije) 4. Komunikacijske i organizacijske vještine 5. Rad u gradskoj/seoskoj sredini 6. Da'va, mediji i nevladin sektor 7. Javno zagovaranje u službi islama 8. Rad s mladima kao zanimanje 9. Osnovni principi u radu s mladima 10. Mladi i maloljetnička delikvencija 11. Rad sa starom populacijom 12. Islamska služba u kazneno-popravnim institucijama 13. Islamski poziv u vojsci/bolnici 14. Islamski socijalni rad 15. Eksterno islamsko djelovanje		
Ishodi učenja:	- Razumjeti i obrazložiti značenje islamske misije. - Znati prepoznati i obrazložiti društveno-idejne specifičnosti savremenog društva. - Moći navesti i pojasniti personološko-psihološke i duhovne zahtjeve misijskog djelovanja. - Moći prepoznati i pojasniti specifičnosti islamske misije s mladima - Moći identificirati i objasniti specifičnosti islamske misije u institucionalnom okruženju (škola, bolnica, vojska, kazneno-popravne institucije). - Biti u stanju navesti i obrazložiti posebnosti misijskog rada sa određenim društvenim grupama (Romi, siromašni, obespravljeni, ovisnici, delinkventi). - Moći identificirati i kritički analizirati mogućnosti savremenih oblika društvene komunikacije u kontekstu misijskih aktivnosti.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	- SDG 3: Zdravlje i blagostanje - SDG 4: Kvalitetno obrazovanje - SDG 5: Spolna ravnopravnost		

	- SDG 8: Dostojanstven rad i ekonomski rast - SDG 10: Smanjenje nejednakosti - SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije - SDG 17: Partnerstvom do ciljeva
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja - Vježbe - Seminar(i) - Praktični rad - Volontiranje
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redovni studenti: - Prisustvo i učešće u nastavi 5% - Individualni zadaci 15% - Učešće u kulturnim aktivnostima i priprema izvještaja 10% - Jednodnevno volontiranje u Narodnoj kuhinji i priprema pismenog izvještaja 10%, - Grupni zadaci 10% - Volonterski projekt 50% Vanredni studenti: - Prisustvo i učešće u nastavi 5% - Volonterski projekt 50% - Završni pismeni ispit 45%
Literatura:	Obavezna: - Aračić, Pero i Krno Nikodem, „Važnost braka i obitelji u hrvatskom društvu“, <i>Bogoslovska smotra</i>, vol. 70, br. 2 (2000), str. 291-311. - Berk, Laura, <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i>, Školska knjiga, Zagreb, 2008, odabrana poglavlja. - Bubalo, Ivan „Brak i obitelj u promijenjenom društveno-kulturnom kontekstu“, <i>Bogoslovska smotra</i>, vol. 85, br. 3 (2015), str. 647-664. - Fazlić, Fazlić i hfz. Dževad Šošić, <i>Da'va (islamska misija)</i>, FIN, Sarajevo, ?, odabrana poglavlja. - Kovačić, Marko i Čulum, Bojana, <i>Teorija i praksa rada s mladima: prilog razumijevanju rada s mladima u hrvatskom kontekstu</i>, Mreža mladih Hrvatske, Zagreb, 2015. - Kuburić, Zorica i Srđan Sremac, Ur., <i>Konverzija i kontekst: Teorijski, metodološki i praktični pristupi religijskoj konverziji</i>, Centar za empirijska istraživanja religije, Novi Sad, 2009, odabrana poglavlja. - Larsen, Randy i David Buss, <i>Psihologija ličnosti</i>, preveli Denis Bratko, Ana Butković i Ivana Hromatko, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2008, odabrana poglavlja. - Macanović, Nebojša i Damir Nadarević, <i>Penološka andragogija</i>, Evropski defendologija centar, Banja Luka, 2014, odabrana poglavlja. - Mandarić, Valentina. <i>Religiozni identitet zagrebačkih adolescenata</i>. Zagreb: Institut Ivo Pilar, 2000, odabrana poglavlja. - Miljković, Dubravka i Majda Rijavec, <i>Organizacijska psihologija</i>, IEP, Zagreb, 2008. - Nimac, Stipe, <i>Pastoral grada</i>, Ravnokotarski cvit, Lepuri, 2008, odabrana poglavlja. - Racijs, Egdunas, <i>Multiple Nature of the Islamic Da'wa</i>, unpublished PhD dissertation, University of Helsinki, 2004. - Trstenjak, Anto, <i>Pastoralna psihologija</i>, UPT, Đakovo, 1989.

	- Vojnić-Tunić, Ksenija, <i>Praktični priručnik za omladinski rad u zajednici</i>, Centar za omladinski rad, ?, 2015. - Zbornik radova <i>Mediji i religija</i>, Fondacija Konrad Adenauer, Sarajevo, 2007. Dopunska: - Altalib, Hisham, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, prevela Velida Selmanagić, Udruženje ilmijje IZ u BiH, Sarajevo, 2000. - Cook, Michael, <i>Commanding Right and Forbidding Wrong in Islamic Thought</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 2004. - Džambegović, Emir, <i>Imidž Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2014. - Lucas, Stephen, <i>The Art of Public Speaking</i>, McGraw Hill, New York, 2001. - Mavrak, Mirjana, <i>Srcem do zdravlja – priručnik za nastavnike</i>. ICI, Sarajevo, 2002. - Suvejdani, Muhamed i Fejsal Bašarahil, <i>Kako izgraditi lidera</i>, Progres centar, Travnik, 2013.
--	--

Šifra predmeta: INIC 1303		Naziv predmeta: Historija islamske civilizacije nakon 1700.	
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 (Predavanja: 30; Seminar: 15; Vježbe: 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru ovog predmeta prate se procesi slabljenja islamske civilizacije, kolonizacije i dekolonizacije. Posebna pažnja posvećena je misliocima i pokretima obnove, susretu sa zapadno-evropskom civilizacijom i odgovorima na nju, te problemima i mogućnostima islamskog svijeta danas. Pitanja kontinuiteta i promjene u institucijama islamske civilizacije su centralna na ovom predmetu. Glavni ciljevi predmeta su studente upoznati s: 1) glavnim procesima, događajima, ličnostima i institucijama iz historije islamske kulture i civilizacije za vrijeme i nakon kolonijalizma; 2) glavnim temama iz historije islamske civilizacije ovog perioda koje i danas snažno određuju muslimanski svijet i njegove odnose sa drugim civilizacijama, 3) uticajem historijskih procesa na razvoj islamske misli u naznačenom periodu.		
Tematske jedinice:	1. Uspon Evrope i zaostajanje muslimanskog svijeta 2. Evropska kolonizacija muslimanskog svijeta 3. Osmanska država 1700-1922. 4. Reformski pokreti u muslimanskom svijetu 1700-1920. 5. Industrija, ustavi i nacionalizam u muslimanskim zemljama 6. Uspon sekularnih modernista 7. Kriza modernosti 8. Polusemestralni ispit 9. Povratak islama na javnu scenu muslimanskih društava 10. Dekolonizacija i kolonijalno naslijeđe 11. Trendovi u savremenoj islamskoj misli nakon ukidanja hilafeta 12. Arapsko proljeće i reakcije uleme 13. Arapsko proljeće i reakcije selefija 14. Arapsko proljeće i reakcije muslimanskih intelektualaca		

	15. Kako razumijevati historiju muslimana Balkana u 20. stoljeću
Ishodi učenja: (znanje, vještine, kompetencije)	Student bi nakon odslušanog predmeta trebao biti sposoban: • prezentirati najznačajnije događaje, procese, institucije i ličnosti islamske civilizacije te kontinuiteta i promjene u islamskoj civilizaciji od 1700. god. do danas; • kritički promišljati ključne teme historije islamske civilizacije iz više perspektiva; • otkrivati veze među civilizacijama, uzroke slabljenja muslimanskih država, te uticaj historijskih procesa na razvoj islamskog mišljenja.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	1. predavanja, 2. vježbe, 3. video prezentacije, 4. čitanje originalnih izvora, 5. studentske prezentacije, 6. konsultacije, 7. mentorski rad, 8. istraživanje, 9. kvizovi
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Učešće u nastavi (za vanredne studente na instruktivnoj nastavi) 10%; - Zadaci vezani za dodatnu literaturu sa asistenticom (za vanredne studente, esej na temu odobrenu od nastavnika) 20%; - Pismeni polusestrialni ispit 35%; - Pismeni Završni ispit 35%. Za prolaznu ocjenu, pored prisustva nastavi i vježbama, potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja, tj. osvojiti 55% bodova na vježbama i dva ispita pojedinačno.
Literatura:	Obavezna: 1. Hrestomatija <i>Historija islamske kulture i civilizacije poslije 1700</i>, ur. Ahmet Alibašić. 2. White, Ben, <i>Izraeli aparthoid: Vodič za početnike</i>, Sarajevo, Centar za balkanske i bliskoistočne studije, 2017, 26-186. 3. Bilješke sa predavanja. Dopunska: 1. Ansary, Tamim, <i>Destiny Disrupted: A History of the World Through Islamic Eyes</i>, New York, Public Affairs, 2010. 2. Esposito, John L., prir., <i>Oksfordska historija islama</i>, Sarajevo, CNS, 2018. 3. Esposito, John L., prir., <i>The Oxford Encyclopedia of the Islamic World</i>, New York, Oxford University Press, 2009 (izbor). 4. Ihsanoglu, Ekmeleddin, prir., <i>Historija Osmanske države i civilizacije</i>, Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 2008. 5. Lapidus, Ira, <i>Historija islamskog svijeta</i>, Sarajevo, Libris, 2019. 6. Türkiye Diyanet Vakfı, <i>Institucije islamske civilizacije</i>, Sarajevo, CNS, 2017. 7. Živojinović, Dragoljub R., <i>Uspon Evrope (1450-1789)</i>, Matica srpska, 1985.

Šifra predmeta: INAK 1305		Naziv predmeta: Šiizam	
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Odgovorni nastavnik/ci	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		

Cilj (ciljevi) predmeta:	Studente upoznati s historijskim kontekstom nastanka šiizma i sa osnovnim učenjima dvanaestimamskog šiizma (itnā ‘ašariyya), potom, s idejom dijaloga između sunnijskih i šiijjskih učenjaka, te, na kraju, sa temama tretiranim u savremenoj šiijjskoj teološkoj misli.
Tematske jedinice:	I Temat: Pregled historijskog razvoja šiijske tradicije 1. sedmica: Uvodni čas: Relevantnost i značaj izučavanja šiizma 2. sedmica: Predaja na Ġadīr Hum i izbor nasljednika poslanika Muhammeda, a.s. 3. sedmica: Ubistvo na Kerbeli i nastanak interpretativnih tradicija Ahl al-Bayt i Aṣḥāb al-Ḥadīṭ II Temat: Konceptualni razvoj šiijske teologije 4. sedmica: Osnovna podjela unutar šiizma: Dvanaestimamije i Zejdije 5. sedmica: Snaženje pokretâ ġulāt-i šiia: Keysāniyya te razvoj pomovlja – principi skrivenosti (ġayba) i povratka (rağ‘a) 6. sedmica: Snaženje pokretâ ġulāt-i šiia: Ġulāt te principi skrivenosti (ġayba) i povratka (rağ‘a) 7. sedmica: Duhovna institucija vođstva (imāma): Uvod u „teologiju Sunneta“ (kanonsko-historijski kontekst) 8. sedmica: Duhovna institucija prijateljavanja (walāya) kao „teologija Sunneta“ (kanonsko-istorijski kontekst) 9. sedmica: Koncepti velājeta i imāmata Polusemestralni ispit III Temat: Metodički razvoj šiijske teologije 10. sedmica: Škola skriptualista (ahbārīyyūn) i teologijski osnovi kodifikacije predajâ (ḥadīṭ) 11. sedmica: Tradicija teologa (uṣūliyyūn) i pitanje predvodnika zajednice (marğa‘) 12. sedmica: Koncept vladavine pravnika (walāyāt-i faqīh) i milenaristički pokret Sljedbenika Mehdijs (ḥuğğatiyya) IV Temat: Klasična i savremena šiijjska misao 13. sedmica: Teologija šiizma i izvori šiijjskoga kelāma 14. sedmica: Filozofija (falsafa), metafizika (‘irfān) i tesavvuf V Temat: Geografija šiizma i odnos sa sunnizmom 15. sedmica: Geografija šiizma, dijalog sa sunizmom te šiizam u Bosni (razgovor)
Ishodi učenja:	Znanje: Uspješnim savladavanjem gradiva, studenti će upoznati: a) historijski razvoj tradicije šiizma; b) osnovne karakteristike te unutarnju logiku razvoja šiijjskog religijskog te, djelimično, i kulturnog identiteta; c) osnovne sličnosti i razlike između sunnijske i šiijske interpretativne tradicije islama Vještine: Sadržaj ovoga modula omogućit će studentima stjecanje vještina: a) kretanja (u smislu mogućnosti pravljenja valjanoga izbora) osnovnim šiijjskim djelima, kao i b) uspostavljanja te vođenja dijaloga između sunnijskih i šiijjskih vjernika; Kompetencije: Studenti bi nakon polaganja ovoga modula bili kompetentni: a) govoriti o stvarnim sličnostima i razlikama između sunnijskog i šiijjskog nasljeđa; te b) pomagati svojim savjetima državnim te institucijama Islamske zajednice u oblasti vođenja dijaloga između sunnijskih i šiijjskih vjernika.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje

Metode izvođenja nastave:	1. interaktivna predavanja 80 % 2. radionice 10 % 3. prezentacije studenata 10 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	a) redovni studenti 1. Polusemestralni pismeni i usmeni ispit 40 % 2. Završni pismeni i usmeni ispit 40 % 3. Prezentacije studenata 20 b) vanredni studenti Polusemestralni pismeni i usmeni ispit 50 % Završni pismeni i usmeni ispit 50 %
Literatura:	Obavezna: 1. Dželaluddin es-Sujuti, „Period hilafeta u islamu“, u knjizi: <i>Povijest halifa (prvih 30 godina hilafeta)</i>, Sarajevo, el-Kalem, str. 20.-35. 2. Syed Husain Mohammad Jafri, „Konceptualne osnove“, u knjizi: <i>Ishodišta i rani razvoj šiitskog islama</i>, Sarajevo, vlastita naklada prevodioca Ahmeda Zildžića, 2008., str. 14.-36. 3. Syed Husain Mohammad Jafri, „Saḳīfa: Prve manifestacije“, u knjizi: <i>Ishodišta i rani razvoj šiitskog islama</i>, str. 38.-66. 4. Syed Husain Mohammad Jafri, „Ponovni procvat ‘Alīda“, dio poglavlja u knjizi: <i>Ishodišta i rani razvoj šiitskog islama</i>, str. 98.- 108. 5. Syed Husain Mohammad Jafri, „Kufa: Pozornica šiitskog djelovanja“, u knjizi: <i>Ishodišta i rani razvoj šiitskog islama</i>, str. 110.-135. 6. Syed Husain Mohammad Jafri, „Ḥasanova abdikacija“, dio poglavlja u knjizi: <i>Ishodišta i rani razvoj šiitskog islama</i>, str. 157.- 165. 7. Syed Husain Mohammad Jafri, „Ḥusainovo mučeništvo na Karbali“, u knjizi: <i>Ishodišta i rani razvoj šiitskog islama</i>, str. 201.-223. 8. Syed Husain Mohammad Jafri, „Reagovanja nakon Karbale“, u knjizi: <i>Ishodišta i rani razvoj šiitskog islama</i>, str. 226.-237. 9. Syed Husain Mohammad Jafri, „Borba za zakonitost“, u knjizi: <i>Ishodišta i rani razvoj šiitskog islama</i>, str. 240.-261. 10. Syed Husain Mohammad Jafri, „Doktrina imamata“, u knjizi: <i>Ishodišta i rani razvoj šiitskog islama</i>, str. 292.-316. 11. Rešid Hafizović, „Izvori i temeljna određenja šiitskog islama“, u knjizi: <i>Znakovi šiitske duhovnosti</i>, Sarajevo, „Bosanska knjiga“, 1997., str. 9.-18. 12. Tabataba'i, „Dvanaesti imam“, u knjizi: <i>Ši'a u islamu</i>, Zagreb, Mešihat Islamske zajednice u Hrvatskoj, 1996., str. 206.-211. 13. Tabataba'i, „Posebno vođstvo“, u knjizi: <i>Ši'a u islamu</i>, str. 136.-138. 14. Mortaza Motahhari, „Hadis i rivajet“, u knjizi: <i>Islam i Iran – uzajamni doprinosi</i>, Sarajevo, „Ibn Sina“, str. 299.-305. 15. Akbar Eydi, „Bog posjeduje savršenstva svih stvorenja“, u knjizi: <i>Temeljne postavke o akaidu</i>, Sarajevo, „Mulla Sadra“, 2004., str. 200.-218. 16. Akbar Eydi, „Filozofski dokaz potrebe za poslanicima“, u knjizi: <i>Rasprava o poslanstvu</i>, Sarajevo, „Mulla Sadra“, 2004., str. 93.-121. 17. Morteza Motahari, „Pitanje pravde“, u knjizi: <i>Božija pravda</i>, Sarajevo, „Mulla Sadra“, 2004., str. 9.-31.

	18. Henry Corbin, „Proslov – Antologija iranskih filozofa“, u knjizi: <i>Islamska filozofija u Iranu (XVII i XVIII stoljeće)</i>, Sarajevo, „Ibn Sina“, 2002., str. 25.-38. 19. Rešid Hafizović, „Filozofija egzila“, u knjizi: Henry Corbin, <i>Islamska filozofija u Iranu (XVII i XVIII stoljeće)</i>, str. 13.-22. 20. Imam Homeini, „Kvalifikacija vladara“, u knjizi: <i>Islamska vlast (velayat-i-faqih)</i>, Beograd, „Međunarodna politika“, 1991., str. 31.-66. 21. Syed Abid Ali Abid, „Politička teorija šī‘ita“, u knjizi: <i>Historija islamske filozofije</i>, uredio: M. M. Sharif, Zagreb, „August Cesarec“, 1988., str. 135.-146. Dopunska: 1. Rešid Hafizović, <i>Znakovi ši'ijske duhovnosti</i>, Sarajevo, Bosanska knjiga, 1997.
--	---

Šifra predmeta: INIM 1301		Naziv predmeta: Imamet	
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja 30; Vježbe 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je: da studente uvede u osnovna teorijska i praktična znanja i iskustva kako bi uspješno obavljali imamsku službu u Islamskoj zajednici u Bosni i Hercegovini.		
Tematske jedinice:	- Ko je najpreči da bude imam, uvjeti za imama, uvjeti za klanjanje u džematu, slijeđenje imama, zamjena imama u toku namaza (<i>el-istihlaf</i>), propisi o džamijama - Vođstvo u islamu, kako definirati potencijalne vođe, suština rješavanja problema, donošenje odluke, odluka vs. implementacija, osnove planiranja, osnovni elementi ocjene, osnivanje tima i ostvarenje grupe - Imam u gradskom džematu, imam u prigradskom džematu - Imam u dijaspori, imam u strukturi Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini - Džemat, šta je džemat u našim uvjetima, kako uspješno djelovati u džematu? Koje načine, forme i sredstva koristiti? - Način odijevanja imama, ophođenje i komunikacija, distribucija islamske literature - Rekapitulacija/ZOT - Važnost i fadileti dove u islamu, važnost i fadileti zikra u islamu - Dženaza namaz, ponašanje kod umrlog, način klanjanja, ponašanje na kaburu - Hadž: svečanost prilikom ispraćaja, ikrar i doček - Bračni i porodični život tradicionalne muslimanske porodice: dova pri sklapanju braka, nadijevanje imena, <i>akika</i>, sunećenje, useljenje u kuću ili stan - Vođenje knjige rođenih, polaznika mektepske nastave, vjenčanih i umrlih, ljetopis, upoznavanje sa protokolom i važnosti protokola pri važnim i sl. svečanostima: postavljenja kamena temeljca, otvaranja džamije, posjete zvaničnika Islamske zajednice,		

	tevhid, hatme, mevlud, bajram, ramazan, obilježavanje Nove hidžretske godine itd. 13. Upoznavanje sa džamijskim kućnim redom, zapisnik o održavanju Završnih ispita, zapisnik s utakmica u malom nogometu, vodič za šerijatsko vjenčanje 14. Pravilnik o organizaciji i radu Medžlisa Islamske zajednice, Fond "Bejtul-mal" 15. Izazovi organizacije džemata.
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva znati osnovne obaveze imama u različitim sredinama <i>Vještine:</i> Studenti će steći vještine pripreme i realiziranja vlastitog plana aktivnosti, prepoznati posebnosti i razlike među džematima, kao i specifičnosti rada u bošnjačkoj dijaspori. <i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i iskustva neophodna da samostalno izvršavaju imamske, muallimske i hatipske obaveze.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej, prezentirati ga i odbraniti pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, polusemestralni ZOT 30%, a Završni, usmeni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	Obavezna: <i>Imamet</i> (hrestomatija), (prir.: Mustafa Hasani i Ferid Dautović), Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2008. Dopunska: - Altalib Hisham, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, (s engleskog: Velida Selmanagić), IZ u BiH, Udruženje ilmije, Sarajevo, 2000., str. 47-127. - Mujkanović Zahid, <i>Velika zbirka dova</i>, Zahid Mujkanović, Sarajevo, 2005. - Mulahalilović Enver, <i>Vjerski običaji Muslimana u Bosni i Hercegovini</i>, Starješinstvo IZ u BiH, Hrvatskoj i Sloveniji, 1988. - Pravilnici Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini - Salispahić Džemal, <i>Imam</i>, Medresa "Osman-ef. Redžović", Visoko, 2014. - Sokolović h. hfz. Sinanuddin, <i>Islamski propisi o čuvanju zdravlja, posjeti bolesnika i sahrani umrlog muslimana</i>, Sokolović hadži hafiz Sinanuddin, Sarajevo, 1972. - Sujuti (Es-), "Fetve o mevludu, tesbihi i sedmini", <i>Preporod</i>, (preveli Almir Fatić i hfz. Senad Čeman) - Šukrić Nijaz, <i>Organizacija i oblici vjerskoprosvjernog života muslimana Bosne i Hercegovine od 1945. do 1976. godine</i>, El-Kalem i FIN, 2006. - Tuhmaz Abdulhamid Mahmud, <i>Hanefijski fikh</i>, I, (s arapskog: Zuhdija Hasanović i dr.), Haris Grabus, Sarajevo, 2002., str. 326-343.

Šifra predmeta: INIM 1306		Naziv predmeta: Imamsko-muallimska praksa III	
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezani		Ukupan broj kontakt sati: 125 Predavanja 0; Vježbe 15; Terenski rad 30 Ramazanska praksa 80	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:	❖ Osposobiti studenta za samostalno predvođenje džuma-namaza i bajram-namaza ❖ Samostalno držanje hutbe, poznavanje šerijatskih propisa o hutbi i osnovnih elemenata koje hutba sadrži ❖ Poznavanje različitih vrsta javnog nastupa i govora ❖ Upoznavanje sa praktičnim obavljanjem dženaza-namaza i običajima vezanim za dženaza-namaz ❖ Poznavanje specifičnosti rada u džematima izvan Bosne i Hercegovine		
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje sa predmetom, pravilima, zadacima i očekivanjima. 2. Upoznavanje sa propisima i adabima džuma-namaza i bajram-namaza 3. Osnovni elementi sadržaja hutbe i vrste hutbe 4. Biti uspješan govornik (različite vrste javnog nastupa i govora) 5. Medijski nastup, analiza kratkog govora 6. Dženaza-namaz, propisi i običaji 7. Specifičnosti imamsko-muallimskog rada u džematima izvan Bosne i Hercegovine		
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	✓ Samostalno predvoditi džuma-namaz i bajram-namaz ✓ Samostalno kazivati hutbu sa svim osnovnim elementima ✓ Poznavati različite vrste javnog nastupa i govora i kvalitetno ih održati ✓ Samostalno organizirati i predvoditi dženaza-namaz ✓ Poznavati specifičnosti djelovanja u džematima izvan Bosne i Hercegovine		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije		
Metode izvođenja nastave:	❖ Detaljno učenje propisa i obreda džuma-namaza i bajram-namaza ❖ Praktična obuka džuma-namaza i bajram-namaza ❖ Obuka studenata u osnovnim elementima hutbe, uključujući arapski i bosanski tekst, sadržaj, stil govora ❖ Praktične vježbe u kazivanju hutbe, sa supervizijom i povratnim informacijama kako bi se poboljšala vještina javnog govora. ❖ Radionice koje pokrivaju različite vrste javnog nastupa i govora, uključujući predavanja, prezentacije, hutbe i javne govore u različitim kontekstima.		

	❖ Obuka o propisima i postupcima dženaza-namaza, uključujući sve faze, dovu i posebne situacije koje mogu nastati tokom obavljanja dženaze. ❖ Predavanja i diskusije o karakteristikama džemata izvan Bosne i Hercegovine, kao što su demografski profil zajednice, kulturne posebnosti, jezične varijante i izazovi s kojima se zajednica suočava. ❖ Analiza organizacijskih struktura i pravnih okvira koji utječu na džemate u dijaspori. ❖ Diskusije o etičkim pitanjima i društvenim izazovima s kojima se imami džemata izvan Bosne i Hercegovine mogu susresti, uključujući pristupanje mladima, održavanje tradicija u novim okruženjima i integraciju u društvo.																		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<table><tr><th>Obaveza:</th><th>Uspješno savladavanje 55%</th><th>Ukupno 100%</th></tr><tr><td>Aktivnost studenta</td><td>6</td><td>10</td></tr><tr><td>Dnevnik imamsko-muallimske prakse</td><td>22</td><td>40</td></tr><tr><td>Obavljanje džuma-namaza (tekst hutbe, snimak i analiza)</td><td>9</td><td>15</td></tr><tr><td>Snimak predavanja do 4 minuta</td><td>9</td><td>15</td></tr><tr><td>Izvještaj razgovora sa imamom/muallimom izvan BiH</td><td>6</td><td>10</td></tr></table>	Obaveza:	Uspješno savladavanje 55%	Ukupno 100%	Aktivnost studenta	6	10	Dnevnik imamsko-muallimske prakse	22	40	Obavljanje džuma-namaza (tekst hutbe, snimak i analiza)	9	15	Snimak predavanja do 4 minuta	9	15	Izvještaj razgovora sa imamom/muallimom izvan BiH	6	10
Obaveza:	Uspješno savladavanje 55%	Ukupno 100%																	
Aktivnost studenta	6	10																	
Dnevnik imamsko-muallimske prakse	22	40																	
Obavljanje džuma-namaza (tekst hutbe, snimak i analiza)	9	15																	
Snimak predavanja do 4 minuta	9	15																	
Izvještaj razgovora sa imamom/muallimom izvan BiH	6	10																	
Literatura:	Obavezna: 1. Nedim Begović, „Fikhski propisi o teraviji i bajram-namazima”, <i>Takvim za 2011.</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2010, str. 63-71 2. Nedim Begović, “Šerijatski aspekti džuma-namaza”, <i>Takvim za 2008.</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2007., str. 93-108. 3. <i>Pravilno i pogrešno u javnom nastupu</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH i El-Kalem, Sarajevo 2013. 4. <i>Priručnik za hatibe</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH i El-Kalem, Sarajevo, 2017. 5. Senad Kusur, “Stanje i izazovi džemata u dijaspori”, <i>Bilten br. 5</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 2024, str. 24-27. Dopunska: 1. Fajgelj Stanislav, <i>Metode istraživanja ponašanja</i>, Centar za primenjenu psihologiju, Beograd, 2007, str. 359-364																		

	2. <i>Pravilnik o organizaciji Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i u dijaspori</i>, 2017. 3. <i>Uputstvo o načinu postupanja nadležnih organa Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini u slučajevima teške bolesti i smrti nosilaca vjerskog autoriteta</i>, Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, 2022. 4. Muhamed Salkić, <i>Organizacija i administracija Islamske zajednice</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2003. 5. Džemal Salispahić, <i>Imam</i>, Medresa Osman-ef. Redžović, Visoko, 2014. 6. Hisham Al Talib, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, prevela Velida Selmanagić, Islamska zajednica u BiH, Udruženje ilmijje IZ u BiH, Sarajevo, 2000.
--	--

Šifra predmeta: INTE 1404		Naziv predmeta: Savremene škole tefsira	
Ciklus: 1	Godina: 4	Semestar: 7	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezan		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja 30; Vježbe 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Prikazati strukturu savremenih tefsirskih djela i studija; upoznati studente sa unutarnjim planovima i glavnim temama velikih savremenih tefsirskih kompendijuma, te da se savremeni tefsirski opusi stave unutar povijesnog konteksta pojave modernosti, sekularizma, svjetovnosti i laicizma.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Okolnosti u kojima se javio savremeni tefsir: Ekonomski i vojni uspon Evrope 2. sedmica: Džemaluddin Afgani (druga polovina XIX stoljeća), život, djelo, djelovanje 3. sedmica: sedmica: Muhamed Abduhu (1849-1905), reformatorske ideje u tefsiru 4. sedmica: Egipatska (Kairska) škola savremenog tumačenja Kur'ana i pitanje tradicije; Rešid Rida (u. 1935) 5. sedmica: Mustafa al-Maragi (u. 1945) i Mahmud Šaltut (u. 1963), reforma al-Azhara 6. sedmica: Tantavi Dževheri (u. 1940), Ferid Vedždi (u. 1940), Emin el-Huli (u. 1967), M. Mahmud i naučno tumačenje Kur'ana 7. sedmica: Sejjid Kutb (u. 1966) i njegove tefsirske faze 8. sedmica: Prvi semestralni ispit 9. sedmica: Ebu'l-A'la Mewdudi i i njegov <i>Tefhim</i> 10. sedmica: Ebul Kelam Azad i negovi tefsirski doprinosi 11. sedmica: Muhammed Ikbal (u. 1938) i njegovi tefsirski pogledi 12. sedmica: Savremeni komentari Kur'ana i pitanje emancipacije i društvenog položaja žene 13. sedmica: Škole i pogledi tefsirskih pisaca savremenog arapskog i bliskoistočnog svijeta 14. sedmica: Turska tumačenja Kur'ana u 20. stoljeću 15. sedmica: rezime i verifikacija prisustva studenata.		
Ishodi učenja:	Studenti stiču znanje o glavnim temama savremenih tefsirskih djela i studija. Stiču vještinu da interpretiraju najznačajnije tefsirske škole mišljenja od početka tzv. “modernog“ tefsira do kraja 20. stoljeća; da		

(kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	predstave obnoviteljske ideje u Osmanskoj imperiji, tefsirske škole mišljenja u arapskom svijetu te orijentalističke škole u tumačenju Kur'ana 20. stoljeća; da analiziraju poglede tefsirskih pisaca savremenog arapskog i bliskoistočnog svijeta te komentare Kur'ana muslimanskih autora na Zapadu. Stiču kompetenciju da predstave glavna stajališta savremenih komentara Kur'ana u pogledu pitanja emancipacije društva, položaja žene, politička i ideologijska tumačenja Kur'ana; da dovedu u odnos savremene tefsirske opuse sa povijesnim kontekstom pojave modernosti, sekularizma, svjetovnosti i laicizma.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode i oblici izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije, tekstualni metod: čitanje, prevođenje i analiziranje tefsirskih tekstova, konsultacije, prezentacije studenata, diskusione i dijaloške metode, vizualno-demonstrativne metode, seminari, timski rad, rad u parovima
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redovni: prezentacije: 20 prvi semestralni ispit: pismeno, usmeno - 40 bodova Završni ispit: pismeno, usmeno - 40 bodova Vanredni: prvi semestralni ispit: pismeno, usmeno - 50 bodova Završni ispit: pismeno, usmeno - 50 bodova
Literatura:	Obavezna: 1. Enes Karić (pr.), <i>Kur'an u savremenom dobu, I – II</i> , BKC i El-Kalem, Sarajevo, 2000. Dopunska: 1. Enes Karić (pr.), <i>Tumačenje Kur'ana i ideologije XX stoljeća</i> , Sarajevo, 2002. 2. Enes Karić, <i>Muhammed 'Abduhu</i> , Sarajevo, 2018. 3. Enes Karić, <i>Džemāluddīn el-Afgānī</i> , Sarajevo, 2018. 4. Enes Karić, <i>Glavne teme savremenih škola tefsira</i> , Sarajevo, 2022.

Šifra predmeta: INIM 1402		Naziv predmeta: Hatabet i vaz	
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja 30; Vježbe 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je da: • studenti shvate značenje i značaj hutbe i vaza u islamskom i imamskom djelovanju za vjerski život i misiju Islamske zajednice. • studenti steknu osnovne retoričke sposobnosti koje će im omogućiti kvalitetno držanje hutbe i vaza		
Tematske jedinice:	1. Hutba: pojam i definicija 2. Kur'ansko-sunnetske osnovne hutbe 3. Šerijatskopravni propisi o hutbi 4. Funkcija, uloga i značaj hutbe i hatiba u Islamskoj zajednici 5. Muslimansko kritičko bavljenje pitanjem hutbe u BiH u 20. stoljeću 6. Klasični pristupi retorici		

	7. Rekapitulacija/ZOT 8. Savremeni retorički aspekti hutbe 9. Savremeni komunikacijski aspekti hutbe 10. Izbor teme i svrhe obraćanja, analiza slušateljstva, načini organizacije materijala i argumentacija u obraćanju 11. Individualne pretpostavke za govor, hutbu i vaz, načini ostvarivanja i modusi usavršavanja 12. Karakteristike uspješnog hatiba i vaiza. Uvažavanje slušateljstva, interakcija, dinamičnost u izlaganju, organiziranje vremena, strah i anksioznost pred i tokom govora. 13. Analiza vjerovjesničkog diskursa u vazu i hutbama. Primarne karakteristike Poslanikovih, s.a.v.s., obraćanja, smisao, konkretnost, konciznost, adekvatnost... 14. Analiza održanih hutbi 15. Rekapitulacija svih oblasti
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva znati značaj i ulogu hutbe i vaza u imamskom i da'vetskom djelovanju za vjerski život i misiju Islamske zajednice. <i>Vještine:</i> Studenti će steći vještine pripreme i realiziranja kvalitetne hutbe i vaza. <i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i iskustva neophodna da samostalno drže kvalitetnu hutbu i vaz.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej, prezentirati ga i odbraniti pred saradnikom i ostalim kolegama studentima. Također, studenti su obavezni pratiti hutbe iskusnih hatiba, analizirati ih, održati hutbu i zajedno sa saradnikom i kolegama detaljno je analizirati.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej i održana hutba čini 20%, polusemestralni ZOT 30%, a Završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	Obavezna: Hatabet (hrestomatija), (prir.: Džemaludin Latić i hfz. Kenan Musić), Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2009. Dopunska: Altalib Hisham, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, (s engleskog: Velida Selmanagić), IZ u BiH, Udruženje ilmijje, Sarajevo, 2000., str. 47-127. Salispahić Džemal, <i>Imam</i>, Medresa "Osman-ef. Redžović", Visoko, 2014. Šljivo Meho, <i>Retorički i komunikološki aspekti hutbe kod muslimana BiH</i>, Sarajevo, 2009.

Šifra predmeta: INAK 1406	Naziv predmeta: Osnovi učenja judaizma i kršćanstva		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		

Preduslov za upis:	/
Cilj (ciljevi) predmeta:	Da studenti steknu osnovna saznanja iz oblasti komparativnoga izučavanja tradicija judaizma i kršćanstva, te da se upoznaju s djelovanjem osnovnih duhovnih institucija judaizma i kršćanstva
Tematske jedinice:	Opće napomene 1. sedmica: Opći i specifični razlozi izučavanja judaizma i kršćanstva I Temat: Izučavanje tradicije judaizma 2. sedmica: Religijski i etnički identitet Jevreja 3. sedmica: Izvori judaizma: Biblija, Predaja, Talmud 4. sedmica: Dogmatsko učenje judaizma (Bog, svijet, čovjek) 5. sedmica: Moralno učenje judaizma (Dekalog) 6. sedmica: POLUSEMESTRALNI ISPIT II Temat: Izučavanje tradicije kršćanstva 7. sedmica: Isus Krist, utemeljitelj kršćanske crkve (opći povijesni podaci o rođenju, djelovanju i kalvariji) 6. sedmica: Vjersko-teološka značenja uskrsnuća i uzašašća (stvaranje Crkve po Duhu svetome) 9. sedmica: Izvori kršćanstva – Biblija Novoga Zavjeta, Apostolska predaja 10. sedmica: Dogmatsko učenje kršćanstva (Bog, svijet, čovjek) 11. sedmica: Moralno učenje kršćanstva III temat: Velike kršćanske denominacije 12. sedmica: Pravoslavna tradicija kršćanstva 13. sedmica: Rimo-katolička tradicija, te dodirne tačke katoličanstva i pravoslavlja 14. sedmica: Pokret reformacije i nastanak protestantskih crkava (Luteranska i Anglikanska crkva) te teološka značenja protestantskoga trinitarizma (Sola Scriptura, Sola Fide, Sola Gratia) 15. sedmica: Pregled povijesne rasprostranjenosti judaizma i kršćanstva u Bosni i Hercegovini te REKAPITULACIJA
Ishodi učenja:	Znanje: Uspješnim polaganjem ovoga predmeta, studenti će steći temeljit uvid u: a) relevantnost izučavanja tradicija judaizma i kršćanstva, i općenito motreći a i posebno u kontekstu religijskog i kulturnog identiteta Bosne; b) osnovne značajke i učenja tradicija judaizma i kršćanstva; c) razvoj teološkoga i eklezijalnoga učenja ove dvije religije Vještine: Savladavanjem predmetnoga kursa, studenti će biti sposobni: a) detektirati relevantnu literaturu u kojoj se obrađuju religije judaizma i kršćanstva; b) razumijevati temeljna učenja judaizma i kršćanstva; c) graditi angažirani dijalog sa Jevrejima i kršćanima; Kompetencije: Nakon uspješnoga završetka ovoga kursa, studenti će moći: a) predavati osnovnoškolske i srednjoškolske predmete u kojim se prezentiraju učenja judaizma i kršćanstva, poput „Kulture religija“, „Historije religija“ i sl.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije
Metode izvođenja nastave:	1. interaktivna predavanja 80 % 2. radionice 10 % 3. prezentacije studenata 10 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	a) redovni studenti 1. Polusemestralni usmeni ispit 40 % 2. Završni usmeni ispit 40 %

	3. Presentacije studenata 20 % b) vanredni studenti Polusestremalni usmeni ispit 50 % Završni usmeni ispit 50 %
Literatura:	Obavezna: 1) Catharine L. Albanese, „Izrael u obećanoj zemlji: Jevrejska religija i narodnost“, u hrestomatiji: <i>Judaizam</i>, priredio prof. Rešid Hafizović, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka, 2005., str. 525.-555. 2) Dieter Vetter, „Židovstvo“, u enciklopediji: <i>Leksikon temeljnih religijskih pojmova: Židovstvo, kršćanstvo, islam</i>, ur. Adel Theodor Khoury, Zagreb, „Prometej“, 2005., str. 15.-20. 3) Kotel Da Don, „Pisani izvori židovstva“, u knjizi: <i>Židovstvo: Život, teologija i filozofija</i>, Zagreb, „Profil“, 2004., str. 481.-520. 4) Kotel Da Don, „13 teoloških načela židovske vjere“, u knjizi: <i>Židovstvo</i>, str. 596.-609. 5) Kotel Da Don, „Poštovanje prema roditeljima“, u knjizi: <i>Židovstvo</i>, str. 321.-327. 6) Kotel Da Don, „Pravo i etika“, u knjizi: <i>Židovstvo</i>, str. 577.-587. 7) Celestin Tomić, „Deset zapovijedi – Dekalog“, u časopisu: <i>Obnovljeni život</i>, vol. 43., br. 3-4, 1988., str. 197.-212. 8) Celestin Tomić, „Isus Krist – Slika Boga nevidljivoga“, u časopisu: <i>Obnovljeni život</i>, Vol. 43., br. 5, listopad 1988., str. 427.-431. 9) Nikola Bulat, „Kristova ljudska dimenzija u suvremenoj kristologiji“, u časopisu: <i>Obnovljeni život</i>, vol. 22, br. 4, 1987., str. 293.-309. 10) Bonaventura Duda, „Opći uvod u Bibliju“, u hrestomatiji: <i>Kršćanstvo: Objava, vjera, teologija</i>, ur. prof. Adnan Silajdžić, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka, 2004., str. 13.-27. (preuzeto iz prijevoda Biblije na hrvatski, „Pogovor“, Zagreb, „Stvarnost“, 1974., str. 1169.-1175.) 11) W. Kern – F. Niemann, „Predaja u Novom Zavjetu“, u hrestomatiji: <i>Kršćanstvo</i>, str. 165.-181. (preuzeto iz: W. Kern – F. Niemann, <i>Nauka o teološkoj spoznaji</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1994., str. 99.-117.) 12) Lidija Matošević, „O dostatnosti Svetoga pisma“, u časopisu: <i>Nova prisutnost</i>, vol. 10, br. 1, 2012., str. 45.-67. 13) Luka Markešić, „II Svojstva i djelovanja Boga u Novom Zavjetu“ (iz teksta: „Pitanje Boga u Bibliji“), u hrestomatiji: <i>Kršćanstvo</i>, str. 141.-163, (preuzeto iz: Luka Markešić, Skripta „Misterij Boga“ za studente Franjevačke teologije, Sarajevo, 1977., str. 8.-29.) 14) Željko Porobija, „Kršćanska etika među ostalim etikama“, u časopisu: <i>Biblijski pogledi</i>, vol. 20, br. 1-2, 2012., str. 103.-116. 15) Juraj Kolarić, „Izvori vjere“, u knjizi: <i>Pravoslavni</i>, Zagreb, „Veritas“, 1985., str. 49.-55. 16) Juraj Kolarić, „Poimanje Crkve“, u knjizi: <i>Pravoslavni</i>, str. 63.-70. 17) Juraj Kolarić, „Sakramenti“, u knjizi: <i>Pravoslavni</i>, str. 78.-85. 18) Juraj Kolarić, „Srpska pravoslavna crkva“, u knjizi: <i>Pravoslavni</i>, str. 130.-136. 19) Ante Bilokapić, „Teološke razlike u nauci Istočne i Zapadne crkve“, u časopisu: <i>Crkva u svijetu</i>, vol. 17., br. 2, 1982., str. 112.-122. 20) Richard Viladesau, „Reformacija“, u hrestomatiji: <i>Kršćanstvo</i>, str. 301.-322. (preuzeto iz: Michael Glazier – Monika K. Hellwig, <i>Suvremena katolička enciklopedija</i>, Split, „Laus“, str. 819.-829.) Dopunska: 1. John Bowker, <i>Religije svijeta</i>, Znanje, Zagreb, 1998. (samo poglavlja o judaizmu i kršćanstvu), str. 112–159.

	2. <i>Religije svijeta</i> , KS, Zagreb, 1987. (samo poglavlja o judaizmu i kršćanstvu), str. 275-310. i 340-392.
--	---

Šifra predmeta: INIF 1405		Naziv predmeta: Klasična islamska filozofija	
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30; Vježbe: 15; Seminar: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Uvođenje studenata u djela i tekstove istaknutih muslimanskih filozofa, klasičnih i savremenih; upoznavanje studenata sa temeljnim pitanjima i problemima islamske filozofije uz prateću terminologiju; osposobljavanje studenata za samostalno čitanje, razumijevanje i kompariranje filozofskih tekstova ove posebne filozofske discipline u odnosu na opštu filozofiju i druge nauke u cjelini.		
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje sa općom i izabranom literaturom, 2. Otkriće i pojava islamske filozofije, njen odnos prema grčkoj filozofiji, prevodjenja sa starogrčkog na arapski jezik, prevodilačke škole i djela. 3. Ime, pojam i definicija islamske filozofije, kontroverze oko imenovanja; arapska filozofija, islamska filozofija, muslimanska filozofija, filozofija islama i sl. 4. Veliki muslimanski filozofi: autentičnost i autohtonost islamske filozofije: grčko-helenska i indo-pakistanska inspiracija mišljenja, 5. Kindi, Farabi, Ibn Sina, Gazali, Ibn Hazm, Ibn Tufejl, Ibn Arebi, Ihvanu-Safa, O.Hajam, Ibn Rušd, Ibn Haldun i drugi. 6. Farabi: jedinstvo filozofije i religije, postignuce sreće, idealna država i socijalno-politički traktati; 7. Ibn Sina/Avicena: istočna filozofija, učenja o bitku, esencija-egzistencija, teorija viseceg čovjeka 8. Kolokvij 9. Gazali, filozofija-teologija-mistika, kritika filozofa, etika, ozivljenja vjerskih nauka 10. Nesuvislost filozofa, analiza djela 11. Ibn Tufejl, pojam filozofskog romana - Živi sin Budnoga 12. Živi sin Budnoga, analiza djela 13. Ibn Rušd/Averoes, metafizika, hermeneutika, kritika teologije i mit o dvije istine, komentari Aristotela, latinski rusdizam 14. Ibn Haldun, filozofija istorije, otkriće sociologije, uticaji na evropsko-mediteransku misao i evropsko novovjekovlje 15. Završni test		
Ishodi učenja:	Elaborirati i kritički analizirati istaknute autore, djele i tekstove iz područja klasične islamske filozofije, njenu povijest, razvoj osnovnih tendencija i pravaca mišljenja od njenih početaka do savremenih rekonstrukcija.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 11: Održivi gradovi i zajednice SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije		
Metode izvođenja nastave:	Predavanje: 60 % (predavanje, čitanje, prevođenje i analiziranje djela i tekstova)		

	Vježbe: 20 % (čitanje, interpretiranje i kritičko valoriziranje djela i tekstova) Seminar 20% (prezentacije, prikazi i izlaganja djela i tekstova iz proširene literature)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Redovni:</i> Aktivnost na nastavi: 5 % Individualni zadatak: 15 % Kolokvij (usmeno): 30 % Završni test (pismeno): 50 % <i>Vanredni:</i> Individualni zadatak: 20 % Kolokvij (usmeno): 30 % Završni test (pismeno): 50 %%
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Orhan Bajraktarević, <i>Klasična islamska filozofija (Hrestomatija tekstova)</i>, FIN, Sarajevo, 2009. 2. Tarik Haverić, <i>Srednjovjekovno filozofijsko nazivlje u arapskom jeziku</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1991. 3. Sharif M.M., <i>Historija islamske filozofije</i>, I, August Cesarec, Zagreb, 1988, 4. Al-Gazali, <i>Izbavljenje od zablude</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1987. 5. Daniel Bučan, <i>Kako je filozofija govorila arapski</i>, Demetra, 2009. 6. Henry Corbin, <i>Historija islamske filozofije</i>, Veselin Masleša – Svjetlost, Sarajevo, 1987. <i>Dopunska:</i> 7. Al-Farabi, <i>Knjiga o slovima</i>, Demetra, Zagreb, 1999. 8. Al-Farabi, <i>Uzorita država</i>, Demetra, Zagreb, 2011. 9. Al-Gazali, <i>Nesuvistost filozofa</i>, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1993. 10. Al-Gazali, <i>Izbavljenje od zablude</i>, Neimar, Visoko, 1998. 11. Al-Gazali, <i>Oživljavanje vjerskih znanosti</i>, Bookline, Sarajevo, 2006. 12. Al-Gazali, <i>Niša svjetlosti</i>, Mešihat IZ u Republici Hrvatskoj, Zagreb, 1995. 13. Ibn Sina, <i>Knjiga naputaka i opasaka</i>, Demetra, Zagreb, 2000. 14. Ibn Sina, Abu Ali, <i>Metafizika</i>, svezak prvi, Demetra, Zagreb, 2009. 15. Ibn Sinā, <i>Hay Ibn Yaqzan</i>, Glasnik, 1990., br. 4, str. 74-81, sa arapskog preveo Hasan Džilo 16. Ibn Arabi, <i>Dragulji mudrosti</i>, Prosveta, Novi Sad, 2007. 17. Ibn Haldun, <i>Muqaddima</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2007. 18. Ibn Hazm, <i>Golubičina ogrlica</i>, Književne novine, Beograd, 1985. 19. Ibn Rušd, <i>Knjiga prosudbene rasprave</i>, Demetra, Zagreb, 2006. 20. Ibn Tufayl, <i>Živi sin Budnoga</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1985. 21. Daniel Bučan, predgovor za Majmonid, <i>Vodič za one što dvoje</i>, Demetra, Zagreb, 2008. 22. Daniel Bučan, <i>Realistički racionalizam Ibn Haldūna</i>, Jugoslovenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za filozofiju znanosti i mir, Zagreb, 1976. 23. Majmonid, <i>Vodič za one što dvoje</i>, Demetra, Zagreb, 2008.

Šifra predmeta: INRP 1403		Naziv predmeta: Didaktika s metodikom vjerske nastave I	
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 4 (2 ECTS praksa)
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada.		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	▪ Upoznati i osposobiti studente sa savremenim teorijskim i praktičnim dostignućima metodike nastavnog rada uopće i metodike vjerske nastave. ▪ Upoznati i razumijevati temeljna područja didaktike. ▪ Razrada savremenih nastavnih strategija i strategija učenja u vjerskoj nastavi. ▪ Razumijevati i primijeniti temeljna nastavna umijeća u vjerskoj nastavi. ▪ Prioritetan zadatak je stručno osposobiti studente za moderno planiranje, izvođenje i valoriziranje vjerske nastave u svim odgojno-obrazovnim institucijama.		
Tematske jedinice:	1. Teorijsko određenje metodike i terminološka razgraničenja. 2. Specifičnosti i principi metodike vjerske nastave. 3. Didaktički principi i pravila (određenje, klasifikacija, povezanost); Didaktički sistemi (definiranje, značaj i klasifikacija). 4. Metode podsticanja i vođenja aktivnosti učenika u vjerskoj nastavi. 5. Konstruktivno usklađivanje u sistemu nastave (ishodi/ciljevi učenja, nastavne aktivnosti, evaluacija). 6. Implementiranje obrazovnih taksonomija u kreiranju vjerske nastave. 7. Primjena savremenih nastavnih strategija u vjerskoj nastavi. 8. Provjera znanja studenata (kolokvij) 9. Nastavne metode u vjerskoj nastavi. 10. Nastavne metode u vjerskoj nastavi (nastavak). 11. Oblici nastave i tipovi nastavnih sati. 12. Nastavna sredstva i pomagala u vjerskoj nastavi. 13. Temeljna nastavna umijeća. 14. Hospitacije časova. 15. Hospitacije časova, sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje; Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit).		
Ishodi učenja: (kompetencije – znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	▪ Usvojiti temeljna područja didaktike i didaktičko-metodičke zakonitosti vjerske nastave. ▪ Analizirati savremena teorijska i praktična dostignuća metodike nastavnog rada uopće i metodike vjerske nastave. ▪ Analizirati savremene strategije učenja i poučavanja. ▪ Analizirati primjenu nastavnih metoda, oblika rada, sredstava i pomagala u vjerskoj nastavi. ▪ Interpretirati temeljna nastavna umijeća. ▪ Hospitirati i vrednovati kvalitet izvođenja školskog ili mektepskog časa (izraditi dnevnik prakse o hospitaciji i opservaciji časova u izvođenju muallima u mektebu ili nastavnika u školi).		

Cilj održivog razvoja (SDG):	▪ SDG 4: Kvalitetno obrazovanje ▪ SDG 5: Spolna ravnopravnost ▪ SDG 10: Smanjenje nejednakosti ▪ SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije ▪ SDG 17: Partnerstvom do ciljeva		
Metode izvođenja nastave:	▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci	▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata (pripreme, diskusije, rješavanje zadataka na vježbama).	5,5	10
	Kolokvij (pročitane knjige sa spiska proširene literature – dvije knjige minimalno).	11	20
	Praktikum (hospitacija 20 časova vjerske nastave i izrada dnevnika metodičke prakse).	11	20
	Završni ispit (pismeni i usmeni).	27,5	50
Literatura:	Obavezna: 1. Bognar, L. i Matijević M. (2005). <i>Didaktika</i>. Školska knjiga, Zagreb. (str. 37–68.) 2. Ćatić, Refik i Pehlić, Izet (2004): <i>Metodika nastave islamske vjeronauke</i>. Islamska pedagoška akademija, Zenica. (str. 13–107.) 3. Sijamhodžić-Nadarević, Dina (2019). „Aktivno učenje i metode aktivnog učenja u visokoškolskoj nastavi“. <i>Zbornik radova Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu</i>, br. 23. (str. 221–244.) 4. Slatina, Mujo (1998): <i>Nastavni metod</i>. Filozofski fakultet, Sarajevo. (str. 71–137; 169–191; 255–303; 303–344.) 5. Zimić-Gljiva, Mujesira (2005): <i>Metodika nastave islamske vjeronauke – hrestomatija</i>. Fakultet islamskih nauka, Sarajevo. (str. 115–139; 189–192.) Dopunska: 1. Andrilović, V. (2001): <i>Samostalno učenje</i>. Jastebarsko, Naklada Slap, Zagreb. 2. Bežen, Ante (2008): <i>Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta</i>, Učiteljski fakultet, Zagreb. 3. Bognar, L. i Matijević M. (2005). <i>Didaktika</i>. Školska knjiga, Zagreb. 4. Bratanić, Marija (1997): <i>Susreti u nastavi – mikropedagoški pristup</i>. Školska knjiga, Zagreb. 5. Bunčić, K., Ivković, I. i ostali (1994): <i>Igrom do sebe – 102 igre za rad u grupi</i>. Alinea, Zagreb. 6. Cowley, S. (2006): <i>Tajne uspješnog rada u razredu – Vještine, tehnike i ideje</i>. Školska knjiga, Zagreb. 7. Jensen, Eric (2003): <i>Super nastava</i>. Educa, Zagreb. 8. Jurčić, M. (2012): <i>Pedagoške kompetencije suvremenog učitelja</i>. Recedo, Zagreb.		

	9. Kelly, Melissa (2004): <i>The Everything New Teacher Book: Increase Your Confidence, Connect with Your Students, and Deal with the Unexpected</i>. Adams Media Corporation, MA, USA. 10. Kuburić, Zorica i Dačić, Snežana (2004): <i>Metodika Verske nastave</i>. CEIR, Novi Sad, Čigoja štampa, Beograd. 11. Marzano, Robert J., Pickering, Debra J. i Pollock, Jane E. (2006): <i>Nastavne strategije. Kako primijeniti devet najuspješnijih nastavnih strategija</i>. Educa, Zagreb. 12. Matijević, Milan (2004): <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Tipex, Zagreb. 13. Matte, W. (2007): <i>Nastavne metode. 75 kompaktnih pregleda za nastavnike i učenike</i>. Naklada Ljevak, Zagreb. 14. Meyer, Hilbert (2002): <i>Didaktika razredne kvake – Rasprave o didaktici, metodici i razvoju škole</i>. Educa, Zagreb. 15. Meyer, Hilbert (2005): <i>Što je dobra nastava?</i> Erudita, Zagreb. 16. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. CNS, Sarajevo 17. Poljak, V. (1990). <i>Didaktika</i>. Školska knjiga, Zagreb. (str. 144-154; 199-217.) 18. Pranjić, Marko (1997): <i>Metodika vjeronaučne nastave: teorijske osnove i praktični modeli</i>, Katehetski salezijanski centar, Zagreb. 19. Silberman, Mel (1996): <i>Active Learning: 101 Strategies To Teach Any Subject</i>. Pearson. 20. Stevanović, Marko (2000): <i>Modeli kreativne nastave</i>. R&S, Tuzla. 21. Terhart, E. (2001): <i>Metode poučavanja i učenja</i>. Educa, Zagreb. 22. Vrgoč, H. (ur.) (2002): <i>Praćenje i ocjenjivanje školskog uspjeha</i>. HPKZ, Zagreb.
--	--

Šifra predmeta: INIC 1405		Naziv predmeta: Islamska umjetnost	
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente s izvorima islamske umjetnosti te s njezinim najznačajnijim odlikama i oblicima; opisati međusobne veze i uticaje islamske s drugim umjetničkim tradicijama; predstaviti ne samo klasične, već i moderne umjetničke forme nastale pod uticajem islamskog učenja poput filma; izložiti uticaj islamskog intelektualnog i duhovnog naslijeđa na oblikovanje umjetnosti nastale na tlu Bosne i Hercegovine (arhitektura, kultura stanovanja, muzika, nošnja, itd) uključujući i njezinu upotrebu u orijentalizirajućim i samoorijentalizirajućim predodžbama o Bosni i Hercegovini; izložiti značaj umjetnosti za obnovu bosanskohercegovačkog društva nakon iskustva kulturocida.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Šta je islamska umjetnost? 2. sedmica: Kur'an i Sunnet kao izvori umjetnosti 3. sedmica: Temeljne odlike islamske umjetnosti, I: neikoničnost; arabeska i geometrijski oblici. 4. sedmica: Temeljne odlike islamske umjetnosti, II: obilno korištenje boja, ideja namjerne neodređenosti. 5. sedmica: Kaligrafija 6. sedmica: Džamija: simbolika i arhitektura		

	7. sedmica: Bosanski ćilim i serdžada 8. sedmica: Polusemestralni test 9. sedmica: Pjesništvo i mevlud 10. sedmica: Narodna muzička tradicija Bosne i Hercegovine; islamska duhovna muzika 11. sedmica: Bošnjačka narodna nošnja 12. sedmica: Bosanska arhitektonska baština muslimanskog naroda: razaranje i rekonstrukcija 13. sedmica: Film kao islamska umjetnost 14. sedmica: Ideja samoorijentaliziranja 15. sedmica: Rekapitulacija
Ishodi učenja:	Studenti će biti u stanju da: objasne kur'anske i sunnetske izvore umjetnosti; opišu glavne oblike i obilježja islamske umjetnosti; predstavljaju uticaj islamske umjetnosti na umjetničko naslijeđe Bosne i Hercegovine; vrednuju značaj umjetnosti za obnovu ratom razorenih društava; razumiju i analiziraju instrumentalizaciju islamske umjetnosti pri oblikovanju orijentalizirajućeg pogleda na muslimanski svijet.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	1. Predavanja 60% 2. Posjete muzejima i izložbama 25% 3. Prezentacije studenata 15%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Za redovne studente:</i> učešće u nastavi 5% (za redovne studente) tj. učešće u konsultativnoj nastavi (za vanredne studente), pisani zadatak 25%, Polusemestralni pismeni 35%, Završni pismeni ispit 35% konačne ocjene.
Literatura:	Obavezna: 1. Sheila Blair i Jonathan M. Bloom, "Umjetnost i arhitektura" u <i>Oksfordska historija islama</i>, ur. John Esposito, CNS, Sarajevo, 2018, str. 203-210; „Umjetnost pisanja“ u: <i>Oksfordska historija islama</i>, str. 210-218. 2. -----, "Definicija i historiografija islamske umjetnosti" u: "Fatamograna islamske umjetnosti: razmišljanja o proučavanju jedne opsežne oblasti (I)", prevela Aida Hodžić, <i>Muallim</i>, 36 (2008), str. 44-46. 3. Annemarie Schimmel, <i>Kaligrafija i islamska kultura</i>, Ibn Sina, Sarajevo, 2014. 4. Jean-Louis Michon, "The Qur'an and Islamic Art", <i>the Study Qur'an</i>, ur. S.H. Nasr i dr, HarperCollins, New York, 2015, str. 1751-1764. 5. Madžida Bećirbegović, <i>Džamije s drvenom munarom u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 1999. 6. Markus Hattstein i Peter Dellus, ur. <i>Islamska umjetnost i arhitektura</i>, Libris, Sarajevo, 2010. 7. S.H. Nasr, <i>Islamska umjetnost i duhovnost</i>, preveo Edin Kukavica, Lingua Patria, Sarajevo, 2005. 8. Fatima Žutić, „Zbirka serdžada Sarajevskog medžlisa i Muzeja Gazi Husrev-begove biblioteke“, <i>Radovi s međunarodnog simpozija Islamska umjetnost u Bosni i Hercegovini održanog u Sarajevu, 25. oktobra 2017.</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2021., str. 183-202. 9. Amra Hadžimuhamedović, <i>Naslijeđe, rat i mir</i>, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, 2015.

	10. S.H. Nasr, „Islam i muzika: Stavovi Ruzbahan Baqlija, sveca zaštitnika Shiraza“, <i>Islamska umjetnost i duhovnost</i>, str. 82-88. 11. Haris Dervišević, „From Orientalism to Self-Orientalism in Bosnian Context“, <i>Znakovi vremena</i>, XXIV, 89/90 (2021), str. 139-155. Dopunska: 1. Ćazim Hadžimejlić, <i>Umjetnost islamske kaligrafije</i>. Sarajevo, Sedam, 2009. 2. Fatima Kadić, „Šta za nas znači ċilim?“, <i>Pod nebom vedre vjere: Islam i Evropa u iskustvu Bosne</i>, https://www.bosnianexperience.com/05-tekst-br11 3. -----, „Kako se ċilim ċitao“, <i>Pod nebom vedre vjere: Islam i Evropa u iskustvu Bosne</i>, https://www.bosnianexperience.com/05-tekst-br10-1-1 4. -----, „Bosanska molitvena prostirka – serdžada“, <i>Pod nebom vedre vjere: Islam i Evropa u iskustvu Bosne</i>, https://www.bosnianexperience.com/05-tekst-br07 (Posjeta 07.07.2023.) 5. Marko Babac, „Preistorija, istorija kinematografske tehnike, šta je film?, vizuelno opažanje, relativnost slike, kinestazija“, 15-58.
--	---

Šifra predmeta: INTE 1405		Naziv predmeta: Rječnik Kur'ana	
Ciklus: 1	Godina: 4	Semestar: 8	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezan		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 30; Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studenta s jezikom Kur'ana, rječnicima Kur'ana i glavnim tematima u Kur'anu (Bog, duhovni svijet, ostali živi svjetovi, čovjek, vjera, moral, vlastita imena, "geografija" Kur'ana, historijski događaji u Kur'anu, vrijeme, kultura, eshatologija).		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Uvod u jezik Kur'ana (<i>lisān ‘arabiyy</i>), Kur'an kao pisani dokument (<i>al-kitāb</i>), arapski jezik Kur'ana i arapski jezik predislamske poezije, opseg arapskog jezika u Kur'anu, broj riječi Kur'ana, broj korijena arapskih riječi u Kur'anu, jezik Kur'āna kao književni jezik Arabljana 2. sedmica: Klasična literatura iz leksikografije Kur'ana, klasični rječnici Kur'ana, Al-Isfahani i njegov <i>Mufradat</i>, klasični komentari Kur'ana kao rječnici Kur'ana, savremeni rječnici Kur'ana, islamsko preporodno mišljenje (<i>al-fikr al-nahdawī al-islāmī</i>) i proučavanje Kur'ana kao “arapskog dokumenta“, savremena islamska literatura koja se bavi kur'anskom leksikom, orijentalistički i zapadni rječnici Kur'ana 3. sedmica: Glavni temati Kur'ana i jezik Kur'ana na kojem su ti temati saopćeni, stil Kur'anskog jezika, forma Kur'ānskog izraza, dramatske forme u Kur'anu, Kur'an Mekkanske epohe, Kur'an Medinske epohe, jedinstvo jezika Kur'ana, utjecaj		

	Kur'anskog jezika na viđenje Kur'ana kao “konstitutivne tradicije“ (<i>traditio constitutiva</i>) islama 4. sedmica: Bog u Kur'anu (ključna leksika), Bog i Njegova svojstva, leksika Božanskog stvaranja svijeta ex nihilo, svjetlost (<i>an-nūr</i>) kao metafora za Boga u Kur'anu, leksika Kur'ana u “deskripciji“ Božijeg Bića, ključne riječi Kur'ana u “deskripciji“ Božanskog poretka stvari 5. sedmica: Leksika duhovnog svijeta Kur'ana, anđeli (<i>mala'ikah</i>), sotone (<i>šayatin</i>), đavoli (<i>iblis</i>), džini (<i>al-jann</i>), demoni (<i>tawāgīt</i>), leksika općeg duhovnog svijeta Kur'ana ili “pneumatologije Kur'ana“, vlastita imena anđela/meleka Kur'ana 6. sedmica: Leksika Kur'ana na planovima A) minerala, B) flore, C) faune Kur'ana. Nazivi minerala spomenutih u Kur'anu, flora Kur'ana, “botanika Kur'ana“, animalni svijet Kur'ana, domaće i divlje životinje, kasniji pogledi na leksiku Kur'ana u smjeru simboličkih hermeneutika. Ljepota (<i>al-jamāl</i>) u svjetovima Kur'ana 7. sedmica: Leksika o čovjeku (<i>al-insān</i>) u Kur'ānu, čovjek kao Adam (<i>ādam</i>) u Kur'ānu, čovjek kao 'imru', čovjek kao bašar. Bog i čovjek u Kur'ānu. Leksika u deskripciji ljudskog lica u Kur'ānu 8. sedmica: Polusestrialni ispit 9. sedmica: Čovječanstvo (<i>al-alamu, an-nasu</i>) u Kur'anu: glavna leksika, Bog Kur'ana kao Bog svih stvorenja i svih svjetova (<i>rabbu l-'alamin</i>), raznolikost čovječanstva u Kur'anu, različitost jezika (<i>ihtilāfu alsinah</i>) i raznolikost boja (<i>ihtilāfu alhwān</i>), leksika religijskog svijeta Kur'ana: idolopoklonici (<i>al-kuffār</i>), muslimani (<i>al-muslimun</i>), vjernici (<i>al-mu'minun</i>), kršćani (<i>an-nasāra</i>), jevreji (<i>hādú, banú isrā'il</i>), vatropoklonici (<i>al-majūs</i>), zvjezdopoklonici (<i>as-sābi'ūn</i>) 10. sedmica: Leksika monoteizma Kur'ana (<i>at-tawhīd</i>) i politeizma Kur'ana (<i>aš-širk</i>), nomenklatura politeističkih božanstava: al-ba'l, al-llāt, al-'uzzā, manāt, leksika vjere (<i>īmān</i>) i nevjere (<i>kufr</i>) u Kur'ānu 11. sedmica: Leksika moralnog života Kur'ana, istina (<i>as-sidq</i>), laž (<i>al-kizb</i>), dvoiličnjaštvo (<i>an-nifāq</i>), vjernici (<i>al-mu'minūn</i>), nevjernici (<i>al-kāfirūn</i>), dvoiličnjaci/farizeji (<i>al-munāfiqūn</i>), istinoljubivi (<i>as-sādiqūn</i>), lašci (<i>al-kāzibūn</i>), bludnici (<i>az-zunāt</i>), kolebljivci (<i>muzabzabūn</i>) 12. sedmica: Leksika vlastitog nazivlja u Kur'ānu, leksika vlastitih imena ljudi Kur'ana (Božiji poslanici, vladari, mudri ljudi), znamenite žene Kur'ana, znameniti muškarci Kur'ana, leksika imena naroda, plemena, grupa i grupacija 13. sedmica: Leksika “geografije Kur'ana“, leksika geocentrične “slike“ Kur'ana, fizički univerzum Kur'ana (<i>al-kawn</i>), sazviježđa Kur'ana (<i>al-burīj</i>), “istok“ i “zapad“ u Kur'ānu, nazivi nebeskih tijela u Kur'ānu: Sunce (<i>ash-shams</i>), Mjesec (<i>al-qamar</i>), Sirius (<i>ash-shi'rā</i>), Venera (<i>at-tāriq</i>), toponimi Kur'ana, gradovi Kur'ana, leksika civilizacije Kur'ana 14. sedmica: Leksika historijskih događaja u Kur'ānu, drevni Egipat (<i>misr</i>) Kur'ana, Rimsko carstvo (<i>ar-rūm</i>) u Kur'ānu, leksika kraljevstava spomenutih u Kur'ānu, Babilon Kur'ana (<i>bābil</i>), historijski jevreji Kur'ana, historijski kršćani Kur'ana, Kur'anska leksika za beduine. Leksika vremena u Kur'ānu, vječno i vremensko u Kur'ānu, specifična leksika: trenutak
--	--

	(<i>al-ān</i>), dan (<i>yawm</i>), noć (<i>layl</i>), mjesec (<i>shahr</i>), godina (<i>‘ām</i>), stoljeće (<i>‘asr</i>), vječnost (<i>sarmad</i>), vječni život (<i>khuld</i>), epoha (<i>amad</i>); 15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata.
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Studenti stiču osnovna znanja vezana za pitanje jezika Kur'ana: arapski jezik Kur'ana i arapski jezik predislamske poezije, opseg arapskog jezika u Kur'anu, broj riječi Kur'ana, broj korijena arapskih riječi u Kur'anu. Stiču sposobnost klasificiranja vrsta rječnika Kur'ana i njihova temeljna obilježja; identificiranja i interpretiranja glavnih temata u Kur'anu. Stiču kompetencije prepoznavanja obilježja jezika Kur'ana na kojem su glavni kur'anski temati saopćeni.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode i oblici izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije, tekstualni metod: čitanje, prevođenje i analiziranje tefsirskih tekstova, konsultacije, prezentacije studenata, diskusione i dijaloške metode, vizualno-demostrativne metode, seminari, timski rad, rad u parovima
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redovni: prezentacija: 20 prva semestralni ispit: pismeno, usmeno - 40 bodova Završni ispit: pismeno, usmeno - 40 bodova Vanredni: prva parcijala: pismeno, usmeno - 50 bodova Završni ispit: pismeno, usmeno - 50 bodova
Literatura:	Obavezna: Enes Karić, "Prilozi za enciklopedijski leksikon Kur'ana", https://www.preporod.com 2. Almir Fatić, <i>Studije i ogledi iz semantike Kur'ana</i> , El-Kalem, Sarajevo, 2022. 2. Prezentacije s predavanja. Dopunska: 1. Isfahānī, ar-Rāgib, <i>Mu‘ḡam mufradāt alfāz al-Qur‘ān</i> , Bejrut, 1972. 2. Mustansir Mir, <i>Dictionary of Qur'anic Terms and Concepts</i> , New York: Garland Pub., 1987. 3. Enes Karić (pr.), <i>Semantika Kur'ana</i> , Sarajevo, 1998. 4. Arne A. Ambros (with Stephan Prochazka), <i>Concise Dictionary of Koranic Arabic</i> , Reichert Verlag, Wiesbaden, 2004. 5. El-Said M. Badawi and Muhammad Abdel-Haleem, <i>Arabic-English Dictionary of Qur'ānic Usage</i> , Brill, Leiden, 2008. 6. Almir Fatić, <i>Kur'anski semantički kontekst</i> , Sarajevo, El-Kalem, 2014. 7. Almir Fatić, <i>Studije i ogledi iz semantike Kur'ana</i> , Sarajevo, El-Kalem, 2022.

Šifra predmeta: 1404	Naziv predmeta: Hermeneutika hadisa		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja 30; Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		

Preduslov za upis:	/
Cilj (ciljevi) predmeta:	• da se studentima predstave osnovni principi i pravila valjanog razumijevanja hadisa i reprezentativni primjeri hadisa na koje se ti principi primjenjuju; • da se studenti upoznaju s raskošnom interpretativnom tradicijom tumačenja hadisa; • da se studentima prezentiraju pristupi hadisima zbog kojih dolazi do redukcionističkog, dogmatskog, osporavateljskog i drugih vrsta tendencioznog i neispravnog tumačenja hadisa.
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje studenata s predmetom 2. Terminološka određenja (hermeneutika; značenje; razumijevanje i tumačenje; hermeneutika hadisa...) 3. Razlozi važnosti izučavanja normativne teorije o tumačenju hadisa 4. Negativni pristupi tumačenju hadisa i njihovi razlozi (osporavateljski pristup; dogmatski pristup; redukcionistički pristup) 5. Tumačenje hadisa za života Poslanika, s.a.v.s., ashaba i tabina; forme tumačenja hadisa u hadiskim zbirkama 6. Tumačenje hadisa unutar klasičnih hadiskih disciplina i islamskih nauka: hadiska disciplina o povodima izricanja hadisa, hadiska disciplina o nejasnim i manje jasnim izrazima u hadisu, hadiska disciplina o prividno problematičnim hadisima, hadiska disciplina o derogirajućim i derogiranim hadisima, hadiska disciplina o pozitivnoj i negativnoj kritici prenosilaca, hadiska disciplina o utvrđivanju autentičnosti hadisa 7. Komentari hadisa 8. Rekapitulacija/ZOT 9. Utvrditi autentičnost hadisa kao prvi princip tumačenja hadisa (razilaženje učenjaka o vjerodostojnosti određenih hadisa, opreznost prilikom odbacivanja hadisa, prenošenje po smislu, stavovi muslimanskih učenjaka po pitanju prenošenja hadisa slabe vjerodostojnosti...) 10. Identificiranje značenja hadisa u svjetlu Kur'ana, drugih vjerodostojnih hadisa i svih verzija jednog hadisa 11. Određivanje značenja hadisa na temelju intencija šerijata, općih principa islama te prakse i tumačenja ashaba/prvih generacija muslimana 12. Mnogostruka jezička značenja u hadisima (polisemija; jezičko, šerijatsko i običajno značenje; metafizičko značenje; doslovno i preneseno značenje; eksplicitno i implicitno značenje...) 13. Kontekstualno tumačenje hadisa (jezički i vanjezički kontekst; už, situacijski i širi, društveno-kulturni kontekst; značaj pitanja <i>zašto, kome, kada i gdje</i>) 14. Normativnost hadisa (značaj pitanja <i>ko</i>; hadisi univerzalne i ograničene normativnosti; nenormativni hadisi; razlikovanje promjenjivog sredstva od trajnog cilja...) 15. Raslojavanje jezika u hadisima (značaj pitanja <i>kako</i>; stilovi izražavanja; govorni činovi i funkcije jezika)
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	- Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva usvojiti principe i pravila valjanog razumijevanja hadisa i biti u mogućnosti pojasniti ih na primjeru konkretnih hadisa

	- Studenti će na osnovu primjene principa i pravila za valjano razumijevanje hadisa moći identificirati i skicirati validni okvir unutar kojeg se svaki pojedinačni hadis treba protumačiti - Studenti će moći kritički pristupati različitim vrstama tendencioznih i jednostranih pristupa tumačenju hadisa i biti u stanju identificirati njihove razloge - Studenti će valjano razumijevati hadise, prenositi njihove poruke drugima i istrajno živjeti po njihovim uputama.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Interaktivna nastava Interaktivne vježbe Individualni rad Prezentiranje eseja
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, polusestrialni pismeni ispit 30%, a Završni pismeni i usmeni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	Obavezna: Karadavi (El-) Jusuf, <i>Razumijevanje sunneta: metodološke smjernice i pravila</i>, (s arapskog: Ahmet Alibašić), BEMUST, Sarajevo, 2001.; Fadilj, Maljoki, <i>Savremeni obnoviteljski pristupi u tumačenju hadisa</i>, doktorski rad, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2023. Dopunska: Alvani (el-) Taha Džabir, "Fi menhedž fehmi-hadisiš-šerif", http://www.alrashad.org/issues/04/04-Alwani.htm (1. 6. 2014); Bejanuni Fethuddin, "Fehmul-hadisiš-šerif fi dav'il-kavaidi-šeri'ijja", http://www.startimes.com/f.aspx?t=22188645 (31. 7. 2015); Đozo Husein, <i>Islam u vremenu</i>, IO Udruženja ilmiye za SR BiH, Sarajevo, 1976.; Enis Tahir, <i>Pravila ispravnog razumijevanja sunneta</i>, (s arapskog: Salih Zukić), Udruženje bošnjačkih studenata Islamskog univerziteta u Medini; Ghamidi Javed Ahmad, "Principles of Understanding the Hadith", http://www.renaissance.com.pk/JulHadi2y6.htm (1. 6. 2014) Gormez Mehmed, "İşkâliyetü'l-Menhec fi Fehmi's-Sunne ve'l-Ahâdis", el-Buhus el-İslâmiye, Amman, 2004.; http://www.mehmetgormez.com/dosyalar/1_57632577_8309408.doc (27. 5. 2014); Islahi Amin Ahsan, "Fundamentals of Hadith Interpretation" (Mabadi Tadabbur-e Hadith), translated by Tariq Mahmood Hashmi, Al-Mawrid, Lahore, 2009.; Itr Nuruddin, <i>Fi zilalil-hadis</i>, (bez izdavača), Damask, 2000. Kandehlevi Mevlana Muhammed Jusuf, <i>Cvjetovi iz Muhammedove, s.a.v.s., bašče: izbor hadisa iz najvjerodostojnijih zbirki</i>, (preveo s arapskog: prof. dr. Džemaludin Latić), Sova Publishing Sarajevo, Sarajevo, 2009.; Karadavi (El-) Jusuf, <i>Islamsko pravo: sjevremena i sveprostorna aktuelnost islamskog prava</i>, (s arapskog: Seid Smajkić), Starješinstvo Islamske zajednice BiH, Hrvatske i Slovenije, Sarajevo, 1989.; Muhammed Rida Džedidi Nedžad i Abdulhadi el-Mesudi, <i>El-Usus el-hadisijja ver-ridžalijja indel-allama eš-šejh Muhammed Tekijj el-Medžlisi</i>, Darul-hadis, Kom, 1384; Nakičević Omer, <i>Hadisi sa komentarom</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 1998.

	Nevevi (En-), <i>El-Erbeina en-Nevevija</i>, (komentar: Muhammed Siddik el-Menšavi), Darul-fedila, Kairo, 1997. Ramadan Seid, <i>Islamsko pravo: izvor i razvoj</i>, (s engleskog preveo: Fikret Karčić), Starješinstvo Islamske zajednice BiH, Hrvatske i Slovenije, Sarajevo, 1984.; Ruhajli (Er-) Abdullah ibn Dajfullah, <i>Menhedžija fikhis-sunna en-nebevija: kavaid ve muntalekat nezarijja ve emsila tatbikijja</i>, (bez mjesta izdanja i izdavača), 2009.; Sabuni (Es-) Muhammed Ali, <i>Min kunuzis-sunna</i>, Mekteba Rehhab, Alžir, 1986. Silajdžić Adnan, <i>40 hadisa sa komentarom</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2005. <i>Teološke perspektive za XXI. stoljeće</i>, Rosino Gibellini (ur.), (prijevod: Stjepan Kušar) Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2006., str. 56. Vaezi Ahmad, <i>Uvod u hermeneutiku</i>, (s perzijskog: Sabahudin Šarić), Fondacija "Mulla Sadra" u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2014.
--	---

Šifra predmeta: INAK 1407		Naziv predmeta: Teološka epistemologija	
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Uvesti studente u temeljne pojmove teološke epistemologije, te ih podučiti poziciji teološke epistemologije u kontekstu odgojno-obrazovne i općedruštvene prakse.		
Tematske jedinice:	1. sedmica „Uvod u muslimansku teologiju“ 2. Sedmica „Teologija kao znanost o vjeri“ 3. Sedmica „Metode u teologiji“ 4. Sedmica „Osnovni teološki pojmovi i kvalifikacije“ 5. Sedmica „ Teološki predmeti“ 6. Sedmica „Odnos objave i uma u muslimanskoj teologiji“ 7. Sedmica „Zasnivanje teološke epistemologije kod muslimana“ 8. Sedmica „Izvori teološke epistemologije“ 9. Sedmica „Klasificiranje teološke epistemologije“ 10. Sedmica „Ontološka dimenzija spoznaje“ 11. Sedmica „Psihološka dimenzija spoznaje“ 12. Sedmica „Epistemološka dimenzija spoznaje“ 13. Sedmica „Znanje o temeljnim modelima odnosa teologije i drugih znanosti“ 14. Sedmica „Znanje i društvena stvarnost“ 15. Sedmica „Znanje kao moć i kao najviša odgojno-obrazovna vrijednost“		
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon uspješnoga okončanja ovoga tečaja studenti će: a) biti upoznati sa značajem i vrijednošću znanja i spoznaje u religiji islama b) steći osnovna znanja o temeljnim pojmovima i pravcima unutar polja teološke epistemologije. Vještine: Polaganjem ovoga predmeta svršenicima će biti u mogućnosti: a) adekvatno čitati osnovne tekstove iz teološke epistemologije prvenstveno na našem jeziku b) kompetentno razgovarati o temeljnim epistemološkim problemima.		

	Kompetencije: Polaganjem ovoga kursa stječu se kompetencije za izvođenje nastave iz predmeta <i>Akaid</i> u medresama. Također se stječu i bazična znanja koja im omogućavaju da u svojim džematima govore o značaju, vrijednosti, ali i prvenstveno odnosu vjere i znanja u tradiciji muslimana.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	1. interaktivna predavanja 80 % 2. radionice 10 % 3. prezentacije studenata 10 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	a) redovni studenti 1. Polusestrialni usmeni ispit 40 % 2. Završni usmeni ispit 40 % 3. Prezentacije studenata 20 % b) vanredni studenti Polusestrialni usmeni ispit 50 % Završni usmeni ispit 50 %
Literatura:	Obavezna: 1. Rešid Hafizović, Spoznaja - prva vrijednost islama , Institut "Ibn Sina", Sarajevo, 2017. Dopunska: 1. Franz Rosenthal, <i>The Knowledge Triumphant – the concept of knowledge in medieval islam</i> , Brill, Leiden-Boston, 2007. 2. Adnan Silajdžić, <i>Filozofijska theologija Abu al-Hasana al-Aš'arija</i> , BKC, Sarajevo, 1999. 3. Nedžad Grabus, <i>Vjera, znanje i spoznaja</i> , Tugra, Sarajevo, 2014.

Šifra predmeta: INFI 1406		Naziv predmeta: Metodologija šerijatskog prava (usulu-l-fikh)	
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30; Seminar: 15; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente sa: a) nastankom, ciljevima i razvojem metodologije šerijatskog prava (<i>usulu-l-fikh</i>); b) značenjem i klasifikacijom pravne norme (<i>el-hukmu-š-šer'i</i>), praveći usporedbe sa elementima pravne norme u svjetovnom pravu; c) pojmovima Zakonodavca (El-Hakim), pravnog subjekta (<i>el-mahkumu 'alejhi</i>), pravne i poslovne sposobnosti; d) pojmom Zakonodavca (El-Hakim) te ulogom Objave i razuma u razvoju šerijatskog prava; e) autoritetom, karakterom i ulogom tradicionalnih (<i>edille naklije</i>) i racionalnih izvora šerijatskog prava (<i>edille 'aklije</i>) s ilustracijama njihove primjene u konkretnim šerijatskopравnim pitanjima; e) osnovnim pravilima tumačenja (jezičkog, logičkog) objavljenih tekstova; f) značenjem i prirodom djelatnosti <i>idžtihada</i> (originalnog pravnog zaključivanja), uslovima za idžtiħad i kategorijama mudžtehida; g) pitanjem (ne)dopustivosti slijeđenja autoriteta u fikhu (<i>taklid</i>), s posebnim osvrtom na slijeđenje jednog mezheba;		

	h) ustanovom fetve i ulogom muftije u tumačenju šerijatskog prava; i) problemom derogacije (<i>nesh</i>) šerijatskopравnih tekstova; j) razumijevanjem ciljeva Šerijata (<i>mekasidu-š-šeri'a</i>) i njihove uloge u usulu-l-fikhu kod klasičnih i savremenih muslimanskih pravnih teoretičara
Tematske jedinice:	1. Predmet, ciljevi i historijski razvoj metodologije šerijatskog prava (<i>usulu-l-fikh</i>) 2. Preskriptivna šerijatskopравna norma (<i>el-hukmu-t-teklifi</i>) I 3. Preskriptivna šerijatskopравna norma (<i>el-hukmu-t-teklifi</i>) II 4. Deskriptivna šerijatskopравna norma (<i>el-hukmu-l-vad'i</i>) 5. Pravni subjekt (<i>el-mahkumu 'alejhi</i>) i njegova pravna (<i>ehlijetu-l-vudžub</i>) i poslovna sposobnost (<i>ehlijetu-l-eda'</i>) 6. Ograničenja poslovne sposobnosti (<i>'avaridu-l-ehlijje</i>). Zakondoavac (<i>El-Hakim</i>). 7. Osnovni izvori šerijatskog prava: Kur'an i Sunnet 8. Polusestrialni ispit 8. Tekstualne implikacije (<i>ed-delalat</i>) 9. Konsenzus (<i>idžma'</i>) i pravna analogija (<i>kijas</i>) 10. Ostali izvori šerijatskog prava 11. Derogacija (<i>nesh</i>). Ciljevi šerijatskog prava (<i>mekasidu-š-šeri'a</i>) 12. Originalno pravno zaključivanje (<i>idžtihad</i>), slijeđenje pravnih škola (<i>taklid</i>) 13. Pravno mišljenje (<i>fetva</i>) 14. Prezencacije studenata 15. Rezime i evaluacija.
Ishodi učenja:	Studenti će nakon odslušanoг i položenog predmeta biti u stanju da: a) obrazlože predmet, ciljeve i historijski razvoj metodologije šerijatskog prava; b) razvrstaju kategoriju pravne norme (<i>hukm šer'i</i>) u podkategorije, definiraju ih i prepoznaju u konkretnim fetvama; c) povežu kategorije pravne norme u šerijatskom pravu s odgovarajućim elementima pravne norme u svjetovnom pravu; d) izraze razliku između pravne i poslovne sposobnosti te identificiraju elemente poslovne sposobnosti pravnog subjekta u njegovim razvojnim etapama; e) objasne ulogu svakog pojedinog pravnog izvora u metodologiji islamskog prava i ilustriraju njihovu primjenu na primjeru konkretnih šerijatskih pravila (<i>ahkam šer'ijje</i>); f) protumači prirodu i ulogu idžtihada, taklida i fetve u metodologiji šerijatskog prava.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 5: Spolna ravnopravnost SDG 8: Dostojanstven rad i ekonomski rast SDG 14: Očuvanje vodenog svijeta SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije
Metode izvođenja nastave:	Oblici i metode izvođenja nastave: predavanja, seminar i vježbe; prezentacije, diskusione i dijaloške metode, radionice, rad u parovima, tekstualna metoda, studije slučaja, samostalni zadaci, kvizovi i dr.

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Redovni studenti</i> - Aktivnost na predavanjima - 10 bodova - Referati – 10 bodova - Kvizovi – 10 bodova - Polusemestralni pismeni i usmeni ispit I - 35 bodova - Završni ispit pismeni i usmeni ispit – 35 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja. <i>Vanredni studenti</i> - Referati – 10 bodova - Kvizovi – 10 bodova - Polusemestralni pismeni i usmeni ispit I - 40 bodova - Završni ispit pismeni i usmeni ispit – 40 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja.
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. <i>Usuli-fikh (hrestomatija)</i>, priredio: Enes Ljevaković, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005., 372 str. 2. Mohammad Hashim Kamali, <i>Principi islamske jurisprudencije</i>, preveo: Nedim Begović, CNS, Sarajevo, 2017. 102 <i>Dopunska:</i> 1. Mehmed Handžić, “Predavanja iz usuli fikha”, u: Mehmed Handžić - <i>Izabrana djela, knjiga V: Studije iz šerijatskog prava</i>, ur. Enes Karić, Ogledalo, Sarajevo, str. 499-602. 2. Enes Ljevaković, <i>Analogija (qiyas) u teorijskopравnim djelima Mustafe Ejubovića – Šejh Juje</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2004. 3. Džasir Avde, <i>Intencije Šerijata kao filozofija islamskog prava: sistemski pristup</i>, preveo: Nedim Begović, CNS i El-Kalem, Sarajevo, 2009. 4. Mohammad Hashim Kamali, <i>Uvod u šerijatsko pravo</i>, prevela: Azra Mulović, CNS i El-Kalem, Sarajevo, 2015. 5. Ahmed er-Rejsuni, <i>Ciljevi Šerijata: Eš-Šatibijeva teorija</i>, preveo: Enes Ljevaković, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2009. 6. Mohammad Hashim Kamali i Jasser Auda, <i>Uvod u teoriju ciljeva Šerijata</i>, CNS, Sarajevo, 2015. 7. Muhammed el-Gazali, <i>Vjerovjesnikov Sunnet između šerijatskih pravnika i znanstvenika hadisa</i>, prijevod: Nermin Čanić (i dr.), Muftijstvo tuzlansko, Tuzla, 1998. 8. Tarik Ramadan, <i>Biti evropski musliman: izučavanje islamskih izvora u evropskom kontekstu</i>, prijevod: Fikret i Hamida Karčić, Udruženje ilmijje Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2002. 9. Nedim Begović, “Kolektivni idžtiħad”, <i>Takvim za 2010.</i>, Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2009., str. 67-80.

Šifra predmeta: INRP 1404		Naziv predmeta: Metodika vjerske nastave II	
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 4 (2 ECTS praksa)
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada.		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	▪ Stručno osposobiti studente za moderno planiranje, izvođenje i valoriziranje vjerske nastave. ▪ Osposobiti studenata u izradi nastavnih priprema i materijala koji potiču kreativnost učenika, primjeni kreativnih nastavnih strategija, sredstava i pomagala, kreativne didaktičko-metodičke aparature, te primjeni kreativnih modela nastave. ▪ Obučavati studente za praćenje i vrednovanje nastave. ▪ Osposobiti studente za praktičnu izvedbu časova vjerske nastave u okviru metodičke prakse za djecu predškolskog uzrasta, mekteba te učenike osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta.		
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje s programom, načinom rada i obavezama. Planiranje i priprema nastavnog sata (teorijske postavke). 2. Planiranje i priprema nastavnog sata (teorijske postavke). 3. Planiranje i priprema nastavnog sata (analize nastavnih priprema sa studentima). 4. Artikulacija/izvedba, vođenje i tok nastavnog sata i kreiranje razrednog ugođaja. 5. Kreativni modeli u vjerskoj nastavi (kreativno-stvaralački model, projektna nastava i kreativnost, problemsko-istraživački, recepcijsko-estetički, esejističko-sintetički, egzemplarni, multimedijско-višeizvorni, književno-umjetnički). 6. Primjena kreativnih nastavnih strategija u vjerskoj nastavi (lutkarske igre u nastavi, mape uma, multimedija, demonstracije, oluja ideja, provokacija...). 7. Analiza ilmihala, vjeronaučnih udžbenika, udžbenika drugih predmetnih područja i sl. (didaktičko-metodička aparatura, nastavna pitanja i zadaci za učenike, ilustracije, slikovnice, priče za djecu...). 8. Provjera znanja studenata (izrada nastavne pripreme i izvedba časa u mektebu). 9. Metodika vjerske nastave za djecu predškolskog uzrasta (načela i postavke). 10. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave u mektebima i školama. Praćenje izvođenja časova u mektebima i školama. 11. Metodika osnovnoškolske vjeronauke (načela i postavke). 12. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave u mektebima i školama. Praćenje izvođenja časova u mektebima i školama. 13. Metodika srednjoškolske vjeronauke (načela i postavke). 14. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave. Praćenje izvođenja časova u mektebima i školama. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje. Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit).		

Ishodi učenja: (kompetencije – znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	▪ Teorijski interpretirati načela metodičkog nastavnog rada u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju. ▪ Hospitirati i vrednovati kvalitet izvođenja nastavnog časa (izraditi dnevnik prakse o hospitaciji i opservaciji časova u izvođenju predmetnog nastavnika u školi). ▪ Izraditi kvalitetnu i kreativnu nastavnu pripremu za predmet vjeronauka/vjerska nastava. ▪ Praktično izvesti časove vjerske nastave u okviru metodičke prakse za djecu predškolskog uzrasta, učenike osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta. ▪ Demonstrirati temeljna nastavna umijeća u vjerskoj nastavi u toku vlastitih izvođenja oglednih časova.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	▪ SDG 4: Kvalitetno obrazovanje ▪ SDG 5: Spolna ravnopravnost ▪ SDG 10: Smanjenje nejednakosti ▪ SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije ▪ SDG 17: Partnerstvom do ciljeva		
Metode izvođenja nastave:	▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci	▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata (rješavanje zadataka vezanih za praktikum).	5,5	10
	Izrada četiri nastavne pripreme (individualne) i izvedba četiri časa u okviru metodičke prakse.	22	40
	Završni ispit (pismeni i usmeni).	27,5	50
Literatura:	Obavezna: 1. Jensen, Eric (2001). <i>Super-nastava</i>. Educa, Zagreb. (str. 183–197.) 2. Kyriacou, Chris (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Educa, Zagreb. (cijela knjiga) 3. Sijamhodžić-Nadarević, Dina i Mahira Šeko (2019). „<i>Mogućnosti primjene igara kao didaktičko-metodičkih strategija u predškolskom religijskom odgoju djece</i>“. <i>Novi Muallim, god. XX, br. 77</i>. 4. Slatina, Mujo (2020). <i>Edukometrija: mjerenje i mjerni instrumenti u odgoju/obrazovanju</i>. Ilum, Bužim. (str. 98–157.) 5. Stevanović, M. (2001). <i>Predškolska pedagogija 2</i>. R&S, Tuzla. (str. 163–225.) Dopunska: 1. Andrilović, V. (2001): <i>Samostalno učenje</i>. Jastebarsko, Naklada Slap, Zagreb. 2. Annette L. Breaux, Brandt L. Susan (2011). <i>101 "Answers" for New Teachers & Their Mentors: Effective Teaching Tips for Daily Classroom Use</i>. Eye on Education, Larchmont NY.		

	3. Bežen, Ante (2008): <i>Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta</i>, Učiteljski fakultet, Zagreb. 4. Bognar L., Štumpfolf, B. (1998). <i>Model osnovne škole</i>. Udruga roditelja "Korak po korak", Zagreb. 5. Bognar, L. i Matijević M. (2005). <i>Didaktika</i>. Školska knjiga, Zagreb. 6. Bratanić, Marija (1997): <i>Susreti u nastavi – mikropedagoški pristup</i>. Školska knjiga, Zagreb. 7. Bunčić, K., Ivković, I. i ostali (1994): <i>Igrom do sebe – 102 igre za rad u grupi</i>. Alinea, Zagreb. 8. Cowley, S. (2006). <i>Tajne uspješnog rada u razredu – Vještine, tehnike i ideje</i>. Školska knjiga, Zagreb. 9. <i>Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje</i> (2016). Forum za slobodu govora, Zagreb. 10. Grgin, T. (2001). <i>Školsko ocjenjivanje znanja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, Zagreb. 11. Ivančić, Đ. (2010). <i>Diferencirana nastava u inkluzivnoj školi</i>. Alka script, Zagreb. 12. Janković, P., Rodić, R. (2002). <i>Školska pedagogija</i>. Učiteljski fakultet, Sombor. 13. Jensen, E. (2004). <i>Različiti mozgovi, različiti učenici: Kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire</i>. Educa, Zagreb. 14. Jensen, Eric (2003): <i>Super nastava</i>. Educa, Zagreb. 15. Jurčić, M. (2012): <i>Pedagoške kompetencije suvremenog učitelja</i>. Recedo, Zagreb. 16. Jurić, V. (1989). <i>Metodika rada školskog pedagoga</i>. Školska knjiga, Zagreb. 17. Jusić-Softić, Medina (2011). <i>Odgojne vrijednosti priča za djecu: sa posebnim osvrtom na prijevode sa perzijskog jezika</i>. Magistarski rad. Sarajevo: Fakultet islamskih nauka. 18. Kamenov E. (1982). <i>Eksperimentalni programi za rano obrazovanje</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. 19. Kamenov, E. (1999). <i>Predškolska pedagogija – druga knjiga</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. 20. Kelly, Melissa (2004): <i>The Everything New Teacher Book: Increase Your Confidence, Connect with Your Students, and Deal with the Unexpected</i>. Adams Media Corporation, MA, USA. 21. Kuburić, Zorica i Dačić, Snežana (2004): <i>Metodika Verske nastave</i>. CEIR, Novi Sad, Čigoja štampa, Beograd. 22. Marzano, Robert J., Debra J. Pickering, Jane E. Pollock (2001). <i>Classroom Instruction That Works: Research-Based Strategies for Increasing Student Achievement</i>. ASCD, VA, USA. 23. Marzano, Robert J., Pickering, Debra J. i Pollock, Jane E. (2006): <i>Nastavne strategije. Kako primijeniti devet najuspješnijih nastavnih strategija</i>. Educa, Zagreb. 24. Matijević, M. (2001). <i>Alternativne škole, didaktičke i pedagoške koncepcije</i>. Tipex, Zagreb. 25. Matijević, Milan (2004): <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Tipex, Zagreb. 26. Matte, W. (2007): <i>Nastavne metode. 75 kompaktnih pregleda za nastavnike i učenike</i>. Naklada Ljevak, Zagreb. 27. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. CNS, Sarajevo. 28. Pjanić, R. (2004). <i>Metodika rada u predškolskom odgoju</i>. Bihać. 29. Poljak, V. (1990). <i>Didaktika</i>. Školska knjiga, Zagreb. 30. Pranjić, Marko (1997). <i>Metodika vjeronaučne nastave: teorijske osnove i praktični modeli</i>. Katehetski salezijanski centar, Zagreb. – (odabrana poglavlja).
--	--

	31. Pranjić, Marko (1999). <i>Nastavna metodika – teorije, oblici, metode, sredstva, pomagala</i>. Editio, Zagreb. 32. Sijamhodžić-Nadarević, Dina, "Didaktičko-metodičke ideje Burhanudina ez-Zernudžija", u: <i>Novi Muallim – Časopis za odgoj i obrazovanje</i>. God. VIII, br. 32, Sarajevo, 29. decembar 2007, str. 80-86. 33. Silberman, Mel (1996): <i>Active Learning: 101 Strategies To Teach Any Subject</i>. Pearson. 34. Slatina, Mujo (1998). <i>Nastavni metod</i>. Filozofski fakultet, Sarajevo. 35. Stevanović, Marko (2000): <i>Modeli kreativne nastave</i>. R&S, Tuzla. 36. Šeko, Mahira (2018). <i>Islamski odgoj djece predškolskog uzrasta u svjetlu savremenih pedagoško-didaktičkih spoznaja</i>. Magistarski rad. Fakultet islamskih nauka, Sarajevo. 37. Terhart, E. (2001): <i>Metode poučavanja i učenja</i>. Educa, Zagreb. 38. Vrgoč, H. (ur.) (2002): <i>Praćenje i ocjenjivanje školskog uspjeha</i>. HPKZ, Zagreb. 39. Wood, D. (1995). <i>Kako djeca misle i uče</i>. Educa, Zagreb. 40. Zimić-Gljića, Mujesira (2005). <i>Metodika nastave islamske vjeronauke – hrestomatija</i>. Fakultet islamskih nauka, Sarajevo.
--	---

Šifra predmeta: INIF 1406		Naziv predmeta: Moderna islamska filozofija	
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30; Seminarski: 15; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Uvođenje studenata u djela i tekstove istaknutih muslimanskih filozofa, srednjovjekovne filozofije; upoznavanje studenata sa temeljnim pitanjima i problemima islamske filozofije uz prateću terminologiju; osposobljavanje studenata za samostalno čitanje, razumijevanje i kompariranje filozofskih tekstove ove posebne filozofske discipline u odnosu na opštu filozofiju i druge nauke u cjelini.		
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje sa općom i izabranom literaturom; 2. Fenomen savremene islamske filozofije, njen odnos prema hrišćanskoj i jevrejskoj klasičnoj filozofiji, prevodjenja sa arapskog jezika na latinski i evropske jezike, prevodilačke škole i djela. 3. Tendencije obnove islamske filozofije u savremenosti: selefijsko – vehabijske tendencije; Ibn Kajim El-Dževzi i Ibn Tejmija 4. Reformističke tendencije s početka 20-og vijeka: M.Abduhu 5. Obnoviteljska tendencija (Muhamed Ikbal.); racionalistička tendencija (A. Emin, T. Husein, M. Ibn Nebij); 6. Filozofska tendencija (M. Abdurazik, O. Emin, I. Matkur, A. Bedevi, Z. N. Mahmud, Z. Hudairi, M. Fahri,) 7. Orijentalistička tendencija: uticaji na modernu islamsku filozofiju (E. Renan, A. Farah, M.C.Hernandez, A. Šiml, Dž. Anavati), 8. Kolokvij 9. Balkansko-jugoslovenska orijentalistika i orijentalistika u Bosni i Hercegovini, A.Popović, D.Tanasković, S.Grozdanić,		

	E. Duraković, E. Čaušević, Orijentalni institut u Sarajevu, djela i časopisi 10. Druge tendencije moderne islamske filozofije: panislamističke, sekularistička, sufijjska, revolucionarna, fundamentalistička, socijalistička, liberalistička, komunistička - predstavnici, djela i uticaji 11. Savremene tendencije islamske misli u islamskom svijetu i kod nas: M. A. Džabiri, M. Arkun, M. Ammara, G. Anavati, Y. Qumair S. Bašagić - djela i uticaji 12. Filozofska i bosansko-islamska filozofska misao danas: S. Kulenović, M. Selimović, H. Dozo, N. Smailagic, H. Sušić, M. Filipović, A. Šarčević, K. Prohić, R. Muminović, A. Smajlović, I. Kasumović, nastanak, razvoj, djela i uticaji 13. Savremena islamska filozofija između tradicije i modernizma, panislamizam, panarabizam, neoosmanizam i neoiranizam, odnosi nacija-država-religija, H. Hanefi, R. Garodi, A. Izetbegović, E. Čimić, M. Filipović 14. Moderni književnici, umjetnici, pjesnici, pozorište, film, muzika, filozofski časopisi, konferencije i seminari kao forme modernog izraza islamske filozofske misli (H. Džubran, N. Mahfuz, Um Kulsum, Fejruz, M. Berber, S. Selmanović, Z. Džumhur, D. Sušić, N. Tahirović) 15. Završni test
Ishodi učenja:	Interpretirati i razumijevati osnovna pitanja, teme i probleme modernog i savremenog muslimanskog mišljenja i njihov odnos sa ključnim filozofskim temama epohe.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 1: Svijet bez siromaštva SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 11: Održivi gradovi i zajednice
Metode izvođenja nastave:	- Predavanje: 60 % (predavanje, čitanje, prevođenje i analiziranje djela i tekstova) - Vježbe: 20 % (čitanje, interpretiranje i kritičko valoriziranje djela i tekstova) - Seminar 20% (prezentacije, prikazi i izlaganja djela i tekstova iz proširene literature)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Redovni:</i> Aktivnost na nastavi: 5 % Individualni zadatak: 15 % Kolokvij (usmeno): 30 % Završni test pismeno): 50 % <i>Vanredni:</i> Individualni zadatak: 20 % Kolokvij (usmeno): 30 % Završni test (pismeno): 50 %
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Abduhu, Muhammed, <i>Risala at-Tawhid</i>, Dar al-Hilal, 1980. 2. Džait, Hišam, <i>Evropa i islam</i>, Starješinstvo Islamske zajednice BiH, Hrvatske i Slovenije, 1985. 3. Ikbāl, Muhammed, <i>Obnova vjerske misli u islamu</i>, El-Kalem, 2000. 4. Ramadan, Tariq, <i>Radikalna reforma</i>, CNS i El-Kalem, 2016. 5. Said, Edward, <i>Orijentalizam</i>, Svjetlost, 1999

	<i>Dopunska:</i> 6. Bajraktarević, Orhan, <i>Savremena arapska filozofija sa elementima filozofije religije</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2021. 7. Corbin, Hanry, <i>Islam u Iranu: duhovni i filozofski obziri</i>, Bemust, Sarajevo, 2001. 8. Fromm, Erich, <i>Bekstvo od slobode</i>, Nolit, Beograd, 1989. 9. Garaudy, Roger, <i>Živi islam</i>, El-Kalem, 1990. 10. Inajet, Hamid, <i>Moderna islamska politička misao</i>, Rabic, 2005. 11. Izetbegović, Alija, <i>Islam između istoka i zapada</i>, OKO, Sarajevo, 2005. 12. Izetbegović, Alija, <i>Islamska deklaracija</i>, Bosna, 1990. 13. Izutsu, Toshihiko, <i>Bog i čovjek u Kur'anu</i>, CNS, 2019. 14. Medeb, Abdulvehab, <i>Zloupotreba islama</i>, Rabic, 2003. 15. Nasr, Sayyed Hossein, <i>Susret čovjeka i prirode – duhovna kriza modernog čovjeka</i>, El-Kalem, 2017. 16. Neimarlija, Hilmo, <i>Filozofija povijesti (hrestomatija)</i>, FIN, Sarajevo, 2006. 17. Said, Edward, <i>Krivotvorenje islama</i>, V.B.Z., 2003. 18. Schuon, Frithjof, <i>O transcendentnom jedinstvu religija</i>, Bemust, Sarajevo, 1997. 19. Smith, W.C., <i>Smisao i kraj religije</i>, El-Kalem, 2019.
--	--

Šifra predmeta: INIM 1407	Naziv predmeta: Imamsko-muallimska praksa IV		
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezani		Ukupan broj kontakt sati: 125 Predavanja: 0; Vježbe 15; Terenski rad 30; Ramazanska praksa 80	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Imamsko-muallimska praksa III		
Cilj (ciljevi) predmeta:	❖ Samostalno izvođenje mektepske nastave ❖ Upoznavanje s osnovnom metodologijom poučavanja kur'anskog pisma (<i>sufara</i>) ❖ Upoznavanje sa načinom poučavanja tečnog učenja Kur'ana ❖ Poznavanje metodologije i dinamike u poučavanju tedžvidskih pravila ❖ Usvajanje osnovnih karakteristika u poučavanju odraslih ❖ Upoznavanje propisa braka, šerijatskog vjenčanja i čina obavljanja šerijatskog vjenčanja ❖ Razvijanje svijesti o važnosti humanitarnog rada i društvene brige u džematu		
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje sa predmetom, pravilima, zadacima i očekivanjima. 2. Specifičnosti organiziranja mektepske nastave 3. Metodologija poučavanja kur'anskog pisma 4. Metodologija poučavanja tečnog učenja Kur'ana		

	5. Metodologija poučavanja tedžvidskih pravila 6. Karakteristike poučavanja odraslih 7. Protokol šerijatskog vjenčanja i njegove glavne odrednice 8. Muslimanska porodica 9. Organizacija džemata u pogledu brige o socijalno ugroženim džematlijama. 10. Organizacija i prikupljanje zekata 11. Priprema i analiza ramazanske prakse
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	✓ Student je osposobljen da samostalno izvodi mektepsku nastavu ✓ Student može samostalno poučavati kur'ansko pismo (<i>sufaru</i>) ✓ Student je osposobljen za poučavanje tečnog učenja Kur'ana ✓ Student poznaje metodologiju i dinamiku poučavanja tedžvidskih pravila ✓ Student poznaje osnovne karakteristike poučavanja odraslih ✓ Poznaje pravila šerijatskog vjenčanja i sposoban je samostalno obaviti šerijatsko vjenčanje sa svim elementima u praksi. ✓ Razvijena visoka svijest o važnosti humanitarnog rada i društvene brige u džematu.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije
Metode izvođenja nastave:	❖ Detaljno proučavanje metoda poučavanja mektepske nastave i kur'anskog pisma (<i>sufare</i>), uključujući planiranje nastavnog programa, odabir metoda učenja i evaluaciju napretka učenika. ❖ Praktične vježbe u vođenju mektepskih grupa i individualnog poučavanja, omogućavajući studentima da steknu iskustvo u direktnom poučavanju. ❖ Radionice koje kombiniraju teorijsko znanje s praktičnim vježbama kako bi studenti postali sposobni za poučavanje tečnog čitanja Kur'ana ❖ Poučavanja tedžvida, koji uključuje analizu i demonstraciju svih pravila tedžvida koristeći različite metode i primjere. ❖ Radionice posvećene specifičnim potrebama odraslih u oblasti religijskog obrazovanja, uključujući prilagodljive strategije učenja, motivacijske tehnike i interaktivne metode koje potiču angažman odraslih polaznika. ❖ Studije slučaja i analize situacija u praksi kako bi se razvile vještine prilagođavanja poučavanja odraslima različitih dobnih skupina ❖ Detaljno proučavanje pravnih aspekata šerijatskog vjenčanja uključujući uslove vjenčanja, obaveze vjenčanih partnera, svjedoke i druge relevantne detalje. ❖ Praćenje čina šerijatskog vjenčanja i njegova analiza ❖ Uključivanje studenata u aktivnosti kao što su volontiranje, organizacija humanitarnih akcija ili edukacija o humanitarnim principima kako bi razvili visoku svijest o ovim temama.

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:			
	Obaveza:	Uspješno savladavanje 55%	Ukupno 100%
	Aktivnost studenta	6	10
	Dnevnik imamsko-muallimske prakse	22	40
	Hospitacija časa za odrasle i u mektebu (<i>sufara i tedžvid</i>)	6	15
	Izvještaj sa hospitiranja šerijatskih vjenčanja	6	15
	Učešće u realizaciji programa Savjetovališta za brak i porodicu	6	10
Literatura:	Obavezna:		
	1. <i>Andragoški modeli poučavanja</i>, Priručnik za rad s odraslim polaznicima, priredio: Branko Dijanošić, Agencija za obrazovanje odraslih, 2009. 2. <i>Dokumentacija za šerijatsko vjenčanje</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 2018. 3. <i>Nastavni plan i program mektepske pouke</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 2017. 4. Asim Hasanspahić, <i>Sufara – priručnik za mektepsku nastavu sa interaktivnim lekcijama i video objašnjenjima na www.sufara.ba</i>, MIZ Kakanj, 2023. 5. Sejid Strika, <i>Tedžvid – priručnik za pravilno učenje Kur'ana sa vježbama</i>, Sarajevo, 2023. 6. “Muslimanska porodica - savjetovalište za brak i porodicu”, <i>Zbornik radova 3</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH i El-Kalem, 2022.		
	Dopunska:		
	1. Muhamed Salkić, <i>Organizacija i administracija Islamske zajednice</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2003. 2. Džemal Salispahić, <i>Imam</i>, Medresa Osman ef. Redžović, Visoko, 2014. 3. Hisham Al Talib, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, prevela Velida Selmanagić, Islamska zajednica u BiH, Udruženje ilmijje IZ u BiH, Sarajevo, 2000.		

IZBORNI PREDMETI

Šifra predmeta: INAK 0411		Naziv predmeta: Pregled ranog muslimanskog mišljenja	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studente upoznati s ranim i prvim razvijenim školama teologije, tesavvufa i filozofije muslimana, potom s najistaknutijim ličnostima, učiteljima u oblasti teologije, tesavvufa i islamske filozofije, te, na kraju, predstaviti im osnovne teološke probleme prvih muslimanskih škola.		
Tematske jedinice:	I Temat: Rana religijska misao (I/VII – III/IX st.) 1. sedmica: Upoznavanje sa sadržajem predmeta i predstavljanje osnovnih karakteristika ranog muslimanskog mišljenja 2. sedmica: Uporedni razvoj dvije rane tradicije – Ehlul bejt i ashabul hadis (I/VII st.) 3. sedmica: Rane teološke škole (I/VII i II/VIII st.) (haridžije, kaderiti, džebrijje, murdžije, sifatijje) 4. sedmica: Pravnici četiri pravne škole i „njihova“ <i>creda</i> (II/VIII i III/IX st.) II Temat: Sistematske škole teologije (II/VIII – IV/X st.) 5. sedmica: Prva sistematska teološka škola – mu'tezile 6. sedmica: Nastanak šiitskog kelama 7. sedmica: Polusemestralni ispit 8. sedmica: Eš'arijska teološka škola 9. sedmica: Maturidijska teološka škola 10. sedmica: Daljnji razvoj teoloških škola – tahavije i zahirije III Temat: Tesavvuf (II/VIII – VI/XII) 11. sedmica: Asketska forma tesavvufa (Hasan Basri, Rabija Adevija, Muhasibi, Ibn Ebi Dun'ja, Maruf Kerhi, Džunejd Bagdadi, Sirri Sekati, Ebu Talib Meki, Sehl Tustari, Ebu Bekr Šibli) 12. sedmica: Ekstatični tesavvuf (Bajezid Bistami i Mensur Halladž) 13. sedmica: Sistematizacija tesavvufa i institucionalni tesavvuf (Ebu Hamid el-Gazali, i Abdul Kadir Gejlani) IV Temat: Islamska filozofija (III/IX – VI/XII st.) <i>gost predavač</i> 14. sedmica: Sistematska filozofija (Kindi, i Ebu Bekr Razi), neoplatonizam, neopitagorejstvo i škola iluminacije (Farabi, Ibn Sina, Ihvanu safa, i Suhraverdi), te peripatetička filozofija u Španiji (Ibn Massara, Ibn Hazm, Ibn Badže, Ibn Tufejl, Ibn Rušd) 15. sedmica: REKAPITULACIJA		
Ishodi učenja:	Znanje: Krećući se sadržajem ovoga predmeta, studenti će se upoznati s povijesnim pregledom razvoja muslimanske religijske misli u prvih šest vijekova islama, razvijane u tri pravca: teologija, koja podrazumijeva ranu fazu te period sistematski razvijanih doktrina unutar sunnijske i šiijske interpretativne tradicije, tesavvuf, unutarnja, misao i praksa islama, te islamska filozofija, njegovana i u istočnim muslimanskim društvima i u muslimanskom društvu islamske Španije na zapadu.		

	Vještine: Uspješnim savladavanjem gradiva, studenti će moći izvoditi časove namijenjene osnovnim upoznavanjem učenika osnovnih i srednjih škola sa muslimanskim intelektualnim nasljedom. Kompetencije: Nakon odslušanoga kursa, studenti će steći kompetencije adekvatne selekcije literature u kojoj se tretira rana i klasična muslimanska intelektualna historija.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	1. interaktivna predavanja 80 % 2. radionice 10 % 3. prezentacije studenata 10 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	a) redovni studenti 1. Polusemestralni usmeni ispit 40 % 2. Završni usmeni ispit 40 % 3. Prezentacije studenata 20 % b) vanredni studenti Polusemestralni usmeni ispit 50 % Završni usmeni ispit 50 %
Literatura:	Obavezna: 1. Adnan Silajdžić, „Uvod“, u Hrestomatiji: <i>Rane škole kelama</i> , Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2004., str. 7.-16. 2. M. Abdel Haleem, „Rani kelam (definicija i historijski razvoj)“, u Hrestomatiji: <i>Rane škole kelama</i> , Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2004., str. 17.-35. 3. Isma'il R. al-Faruqi, Lois Lamya al-Faruqi, „Kelam (teologija)“, u Hrestomatiji: <i>Rane škole kelama</i> , Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2004., str. 37.-52. 4. Tabataba'i, „Izvor i rast ši'izma“, u knjizi: <i>Ši'a u islamu</i> , Zagreb, Mešihat Islamske zajednice u Hrvatskoj, 1996., str. 41.-55. 5. Adnan Silajdžić, „Život i djelo Abu Al-Hasana Al-Aš'arija 873.-935.“, u Hrestomatiji: <i>Rane škole kelama</i> , Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2004., str. 125.-135. 6. M. M. Sharif, „Maturidizam“, u Hrestomatiji: <i>Rane škole kelama</i> , Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2004., str. 259.-274. 7. Abdul Kadir Isa, <i>Istine o tesawwufu</i> , Tuzla, Nakšibendijska tekija „Šejh Ahmed Nuruddin“ (Katedra Mesnevije)-Odbor Islamske zajednice Tuzla, 1998., str. 53.-60.; 216.-219.; i 234.-251. 8. M. M. Sharif, <i>Historija islamske filozofije</i> , Zagreb, August Cesarec, tom I, str.: 440.-454. (Razi) 9. Henry Corbin, <i>Istorija islamske filozofije</i> , Sarajevo, „Veselin Masleša“, 1987., str.: 140.-143. (Kindi); 151.-157. (Ibn Sina); 123.-125. (Ihvanus-safa); 182.-195. (Suhraverdi); 143.-149. (Farabi), i 196.-219. (Ibn Masarra, Ibn Hazm, Ibn Badže, Ibn Tufejl, Ibn Rušd) Dopunska: 1. Adnan Silajdžić, Samir Beglerović, <i>Akaidsko učenje imama Ibn Hanbela</i> , El-Kalem, Sarajevo, 2021. 2. Adnan Silajdžić, Samir Beglerović, Orhan Jašić, Kenan Čemo, <i>Akaidsko učenja imama Neseфіja</i> , Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2024. 3. Nedžad Grabus, <i>Šejh-Jujino tumačenje temeljnih tema maturidijskog akaida</i> , Kulturno izobraževalni zavod Averroes, Ljubljana, 2020.

Šifra predmeta: INAK 0412	Naziv predmeta: Pregled učenja tesavvufa		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studentima Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu ponuditi temeljne obavijesti o fenomenu tesavvufa, njegovome mjestu u povijesti muslimanskog mišljenja te duhovnom utjecaju na svakodnevnu praksu mišljenja i djelovanja muslimana, od njegova nastanka do danas.		
Tematske jedinice:	1. sedmica „Definicija i izvori tesavvufa” 2. sedmica „Teorije o porijeklu tesavvufa” 3. Sedmica „Povijesni razvitak tesavvufa” 4. Sedmica „Jezik tesavvufske literature” 5. Sedmica „Škole tesavvufa” 6. Sedmica „Sayr-i suluk – <i>scala perfectionis</i> duhovnog putnika na duhovnoj stazi sufizma “ 7. sedmica „Sufijska metafizika” 8. Sedmica „Sufijska literatura” 9. Sedmica TEST 10. Sedmica „Sufijski redovi” 11. Sedmica „Sufijska terminologija” 12. Sedmica „Sufijska eshatologija” 13. Sedmica „Duhovno viteštvo (<i>futuwwa</i>) i vodič na putu vlastita sufijskog <i>mi'raja</i>” 14. sedmica „Sufijski redovi u Bosni i Hercegovini” 15. Sedmica Rekapitulacija		
Ishodi učenja:	Znanje: U okviru ovog kolegija svršenicima će steći osnovne informacije o duhovnom fenomenu tesavvufa, temeljnim pojmovima njegova duhovnog nauka, povijesti, osnovnim pravcima mišljenja, glavnim derviškim zajednicama i njihovim institucijama. Vještine: Polaganjem ovoga predmeta svršenicima Fakulteta će biti u mogućnosti: a) prezentirati osnovne ideje sufijskoga nauka džematlijama b) kompetentno predstaviti na kulturnome nivou značaj sufijske tradicije u oblikovanju religijske baštine bosanskih muslimana c) da na mikrorazini (prvenstveno u mjestima svoga imamskoga rada) detektiraju materijalno-duhovnu ostavštinu sufijskog stvaralaštva. Kompetencije: Polaganjem ovoga predmeta svršenicima stječu bazična znanja, koja im omogućavaju da upoznaju vjernike sa osnovama sufijske misli.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	1. interaktivna predavanja 80 % 2. radionice 10 % 3. prezentacije studenata 10 %		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	a) redovni studenti 1. Polusemestralni usmeni ispit 40 % 2. Završni usmeni ispit 40 % 3. Prezentacije studenata 20 % b) vanredni studenti Polusemestralni usmeni ispit 50 % Završni usmeni ispit 50 %		

Literatura:	Obavezna: 1. Rešid Hafizović, <i>Temeljni tokovi sufizma</i>, Bemust, Zenica, 1999. 2. Đemal Čehajić, <i>Derviški redovi u Jugoslaviji</i>, Sarajevo, 1987. Dopunska: 1. Samir Beglerović, <i>Tesavvuf Bosne u vidicima Fejzulaha Hadžibajrića: vjerski i kulturni razvoj bosanskih muslimana u prvoj polovini XX stoljeća</i>, Bookline, Sarajevo, 2015. 2. Samir Beglerović, <i>'Abd al-Qādir al-Ġaylānī i derviški red kaderija</i>, Fakultet islamskih u Sarajevu i Hadži Sinanova tekija u Sarajevu, 2009. 3. Kenan Čemo, <i>Rječnik sufijsko-tarikatskih izraza</i>, Bookline, Sarajevo, 2022. 4. Samir Beglerović, Kenan Čemo, <i>Božija Lijepa Imena sa komentarom i dovama</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2022.
--------------------	--

Šifra predmeta: INAK 0413	Naziv predmeta: Savremeni religijski pokreti		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 5
Status: predmet	Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 25; Vježbe: 20		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente s temeljnim karakteristikama nove (izmijenjene) religioznosti, oblicima alternativne religioznosti, te karakteristikom djelovanja i učenja novih religijskih pokreta.		
Tematske jedinice:	1. sedmica „Uvodna razmatranja: Značaj izučavanja fenomena novih (savremenih) religijskih pokreta“ 2. sedmica „Uzroci nastanka, definicija i izvori“ 3. sedmica Seminar: Osnovne karakteristike savremenih religijskih pokreta 4. sedmica „Vjerovanja i podjela novih religijskih pokreta (<i>religija mladih</i>)“ 5. sedmica Seminar: Problem creda kod Savremenih religijskih pokreta 6. sedmica Fenomeni: New Age i Next Age 7. sedmica „Najrašireniji NRP: Mormoni, Jehovini svjedoci, Adventisti, i Pokret svjesnosti Krišne“ 8. sedmica (<i>Polusemestralni ispit</i>) 9. sedmica „Problem odnosa nove religioznosti i moderne znanosti: Scijentistička crkva, Transcendentalna meditacija i NLO religije“ 10. sedmica Seminar: Tipologija i aktuelnost Savremenih religijskih pokreta 11. sedmica „Revitalizacija paganstva: Wicca, okultizam i sotonizam“ 12. sedmica Seminar: Problem reinterpretacije tradicionalnih oblika vjerovanja 13. sedmica		

	„Savremeni religijski pokreti u popularnom kulturnom izrazu i parodični religijski izrazi: religija džedaja, matriksizam, Crkva leteće špagetne pošasti, i Nevidljivi ružičasti jednorog“ 14. sedmica Seminar: Utjecaj popularne kulture na religioznost 15. sedmica „Alternativna religioznost i iscjeliteljstvo“
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon uspješnoga okončanja ovoga kursa, studenti će: a) steći osnovna i proširena saznanja o karakteristikama religioznosti savremenoga čovjeka, temeljnim načinima iskazivanja religioznosti u XX i XXI vijeku, te najraširenijim modernim religijskim pokretima (kultovima); b) biti u stanju analizirati bazna učenja zastupljena u formalnim i neformalnim oblicima nove religioznosti, te ih međusobnu uspoređivati i, posljedično, razlikovati; c) moći ih djelimično kritički osloviti iz perspektive: 1) tradicionalne religioznosti 2) vlastitog muslimanskog teološkog učenja. Vještine: Polaganjem ovoga predmeta, studenti će biti u mogućnosti: a) kompetentno razgovarati sa baštinicima nove religioznosti odnosno sljedbenicima NRP; b) u određenoj mjeri tumačiti učenja NRP, odnosno snagom apstraktnoga mišljenja razumjeti prirodu onih učenja koja nisu posebno obrađivana za vrijeme izvođenja silabusa; c) prepoznati nove teorije razvijane među NRP te ih, u određenoj mjeri, moći teološki valorizirati na osnovu poznavanja temeljnih karakteristika nove religioznosti. Kompetencije: Uspješnim savladavanjem propisanog gradiva, student će moći: <i>u profesionalnome smislu</i>, prepoznavati rješenja za realiziranje inicijalnog dijaloga sa savremenim kulturnim izrazima i društvenim vrijednostima te sa sljedbenicima odnosno aktivnim članovima NRP; preuzimati djelimičnu odgovornost u osmišljavanju različitih programa čiji je cilj oprezno, kritičko otvaranje prema izazovima nove religioznosti; <i>u ličnom aspektu</i>, steći nužne uslove za daljnje samostalno razvijanje u oblasti razumijevanja i djelimičnog valoriziranja savremenih oblika religioznosti.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	1. interaktivna predavanja 80 % 2. radionice 10 % 3. prezentacije studenata 10 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	a) redovni studenti 1. Polusemestralni usmeni ispit 40 % 2. Završni usmeni ispit 40 % 3. Prezentacije studenata 20 % b) vanredni studenti Polusemestralni usmeni ispit 50 % Završni usmeni ispit 50 %
Literatura:	Obavezna: 1. Adnan Silajdžić, „Križa religijskog identiteta u današnjem svijetu“ 2. Tomislav Ivančić, „Credo novih religioznih pokreta“ (u knjizi: <i>Novi religiozni pokreti</i> , str. 40.-57.); Mijo Nikić, „Fenomen novih religioznih pokreta istočne i zapadne provenijencije“ (u knjizi: <i>Novi religiozni pokreti: Zbornik radova sa znanstvenog simpozija Filozofskog fakulteta Družbe Isusove o novim religioznim pokretima</i> , Zagreb, Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 1997., str. 17.-29.) 3. Mijo Nikić, „Križa New Agea“, u časopisu: <i>Obnovljeni život</i> , 56/3, 2001., str. 373.-383.

	4. Wilhelm Bartz, „Mormoni“, u knjizi: <i>Sekte danas</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1984., str. 72.-79.; „Jehovini svjedoci“, u knjizi: <i>Magija – Cijela istina</i>, Zagreb, Verbum, 2012., str. 211.-225.; Wilhelm Bartz, „Adventisti“, u knjizi: <i>Sekte danas</i>, str. 29.-44.; Juraj Kolarić, „Hare Krišna“, u knjizi: <i>Novi religiozni pokreti</i>, str. 278.-284. 5. Otto Bischofberger, „Scijentološka Crkva“, u knjizi: <i>Novi religiozni pokreti</i>, Đakovo, 2002., Karitativni fond „UPT“, str. 24.-28.; Otto Bischofberger, „Transcendentalna meditacija (TM)“, u knjizi: <i>Novi religiozni pokreti</i>, str. 11.-15.; Danijel Sinani, „NLO religije – počeci i glavni oblici“, u časopisu: <i>Etnoantropološki problemi</i>, god. V, sv. 1, 2010., str. 119.- 127. i 133.-136.; 6. Sonja Miličević Vukelić, „Wicca – Kratki pregled uvjeta postanka i razvoja wiccanske prakse od 19. do 21. stoljeća“, u knjizi: <i>(Neo)gnostički i (neo)paganski kultovi</i>, Zagreb, Veritas, 2016., str. 126.-138.; Bernhard Wensch, „Moderni satanizam“, u knjizi: <i>Satanizam: Crne mise, vjera u demone, kult vještica</i>, Đakovo, Karitativni fond „UTP“, 2010., str. 20.-36. 7. „Bioenergija“, str. 47.-62.; „Homeopatija“, str. 157.-166. (u knjizi: <i>Magija – cijela istina: Članci o okultizmu objavljeni u dvomjesečniku „Ljubite jedni druge“</i>, Zagreb, Pokret krunice za obraćenje i mir, 2012.) * UKUPNO 150 str. Dopunska: 1. <i>Novi religiozni pokreti: Zbornik radova sa znanstvenog simpozija Filozofskog fakulteta Družbe Isusove o novim religioznim pokretima</i>, Zagreb, Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 1997. 2. Samir Beglerović, <i>Geneza i razvoj moderne evropske ezoterijske tradicije</i>, Sarajevo, El-Kalem i Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2022.
--	--

Šifra predmeta: INAR 1302		Naziv predmeta: Konverzacija na arapskom jeziku	
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: 2.	Broj ECTS kredita: 5
Status: Izborni		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi		Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada	
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:		-usvajanje neophodnih jezičkih obrazaca i osposobljavanje kandidata za uspostavljanje svakodnevne komunikacije na arapskom jeziku kroz vještine slušanja, razumijevanja, govora, čitanja i pisanja; -usmeno izražavanje, čitanje i pisanje složenijih sadržaja, uz uvažavanje jezičke stvarnosti u govoru i pismu standardnog arapskog jezika; -vođenje i učešće u razgovoru i debati; -korištenje rječnika, audio i audio-vizuelnih sadržaja, savremena IT tehnologije, novina, časopisa i drugih izvora i literatura na arapskom jeziku; -uvid u izvornu literaturu na arapskom jeziku iz islamskih nauka;	
Tematske jedinice:		1. Upoznavanje i biografija; Porodica, porodični ambijent i relacije, rodbina; Stanovanje, stambeni prostor, uređenje stana;	

	2. Islam i kultura konzumiranja hrane; Zdrava hrana, piće, posjeta restoranu; 3. Mediji u islamu i njihovi povijesni korijeni; 4. Porodični ambijent i odgoj budućih čitalaca; 5. Djetinjstvo, mladost i djeca žrtve rata; 6. Ratovi, migracije, prognani, raseljeni i izbjeglice; 7. Prirodne katastrofe i nesreće; Vrijeme i klimatske promjene; 8. Fenomen zagađenosti i očuvanja životne okoline; 9. Fenomen nezaposlenosti i potrage za poslom; 10. Načela islama; priče ljudi koji su se vratili islamu; Ateizam; Islamofobija; 11. Čitanje odlomaka iz romana "Derviš i smrt" Meše Selimovića, prijevod na arapski dr. Ahmed Smajlović; 12. Moda i modni trendovi; Hidžab 13. Fenomen ovisnosti u životu pojedinca: alkohol, droge, kocka i načini njihovog suzbijanja; 14. Bolesti savremenog doba; Donorska mreža i doniranje organa; 15. Bosna i Hercegovina, Sarajevo, geografske, povijesne i kulturološke osobenosti; Putovanja:Upoznajmo Egipat i Maroko;
Ishodi učenja: (znanje, vještine, kompetencije, vrijednosni stavovi)	Kontinuirano usvajanje leksičkih sadržaja u skladu sa nastavnim gradivom kroz unapređenje jezičkih vještina: slušanja, razumijevanja, usmenog i pismenog izražavanja. Kroz dinamičnije sadržaje i složenije strukture razvijati vještinu percepcije i razumijevanja složenijih dijaloga i narativnih sekvenci arapskog jezika. Sposobnost usmenog i pismenog izražavanja, samostalno korištenje rječnika i prevođenje određenih tekstualnih sekvenci, vođenja složenijih oblika dijaloga i učešće u mini-debatama na zadate teme, pravilno čitanje i razumijevanje više zahtjevnih nevakaliziranih tekstova iz svakodnevnog života i tekstova koji tretiraju različite islamske teme; pisanje rezimea na arapskom jeziku u cilju jačanja jezičkih kompetencija; Ovladavanje leksičkim fondom od najmanje 1000 riječi i mogućnost razumijevanja i uspostavljanja svakodnevne komunikacije.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje SDG 10: Smanjenje nejednakosti
Metode izvođenja nastave:	Praćenje audio-vizualnih sadržaja; Uvodni razgovori i ovladavanje novom leksikom; Prezentacije; Vježbe konverzacije sa lektorom; Jezičke igre Debate; Predavanja gostujućih profesora;
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Provjera znanja vrši se na tri nivoa: 1.Polusestrialni usmeni ispit nosi 30% od ukupnog broja poena i realizira se u formi razgovora između studenata/ca, lektora i predmetnog nastavnika. 2.Čitanje i prezentacija knjige, pisanje rezimea na arapskom jeziku nosi 20% od ukupnog broja poena;

	3. Završni ispit u pismenoj i usmenoj formi nosi 40% od ukupnog broja poena (usmeno i pismeno izražavanje koje sukusira predene sadržaje); Prisustvo nastavi za redovne studente uz kontinuirane aktivnosti boduje se do 10% konačne ocjene. Za prolaznu ocjenu potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja i u konačnici imati min 55 % i na parcijalnim ispitima i u ukupnom bodovnom rezultatu. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.
Literatura:	Obavezna: -Al-‘arabiyya lil ḥayāt, III i IV, Maḥmūd Ismā‘īl Sīnī, Nāsif Muṣṭafā ‘Abdul‘azīz, Muṣṭafa Aḥmad Sulejmān, Ġāmi‘a al-Malik Su‘ūd, al-Mamlaka al-‘Arabiyya al-Su‘ūdiyya, al-Riyād, 1994.; -Al-‘arabiyya li ḡayr ‘abnāiha, Dirāsa wa hiwār fi šu‘ūn al-ḥayāt al-yawmiyya, I i II, Nazar ‘Abāza, Dār al-ṭaqāfa wa al-turāt, Dimašq, Suriyā, 2007.; -Ḥasān bin Muḥammad al-Musā‘id al-Šamarānī: <i>Al-‘Arabiyya li-l ‘Ālem</i>, Silsila fi ta‘līm al-luġa al-‘arabiyya li al-nātiqīn bi al-luġāt al-uḥrā, I, Ġāmi‘a al-Malik Su‘ūd, al-Mamlaka al-‘Arabiyya al-Su‘ūdiyya, al-Riyād, 2012. Dopunska: -<i>Al-‘Arabiyya bayna yadāyk</i>, I,II, III, Silsila fi ta‘līm al-luġa al-‘arabiyya li-ḡayr al-nātiqīn biha, Maġmū‘a min al-mu‘allifīn, al-Mamlaka al-‘Arabiyya al-Su‘ūdiyya, al-Riyād, 2005. -Muftić, Teufik: Gramatika arapskog jezika, Sarajevo, 1998. -Internetski izvori i informativni sadržaji; video clipovi i dokumentarni filmovi;

Šifra predmeta: INFI 0410	Naziv predmeta: Religija i pravo		
Ciklus:	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja: 30; Vježbe: 15)	

Odgovorni nastavnik/ci	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada
Preduslov za upis:	/
Cilj (ciljevi) predmeta:	Istraživanje religijske dimenzije prava i pravne dimenzije religije. Razmatraju se poimanje religije u pravu, historijski razvoj ideje slobode religije, međunarodni i domaći sistem zaštite prava na slobodu religije, odnosi države i religije u komparativnom ustavnom pravu i odnosi prava na slobodu religije i drugih ljudskih prava.
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje s planom predavanja. Definiranje religije u pravu. 2. Historijski razvoj ideje slobode religije. 3. Međunarodna i domaća zaštita slobode religije. 4. Modeli odnosa države i religije u komparativnom ustavnom pravu. 5. Islam i zapadnoevropski modeli odnosa države i religije. 6. Sloboda vjerovanja i vjerskog govora. 7. Iskazivanje religije i njena dopuštena ograničenja. 8. Polusestrialni ispit 9. Individualna savjest i država. 10. Odnos prava na slobodu religije i drugih ljudskih prava 11. Religijska autonomija. 12. Saradnja države i religijskih zajednica. 13. Religijsko obrazovanje u školama. 14. Religija i politika. 15. Rezime
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student će biti u stanju da: a) predstave i protumače najvažnije odredbe međunarodnih i domaćih pravnih dokumenata koje garantiraju pravo na slobodu religije i pravo na nediskriminaciju na osnovu religije ili uvjerenja; b) objasne kako funkcioniraju međunarodni i domaći mehanizmi pravne zaštite slobode religije; c) elaboriraju historijski razvoj ideje slobode religije; d) diferenciraju različite modele uređenja odnosa između države i religije u komparativnom ustavnom pravu; e) analiziraju ključne komponente normativnog jezgra prava na slobodu religije, kao što su sloboda vjerovanja i vjerskog govora, sloboda iskazivanja religije i dr. služeći se konkretnim primjerima iz prakse domaćih i međunarodnih sudova; f) diskutiraju o područjima preklapanja ali i tenzijama između prava na slobodu religije i drugih ljudskih prava.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Oblici i metode izvođenja nastave: predavanja, seminar i vježbe; prezentacije, diskusije i dijaloške metode, radionice, rad u parovima, tekstualna metoda, studije slučaja, samostalni zadaci i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Seminarski rad: 20 % Aktivnost na predavanjima: 10 % Polusestrialni pismeni ispit I: 35 % Završni ispit: 35 % Konačna ocjena formira se sabiranjem bodova ostvarenih u okviru različitih provjera znanja.
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Karčić, Fikret, <i>Religija i pravo: kratak uvod</i>, Connectum, Sarajevo, 2011., 70 str.

	2. Begović, Nedim, “Ustavni okvir i Zakon o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u BiH”, u: Edin Šarčević i Drago Bojić (ur.), <i>Sekularnost i religija: BiH i regija</i>, Fondacija Centar za javno pravo, Sarajevo, 2015., str. 71-98. 3. <i>Sloboda vjere ili uvjerenja: priručnik</i>, ur. Tore Lindholm (i dr.), prijevod: Nedim Begović i Azra Mulović, CNS, Sarajevo, 2015., str. 67-86, 139-242, 299-354. 4. Odredbe o pravu na slobodu religije i nediskriminaciji na osnovu religije ili uvjerenja u ključnim međunarodnim i domaćim pravnim dokumentima <i>Dopunska:</i> 1. <i>Religija i pravo: hrestomatija</i>, priredio: Fikret Karčić, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2004. 2. Kovačević, Emir, <i>Sloboda vjere u praksi Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu</i>, Friedrich-Naumann-Stiftung für die Freiheit Bosnien-Herzegowina, Sarajevo, 2013. 3. Kovačević, Emir, <i>Sloboda vjere na radnom mjestu u SAD</i>, CNS, Sarajevo, 2015. 4. <i>Sloboda vjere ili uvjerenja: priručnik</i>, ur. Tore Lindholm (i dr.), prijevod: Nedim Begović i Azra Mulović, CNS, Sarajevo, 2015. (poglavlja koja nisu svrstana u obaveznu literaturu). 5. <i>Religija i sekularna država</i>, urednik: Ahmet Alibašić, Fondacija Konrad Adenauer, European Abrahamic Forum i Međureligijski institut u BiH, Sarajevo, 2007. 6. Begović, Nedim, „Iskazivanje vjere na radnom mjestu: presude Evropskog suda za ljudska prava o predstavkama muslimanskih apelanata“, <i>Context</i>, I/2014., br. 2, str. 21-38. 7. Begović, Nedim, „Definiranje slobode religije u savremenoj islamskoj misli“, <i>Zbornik radova</i>, Univerzitet u Sarajevu - Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2015., br. 18/2014., str. 133-142. 8. Begović, Nedim, „Institucionalizacija islama iz perspektive evropskih standarda o autonomiji vjerskih zajednica“, <i>Novi Muallim</i>, Udruženje ilmijske Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, XVI/2015, br. 63, str. 22-29. 9. Begović, Nedim, „Vjerski simboli u javnoj sferi: uporednopravna perspektiva“, <i>Novi Muallim</i>, Udruženje ilmijske Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, XII/2011., br. 45, str. 43-50.
--	--

Šifra predmeta: INHA 0408		Naziv predmeta: Hadiski tekstovi	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 30 Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ciljevi predmeta su: - da se studenti upoznaju na koji način Božiji Poslanik, s.a.v.s., govori o temeljnim doktrinarnim, moralnim i šerijatskopравnim pitanjima kako bi se i sami duhovno, moralno i intelektualno izgrađivali; - da se studenti osposobe za samostalno čitanje i razumijevanje klasičnih hadiskih tekstova.		

Tematske jedinice:	1. Upoznavanje s osnovnom terminologijom, leksikom i metodologijom koju su koristili hadiski naučnici u sačinjavanju svojih djela 2. Poglavlje o vjerovanju iz djela <i>Sahihu Muslim bi šerh en-Nevevi</i> 3. Objašnjenje pojmova <i>iman, islam i ihsan</i> 4. Temelji islama 5. Namaz kao temelj islama 6. Vjerovanje koje uvodi u džennet 7. Rekapitulacija / ZOT 8. Poglavlje o samokontroli (<i>murakabi</i>) iz djela <i>Nuzhetul-muttekin šerh Rijadis-salihin</i> 9. Poglavlje o svjesnosti Allaha, dž.š. 10. Poglavlje o oslanjanju na Allaha, dž.š. 11. Poglavlje o istrajnosti 12. Poglavlje o znanju iz djela <i>Fethul-Bari bi šerh Sahih el-Buhari</i> 13. Poglavlje o moralu iz djela <i>Subulus-selam šerh Bulugil-meram</i> 14. Poglavlje o namazu iz djela <i>Subulus-selam šerh Bulugil-meram</i> 15. Rekapitulacija svih tema
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti upoznati na koji način Božiji Poslanik, s.a.v.s., govori o temeljnim doktrinarnim, moralnim i šerijatskopравnim pitanjima. Vještine: Studenti će moći samostalno čitati i razumijevati klasične hadiske tekstove. Kompetencije: Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne da se i sami duhovno, moralno i intelektualno izgrađuju na temelju uzornog života Muhammeda, s.a.v.s.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej, prezentirati ga i odbraniti pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, polusestrialni ZOT 30%, a Završni usmeni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	Obavezna: <i>Hadiski tekstovi</i> (hrestomatija), (prir. Zuhdija Hasanović), Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2013. Dopunska: Buhari (El-) Muhammed ibn Ismail, <i>Sahihul-Buhari</i>, Dar ihjait-turasil-arebi, Bejrut, (bez godine izdanja) Muslim ibn el-Hadždžadž, <i>Sahih Muslim</i>, Dar ihjail-kutubil-arebijja, 1374 h.g. San'ani (Es-) Muhammed ibn Ismail, <i>Subulus-selam šerh Bulugil-meram</i>, Mekteba el-me'arif lin-nešr vet-tevzi', Rijad, (bez godine izdanja) Han (El-) Mustafa Seid i dr., <i>Nuzhetul-muttekin šerh Rijadis-salihin</i>, Mu'essesa er-risala, Bejrut, 1987.

Šifra predmeta: INHA 0409	Naziv predmeta: Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa (tahrizul-ehadis)		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 45	

		Predavanja 30 Vježbe 15
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada	
Preduslov za upis:	/	
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ciljevi predmeta su da: • studenti budu upoznati s metodologijom pronalaženja i evaluacije hadisa; • osposobi studente da samostalno mogu pronaći hadis u izvornim zbirkama te utvrditi njegov stupanj vjerodostojnosti.	
Tematske jedinice:	1. Leksička i terminološka definicija <i>tahridža</i>, ukazivanje na njegovu važnost i koristi. 2. Kratak osvrt na historijski razvoj <i>tahridža</i>. 3. Prva djela koja su napisana o <i>tahridžu</i>. Ciljevi koji se žele postići <i>tahridžom</i>. 4. Osnovne karakteristike pet metodologija koje se primjenjuju kod <i>tahridža</i>. 5. Struktura metodologije pisanja hadiskih djela. Hadiska djela tematske prirode: <i>džami'</i>, <i>sunen</i>, <i>musannef</i>, <i>muveffa'</i>, 6. <i>Medžami'</i>, <i>zeva'id</i>, <i>mustedrek</i>, <i>mustahredž</i> i <i>džuz</i>. Hadiska djela u kojima su hadisi poredani po prenosiocima (<i>ravijama</i>): <i>musned-mesaniid</i>, <i>mu'džem</i> – <i>me'adžim</i> i <i>taref</i> – <i>atraf</i>. Hadiska djela u kojima su hadisi poredani <i>elifbaom</i>. 7. Pronalaženje hadisa (<i>tahridž</i>) prema početku hadisa. Podobnosti i poteškoće ove metode. 8. Rekapitulacija/polusestrialni ZOT 9. Pronalaženje hadisa na osnovu jedne od riječi navedenih u tekstu hadisa. Odlike i nedostaci ovog metoda. 10. Pronalaženje hadisa (<i>tahridž</i>) na osnovu prvog prenosioca (<i>ravije</i>) u nizu prenosilaca. Odlike i nedostaci ove metode. 11. Pronalaženje hadisa na osnovu teme dotičnog hadisa. Odlike i nedostaci ove metode. 12. Pronalaženje hadisa (<i>tahridž</i>) na osnovu očite osobine bilo u nizu prenosilaca ili tekstu hadisa. Odlike i nedostaci ove metode. 13. Brojnost djela na koja se može primijeniti ova metoda. 14. Najpoznatiji softverski programi i elektronske baze hadisa koji omogućavaju pronalaženje hadisa. 15. Rekapitulacija svih tema.	
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva poznavati metodologiju pronalaženja i evaluacije hadisa. <i>Vještine:</i> Studenti će moći samostalno pronaći hadis u izvornim zbirkama te utvrditi njegov stupanj vjerodostojnosti. <i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i iskustva neophodna za valjano razumijevanje metodologije pronalaženja i evaluacije hadisa i bit će u stanju samostalno pronaći hadis u izvornim zbirkama te utvrditi njegov stupanj vjerodostojnosti.	
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje	
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej, prezentirati ga i odbraniti pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.	

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, polusemestralni ZOT 30%, a Završni usmeni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	Obavezna: - Tahhan (Et-) Mahmud, <i>Usulut-tahridž ve dirasetul-esanid</i> , Mektebetul-me'arif, Bejrut, 1981. Dopunska: - Abdulmehdi ibn Abdulkadir ibn Abdulhadi, <i>Muhadarat fit-tahridž</i> , Džami'atul-Ezher, 1987. - Beka'i 'Ali Najif, <i>Tahridžul-hadisiš-šerif</i> , Darul-bešair el-islami, Bejrut, 1921.

Šifra predmeta: INHA 0410		Naziv predmeta: Normativni hadisi	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 30 Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je: • upoznati studente s hadisima koji normiraju temeljna šerijatskoppravna pitanja		
Tematske jedinice:	16. Značaj šerijatskopravnog normiranja temelja islama 17. Taharet, abdest, tejemum, mjesečno pranje i gusul 18. Namaska vremena, uvjeti namaza, skrušenost u namazu, skraćivanje i spajanje namaza 19. Džamija 20. Vrste namaza 21. Namaz za umrlog 22. Rekapitulacija/ZOT 23. Vrste posta 24. Itikaf i teravijah namaz 25. Sadekatul-fitr 26. Zekat, obaveznici zekata, kategorije primalaca 27. Obaveznost hadža, vrste i sastavni dijelovi 28. Sklapanje bračnog ugovora 29. Dopuštene i zabranjene forme kupoprodajnih transakcija 30. Rekapitulacija svih oblasti		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti u stanju razumijevati hadisku terminologiju koja se odnosi na šerijatskoppravna pitanja. Vještine: Studenti će biti u stanju čitati i pravilno razumijevati hadisku literaturu koja se bavi šerijatskoppravnim pitanjima. Kompetencije: Studenti će posjedovati teorijsko znanje i iskustva neophodna da o temeljnim šerijatskoppravnim pitanjima govore relevantno pozivajući se na autentične kur'anske i hadiske tekstove.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje		

Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej, prezentirati ga i odbraniti pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, polusemestralni ZOT 30%, a Završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	Obavezna: Tahavi (Et-), <i>Šerh me'anil-asar</i> , Alemul-kutub, Bejrut, 1994. Dopunska: San'ani (Es-), <i>Subulus-selam šerh Bulugil-meram</i> , Džem'ijja Ihja'it-turasil-islami, Kuvajt, 1997.

Šifra predmeta: INHA 0411		Naziv predmeta: Pedagoško djelovanje Muhammeda, s.a.v.s.	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 30 Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ciljevi predmeta su da: • studenti budu upoznati s glavnim faktorima odgoja u uzornom životu Muhammeda, s.a.v.s. • osposobi studente da na pozitivan način djeluju na izgrađivanje odgojnih faktora u svojim sredinama		
Tematske jedinice:	1. Pedagoška dimenzija Poslanikove, s.a.v.s., ličnosti 2. Poslanikovo, s.a.v.s., formiranje pozitivnih faktora odgoja 3. Izgrađivanje budućih roditelja kao odgajatelja 4. Izgrađivanje harmonične porodice kao bitnog odgojnog faktora 5. Izgrađivanje zajednice 6. Izgrađivanje odgojno-obrazovnih institucija 7. Poimanje slobodnog vremena 8. Permanentni odgoj (odgoj odraslih) 9. Rekapitulacija / polusemestralni ZOT 10. Načela Poslanikovog, s.a.v.s., odgojnog rada. Načelo svrsishodnosti 11. Načelo aktivnosti i pozitivne orijentacije 12. Načelo mnogostranosti i primjerenosti 13. Načelo individualizacije i socijalizacije 14. Načelo jedinstvenosti i dosljednosti 15.Rekapitulacija svih tema.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva poznavati glavne faktore odgoja u uzornom životu Muhammeda, s.a.v.s. Vještine: Studenti će moći identificirati najznačajnije faktore i načela u odgoju ličnosti i primjenjivati najprimjerenija načela u svoj radu.		

	<i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i iskustva neophodna da daju svoj doprinos pravilnom razvijanju različitih faktora odgoja te da u svom odgojnom radu koriste najprimjerenija načela.
Cilj održivog razvoja (SDG):	-
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej, prezentirati ga i odbraniti pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, polusemestralni ZOT 30%, a Završni, pismeni i usmeni, ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	Obavezna: Abduldževad es-Sejjid Bekr, <i>Felsefetut-terbijetil-islamijja fil-hadisiš-šerif</i>, Darul-fikril-'arebi. Ali Abdulhalim Mahmud, <i>Osnovi islamske pedagogije: elementi islamskog pedagoškog tretiranja formativnog perioda djetinjstva i mladosti</i>, (prijevod s arapskog: Mehmed Kico), Islamski pedagoški fakultet u Zenici, Zenica; El-Kelimeh, Novi Pazar, 2008. Dopunska: Bešir Ekrem i Muhammed Rida, <i>Odgoj djece u svjetlu Kur'ana i sunneta (sa praktičnim primjerima za razne uzraste)</i>, (s engleskog preveo: Amir Mehić), Ilum, Bužim, 2007. Jusuf Hattar Muhammed, <i>Et-Terbija el-imanijja ven-nefsijja lil-evlad fi dav'i ilmin-nefs veš-šeriatil-islamijja</i>, El-Hadžerul-esved, Damask, 2002. Kurdić Šefik, <i>Pedagogija Muhammeda, a.s.: prikaz odgojnih metoda posljednjeg Allahovog poslanika</i>, Islamski pedagoški fakultet u Zenici, Zenica, 2011. Kutb Muhamed, <i>Menhedžut-terbijetil-islamijja</i>, Daruš-šuruk, Bejrut. Muhamed Nur ibn Abdilhafiz, <i>Menhedžut-terbijetin-nebevijja lit-tifl</i>, Darul-vefa..., El-Mensura, 1993. Mursi Muhammed, <i>Umijeće podizanja djece. Praktična islamska pedagogija za savremeno doba</i>, Srebreno pero, Sarajevo, 2004. Ulvan Abdullah Nasih, <i>Terbijetul-evlad fil-islam</i>, Darus-selam, El-Kahira, 1996. Vukasović Ante, <i>Pedagogija</i>, Zagreb, 1991.

Šifra predmeta: INHA 0412	Naziv predmeta: Tradicijske odgojne teme		
Ciklus: I	Godina: IV	Semestar: VII ili VIII	Broj ECTS kredita: 5
Status: Izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ciljevi predmeta su da:		

	• studenti budu upoznati s temeljnom terminologijom, leksikom i metodologijom koja je zastupljena u hadiskim zbirkama u kojima se obrađuju odgojne teme te na koji način Božiji Poslanik, s.a.v.s., govori o moralnim principima i normama i kako ih pretače u konkretne modalitete življenja • ugledajući se na Poslanikove, s.a.v.s., nenadmašne riječi i njegovu uzornu praksu izgrađuje kod studenta najviše duhovne, moralne i intelektualne kvalitete.
Tematske jedinice:	1. Općenito o odgoju i moralu kroz termine (<i>edeb, huluk</i>) koji se koriste u hadiskim zbirkama 2. Poglavlje o iskrenosti i pokajanju 3. Poglavlje o strpljivosti i samokontroli 4. Poglavlje o svjesnosti Allaha, dž.š., i pouzdanju 5. Poglavlje o umjerenosti i istrajnosti 6. Poglavlje o poticanju na dobro i sprečavanju negativnosti 7. Rekapitulacija / ZOT 8. Poglavlje o natjecanju i potpomaganju u dobru 9. Poglavlje o međusobnom poštivanju i uvažavanju drugih 10. Poglavlje o uspostavljanju dobrih međuljudskih odnosa 11. Poglavlje o samilosti i potpomanju ugroženih kategorija društva 12. Poglavlje o izražavanju posebne pažnje prema ženi 13. Poglavlje o pažnji i samilosti prema roditeljima 14. Poglavlje o podršci i poticaju mladih 15. Rekapitulacija svih oblasti.
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva poznavati temeljnu terminologiju, leksiku i metodologiju koja je zastupljena u hadiskim zbirkama u kojima se obrađuju odgojne teme te na koji način Božiji Poslanik, s.a.v.s., govori o moralnim principima i normama i kako ih pretače u konkretne modalitete življenja. <i>Vještine:</i> Studenti će moći nedvojbeno i argumentirano praviti razliku između pozitivnog i negativnog ponašanja te biti potaknuti da istrajavaju u pozitivnom djelovanju. <i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i iskustva neophodna da pozitivno moralno djeluju u okruženju u kojem se nalaze.
Cilj održivog razvoja (SDG):	-
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej, prezentirati ga i odbraniti pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, polusestrialni ZOT 30%, a Završni , usmeni, ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	Obavezna: Mustafa Seid el-Hin i dr., <i>Nuzhetul-muttekin šerh Rijadis-salihin</i>, Mu'essesetur-risala, Bejrut, 1977. Dopunska: Kurdić Šefik, <i>Pedagogija Muhammeda, a.s.: prikaz odgojnih metoda posljednjeg Allahovog poslanika</i>, Islamski pedagoški fakultet u Zenici, Zenica, 2011. Kutb Muhamed, <i>Menhedžut-terbijetil-islamijja</i>, Daruš-šuruk, Bejrut.

	Ulvan Abdullah Nasih, <i>Terbijetul-evlad fil-islam</i> , Darus-selam, El-Kahira, 1996.
--	---

Šifra predmeta: INIC 0408		Naziv predmeta: Historija Osmanske države	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja: 30; Vježbe: 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj predmet nudi uvid u uspon, razvoj, pad te unutarnju organizaciju i funkcioniranje Osmanske države. Posebna pažnja posvećena je osmanskim stavovima prema Evropi, evropskoj renesansi, znanstvenoj i tehnološkoj revoluciji, pokušajima reforme države, ulozi evropskih sila u dezintegraciji Osmanske države, položaju nemuslimana i osmanskom naslijeđu u Evropi. Pitanja uzajamnih predstava i predrasuda između Evropljana i Osmanlija tokom različitih stoljeća bit će posebno fokusirana. Predmet ima za cilj proširiti i produbiti studentsko razumijevanje osmanske historije i naslijeđa.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Od osnivanja do Kučuk Kajnardže: nastanak i razvoj 2. sedmica: Od osnivanja do Kučuk Kajnardže: vrhunac 3. sedmica: Od osnivanja do Kučuk Kajnardže: poljuljana moć 4. sedmica: Od Kučuk Kajnardže do propasti: početak dugoga kraja 5. sedmica: Od Kučuk Kajnardže do propasti: reforme 6. sedmica: Od Kučuk Kajnardže do propasti: godine raspada 7. sedmica: Unutrašnje uređenje: država i dvor 8. sedmica: Polusemestralni ispit 9. sedmica: Unutrašnje uređenje: centralna i pokrajinska uprava 10. sedmica: Privredni i društveni život 11. sedmica: Religija i kultura 12. sedmica: Osmanska kultura suživota 13. sedmica: Osmanska kultura suživota 14. sedmica: Osmansko otkriće evrope 15. sedmica: Evropske predstave o osmanskom carstvu i društvu		
Ishodi učenja:	Student bi nakon odslušanog predmeta trebao biti sposoban:		

(znanje, vještine, kompetencije)	• prezentirati najznačajnije događaje, procese, institucije i ličnosti historije Osmanske države; • kritički promišljati ključne teme historije Osmanske države iz više perspektiva; • otkrivati veze između osmanske i evropske civilizacije, uzroka uspona i slabljenja Osmanske države, kontinuiteta i diskontinuiteta u prisustvu osmanskog naslijeđa na Balkanu
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	1. predavanja, 2. vježbe, 3. video prezentacije, 4. čitanje originalnih izvora, 5. studentske prezentacije, 6. konsultacije, 7. mentorski rad, 8. istraživanje, 9. kvizovi
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Učešće u nastavi (za vanredne studente na instruktivnoj nastavi) 10%; - esej na temu odobrenu od nastavnika 20%; - Pismeni polusestrialni ispit 30%; - Pismeni Završni ispit 40%. Za prolaznu ocjenu, pored prisustva nastavi i vježbama, potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja, tj. osvojiti 55% bodova na vježbama i dva ispita pojedinačno.
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Hrestomatija <i>Historija Osmanske države</i>, ur. Ahmet Alibašić. 2. Bilješke sa predavanja. <i>Dopunska:</i> 1. Ihsanoglu, Ekmeleddin, prir., <i>Historija Osmanske države i civilizacije</i>, Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 2008. 2. Halil Inalcik, <i>An Economic and Social History of the Ottoman Empire</i> 3. NetinHeper, <i>Historical Dictionary of Turkey</i> 4. Daniel Goffman et al., <i>The Ottoman Empire and Early Europe</i> 5. Cemal Kafadar, <i>Between Two World: The Construction</i> 6. Bernard Lewis, <i>The Emergence of Modern Turkey</i> 7. Aslı Çakırman, <i>From "Terror of the World" to the "Sick Man of Europe": European Images of Ottoman Empire</i> 8. Donald Quataert et al, <i>The Ottoman Empire 1700-1922</i> 9. Kemal Karpat, <i>The Politicization of Islam: Reconstructing Identity, State, Faith, and Community in the Late Ottoman State</i> 10. Heath W. Lowry, <i>The Nature of the Early Ottoman State</i> 11. Kate Fleet and David Morgan, <i>European and Islamic Trade in the Early Ottoman State: The Merchants of Genoa and Turkey</i> 12. Benjamin C. Fortna, <i>Imperial Classroom: Islam, the State and Education in the Late Ottoman Empire</i> 13. Karen Barkey, <i>Bandits and Bureaucrats: The Ottoman Route to State Centralization</i>

	14. Dietrich Jung, <i>Turkey at the CrossRoads: OttomanLegacies and a Greater Middle East</i>
--	---

Šifra predmeta: INIC 0409		Naziv predmeta: Islamska kultura na Balkanu (ENG)	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Stjecanje temeljnih uvida u pojmovna određenja i poglede na pitanje o islamskoj kulturi; o mjestu Balkana u evropskoj imagologiji; o nastanku i razvoju islamske kulture na Balkanu od prvih dodira Balkana s muslimanima do osmanskih osvajanja; o uticaju osmanske vladavine na život balkanskih naroda na polju razvoja gradova, obrazovnih ustanova, kulture stanovanja, ishrane, jezika i književnosti; o promjenama u kulturi balkanskih naroda nastalim povlačenjem Osmanskog carstva i jačanjem nacionalizma; o uticaju socijalističke ideologije na kulturu balkanskih muslimana; te o izazovima i mogućnostima koje za oblikovanje i očuvanje kulture balkanskih muslimana danas pružaju savremene tehnologije.		
Tematske jedinice:	1. Pojmovna određenja (islamsko vs. muslimansko). 2. Balkan vs. jugoistočna Evropa: predodžbe, predstave, teorije i koncepti 3. Muslimansko prisustvo na Balkanu prije Osmanlija: muslimani u srednjovjekovnoj Mađarskoj, Dobrudži, Bugarskoj i naJadranskoj obali. 4. Religijska obraćenja u osmanskome periodu 5. Razvoj gradova u doba Osmanskog carstva 6. Odnosi kršćana i muslimanana Balkanu u osmanskome periodu: fanarioti, franjevci i Jevreji i dodiri s muslimanima 7. Susreti i prožimanja u kulturi balkanskih naroda u osmanskome periodu: jezik, muzika, kuhinja i svakodnevni život 8. Susreti i prožimanja u kulturi balkanskih naroda u osmanskome periodu: jezik, muzika, kuhinja i svakodnevni život 9. Obrazovne ustanove, kultura knjige i biblioteke 10. Književno stvaralaštvo balkanskih muslimana u doba Osmanskog carstva 11. Arhitektura i umjetnost 12. Evropski kulturni uticaji na balkanske muslimane 1878-1945. 13. Socijalističko društveno uređenje i kultura: Jugoslavija, Albanija i Bugarska 1945-1990. 14. Islamska kultura na Balkanu u digitalnom dobu 15. Rekapitulacija		
Ishodi učenja	Znanje: predstavljanje ključnih odrednica kulture muslimana Balkana u njihovom sinhronijskom i dijahronijskom trajanju u suodnosu sa njihovim kršćanskim susjedima. Vještine: kritičko promišljanje obrađenih pojmova, historijskih događaja i procesa. Kompetencije: sposobnost predstavljanja ključnih tema i pitanja iz historije islamske kulture na Balkanu iz više perspektiva; sposobnost predstavljanja kontinuiteta i promjene u kulturnoj historiji muslimana Balkana		

Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	1. Predavanja 60% 2. Posjeta muzejima i čitanje originalnih izvora 20% 3. Prezentacije studenata 20%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 5%; - Seminarski rad (pisani rad+prezentacija) 25%; - Pismeni Polusemestralni ispit 35% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni pismeni Polusemestralni ispit 35% (iz gradiva za drugih sedam sedmica)
Literatura:	Obavezna 1. Muhamed Hadžijahić, <i>Porijeklo bosanskohercegovačkih muslimana</i>, Sarajevo, 1990. 2. Noel Malcolm, <i>Bosna: kratka povijest</i>, Sarajevo, 2001. 3. Džemal Čehajić, <i>Derviški redovi u jugoslovenskim zemljama</i>, Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 1986. 4. Fikret Karčić, <i>Bošnjaci i izazovi modernosti: kasni osmanlijski i habsbuški period</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1425/2004. 5. Balić, Smail. <i>Kultura Bošnjaka, muslimanska komponenta</i>, Izdavačko prometno preduzeće «R&R» Tuzla, drugo izdanje, Zagreb, 1994. Dopunska 1. <i>Albania and the Albanians: Selected Articles and Letters 1903-1944, with an introduction by Harry Hodginson</i>, edited by Bejtullah Destani. Center for Albanian Studies, London, 2001. 2. Bojan Aleksov, „Adamant and Tracherous: Serbian Historians on Religious Conversions“ in <i>Converting Cultures, Religion, Ideology and Transformations of Modernity</i>, eds. Dennis Washburn and Kevin A. Reinhart. Brill, 2007. 3. Ahmet Alibašić, „Images of the Ottomans in History Textbooks in Bosnia and, Hercegovina“, in <i>Images of the Religious Other: Discourse and Distance in the Western Balkans</i>, ed. Christian Moe. CEIR: Novi Sad, 2008, str. 39-71. 4. Ines Aščerić-Todd, <i>Dervishes and Islam in Bosnia: Sufi Dimensions to the Formation of Bosnian Muslim Society</i>. Brill, 2015. 5. Xavier Bougarel, <i>Islam and Nationhood in Bosnia-Herzegovina: Surviving Empires</i>. Bloomsbury Academic, 2017. 6. Nathalie Clayer i Xavier Bougarel. <i>Europe's Balkan Muslims: a New History</i>. Hurst C & Company Publishers Limited, 2017.

	7. Tijana Krstić, <i>Contested Conversions to Islam: Narratives of Religious Change in the Early Modern Ottoman Empire</i>. Stanford University Press, 2014. 8. Mark Mazower, <i>Salonica, City of Ghosts: Christians, Muslims and Jews (1430-1950)</i>. HarperCollins, 2004. 9. Ina Merdjanova, <i>Rediscovering the Umma: Muslims in the Balkans Between Nationalism and Transnationalism</i>. Oxford University Press, 2013.
--	--

Šifra predmeta: INIC 0410	Naziv predmeta: Islamske institucije		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja: 30; Vježbe: 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj predmet ima za cilj upoznati studente sa kur'ansko-sunnetskim osnovama islamskih institucija, njihovim nastankom, glavnim karakteristikama i historijskim razvojem kroz predstavljanje osnovnih političkih, vojnih, pravosudnih, privrednih, obrazovnih i znanstvenih institucija islamske civilizacije.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Kur'ansko-sunnetski temelji islamskih institucija 2. sedmica: Poslanik i poslanikova džamija 3. sedmica: Islamski grad (<i>medina</i>) i njegove institucije 4. sedmica: Islamska država i njene institucije 5. sedmica: Upravne institucije 6. sedmica: Vojne institucije 7. sedmica: Pravosudne institucije 8. sedmica: Rekapitulacija/Test 9. sedmica: Institucije kontrole i nadzora 10. sedmica: Privredne, fiskalne i esnafske institucije 11. sedmica: Obrazovne i znanstvene institucije 12. sedmica: Bosanski divan 13. sedmica: Sarajevski kadija i bosanski munla 14. sedmica: Institucije muslimana u dijaspori 15. sedmica: Rekapitulacija svih oblasti		
Ishodi učenja: (znanje, vještine, kompetencije)	Student bi nakon odslušanog predmeta trebao biti sposoban: • Predstaviti najznačajnije institucije islamske civilizacije, njihovu genezu, funkcije i povijesni značaj; • kritički promišljati ključne institucije islamske civilizacije iz više perspektiva; • otkrivati veze između institucija islamske i drugih civilizacija, uzroka uspona i slabljenja/nestanka pojedinih institucija, te kontinuiteta i promjene u tim institucijama.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	1. predavanja, 2. vježbe, 3. video prezentacije, 4. čitanje originalnih izvora, 5. studentske prezentacije, 6. konsultacije, 7. mentorski rad, 8. istraživanje, 9. kvizovi		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Učešće u nastavi (za vanredne studente na instruktivnoj nastavi) 10%; - esej na temu odobrenu od nastavnika 20%;		

	- Pismeni polusemestralni ispit 30%; - Pismeni Završni ispit 40%. Za prolaznu ocjenu, pored prisustva nastavi i vježbama, potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja, tj. osvojiti 55% bodova na vježbama i dva ispita pojedinačno.
Literatura:	Obavezna: 1. Hrestomatija <i>Islamske institucije</i>, ur. Ahmet Alibašić. 2. Bilješke sa predavanja. Dopunska: 1. <i>Enciklopedija islama</i>, Sarajevo, 2007. 2. Lapidus, Ira, <i>Historija islamskog svijeta</i>, Sarajevo, Libris, 2019. 3. Nerkez Smailagić, <i>Leksikon islama</i>, Svjetlost, Sarajavo, 1990. 3. <i>The Encyclopaedia of Islam</i>, Leiden, 2. i 3. izdanje, Brill. 4. TurkiyeDiyanetVakfi, <i>Institucije islamske civilizacije</i>, Sarajevo, CNS, 2017.

Šifra predmeta: INIC 0411		Naziv predmeta: Studije genocida	
Ciklus:	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja: 30 i Vježbe: 15)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj predmet ima cilj da studente upozna sa pojmom, historijom, okolnostima i posljedicama fenomena genocida u njegovim najrazličitijim oblicima s naglaskom na moderno doba. U tom kontekstu bit će obrađeni karakteristični primjeri genocida u svijetu. Posebna pažnja bit će posvećena agresiji na Bosnu i Hercegovinu 1992-1995 i genocidu nad Bošnjacima, posebno u pogledu motiva (historijska pozadina i korijeni mržnje, neposredni uzroci genocida, uloga ideologije, propagande), sredstava (organiziranje i izvršenje genocida, identificiranje žrtava, psihologija ubica, uloga posmatrača), međunarodnog odgovora (Šta se znalo? Šta je učinjeno? Šta je moglo biti učinjeno? Koja je odgovornost međunarodne zajednice?) i savremenih posljedica (procesuiranja zločina genocida, reparacija, restitucije, predstavljanja u umjetnosti i književnosti, sjećanja, suočavanja sa individualnom i kolektivnom prošlošću, pomirenjem).		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Uvod: definicija; kako izučavati genocid: mikro i makro plan; komparacije; Genocid prije 20. st.: Korijeni savremenog genocida; 2. sedmica: Genocid u 20. stoljeću I: Ekstremni genocid - Holokaust 3. sedmica: Genocid u 20. stoljeću II: Genocid na kraju 20. st.: Bosna i Ruanda 4. sedmica: Genocid u 20. stoljeću III: Zašto je 20. st. bilo stoljeće genocida? 5. sedmica: Motivi, historijska podloga i neposredni faktori koji kulminiraju u genocidu – slučaj BiH 6. sedmica: Sredstva: organizovanje genocida, identifikovanje žrtve, psihologija počinioca i uloga pasivnih posmatrača – slučaj BiH 7. sedmica: Implementacija: Ubijanja, deportiranje,		

	8. sedmica: Polusemestralni ispit 9. sedmica: Implementacija II: logori, silovanje; Kulturocid / Duhovni genocid 10. sedmica: Vjera i genocid; Zločini na prostoru HZ Herceg Bosne; Odgovornost legalnih vlasti BiH i Armije BiH 11. sedmica: Šta je učinjeno i šta je moglo biti učinjeno? – slučaj BiH: Odgovornost međunarodne zajednice za intervenciju; Embargo 12. sedmica: Posljedice i suočavanje s njima Krivica; Suđenje državama i pojedincima: Njemačka i Japan, Kambodža, MKSJ, MKS 13. sedmica: Reparacije: Jevreji, Romi, BiH; Restitucija: Njemačka, Japan, BiH; Sjećanje 14. sedmica: Pomirenje, praštanje i vjerske zajednice: Njemačka i Japan, BiH; Predstavljanje: film, muzeji, memorijali, literatura 15. sedmica: Poricanje i skrivanje; Dobri ljudi u zlim vremenima: pravednici
Ishodi učenja: (znanje, vještine, kompetencije)	Student bi nakon odslušanog predmeta trebao biti sposoban: - prezentirati pojam, historiju, najčešće okolnosti i posljedice fenomena genocida u njegovim najrazličitijim oblicima s naglaskom na moderno doba; - kritički promišljati slučajeve genocida u savremenom dobu; - suočavati se sa fenomenom genocida bez zapadanja u simplificirana objašnjenja i rješenja temeljena na mržnji.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	1. predavanja, 2. vježbe, 3. video prezentacije, 4. čitanje originalnih dokumenata/izvora, 5. studentske prezentacije, 6. konsultacije
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Učešće u nastavi (za vanredne studente na instruktivnoj nastavi) 10%; - Pravovremena izrada eseja 20%; - Pismeni polusemestralni ispit 30%; - Pismeni Završni ispit 40%. Za prolaznu ocjenu, pored prisustva nastavi i vježbama, potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja, tj. osvojiti 55% bodova na vježbama i dva ispita pojedinačno.
Literatura:	Obavezna: 3. Hrestomatija <i>Studije genocida</i>, ur. Ahmet Alibašić. 4. Bilješke sa predavanja Dopunska: Balić, Smail, „Međuvjersko pomirenje“, <i>Most</i>, vol. 26, br. 128-29 (39-40) (juli-aug. 2000). Čekić, Smail, <i>Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu: planiranje, priprema, izvođenje</i>, Sarajevo, Institut za istraživanje zločina i Kult B, 2004, 2 toma. Klakić, Slobodan, <i>Zločin bez kazne: genocid nad Srbima: dokumenti o progonu i teroru, svedočanstva o žrtvama, vremenu, mestu i sredstvima zločina</i>, Beograd: Litera, 1991. Kurdulija, Strahinja, <i>Atlas ustaškog genocida nad Srbima 1941-1945</i>, Beograd: Europublic, 1994.

	Mihrović, Azher i drugi, ur., <i>Žrtve srebreničke apokalipse</i>, Tuzla, Organizacija demobilisanih boraca općine Srebrenica, 2002, 97-100. Mihrović, Azher, <i>Nacionalno mitomansko prokletstvo</i>, Sarajevo, Kaligraf, 2002, 227-43. Mileusnić, Slobodan, <i>Duhovni genocid 1991-1995</i>. Beograd: Muzej Srpske pravoslavne crkve, 1996. Minić, Miloš, <i>Pregovori između Miloševića i Tuđmana o podjeli Bosne i Hercegovine u Karađorđevu marta 1991.</i>, Beograd, Društvo za istinu o antifašističkoj NOB u Jugoslaviji (1941-45), 1998. Nikčević, Vojislav P., <i>Istraga poturica: mit ili stvarnost</i>, Podgorica, Almanah, 2001. Opačić, Petar i drugi, ur., <i>Genocid nad Srbima u dvadesetom veku</i>, Beograd: IDD Grafopublik, 1992. Popović, Miodrag, <i>Vidovdan i časni krst</i>, Slavonski Brod, Beograd, 1976.
--	---

Šifra predmeta: INIF 0409		Naziv predmeta: Filozofija kulture	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Priskrbljivanje znanja iz filozofiji kulture i sticanje pojmovnih osnova za interdisciplinarni rad; pružanje uvida u filozofske teorije kultura, povijest pojma i njegovu primjenu kroz povijest. Sticanje distinktivnih znanja o ključnim pojmovnim parovima: kultura/priroda, kultura/civilizacija, kultura/društvo, kultura/religija, kultura/identitet, filozofija kulture/filozofija medija (mediologija) kako bi se stekli uvidi u bit, smisao, strukturu i forme kulture i otkrivala njihova filozofska značenja.		
Tematske jedinice:	1. Uvod u filozofiju kulture; epistemološko zasnivanje i temeljni pojmovi; interdisciplinarna narav filozofijekulture 2. Razumijevanje pojmova kultura i civilizacija; kulturna fenomenologija 3. Osobnost islamske kulture; fenomenologija islamske kulture – filozofska značenja 4. Interdisciplinarni pristupi razumijevanju kulture 5. Spor između tradicionalne i moderne kulture 6. Orijentalizacija islamske kulture; imperijalizam, postkolonijalizam i hegemonizam 7. Kultura pamćenja; Bošnjaci i suspenzija kulture pamćenja 8. Provjera znanja 9. Kultura i religija; kultura i islam 10. Kulturne vrijednosti; humanizam kulture 11. Kultura, znanost i tehnika 12. Filozofiji kulture u 20. st. (O. Spengler, K. Jaspers, E. Cassierer, A. Gehlen, H. Plessner,K. R. Popper, H. Marcuse, P. Theillard de Chardin, Benjamin, H. G. Gadamer) 13. Filozofija kulture i biotehnoologijske znanosti		

	14. Situacija kulture u postmodernom dobu; metamorfoza kulture: desemantizacija pojma; diseminacija smisla kulture 15. Recentni pluriperspektivni kulturno- povijesni koncepti u horizontu savremnog filozofskog diskursa; kultura u savremnom muslimanskom diskursu
Ishodi učenja:	Studenti će steći sposobnost razumijevanja temeljnih značenja, pojmova i definicija filozofije kulture; distinktivno, analitički i kritički pristupati kulturno-filozofskim fenomenima, događajima i temama, posebno onim koji su vezane za islamsku kulturu, te razaznavati njihova duhovno-povijesna pojavljivanja u različitim epohama; otkrivati smisao metamorfoze kultura u dobu kraja moderne; interpretirati iz horizonta filozofije kulturne fenomene i dominantne kulturne forme današnjice; razumijevati tokove i najnosivije oblike savremene islamske kulture.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, prezentacije, razgovor
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Predavanje, aktivnost u nastavi i konsultacije 10% Esej/ Seminarski rad 20% Dva semestralna ispota po 35% = 70%
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Assmann, Jan. <i>Kulturno pamćenje</i>, Zenica, 2005. 2. Cassirer, E., <i>Ogled o čovjeku</i>, Naprijed, Zagreb, 1978. 3. Eagleton, T., <i>Ideja kulture</i>. Jesenski I Turk, Zagreb 2002. 4. Horkheimer, M./Adorno, Th. W., <i>Dijalektika prosvjetiteljstva</i>, V. Masleša, Sarajevo, 1976. 5. Matulić, T., <i>Metamorfoza kulture</i>, Glas koncila, Zagreb, 2009. (odabrana poglavlja) 6. Said, E., <i>Orijentalizam</i>, Konzor, Zagreb 1999. 7. Serdar, Z., <i>Orientalism</i>, Open University Press, Buckingham, Philadelphia, 1999. 8. Simmel, G., <i>Kontrapunkti kulture</i>, Jesenski I Turk, Zagreb, 2001. <i>Dopunska:</i> 1. Elias, N., <i>O procesu civilizacije</i>, Antibarbarus, Zagreb, 1999. 2. El-Mesawi, M. T., Religion, Society, and Culture in Malik Bennabi's Thought, u: <i>The Blackwell Companion to Contemporary Islamic Thought</i> (Edited by I. M. Sbu-Rabi', Blackwell Publishing, Malden, 2006. 3. Lepenis, V., <i>Kultura I politika</i>, Geopoetika, Beograd, 2009. 4. Puhovski, Ž., <i>Kontekst kulture</i>, Kulturni radnik, Zagreb, 1979.

Šifra predmeta: INKI 0405	Naziv predmeta: Kiraet V		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		

Preduslov za upis:	
Cilj (ciljevi) predmeta:	Da studenti steknu najvažnija saznanja o povijesti nastanka nauke o mushafskom pravopisu, da se teoretski i praktično upoznaju sa specifičnosti kur'anskoga pravopisa te da se osposobe za komparativnu analizu aktuelnih mushafskih izdanja.
Tematske jedinice:	1. Nastanak i razvoj nauke o kur'anskom pravopisu. 2. Pisanje Kur'ana u vrijeme Poslanika, s.a.v.s. 3. Kodifikacija Mushafa za vrijeme halife Ebu Bekra. 4. Kodifikacija Mushafa u vrijeme halife Osmana. 5. Poboljšanja i standardizacija kur'anskog pravopisa. 6. Glavni predstavnici nauke o kur'anskoj ortografiji. 7. Vrste i pravila kur'anskog pravopisa. 8. Rekapitulacija/test. 9. Pitanje obaveznosti primjene Osmanove ortografije. 10. Veza između kiraeta i kur'anskog pravopisa. 11. Mišljenja pojedinih orijentalista o vezi između kira'eta i kur'anskog pravopisa. 12. Pravopisni simboli u medinskim mushafima. 13. Komparacija između turskih i medinskih mushafa. 14. Evidencija kiraeta na mushafskim marginama. 15. Rekapitulacija svih oblasti.
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Prezentirati historijat kodifikacije Mushafa, identificirati i interpretirati principe i specifičnosti kur'anskog pravopisa, demonstrirati učenje Kur'ana gledajući (kompletni Kur'an) i napamet (<i>hifz</i>) sure <i>el-Kehf</i> i druge pravilnom učenju Kur'ana samostalno poučavati.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 3: Zdravlje i blagostanje SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, vježbe, seminari, konsultacije, mentorski rad, kvizovi, tutorske grupe, audio-demostrativne metode.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Pismena provjera (test) 30% Usmena provjera 70%
Literatura:	Obavezna: 1. Dževad Šošić: <i>Veza između kiraeta i Osmanove ortografije Kur'ana</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2005. (205 stranica) Dopunska: 1. Fadil Fazlić: <i>Mushaf Fadil-paše Šerifovića</i>, FIN, Sarajevo, 2004. (od 46. – 58. str.) 2. Teufik Muftić: <i>Arapsko pismo</i>, Orijentalni institut, Sarajevo, 1982. (od 76 – 100 str.)

Šifra predmeta: INOP 0408		Naziv predmeta: Islamske teme na engleskom jeziku	
Ciklus: prvi	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet		Ukupan broj sati: 45 (P: 1, V: 1, Lektorske vježbe 1)	
Odgovorni nastavnik	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		

Preduslov za upis:	
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predmet ima za cilj: - Produbiti poznavanje islamske teološke terminologije na engleskom jeziku te kroz rad na tekstovima islamske teološke tematike unaprijediti jezičke vještine u govornoj i pisanoj produkciji (ZEROJ/CEFRL, Common European Framework of Reference for Languages – napredni /C nivo). - Obradom tematskih sadržaja u vidu tekstova iz područja islamske teologije te korištenjem autentičnih audio i video-materijala iz masovnih medija, unaprijediti receptivne i produktivne jezičke vještine (čitanje, slušanje, pisanje i govor) - Težište predmeta je na produktivnim jezičkim vještinama (pisanje i govor), kako bi se iste unaprijedile s ciljem pripreme za aktivno sudjelovanje u međureligijskom dijalogu na međunarodnoj sceni. - Cilj predmeta jeste potaknuti studente na samostalno i kontinuirano razvijanje vještina i kompetencija potrebnih za uspješnu komunikaciju u kojoj bi, na osnovu stajališta islama po određenom pitanju, uspješno artikulirali svoje mišljenje o raznim aktualnim temama.
Tematske jedinice po sedmicama:	1. Upoznavanje s planom nastave, koncepcijom vježbi, materijalima te načinom ocjenjivanja. Definiranje pozicije predmeta u okviru ESP-a (<i>English for Specific Purposes / Engleski za posebne namjene</i>). Uvodne vježbe. 2. Tematska jedinica: <i>Muslim Lifestyle and Social Practices</i> (Muslim manners, dress, food laws, green Islam, difficulties in non-Muslim communities) 3. Tematska jedinica: <i>Family Matters</i> (Family, birth and infancy, marriage, polygamy, equality, divorce, death and burial) 4. Tematska jedinica: <i>The Mosque</i> (visiting a mosque, the use of a mosque) Gramatika: Pregled glagolskih vremena 1. 5. Tematska jedinica: <i>Muslim Morality</i> (Muslim virtues, Work ethics, Wealth ethics, Justice, crime and punishment, Jihad, Prejudice, discrimination and nationalism) 6. Tematska jedinica: <i>Prohibitions</i>

	(Self-indulgence, Dishonesty, Destructive behaviour, Self-abuse, moderation, extremism and fundamentalism) 7. Tematska jedinica: <i>Diseases of the Heart</i> (Recognition of Heart Diseases and their Treatment) 8. Parcijalni ispit I 9. Tematska jedinica: <i>Qur'anic Narratives</i> (Prophet Ayub, p.b.u.h. as an example of perseverance, patience and contentment; The account of Moses and the Pharaoh; Story of Jesus, p.b.u.h., from an Islamic perspective ...) 10. Tematska jedinica: <i>Writing a Friday Sermon</i> (the Process of writing from the initial idea to the final draft) 11. Tematska jedinica: <i>Friday Sermon</i> (Continuation) 12. Tematska jedinica: <i>God's Beautiful Names</i> (The definitions and students' reflection) 13. Tematska jedinica: <i>Islamophobia</i> (Cases of Islamophobic incidents, Countering and Dismantling Islamophobia, Strategies of tackling Islamophobia) 14. Tematska jedinica: <i>A Hadith of My Choice</i> (Providing an interpretation of a hadith in written form and presenting it orally, followed by a classroom discussion) 15. Rekapitulacija i usmeni ispit
Ishodi učenja: (Znanje, vještine, kompetencije, vrijednosni stavovi)	- produbljeno poznavanje terminologije iz oblasti islamske teologije na engleskom jeziku - Adekvatno korištenje stručnom literaturom na engleskom jeziku i drugim autentičnim i aktualnim medijskim materijalom u svrhu pripreme pismene i usmene diskusije/govora o navedenim temama. - Vješto povezuje islam/islamsku misao s evropskim kontekstom; sagledava aktualna pitanja i teme s aspekta islama, pozivajući se na Kur'an i hadis te argumentirano iznosi vlastite stavove, kako bi približio islam nemuslimanima.

	- Aktivno pomaže kolege/druge oko sebe te na različite načine kreira pozitivnu atmosferu u svom okruženju i podstiče aktivno učešće ostalih kolega na nastavi.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Oblici i metode izvođenja nastave:	- Predavanja Predavanja kroz prezentacije i kontinuirano posdicanje na interakciju kroz pitanja. - Vježbe Vježbe se izvode u stalnoj interakciji nastavnika sa studentima, bez obzira na vrstu nastavne aktivnosti. Vježbe integrisanih vještina čitanje/pisanje, slušanje/govor, npr. vježba govora po saslušanom predavanju, odnosno vježba izražavanja u pisanoj formi kao odgovor/reakcija na pročitani tekst. Učešće u diskusiji na času. Timski rad, mape uma. - Konverzacija Vježbe konverzacije se izvode u stalnoj interakciji izvornog govornika (lektora) sa studentima. Zadaci kroz koje će studenti vježbati da govore o obrađivanim teološkim temama sa svjetovne perspektive. Diskusije. Timski rad, role-play. - Samostalni zadaci Držanje govora, pisanje zadaće uz prethodno istraživanje teme, refleksivne bilješke o tematskoj jedinici - Konsultacije - E-nastava
Metode vrednovanja i provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redovni studenti: - Učešće u nastavi 10% (držanje hutbe; pismeni komentar na hadis; bonus bodovi za aktivnost na času do 3 boda) - Usmeni ispit iz konverzacije 20% - Polusemestralni pismeni ispit 30% - Završni pismeni ispit 40%. Vanredni studenti: - Usmeni ispit iz konverzacije 20% - Polusemestralni pismeni ispit 30% - Završni pismeni ispit 50% Student je obavezan ostvariti minimalno 55 % od predviđenog broja bodova na pismenim ispitima. Konačna ocjena formira se sabiranjem bodova ostvarenih u okviru različitih provjera znanja.

Literatura:	Obavezna: 1. Odabrani tekstovi i autentični materijali iz masovnih/komunikacijskih medija na navedene teme i pripremljene prezentacije koje tretiraju iste. 2. Ruqaiyyah Waris Maqsood, <i>Examining Religions – Islam</i> 3. Yusuf Hamza, <i>Purification of the Heart – Signs, Symphthoms and Cures of the Spiritual Diseases of the Heart.</i> Dopunska: 4. Gramatika engleskog jezika 5. Jednojezični rječnik engleskog jezika (online Learner's Dictionaries, Oxford/Cambridge/Collins/Longman)
--------------------	---

Šifra predmeta: INOP 0416	Naziv predmeta: Kroskulturalni menadžment		
Ciklus: Prvi	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 5
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 45 (P 30, V 15)	
Odgovorni nastavnik	Nastavnik izabran na oblast		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je pokazati kako (nacionalna) kultura utječe na različite aspekte ljudskog ponašanja.		
Tematske jedinice:	1. Definisanje kroskulturalnog menadžmenta 2. Komuniciranje u različitim kulturama 3. Ocjenjivanje performansi i davanje negativnih povratnih informacija u različitim kulturama 4. Umjetnost uvjeravanja u različitim kulturama 5. Liderstvo, hijerarhija i moć u različitim kulturama 6. Donošenje odluka u različitim kulturama 7. Stjecanje povjerenje u različitim kulturama 8. Izražavanje neslaganja u različitim kulturama 9. Percepcija vremena u različitim kulturama		
Ishodi učenja:	Kompetencije: 1. Sposobnost razumijevanja kulturalnih razlika 2. Sposobnost korištenja softvera „The Country Mapping Tool“		

	3. Primijeniti stečena znanja o utjecaju kulture na ljudsko ponašanje u vlastitom radu
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4 - Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Predavanja Studije slučaja Softverska aplikacija
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Studij slučaja 50% Završni ispit 50%
Literatura:	Obavezna: 1) Meyer, E. (2022), <i>Mapa kulturâ</i>, Zenica: Ekonomski fakultet Univerziteta u Zenici 2) Husaković, D., Kulović, Dž. (2023), <i>Kroskulturalni menadžment</i>, Zenica: Ekonomski fakultet Dopunska: 1) Hofstede, G., Hofstede, Jan G., Minkov, M. (2012), <i>Cultures and organizations</i>, New York: McGraw-Hill 2) Tropenaars, F., Hampden-Turner, C. (2020), <i>Riding the waves of culture</i>, Boston: Nicholas Brealey Publishing

Šifra predmeta: INRP 0419		Naziv predmeta: Domski odgoj	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada.		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	▪ Usvajanje znanja o predmetu, zadacima i svrsi domske pedagogije. ▪ Klasificirati različite vrste domova prema različitim kriterijima; ▪ Analizirati moguće sadržaje odgojno-obrazovnog rada za konkretnu vrstu doma. ▪ Razvijati kompetencije studenata kao budućih religijskih odgajatelja za mogućnosti rada u domovima.		
Tematske jedinice:	1. Domska pedagogija kao naučno-nastavna disciplina; Povijesna i savremena određenja domskog odgoja; Upoznavanje, upute za nastavu. 2. Mjesto, uloga i zadaci domova u odgojno-obrazovnom sistemu. 3. Oblici i sadržaji odgojno-obrazovnog rada u domovima. 4. Organizacija života i rada u domovima. 5. Mogućnosti djelovanja religijskog odgajatelja u domovima. 6. Vrste domova (prema namjeni, prema dobi odgajnika, trajanju boravka, stepenu otvorenosti, prema spolu, kapacitetu).		

	7. Učenički domovi/internati u sistemu odgoja i obrazovanja BiH (medrese, koledži i dr.). 8. Provjera znanja studenata. 9. Dječiji domovi (za djecu bez roditeljskog staranja, SOS dječija sela). 10. Specijalni domovi. 11. Studentski domovi. 12. Domovi za privremeni smještaj i Domovi za preodgoj. 13. Domovi za stare i iznemogle osobe. 14. Planiranje, programiranje, izvođenje i evaluacija odgojno-obrazovnog rada u domovima. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje; Završna provjera znanja studenata (test).		
Ishodi učenja: (kompetencije – znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	▪ Definirati i objasniti temeljne pojmove iz područja domske pedagogije. ▪ Klasificirati različite vrste domova prema različitim kriterijima. ▪ Identificirati i analizirati različite tipove odgajatelja u domovima. ▪ Pravilno definirati i formulirati ciljeve i ishode rada u različitim vrstama domova. ▪ Analizirati sadržaje domskog odgojno-obrazovnog rada. ▪ Izraditi različite vrste programa za rad i djelovanje u različitim tipovima domova.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	▪ SDG 3: Zdravlje i blagostanje ▪ SDG 4: Kvalitetno obrazovanje ▪ SDG 5: Spolna ravnopravnost ▪ SDG 10: Smanjenje nejednakosti ▪ SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije ▪ SDG 17: Partnerstvom do ciljeva		
Metode izvođenja nastave:	▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci	▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata.	11	20
	Individualni/timski projekat.	16.5	30
	Završni ispit (pismeni i usmeni).	27,5	50
Literatura:	Obavezna: - Hrvatić, N. (2002): <i>Domska pedagogija: od teorije do odgojne prakse</i>, Zbornik radova: Odnos pedagojske teorije i pedagoške prakse, Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka (odabrana poglavlja). - Rosić, V. (2001): <i>Domski odgoj</i>. Grafrade, Rijeka. Dopunska: - Klapan, A. (1996): <i>Učenje u učeničkom domu</i>. Pedagoški fakultet u Rijeci, Rijeka. - Mehringner, A. (2003): <i>Mala specijalna pedagogija</i>. Educa, Zagreb.		

	3. Oto, V. (1971): <i>Odgojni domovi juče, danas, sutra</i> . Beograd. 4. Rosić, V. (1996): <i>Odgojno-obrazovni rad u učeničkom domu</i> , Pedagoški fakultet u Rijeci, Rijeka. 5. Sijamhodžić-Nadarević, Dina (2009): <i>Samovrednovanje odgojno-obrazovnog rada u medresama</i> . Neobjavljen magistarski rad. 6. (1997): <i>Vaspitni rad u domovima učenika</i> , Zbornik radova, Savez pedagoških društava Vojvodine, Novi Sad. 7. Vukasović, Ante, (2001): <i>Pedagogija (Poglavlje VI – Odgoj u domovima)</i> . HKZ "MI", Zagreb.
--	--

Šifra predmeta: INRP 0420		Naziv predmeta: Edukometrija	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada.		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog kursa je da studente uvede u načine mjerenja i vrednovanja edukacijskih postignuća i ishoda, te da ih osposobi za ispitivanja i istraživanja u području odgoja, obrazovanja kao i da osposobi studente za samostalno konstruiranje i primjenu mjernih instrumenata.		
Tematske jedinice:	1. Epistemološke karakteristike mjerenja. 2. Pojam i vrste mjerenja. Mjerenje kao integralni dio svake naučne djelatnosti. Smisao i funkcija mjerenja u odgoju i obrazovanju. 3. Mogućnosti mjerenja (obim, smjer, intenzitet, kontinuum, učestalost, relativna postojanost, polarnost, sadržaj i kvalitet odgojno-obrazovnog fenomena). 4. Skale mjerenja (nominalna, ordinalna, intervalna i racio skala). 5. Idejni projekt istraživanja (izbor predmeta istraživanja, tj. teme ili problema; formuliranje i definiranje predmeta istraživanja). 6. Idejni projekt istraživanja (cilj i zadaci ispitivanja/istraživanja; postavljanje hipoteza; uzorak). 7. Idejni projekt istraživanja (prikupljanje i sređivanje podataka; prezentiranje istraživačkih rezultata). 8. Provjera znanja studenata (izrada istraživačkog projekta). 9. Mjerni instrumenti u odgoju/obrazovanju. 10. Testiranje, pojam i vrste testova (testovi znanja, testovi sposobnosti, testovi ličnosti i dr.). 11. Metrijske karakteristike mjernih instrumenata. 12. Konstrukcija mjernih instrumenata. 13. Mjerenje stavova i ponašanja. 14. Metode i tehnike edukometrijskog istraživanja. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje; Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit).		
Ishodi učenja: (kompetencije – znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	▪ Usvojiti osnovne spoznaje o mjerenju u odgoju/obrazovanju, te naučnu i stručnu terminologiju. ▪ Razumjeti i znati pravilno koristiti mjerne skale. ▪ Pravilno interpretirati faze istraživačkog procesa. ▪ Izraditi nacrt istraživačkog projekta o konkretnim temama. ▪ Analizirati metrijske karakteristike mjernih instrumenata.		

	▪ Izraditi mjerne instrumente (testove znanja, anketni upitnik, protokol posmatranja itd).		
Cilj održivog razvoja (SDG):	▪ SDG 4: Kvalitetno obrazovanje ▪ SDG 10: Smanjenje nejednakosti ▪ SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije ▪ SDG 17: Partnerstvom do ciljeva		
Metode izvođenja nastave:	▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci	▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata.	5,5	10
	Izrada nacrti istraživačkog projekta i mjernih instrumenata.	22	40
	Završni ispit (pismeni i usmeni).	27,5	50
Literatura:	Obavezna: 1. Brkić, Milenko (2007). <i>Metodologija izrade pedagoških instrumenata</i>. Mostar. 2. Havelka, N., Kuzmanović, B. i Popadić, D. (1998). <i>Metode i tehnike socijalnopsiholoških istraživanja</i>. Centar za primenjenu psihologiju, Beograd. (str. 153–238.) 3. Rajston, Džastman, Robins (1966). <i>Vrednovanje u savremenom obrazovanju</i>. Vuk Karadžić, Beograd. (str. 8–54; 136–143; 165–177.) 4. Slatina, Mujo (1998). <i>Nastavni metod</i>. Filozofski fakultet, Sarajevo. (str. 303–345.) 5. Slatina, Mujo (2020). <i>Edukometrija: mjerenje i mjerni instrumenti u odgoju/obrazovanju</i>. Ilum, Bužim. 6. Vujević, M. (2002). <i>Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti</i>. Školska knjiga, Zagreb. (str. 49–188.) Dopunska: 1. Bukvić, A. (1982). <i>Načela izrade psiholoških testova</i>. ZINUS, Beograd. 2. Havelka, N., Kuzmanović, B. i Popadić, D. (1998). <i>Metode i tehnike socijalnopsiholoških istraživanja</i>. Centar za primenjenu psihologiju, Beograd. 3. Jackson, C. (2000). <i>Psihologijsko testiranje</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, Zagreb. 4. Jordan, A. M. (1966). <i>Merenje u pedagogiji</i>. Vuk Karadžić, Beograd. 5. Komisija za izradu standarda za pedagoško i psihološko testiranje APA (2005). <i>Standardi za pedagoško i psihološko testiranje</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, Zagreb.		

	6. Turlaćanin, V. i Čekrlija, Đ. (2006). <i>Osnovne statističke metode i tehnike u SPSS-u</i> . Centar za kulturni i socijalni popravak, Banja Luka. 7. XXX. (1992). <i>Standardi za pedagoško i psihološko testiranje</i> . Educa, Zagreb.
--	--

Šifra predmeta: INRP 0421		Naziv predmeta: Pedagoška komunikologija	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada.		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj ove naučne discipline je uvesti studente u područje komunikacijskih procesa i odnosa te im razviti sposobnost komuniciranja i komunikativnog djelovanja. Zato je neophodno da student sagledava važnosti komunikativnog djelovanja u procesu odgoja i obrazovanja i da interpersonalno komuniciranje shvati kao razvojni pedagoški proces.		
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje studenata sa programom, obavezama i načinom rada. 2. Definicija i oblici razgovora. 3. Verbalni i neverbalni razgovor u školi. 4. Sadržaji i odnosi u toku razgovora. 5. Osobni i psihodinamski aspekti razgovora. 6. Povratne informacije, slušanje i razgovor o razgovoru. 7. Polusestrialni ispit. 8. Načini i stilovi razgovora u školi. 9. Kompleksni problemi odgoja i izobrazbe. 10. Rješavanje kompleksnih problema odgoja i izobrazbe. 11. Konflikti u školi. 12. Svađe u školi. 13. Agresivnost u školi. 14. Socijalna inteligencija – pretpostavka uspješnih ljudskih odnosa. 15. Završni ispit.		
Ishodi učenja: (kompetencije – znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Razvoj i unapređenje socio-komunikacijskih kompetencija studenata kako bi kao budući odgajatelji/nastavnici (od predškolskog do visokoškolskog nivoa) mogli na učinkovit i konstruktivan način sudjelovati u interakciji i komunikaciji s djecom i odraslima, kreirati kvalitetne odnose sa djecom, roditeljima i kolegama, te na taj način poticati optimalno odgojno-obrazovno ozračje.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	▪ SDG 3: Zdravlje i blagostanje ▪ SDG 4: Kvalitetno obrazovanje ▪ SDG 10: Smanjenje nejednakosti ▪ SDG 17: Partnerstvom do ciljeva		
Metode izvođenja nastave:	▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci	▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata.	5,5	10

	Individualni/timski projekat.	11	20
	Polusestrialna provjera znanja.	19	35
	Završni ispit (pismeni i usmeni).	19	35
Literatura:	Obavezna: 1. Brajša, P. (1993). <i>Pedagoška komunikologija</i>. Zagreb: Školske novine. Dopunska: 1. Napan, K. (1994). <i>Kako djelotvorno raditi s ljudima</i>, Zagreb: Alinea. 2. Reardon K., Kathleen (1998). <i>Interpersonalna komunikacija – gdje se misli susreću</i>. Zagreb: Alinea. 3. Rosenberg, M. (2006). <i>Nenasilna komunikacija - jezik suosjećanja</i>. Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava. 4. Schulz von Thun, F. (2005). <i>Kako međusobno razgovaramo 3</i>. Zagreb: Erudita. 5. Schulz von Thun, F. (2005). <i>Kako međusobno razgovaramo 2</i>. Zagreb: Erudita. 6. Schulz von Thun, F. (2006). <i>Kako međusobno razgovaramo 1</i>. Zagreb: Erudita. 7. Glasser, W. (1994). <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb: Educa. 8. Plut, D. i Marinković, Lj. (1994). <i>Konflikti – šta s njima</i>. Beograd: Kreativni centar. 9. Neill, S. (1994). <i>Neverbalna komunikacija u razredu</i>. Zagreb: Educa. 10. Goleman, D. (2007). <i>Socijalna inteligencija – Nova nauka o ljudskim odnosima</i>. Beograd: Geopoetika.		

Šifra predmeta: INRP 0422	Naziv predmeta: Socijalna psihologija		
Ciklus: I	Godina: Zajednički izborni predmet	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 45 sati Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Odgovorni nastavnik/ci	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada.		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je studente upoznati sa osnovnim pojmovima i teorijskim perspektivama iz područja socijalne psihologije, sa osnovnim metodama i tehnikama istraživanja u društveno-psihološkom kontekstu te sa složenim psihosocijalnim procesima koji općenito prate dvosmjernu interakciju između društva i ličnosti u različitim segmentima društvenog života.		
Tematske jedinice:	1. Uvod u socijalnu psihologiju 2. Osnovne metode i tehnike istraživanja u socijalnoj psihologiji 3. Socijalna spoznaja 4. Socijalna percepcija 5. Samopoimanje 6. Samoopravdanje i potreba za očuvanjem samopoštovanja		

	7. Stavovi i promjena stava 8. Konformizam 9. Grupni procesi 10. Međusobna privlačnost 11. Prosocijalno ponašanje 12. Agresivnost 13. Predrasude 14. Socijalna psihologija i zdravlje: stres
Ishodi učenja:	- Imati uvid u predmet i pristup izučavanja Socijalne psihologije. - Poznavati osnovne psiho-socijalne pojmove i procese važne za razumijevanje ponašanja čovjeka u društvenom kontekstu. - Prepoznati važnost usvojenih psiholoških spoznaja za razumijevanje ponašanja čovjeka u različitim životnim situacijama i segmentima života. - Pratiti i kritički analizirati prisustvo analiziranih psiho-socijalnih procesa i pojava te mogućnosti njihovih primjena u svakodnevnom životu i radu.
Cilj održivog razvoja (SDG):	- SDG 3: Zdravlje i blagostanje - SDG 4: Kvalitetno obrazovanje - SDG 5: Spolna ravnopravnost - SDG 10: Smanjenje nejednakosti - SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije - SDG 17: Partnerstvom do ciljeva
Metode izvođenja nastave:	- Frontalna nastava - Rad u manjim i većim grupama - Samostalni zadaci - Vježbe - Individualni rad
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Prisustvo i aktivnost na časovima 10% - Prezentacija psiholoških pojmova 10% - Prvi parcijalni ispit (pismeno) 30% - Drugi parcijalni ispit (pismeno) 50%
Literatura:	Obavezna: 1. Aronson E., Wilson D.T. i Akert R.(2005). <i>Socijalna psihologija</i>. Zagreb: Mate, odabrana poglavlja. Dopunska: 1. Kreč D., Kračfeld S.R, Balaki L. I.(1972) <i>Pojedinac u društvu</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 2. Baron, R.A. Byrne, D. (1991). <i>Socijalna psihologija</i>. Razumijevanje ljudske interakcije, (interni prijevod - Rijeka, 1992-95), Boston: Allyn & Bacon. 3. Dizdarević, Ismet. <i>Agensi socijalizacije ličnosti</i>. Sarajevo, 2003. 4. Dizdarević, Ismet. <i>Nezaborav usjeklina genocida</i>. Sarajevo, 2003. 5. Havelka, Nenad. <i>Socijalna percepcija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1992. 6. Hewstone, M. i Stroebe, W. <i>Uvod u socijalnu psihologiju</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko, 2002. 7. Mandić, Tijana. <i>Komunikologija: psihologija komunikacije</i>. Beograd, 1998. 8. Pennington, D.C. <i>Socijalna psihologija</i>. Jastrebarsko, Naklada Slap, 1997. 9. Rot, Nikola. <i>Znakovi i značenja: verbalna i neverbalna komunikacija</i>. Beograd, Plato, 2004. 10. Šiber, Ivan. <i>Osnove političke psihologije</i>. Politička kultura, Zagreb, 1998. 11. Zvonarević, Mladen (1985). <i>Socijalna psihologija</i>. Školska knjiga, Zagreb.

Šifra predmeta: INRP 0423		Naziv predmeta: Školska pedagogija	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30; Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada.		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ciljevi predmeta: osposobiti studente za kompetentno djelovanje u školskom prostoru; upoznati ih sa temeljnim kretanjima savremene teorije i prakse škole, te ih osposobiti da budu akteri savremenih razvojnih događanja u školi. Posebno ih opskrbiti kompetencijama odgojnog djelovanja u školi.		
Tematske jedinice:	1. Škola kao društveno povijesni fenomen. 2. Transformacija škole u reformskim pravcima pedagogije. 3. Škola kao socijalizacijska ustanova. 4. Škola kao sistem i organizacija (teorijsko-metodološki problemi proučavanja sustava i organizacije: pojmovno šarenilo, različiti pristupi, različiti modeli , projiciranje hipotetičkih modela škole, zakonska regulativa rada škole). 5. Škola i društveno okruženje. 6. Školska kultura i dominantne vrijednosti. 7. Polusestrialni ispit. 8. Faktori škole. 9. Dominantne teorije škole; Reformske teorije škole i savremene teorije. 10. Duhovno-znanstvena teorija škole; Deskolarizacija škole – radikalne teorije škole. 11. Nastava i razvojnost učenika. 12. Sistem usavršavanja nastavnika i saradnika škole. 13. Partnerstvo porodice i škole. 14. Dokimološki aspekt djelovanja škole. 15. Završni ispit.		
Ishodi učenja: (kompetencije – znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Studenti će, kao budući odgajatelji / nastavnici, razviti i unaprijediti stručne kompetencije potrebne za učinkovitu i konstruktivnu interakciju i komunikaciju s djecom i odraslima u (pred)školskom okruženju. Bit će osposobljeni za kreiranje kvalitetnijih odnosa s djecom, roditeljima i kolegama, čime će doprinijeti stvaranju pozitivnog i podržavajućeg odgojno-obrazovnog ozračja. Steći će vještine potrebne za poticanje optimalnog odgojno-obrazovnog procesa na svim nivoima obrazovanja, od predškolskog do visokoškolskog.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	▪ SDG 3: Zdravlje i blagostanje ▪ SDG 4: Kvalitetno obrazovanje ▪ SDG 5: Spolna ravnopravnost ▪ SDG 10: Smanjenje nejednakosti ▪ SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije ▪ SDG 17: Partnerstvom do ciljeva		
Metode izvođenja nastave:	▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci	▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad	
	Obaveza:	Prolaz	Ukupno

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:		55 %	100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata.	5,5	10
	Individualni/timski projekat.	11	20
	Polusestrialna provjera znanja.	19	35
	Završni ispit (pismeni i usmeni).	19	35
Literatura:	Obavezna: 1. Stevanović, M. i Ajanović, Dž. (1997). <i>Školska pedagogija</i>. Varaždinske Toplice: Tonimir. Dopunska: 1. Armstrong, T. (2008). <i>Najbolje škole - Kako istraživanje razvoja čovjeka može usmjeravati pedagošku praksu</i>. Zagreb: Educa. 2. Armstrong, T. (2008). <i>Višestruke inteligencije u razredu</i>. Zagreb: Educa. 3. Bogner, L., Štumpf, B. (1998.). <i>Model osnovne škole</i>. Zagreb: Udruga roditelja Korak po korak. 4. Bruner, J. (2000). <i>Kultura obrazovanja</i>. Zagreb: Educa. 5. Freire, P. (2002). <i>Pedagogija obespravljenih</i>. Zagreb: Odraž. 6. Glasser, W. (1999). <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>. Zagreb: Educa. 7. Glasser, W. (2000). <i>Svaki učenik može uspjeti</i>. Zagreb: Komunikologija. 8. Glasser, W. (1994). <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb: Educa. 9. Gossens, D., Anderson, J. (1996.). <i>Stvaranje uvjeta za kvalitetne škole</i>. Zagreb: Alineja. 10. Green, B. (1996). <i>Nove paradigme za stvaranje kvalitetnih škola</i>. Zagreb: Komunikologija. 11. Henting, F. (2000). <i>Humana škola</i>. Zagreb: Educa. 12. Janković, P., Rodić, R. (2002.). <i>Školska pedagogija</i>. Sombor: Učiteljski fakultet. 13. Jensen, E. (2005). <i>Poučavanje s mozgom na umu</i>. Zagreb: Educa. 14. Key, E. (2000). <i>Stoljeće djeteta</i>. Zagreb: Educa. 15. Lavrnja, I. (1983). <i>Položaj učenika u odgojno-obrazovnom procesu (grupi)</i>. Rijeka: ICR 16. Ledić, J. (1999). <i>Škola i vrijednosti</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. 17. Madelin, M. (1991). <i>Osloboditi školu</i>. Zagreb: Educa. 18. Marzano, R.J.; Pickering, D.J.; Pollock, J.E. (2006). <i>Nastavne strategije: Kako primijeniti devet najuspješnijih nastavnih strategija</i>. Zagreb: Educa. 19. Matijević, M. (2001). <i>Alternativne škole</i>. Zagreb: Tipex 20. Pivac, J. (1995.). <i>Škola u svijetu promjena</i>. Zagreb: Institut za pedagoška istraživanja Filozofskog fakulteta. 21. Prilozi sa Interneta, TV i radio emisije. 22. Vrcelj, S. (1996). <i>Kontinuitet u vrednovanju učenikova uspjeha</i>. Rijeka, Pedagoški fakultet u Rijeci. 23. Vrcelj, S. (2000). <i>Školska pedagogija</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. 24. Zloković, J. (1998). <i>Školski neuspjeh- problem učenika, roditelja i nastavnika</i>. Rijeka: Filozofski fakultet.		

Šifra predmeta: INTE 0411		Naziv predmeta: Historija kur’anskoga teksta	
Ciklus: 1	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 30 Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Prikazati uvod u historiju Kur’ana, nastanak njegovog Teksta, njegovo bilježenje, njegovo sabiranje, prikazati razvoj njegove grafije kroz vrijeme; prezentirati kratki uvod u nastanak biblijskoga teksta.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Historija arapske paleografije: rani arapski zapisi; veza između nabatejskog i arapskog pisma; arapski kao semitski jezik 2. sedmica: Memorisanje Kur'ana; Poslanik i ashabi (Drugovi) kao učitelji Kur'ana; obrazovna politika u mekkanskom periodu islama; dijalekti u Poslanikovom područavanju Kur'anu u Mekki i Medini; <i>huffāz al-Qur’ān</i> 3. sedmica: Zapisivanje Kur'ana; pisari Objave; aranžiranje ajeta unutar sura; aranžiranje sura 4. sedmica: Pisana kompilacija Kur'ana / Mushafa u vrijeme Abu Bakra; Zaid ibn Thābit kao kompilator Mushafa 5. 'Uthmānov Mushaf (Imām-i Mushaf) i njegove kopije 6. sedmica: Ortografija Imām-i Mushafa 7. sedmica: Mushafi koji se pripisuju 'Uthmānu: taškentski, topkapijski, mešhedski, mushaf u Muzeju Turk ve Islam Eserleri, mushaf u Institutu za orijentalne studije 8. sedmica: Polusemestralni ispit 9. sedmica: Vjerodostojni načini „učenja“ (recitiranja) Kur'ana 10. sedmica: Muslimanska obrazovna metodologija 11. sedmica: Zaštićenost Kur'ana od krivotvorenja 12. sedmica: Isnād i transmisija Kur'ana; utjecaj hadiske metodologije na vjerodostojnost, čuvanje i širenje Kur'ana 13. sedmica: Tzv. Ibn Mas'udovi mushafi 14. sedmica: Kratka historija biblijskoga teksta 15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata.		
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Studenti će moći opisati historiju Kur’ana i nastanak njegovog Teksta. Razvijaju sposobnost da kompariraju kur’anski i biblijski tekst. Stiču kompetenciju da opišu nastanak kur’anskoga teksta; da prezentiraju karakteristike kur’anskoga teksta; da kompariraju kur’anski i biblijski tekst.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje		
Metode i oblici izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije, tekstualni metod: čitanje, prevođenje i analiziranje tefsirskih tekstova, konsultacije, prezentacije studenata, diskusione i dijaloške metode, vizualno-demostrativne metode, seminari, timski rad, rad u parovima		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redovni: prezentacije / eseji / seminari: 20 prvi semestralni ispit: pismeno, usmeno - 40 bodova Završni ispit: 40 bodova Vanredni:		

	prvi semestralni ispit: pismeno, usmeno - 50 bodova Završni ispit: pismeno, usmeno - 50 bodova
Literatura:	Obavezna: 1. Muhammad Mustafa al-A'zami, <i>Historija kur'anskoga teksta – od objave do kompilacije</i>, preveo Džemaludin Latić, El-Kalem, Sarajevo, 2014. Dopunska: 1. Dželaluddin es-Sujuti, <i>Itqān - Sveobuhvatni uvodnik u kur'anske nauke 1</i>, s arapskog preveo Almir Fatić, Sarajevo, 2012. 2. Ingrid Mattson, <i>Priča o Kur'anu – Historija Kur'ana i njegovo mjesto u životu muslimana</i>, s engleskog prevela Azra Mulović, Sarajevo, 2015. 3. Muhammad Mustafa al-A'zami, <i>Neprolazni Kur'an: svezremani tekst. Vizaulna studija 17. kur'anske sure kroz četrnaest stoljeća i devetnaest rukopisa</i>, s engleskog preveo Džemaludin Latić, Sarajevo, 2020. 4. Nuruddin 'Itr, <i>Nauka o Kur'ani kerimu i njezine discipline</i>, s arapskog preveli Džemal Latić i Almir Fatić, Sarajevo, 2024.

Šifra predmeta: INTE 0412		Naziv predmeta: Povijest tumačenja Kur'ana u BiH	
Ciklus: 1	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 30; Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati se sa klasičnim i savremenim tefsirskim misliocima koji su porijeklom iz Bosne te tefsirskim katedrama ustanovljenim u Bosni i Hercegovini i tefsirskim djelima izučavanim, napisanim ili prepisanim u Bosni i Hercegovini. Poseban naglasak dat je tumačenju Kur'ana u Bosni i Hercegovini od 1878. godine do danas.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Historijski kontekst; epohe Bosne i Hercegovine; koncept medresa u Osmanskom carstvu (1463-1878) i tumačenje Kur'ana; Predmet <i>tafsir</i> u bosanskim medresama u doba Osmanskog carstva; Uloga komentatorskog nasljeđa trojice komentatora Kur'ana: Az-Zamahšarija, Al-Baydawija i An-Nasafija. 2. sedmica: Znameniti bosanski komentatori Kur'ana u doba Osmanskog carstva, Abdullah Bošnjak, Allamek, Šejh Jujo, Ibrahim Opijač... Ahli-Sunijska tradicija u bosanskim medresama, sufijska tradicija u bosanskim medresama u tumačenju Kur'ana. Dolazak Austrougarskog carstva (1878), povlačenje bosanskih medresa u sebe, pokušaji austrougarskih reformi i odbrana konzervativizma u bosanskim medresama, preliminarna pitanja o prevođenju Kur'ana na bosanski (srpski, hrvatski). Uloga Safvet-bega Bašagića (1870-1934) u reformatorskom pokretu bosanskohercegovačkih muslimana. 3. sedmica: Opća pitanja u tumačenju islama u periodu Austrougarskog carstva u Bosni (1878-1908.): Kakvu školu imati? Kakvu odjeću nositi? Kakvu kapu na glavu stavljati? Smije li musliman nositi šešir? Da li žena muslimanka može		

	otkriti svoje lice i odbaciti feredžu i zar? Da li imati savremene škole? Da li žensku djecu slati u savremene škole? Smije li muslimanka biti društveno angažirana? Da li imati samostalnu (i od Istanbula i Porte nezavisnu) Islamsku zajednicu? 4. sedmica: Organizacijska pitanja osnivanja Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini; osnivanje i uspostava Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini 1882. godine; Opća pitanja u tumačenju islama: Smiju li se muslimani iseljavati u Tursku i da li se to može tumačiti islamskom hidžrom; Šta je sa starim muslimanskim grobljima u Bosni i da li se mogu iskorištavati za stanogradnju, parkove, puteve; Da li služiti u austrougarskoj vojsci i da li je to “islamski” dopušteno; Kako urediti sistem vakufa. 5. sedmica: Prodor reformatorskih ideja iz Kaira i Carigrada/Istanbula, nastanak svjetovnih listova Bošnjaka (1891) i Behara (1900), razvoj koncepta islama kao vjere, kulture i civilizacije, kritika koncepcija koje tvrde da je islam državna ili imperijalna ideologija; potrebe novih pristupa Kur'anu; koncepcije o Kur'anu kao “vjerskoj knjizi” islama; Pojava prijevoda Kur'ana Miće Ljubibratića (1895); Pojava Mehmedbega Kapetanovića Ljubušaka (um. 1902) i njegov rad na reformi; rane bosanskomuslimanske koncepcije o Evropi; pitanja uvođenja bosanskog jezika kao medija na kojem se tumači Kur'an i islam. 6. sedmica: Dolazak Mehmeda Džemaludina Čauševića (1870-1938) na ulemansku i intelektualnu scenu Bosne i Hercegovine; rad na reformi pisma; uvođenje latinice u vjersku štampu; promoviranje komentara Kur'ana <i>al-Manār</i>; promoviranje reformatorskih ideja Muhammeda 'Abduhua i Rešida Ridaa; Pojava arebice (modificirano arapsko pismo, da se njime piše na bosanskom jeziku); uloga arebice u pojavi prvih vjerskih časopisa i kalendara (Mekteb, Tarik, Muallim...); tretman Kur'ana na stranicama tih časopisa. 7. sedmica: Prevođenje reformskih autora s arapskog i turskog; prvi prijevodi dijelova komentara Kur'ana <i>al-Manār</i> na bosanski i uloga Šukrije Alagića i Mehmeda Džemaludina Čauševića; pojava rasprava o Kur'anu kao knjizi koja podržava “progres” i “napredak”; pojava panislamističkih ideja u tumačenju islama i Kur'ana u Bosni; uloga mostarskog časopisa Biser. 8. sedmica: Polusestrialni ispit 9. sedmica: Kratka povijest prevođenja Kur'ana na bosanski (srpski, hrvatski) jezik; Prijevodi Kur'ana: Mićo Ljubibratić (Hercegovac), Beograd 1895; Mehmed Džemaludin Čaušević – hfz. Muhamed Pandža 1937; Ali Riza Karabeg, Mostar, 1937; Prijevod Kur'ana s komentarom (tzv. Džuzovi VIS-a), 1966, 1967. i 1967. (Husein Đozo, Abdurahman Hukić, reisu l-ulema Sulejman Kemura); Besim Korkut, Sarajevo, 1977; Mustafa Mlivo, Bugojno, 1994.; Esad Duraković, Sarajevo, 2004.; Muhamed Mehanović, Sarajevo, 2013.; Nurko Karaman, Sarajevo, 2018. 10. sedmica: Razvoj islamskog mišljenja i tumačenja Kur'ana u Bosni i Hercegovini od 1930-1945; Uloga Mehmeda Džemaludina Čauševića u razvoju Kur'anskih studija u periodu 1930-1938; početak novih polemika oko prevođenja Kur'ana;
--	--

	glavni protagonisti polemika u sarajevskim i tuzlanskim muslimanskim i islamskim časopisima. 11. sedmica: Pojava tradicionalnih islamskih časopisa u Bosni i Hercegovini, <i>Hikmet</i> u Tuzli (1929-1936), <i>el-Hidaje</i> u Sarajevu (1936-1945), tretman Kur'ana na stranicama ovih časopisa; Uloga Mehmeda Handžića (1906-1944) u oživljavanju tradicionalnih islamskih studija u Bosni i Hercegovini; tretman Kur'ana u Handžićevim tekstovima; pojava ideja al-Ikhwan al-Muslimun u Bosni, Kur'an u knjizi "Islam u svjetlu istine" dr Mehmedalije Metiljevića, glavne islamske i komentatorske rasprave pred Drugi svjetski rat; Adem Bise i rasprave o Kur'anu; Pojava časopisa "Glasnik IVZ-a" (1933) i tretman Kur'ana na njegovim stranicama. 12. sedmica: Sumarni pregled bosanskomuslimanskih pogleda na prevođenje Kur'ana na bosanski (i uopće, na druge jezike) od kraja XIX do kraja XX stoljeća, glavna pitanja: Da li je prijevod Kur'ana obavezan prenijeti riječi originala; Da li je prijevod Kur'ana obavezan prenijeti ideje originala; Da li prijevod Kur'ana valja čitati i kao original; Da li prijevod Kur'ana valja čitati kao prijevod; Da li prijevod Kur'ana mora odražavati i da li može odražavati stil Kur'ana; Da li prijevod Kur'ana mora izraziti stil prevodioca; Da li prijevod Kur'ana valja čitati kao savremen originalu; Da li prijevod Kur'ana valja čitati kao savremen prevodiocu; Da li Kur'an prevoditi prozom; Da li Kur'an prevoditi poezijom. 13. sedmica: Doba nakon Drugog svjetskog rata i prilagođavanje diskursa o islamu općem socijalističkom trendu; ukidanje i zatvaranje medresa; ukidanje vakufskih zaklada; marginaliziranje islamskih studija; pregled rijetkih knjiga i brošura koje su se pojavile u ovo vrijeme (1945-1960). 14. sedmica: Pojava Huseina Đoze (1912-1982), oživljavanje ideja komentatorske škole <i>al-Manār</i>; glavna Đozina djela; Kur'an i tumačenje Kur'ana u djelima Huseina Đoze; Uloga Đoze u prevođenju Kur'ana na bosanski jezik; interpretacije islama: islam kao vjera koja je "u skladu sa" socijalizmom; osnivanje Islamskog teološkog fakulteta 1977. godine i razvoj tumačenja Kur'ana u Bosni i Hercegovini; Uloga Nerkeza Smailagića, Ibrahima Hodžića, Vehbije Hodžića, Kasima Dobrače, Ibrahima Trebinjca... u razvoju Kur'anskih studija. 15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata.
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Studenti stiču znanje o klasičnim i savremenim tefsirskim misliocima koji su porijeklom iz Bosne te tefsirskim katedrama ustanovljenim u Bosni i Hercegovini i tefsirskim djelima izučavanim, napisanim ili prepisanim u Bosni i Hercegovini. Stiču vještinu da interpretiraju klasično i savremeno tefsirsko mišljenje u Bosni i Hercegovini. Stiču kompetenciju da predstave glavne mislioce tefsira porijeklom iz Bosne; da prepoznaju glavna pitanja klasičnog i savremenog tefsirskog mišljenja u BiH.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije, tekstualni metod: čitanje, prevođenje i analiziranje tefsirskih tekstova, konsultacije, prezentacije studenata, diskusione i dijaloške metode, vizualno-demostrativne metode, seminari, timski rad, rad u parovima

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redovni: prezentacije: 20 prvi semestralni ispit: pismeno, usmeno - 40 bodova Završni ispit: pismeno, usmeno - 40 bodova Vanredni: prvi semestralni ispit: pismeno, usmeno 50 bodova Završni ispit: pismeno, usmeno 50 bodova
Literatura:	Obavezna: 1. Enes Karić, <i>Prilozi za povijest islamskog mišljenja u Bosni i Hercegovini XX. stoljeća</i> , El-Kalem, Sarajevo, 2004. Dopunska: 1. Hazim Šabanović, <i>Književnost muslimana BiH na orijentalnim jezicima</i> , Sarajevo, 1973. 2. Fikret Karčić, <i>Društveno-pravni aspekti islamskog reformizma</i> , Sarajevo, 1990. 3. Amir Ljubović, Sulejman Grozdanić, <i>Prozna književnost Bosne i Hercegovine na orijentalnim jezicima</i> , Sarajevo, 1995. 4. Mehmed Handžić, <i>Izabrana djela</i> , 1-6, Sarajevo, 1999. 5. <i>Bosanske muslimanske rasprave: hrestomatija I-VII</i> , Sarajevo, 2002. 6. Adnan Jahić, <i>Hikmet – Riječ tradicionalne uleme u Bosni i Hercegovini</i> , Tuzla, 2004. 7. Đozo Husein, <i>Izabrana djela</i> , 1-5, Sarajevo, 2006. 8. Sead Seljubac, <i>Allamek al-Busnawî i al-Qāḍî al-Bayḍāwî</i> , Tuzla, 2014. 9. Abdulah Husić, <i>Izučavanje tefsira u Bosni i Hercegovini u XX stoljeću</i> , Tuzla, 2023.

Šifra predmeta: INTE 0413		Naziv predmeta: Tematski tefsir II	
Ciklus: 1	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezan		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 30; Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta Tematski tefsir II jeste sa studenti imamskog smjera ovladaju glavnim temama Kur'ana, da se upoznaju sa klasičnim i savremenim načinima “komentatorskog tematiziranja“ Kur'ana. U okviru predmeta Tematski tefsir II studentima će se prezentirati najvažnije ili glavne teme Kur'ana, uvešće se u metodologiju “tematiziranja“ Kur'anskog teksta, upoznaće se sa “netematskim“ ustrojem Kur'ana i komentatorskom potrebom da iz svoga vremena “tematiziraju Kur'an“.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Bog kao “tema“ Kur'ana 2. sedmica: Čovjek kao “tema Kur'ana“, čovjek kao pojedinac, čovjek u društvu 3. sedmica: Svijet i stvaranje svijeta, svjetovi po Kur'anu, vidljivi i nevidljivi svjetovi 4. sedmica: Ljudske zajednice u Kur'anu, narodi u Kur'anu, zajednice u Kur'anu 5. sedmica: Priroda na stranicama Kur'ana, nebo, zemlja, zvijezde 6. sedmica: Mineralni svijet i biljni svijet Kur'ana (flora), životinjski svijet Kur'ana		

	7. sedmica: Poslanstvo (risalat) i vjerovjesništvo (nubuwwat) kao tema Kur'ana 8. sedmica: Polusestrialni ispit 9. sedmica: Dobro i zlo kao tema Kur'ana, porijeklo zla i pitanje čovjeka 10. sedmica: Čovjek na Ovom svijetu i pitanje odgovornosti 11. sedmica: Brak i braćne zajednice, muž i žena kao "tema Kur'ana" 12. sedmica: Odnosi među ljudima (poslovanje) 13. sedmica: Duhovni svjetovi Kur'ana, meleki/anđeli, džini, demoni, sotone 14. sedmica: Eshatološke teme Kur'ana, Raj i Pakao, Berzah 15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata.
Ishodi učenja: (kompetencije - znanje, vještine, stavovi, vrijednosti...)	Studenti će moći identificirati i definirati glavne teme Kur'ana te opisati klasične i savremene načine "komentatorskog tematiziranja" Kur'ana. Razvijaju sposobnost da procijene značaj i važnost tema Kur'ana. Stiču kompetenciju da definiraju i opišu teme Kur'ana; da "tematiziraju" Kur'anski Tekst; da analiziraju određene kur'anske teme.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4: Kvalitetno obrazovanje
Metode i oblici izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije, tekstualni metod: čitanje, prevođenje i analiziranje tefsirskih tekstova, konsultacije, prezentacije studenata, diskusione i dijaloške metode, vizualno-demostrativne metode, seminari, timski rad, rad u parovima
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redovni: aktivnost na nastavi i konsultacije: 20 bodova prvi semestralni ispit: 40 bodova Završni ispit: 40 bodova Vanredni: esej / seminar: 20 bodova prvi semestralni ispit: 40 bodova; Završni ispit: 40 bodova.
Literatura:	Obavezna: 1. Nerkez Smailagić, <i>Uvod u Kur'an: historijat, tematika, tumačenja</i> (str. I-LXVII), Medicinska naklada, Zagreb, 1975. 2. Fazlur Rahman, <i>Glavne teme Kur'ana</i>, s engleskog preveo Enes Karić, El-Kalem, Sarajevo, 2012. Dopunska: 1. Muhammed Abdullah Draz, <i>Vijest velika: nova razmišljanja o Kur'anu</i>, s arapskog preveo hfz. Haso Popara, Sarajevo, 2000. 2. Šejh Muhammed el-Gazali, <i>Tematski tefsir kur'anskih sura</i>, s arapskog preveli Džemaludin Latić i Zahid Mujkanović, Sarajevo, 2003. 3. Husein Đozo, <i>Kur'anske studije u: Izabrana djela</i>. Knjiga druga, Sarajevo, 2006. 4. Halid Faik el-'Ubejdi, <i>Kur'an i kosmos</i>, s arapskog preveo Nermin Omerbašić, Sarajevo, s.a. 5. Halid Faik el-'Ubejdi, <i>Kur'an, nervni sistem i psihologija</i>, s arapskog preveo Nermin Omerbašić, Sarajevo, s.a. 6. Halid Faik el-'Ubejdi, <i>Kur'an i medicina</i>, s arapskog preveo Nermin Omerbašić, Sarajevo, 2008.

	7. Ghazi Bin Muhammad Bin Talal, <i>Ljubav u Kur'anu</i>, II dopunjeno izdanje, s arapskog prevela Ajša Hadžimešić – Hafizović, Sarajevo, 2014. 8. Ahmad al-Raysuni, <i>Šūra: Kur'anski princip dogovaranja</i>, s engleskog preveo Džemaludin Latić, Sarajevo, 2016. 9. Arif Kemal Abdullah, <i>Kur'an i normativni religijski pluralizam: Tematska analiza Kur'ana</i>, s engleskog prevela Amra Mulović, Sarajevo, 2018. 10. Zaglul Ragib Muhammed Nedždžar, <i>Zemlja – Znak naučne nadnaravnosti Kur'ana</i>, s arapskog preveo Ahmed Serdarević, Sarajevo, 2020.
--	--

KRAJ.